

# SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM OLOMOUC



**150 let výchovy a vzdělávání**

**Školní vzdělávací program**

**„*STUDEO GAUDEMUS OMNES*“**

# **Obsah**

.....	2
1. Identifikační údaje .....	5
2. Charakteristika školy .....	6
2.1 Historie školy .....	6
2.2 Umístění a kapacita .....	7
2.3 Materiálně technické podmínky .....	7
2.4 Pedagogický sbor .....	8
2.5 Dosavadní zkušenosti, projekty .....	9
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty .....	10
2.7 Skladba žáků, jejich zájmy .....	11
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu .....	13
3.1 Zaměření školy .....	13
3.2 Profil absolventa Slovanského gymnázia Olomouc .....	14
3.3 Organizace přijímacího řízení .....	14
3.4 Výchovné a vzdělávací strategie .....	15
3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami .....	17
3.6 Organizace maturitní zkoušky .....	18
3.6.1. Profilová část maturitní zkoušky .....	18
4. Průřezová téma .....	20
4.1 Výchova demokratického občana .....	20
4.2 Environmentální výchova .....	20
4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech .....	21
4.4 Multikulturní výchova .....	21
4.5 Osobnostní a sociální výchova .....	22
4.6 Mediální výchova .....	22
5. Učební plán .....	23
5.1 Učební plán s explicitně uvedenými vzdělávacími oblastmi bez dělení do skupin .....	23
5.2 Učební plán s integrovanými vzdělávacími oblastmi Člověk a zdraví, Člověk a svět práce včetně dělení tříd do skupin .....	24
5.3 Volitelné předměty .....	25
5.4 Nepovinné předměty .....	25
6. Učební osnovy .....	26
6.1 Český jazyk a literatura .....	26
6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu .....	26
6.1.2 Osnovy .....	28
6.2 Anglický jazyk .....	34
6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu .....	34
6.2.2 Osnovy .....	37
6.3 Dějepis .....	64
6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu .....	64
6.3.2 Osnovy .....	66
6.4 Občanská výchova .....	76
6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu .....	76
6.4.2 Osnovy .....	77
6.5 Matematika .....	87
6.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu .....	87
6.5.2 Osnovy .....	89
6.6 Informatika a komunikační technologie .....	97

6.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	97
6.6.2	Osnovy .....	99
6.7	Zeměpis .....	102
6.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	102
6.7.2	Osnovy .....	105
6.8	Fyzika .....	113
6.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	113
6.8.2	Osnovy .....	115
6.9	Biologie .....	131
6.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	131
6.9.2	Osnovy .....	133
6.10	Chemie .....	147
6.10.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	147
6.10.2	Osnovy .....	149
6.11	Hudební výchova.....	156
6.11.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	156
6.11.2	Osnovy .....	158
6.12	Výtvarná výchova .....	162
6.12.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	162
6.12.2	Osnovy .....	164
6.13	Tělesná výchova .....	167
6.13.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	167
6.13.2	Osnovy .....	169
7.	Volitelné předměty .....	181
7.1	Německý jazyk .....	181
7.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	181
7.1.2	Osnovy .....	182
7.2	Anglický jazyk .....	185
7.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	185
7.2.2	Osnovy .....	187
7.3	Ruský jazyk .....	189
7.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	189
a)	Obsahové vymezení předmětu .....	189
b)	Časové vymezení předmětu .....	189
c)	Organizační vymezení předmětu .....	189
d)	Výchovné a vzdělávací strategie .....	189
7.3.2.	Osnovy .....	191
7.4	Francouzský jazyk.....	194
7.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	194
7.4.2	Osnovy .....	196
7.5	Španělský jazyk.....	198
7.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	198
7.5.2	Osnovy .....	200
8.	Nepovinné předměty .....	204
8.1	Nepovinná matematika .....	204
8.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	204
8.1.2	Osnovy .....	204
8.2	Fyzikální praktikum .....	206
8.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	206
8.2.2	Osnovy .....	206
8.3	Nové trendy v informatice.....	207

8.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	207
8.3.2	Osnovy .....	208
8.4	Regionální zeměpis .....	209
8.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	209
8.4.2	Osnovy .....	210
8.5	Tvůrčí psaní .....	212
8.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	212
8.5.2	Osnovy .....	214
8.6	Historický seminář – Dějiny Olomouce .....	215
8.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	215
8.6.2	Osnovy .....	215
8.7	Anglický jazyk .....	217
8.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	217
8.7.2	Osnovy .....	219
8.8	Německý jazyk .....	221
8.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	221
8.8.2	Osnovy .....	222
8.9	Sportovní hry .....	224
8.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu .....	224
8.9.2	Osnovy .....	224
9.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy .....	226
9.1	Pravidla pro hodnocení žáků .....	226
9.2	Zásady hodnocení výsledku vzdělávání .....	226
9.3	Komisionální zkoušky .....	228
9.4	Opravné zkoušky, opakování ročníku .....	229
9.5	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků .....	229
9.6	Zásady pro hodnocení chování ve škole .....	229
9.7	Výchovná opatření .....	230
9.8	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace .....	231
9.9	Způsoby hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami .....	232
9.10	Způsoby získávání podkladů pro hodnocení .....	233
9.11	Individuální vzdělávací plán .....	233
9.12	Autoevaluace školy .....	234

## **1. Identifikační údaje**

**Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání**

**Vzdělávací program školy:** osmiletý a čtyřletý vzdělávací program – čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia<sup>1</sup>

**Studijní forma vzdělávání:** denní forma vzdělávání

**Název programu:** Školní vzdělávací program Slovanského gymnázia Olomouc, č.j.239/2009

**Motivační název:** „*STUDEO GAUDEMUS OMNES*“

**Škola:** Slovanské gymnázium Olomouc, tř. Jiřího z Poděbrad 13/936

**Adresa:** 771 11 Olomouc, tř. Jiřího z Poděbrad 13/936

**Elokované pracoviště:** Pasteurova 19, 771 11 Olomouc

**Ředitel:** RNDr. Radim Slouka

**Koordinátor ŠVP:** RNDr. Radim Slouka

**IČO:** 00601781

**IZO:** 000601781

**Identifikátor školy:** 600 016 943

**Tel.:** 588501102

**Web:** [www.sgo.cz](http://www.sgo.cz)

**E-mail:** [sgo@sgo.cz](mailto:sgo@sgo.cz), [slouka@sgo.cz](mailto:slouka@sgo.cz)

**Zřizovatel:** Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

**Kontaktní osoba:** Mgr. Miroslav Gajdůšek, MBA

**Tel.:** 585508857, 585508856 (asistentka vedoucího odboru školství, mládeže a tělovýchovy)

**Web:** [www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

**E-mail:** [m.gajdusek@kr-olomoucky.cz](mailto:m.gajdusek@kr-olomoucky.cz)

Platnost dokumentu od 1. 9. 2018

razítko školy

podpis ředitele

---

<sup>1</sup> Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání

## **2. Charakteristika školy**

### **2.1 Historie školy**

V tomto školním roce oslavilo Slovanské gymnázium 150. výročí svého založení. Za dobu své činnosti nesčetněkrát prokázalo svou životaschopnost, zejména díky dlouhodobě vynikajícím výsledkům v oblasti vzdělávání a výchovy. V době svého založení (1. října 1867) bylo jedinou střední školou s českým vyučovacím jazykem na střední a severní Moravě. Díky jasné koncepci i kvalitní práci a nadšení profesorského sboru vyrostlo Slovanské gymnázium z nesmírně skromných podmínek v elitní centru vzdělanosti a českého vlasteneckého života. Zejména v této době suplovalo v Olomouci dosud absentující univerzitu. První maturity na Slovanském gymnáziu se uskutečnily v roce 1872 za přítomnosti panovníka císaře Františka Josefa I.

Mezi více než 14 000 absolventy byli a jsou významní vědci, umělci, spisovatelé, pedagogové, lékaři a politikové. Za všechny jmennujme J. E. Františka kardinála Tomáška (matuřní ročník 1918), arcibiskupa pražského a Primase českého, který byl osobností s mimořádným morálním kreditem a mezinárodní autoritou. Nelze zapomenout ani na ty, kteří byli v nacistických koncentračních táborech, na aktivní účastníky odboje, padlé na frontách obou světových válek, i na oběti perzekuce komunistického režimu. Je symbolické, že gymnázium, v němž se v současnosti úspěšně rozvíjí bilingvní česko-francouzská sekce, má mezi svými 96bývalými studenty, kteří za demokratické ideály podstoupili oběť nejvyšší, i pilota Františka Dýmu, jenž 21. května 1940 padl v leteckém souboji při obraně Paříže.

Slovanské gymnázium prošlo více než stoletým vývojem, který svými proměnami odrážel vývoj naší společnosti. K největším deformacím došlo v důsledku reforem poplatných totalitnímu režimu. V roce 1951 bylo Slovanské gymnázium administrativně sloučeno s reálkou a následně vystěhováno z historické budovy v Kosinově ulici, vybudované z dobrovolných sbírek českých vlastenců v roce 1884. I přes svou inspirující intelektuální atmosféru bylo Slovanské gymnázium v roce 1953, po 86 letech hodnotné pedagogické práce, degradováno na jedenáctiletku. Záslužným činem absolventů školy bylo v roce 1969 založení sekce Slovanského gymnázia při Vlastivědné společnosti muzejní. Sekce si v rámci možností daných dobovu kladla za cíl sdružovat absolventy školy a uchovat její tradici v povědomí kulturní veřejnosti.

V roce 1968 ředitelství školy usilovalo o znovuzískání čestného názvu Slovanské gymnázium a o renesanci úrovně školy obsahovou změnou výuky v experimentálně zavedených primách a sekundách (1968–1970). Snahou o výraznější profilaci gymnázia v deformovaném školském systému bylo v roce 1986 otevření oboru s rozšířenou výukou matematiky a oboru s rozšířenou výukou cizích jazyků.

K zásadnímu obratu v životě školy došlo až v roce 1990. Dne 19. listopadu 1990 byl řediteli školy RNDr. Vladimíru Bukáčkovi slavnostně předán dekret o navrácení historického názvu Slovanské gymnázium s účinností od 3. září 1990. V tento den bylo otevřeno i sedmileté studium a svoji činnost zahájila bilingvní česko-francouzská sekce. Po nesmírném úsilí, vynaloženém na vyučování v provizorních podmínkách, byla po rekonstrukci zprovozněna a za přítomnosti velvyslance Francouzské republiky dne 13. února 1991 pro výuku předána budova v Pasteurově ulici. Velká zásluha o rozvoj sekce patří i RNDr. Vladimíru Zicháčkovi (ředitel školy v letech 1992 – 2007) a Mgr. Evě Pavláčkové, která působila 18 let ve funkci zástupce ředitele pro česko-francouzskou sekci.

Současný profesorský sbor se hrdě hlásí k tradici Slovanského gymnázia a v nových podmínkách rozvíjí generacemi vytvořené intelektuální a morální hodnoty. Usiluje o transformaci školy v moderní vzdělávací instituci s širokými možnostmi uplatnění svých absolventů.

## 2.2 Umístění a kapacita

Slovanské gymnázium Olomouc je nejen jednou z nejstarších středních škol v České republice, ale patří také k největším institucím svého druhu. V minulém školním roce poskytovala vzdělání více než devíti stovkám studentů v 30 třídách – v 10 třídách čtyřletého studia, 14 třídach osmiletého studia a v 6 třídách česko-francouzské sekce. Ředitelství školy, čtyřleté studium a vyšší ročníky osmiletého studia jsou umístěny v kmenové budově na tř. Jiřího z Poděbrad 13. Studenti česko-francouzské sekce a první tři ročníky osmiletého studia se vzdělávají v budově odloučeného pracoviště v Pasteurově ul. č. 19.

Škola poskytuje vzdělání v osmiletém studiu (pro talentované žáky, kteří ukončili 5. třídu základní školy), v šestiletém česko-francouzském studiu (pro výborné žáky 7. třídy základních škol a druhých ročníků osmiletých gymnázií) a ve čtyřletém studiu (pro absolventy 9. třídy ZŠ). Ve všech ročnících jsou 2–3 paralelní třídy, které v průměru navštěvuje 30 studentů.

## 2.3 Materiálně technické podmínky

Učebny a specializované pracovny Slovanského gymnázia jsou umístěny ve dvou budovách. Kmenová budova, jež se nachází na tř. Jiřího z Poděbrad 13, je pětipodlažní; jsou zde umístěny třídy čtyřletého studia a vyšší ročníky osmiletého studia, odborné učebny, jazykové učebny, kabinety učitelů, šatny, výměníková stanice a dílna. Historická budova navazuje na plně bezbariérovou komplexní dostavbu školy, která nabízí velkou tělocvičnu, jídelnu a specializované učebny, odborné laboratoře a digitální jazykovou učebnu. Nachází se zde i sekretariát školy a kanceláře vedení školy. Tato dostavba vznikla na místě provizorního pavilonu, který byl postaven na počátku 70. let minulého století.

Budova odloučeného pracoviště v Pasteurově ul. č. 19 je třípodlažní, tvoří ji dvě vzájemně propojená křídla. Zde jsou umístěny nižší ročníky osmiletého studia a česko-francouzská sekce. Tato budova včetně přilehlého areálu prošla v posledních pěti letech výraznou proměnou a komplexní renovací včetně zateplení a výměny střešní krytiny.

Také v této budově jsou učebny, laboratoře, kabinety učitelů, šatny, knihovna, kancelář vedení školy a výdejna stravy. Pro tělesnou výchovu je k dispozici sportovní areál se zázemím. Velká péče je také věnována školní zahradě, která slouží také jako terénní učebna botaniky.

Pro zkvalitnění výuky je škola kontinuálně vybavována pomůckami dle zvyšujících se požadavků moderní výuky. Prostředky na vybavení školy jsou získávány zejména z veřejných zdrojů, ale také ze sponzorských darů a prostředků ESF.

V obou budovách školy jsou zařízeny odborné učebny: zeměpisu, biologie, chemie, fyziky a matematiky, odborné laboratoře, učebny hudební výchovy, výtvarné výchovy, učebny cizích jazyků, včetně digitální jazykové laboratoře a učebna dějepisu a společenských věd. Škola disponuje také třemi učebnami IVT. Učitelé si uvědomují, že největší efekt pro studenty mají poznatky, které si sami vyhledají a odvodí, škola proto nabízí studentům bezplatné využívání školní knihovny, která je velmi dobře vybavena, a také neomezený přístup k internetu, a to i v době mimo vyučování.

Kabinety učitelů jsou vybaveny počítači s připojením na internet, všechny budovy jsou propojeny v rámci lokální sítě školy s wi-fi nádstavbou.

Administrativa školy je vedena v programu Bakaláři, který plně odpovídá standardům GDPR. Škola je zabezpečena přístupovým systémem, který účelně spolupracuje s programem Bakaláři a výrazně tak posiluje bezpečnostní prvky organizace.

V souladu se současnými softwarovými trendy byl modernizován obsah výuky o prvky ICT, do osnov byla zařazena digitalizace obrazu a práce s digitálním fotoaparátem a dalšími multimédii. Z dotačních titulů byly pořízeny výukové programy, které využívají vyučující chemie, fyziky, matematiky, zeměpisu a dalších předmětů. V rámci ICT plánu školy je nastíněna koncepce dosažení standardu MŠMT v ICT vybavení školy. Velká pozornost je věnována také rozvoji dílčích gramotností a to v souladu se Školním vzdělávacím programem.

Slovanské gymnázium má možnost smluvního ubytování studentů v domově mládeže s vychovatelským režimem. Stravování je zajištěno v obou budovách školy ve vlastních jídelnách.

## 2.4 Pedagogický sbor

Pedagogický sbor Slovanského gymnázia tvoří 79 členů z toho 6 na rodičovské dovolené. Při výběru nových učitelů je kláden velký důraz na kvalitu práce na předchozích pracovištích a také na schopnost jejich aktivní integrace do pedagogického procesu školy. Mezi vyučujícími jsou výrazné pedagogické osobnosti, které svou publikační činností i svým zapojením ve společenském životě města a regionu výrazně přesahují rámec školy.

Kvalitní výuku tedy zajišťují aprobovaní učitelé, členy pedagogického sboru jsou i rodilí mluvčí, kteří působí jednak na francouzské sekci Slovanského gymnázia, ale rozvíjí jazykovou pohotovost studentů i v anglickém, španělském a německém jazyce. Každoročně probíhají pravidelné jazykově metodické stáže vyučujících česko-francouzské sekce.

Učitelé všech aprobací se zúčastňují různých seminářů a kurzů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a získané poznatky předávají svým kolegům na pravidelných schůzkách předmětových komisí.

Ve škole pracují předmětové komise, jež sdružují učitele stejné aprobace, a to:

- předmětová komise českého jazyka a literatury,
- předmětové komise cizích jazyků,
- komise humanitních předmětů (dějepisu, základů společenských věd),
- komise přírodovědně zaměřených předmětů (biologie, chemie, zeměpisu),
- předmětové komise matematiky, fyziky,
- předmětové komise esteticko-výchovných předmětů (hudební výchovy a výtvarné výchovy),
- předmětová komise tělesné výchovy.

Předmětové komise odborných i výchovných předmětů garantují ve svých předmětech obsahovou správnost výuky, soulad s RVP a ŠVP a její přiměřenost. Zaměřují se na práci s talentovanými žáky, rozvíjejí jejich mimoškolní aktivity. Většina učitelů se snaží zařazovat nové alternativní metody výuky. Celý profesorský sbor absolvoval školení počítačové gramotnosti včetně nástavbových modulů. Toto školení je postupně aktualizováno a doplnováno dle potřeb školy. Garantem tohoto procesu je erudovaný ICT koordinátor. Všichni učitelé jsou také proškoleni na pozice zadavatelů a hodnotitelů společné části maturitní zkoušky.

Mnozí učitelé jsou aktivně zapojeni do práce v odborných komisích předmětových olympiád na všech úrovních, včetně celostátní a soutěže SOČ.

Některí pedagogové dlouhodobě spolupracují s příslušnými katedrami fakult Univerzity Palackého v Olomouci jako lektori didaktiky svých předmětů a členové komisí pro státní závěrečné zkoušky. Pedagogové Slovanského gymnázia každoročně pomáhají uvádět kandidáty učitelských fakult UP do pedagogické praxe. Již mnoho let probíhá na SGO i pedagogická praxe britských vysokoškoláků z Durhama, kteří usilují o diplom učitele angličtiny pro cizince.

Na škole působí dva kvalifikovaní výchovní poradci. Napomáhají při koordinaci práce třídních učitelů, zabývají se profesní orientací studentů a řeší problémy žáků způsobené specifickými poruchami učení. Výchovní poradci po konzultaci s ředitelem školy svolávají výchovnou komisi, která řeší kázeňské a vzdělávací problémy studentů. Ve škole také působí metodik prevence sociálně patologických jevů, dva koordinátoři environmentální výchovy a koordinátor pro tvorbu a evaluaci školních vzdělávacích programů pro jednotlivé typy studia. Od 1. 9. 2017 škola zaměstnává i školního psychologa, který ve spolupráci s výchovnými poradci a metodikem prevence tvoří poradní orgán ředitele školy.

## 2.5 Dosavadní zkušenosti, projekty

Slovanské gymnázium se v posledních letech zapojilo do řady domácích a i zahraničních projektů.

Od školního roku 2005/2006 se pravidelně zapojujeme do projektů v rámci výzev z ESF. Celkově byla škola zapojena do osmi rozsáhlých projektů, které sama administrovala, a také do celé řady projektů, ve kterých jsme byli partnery. V posledních letech se aktivně zapojujeme zejména do projektů řešených formou zjednodušeného vykazování, tzv. „Šablony“. Tato skutečnost zásadně ovlivnila zlepšenou vybavenost školy i erudovanost pedagogického sboru.

Škola má také dlouhodobě rozpracován program environmentální výchovy. Ve školním roce 2005/2006 vstoupilo Slovanské gymnázium do projektu „Pilotní střední škola Klubu ekologické výchovy a přípravy učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji“. Tento projekt je realizován Klubem ekologické výchovy – KEV – jehož členem je Slovanské gymnázium již delší dobu. Do projektu, který spolufinancuje Evropský sociální fond, je zapojeno 12 středních škol ČR. Jeho vyvrcholením byla mezinárodní konference, která se setkala s velkým ohlasem. V roce 2007 obdržela škola poprvé titul „Škola trvale udržitelného rozvoje“, který opakovaně obhajujeme, stejně jako titul „Zelená škola Olomouckého kraje“.

Dlouhodobý důraz na výchovu k trvale udržitelnému rozvoji vede žáky k pochopení dynamicky se vyvíjejících vztahů mezi člověkem a prostředím. Každá oblast života bude mapována a posuzována z různých úhlů a pohledů, a to z hlediska ekologického, ekonomického, vědecko-technického, politického, ale také občanského. Cílem projektu je, aby žáci chápali vývoj na Zemi v širokých souvislostech, uvědomili si vlastní odpovědnost vůči budoucnosti naší planety a tomu přizpůsobili svůj životní styl a hodnotovou orientaci.

Ve školním roce 2008/2009 naše škola vstoupila do projektu, který je podpořen Ministerstvem školství ČR, Britskou komorou obchodu a průmyslu a spolupracuje s Prague University. Projekt se týká výuky angličtiny a vede k získání mezinárodního certifikátu ELSA před koncem 3. ročníku čtyřletého a 7. ročníku osmiletého studia. Tento projekt byl v důsledku Brexitu ukončen a nahrazen předmětem zaměřeným na přípravu k jazykovým zkouškám.

V naší společnosti se však rozmáhají mnohé negativní jevy – racismus, šikana, xenofobie, konzumace návykových látek. Proto škola usiluje o to, aby žáci uměli těmto negativním jevům čelit a aby jejich hodnotový žebříček byl dobře nastaven. Navázala tedy úzkou spolupráci s odborně zaměřenými organizacemi, které v návaznosti na preventivní program školy, či aktuální situaci pořádají řadu zajímavých přednášek a besed nejen pro žáky, ale i pro jejich rodiče.

Žáci česko – francouzské sekce pravidelně připravují studijní výměnné pobyt ve Francii. Pobyty v délce 8–10 dnů jsou reciproční, žáci jsou ubytováni v rodinách svých korespondentů. Seznamují se takto s historií, současností, kulturou a zajímavostmi daného regionu.

Partnerské školy:

- Lycée la Martinière Duchère, Lyon, Francie
- Collège Guillaume Cale, Nanteuil le Haudoin, Francie
- Lycée Pergaud, Besançon, Francie
- Collège du Côté, Bons en Chablais

## 2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Od počátku roku 2006 na Slovanském gymnáziu aktivně pracuje devítičlenná Školská rada. Tvoří ji tři volení zástupci rodičů a zletilých žáků, tři členové pedagogického sboru, další tři členy jmenuje zřizovatel školy.

Na Slovanském gymnáziu působí rovněž Sdružení rodičů Slovanského gymnázia. Rodiče jsou prostřednictvím schůzek SRSG a webových stránek pravidelně informováni o činnosti školy.

Ve škole úspěšně pracuje studentský parlament, v němž jsou zastoupeni studenti ze všech tříd. Tento parlament je v kontaktu nejen s vedením školy a pedagogickým sborem, ale jeho zástupce se účastní i jednání městského zastupitelstva dětí a mládeže.

V průběhu školního roku škola spolupracuje s regionálními institucemi, např. s P-centrem (na úseku protidrogové prevence), s Geografickým informačním centrem, s FNO, s Muzeem umění, s Vlastivědným muzeem, s Moravskou filharmonií, Univerzitní knihovnou, Vědeckou knihovnou, či Státním archivem v Olomouci.

Na základě Smlouvy o vzájemné spolupráci mezi PřF UP v Olomouci a naší školou, která má označení **Fakultní škola Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci**, jsou naši žáci zapojeni do přírodovědných projektů vyhlašovaných touto fakultou. Přírodovědecká fakulta UP je od roku 2006 řešitelem projektu finančně podporovaného grantem MŠMT v rámci Národního programu výzkumu II – Lidské zdroje. Jedná se o aktivity zaměřené na propagaci přírodních věd mezi žáky základních a středních škol.

Projekt má tři sekce – formy práce:

- Labyrint – korespondenčně – elektronická soutěž v chemii (<http://isouteze.upol.cz/chemie>)
- Věda je zábava ([www.vedajezabava.upol.cz](http://www.vedajezabava.upol.cz)) – soutěž školních kolektivů, potažmo náplň práce přírodovědných kroužků.
- Projekt Badatel (<http://www.badatel.upol.cz>) – nabízí středoškolským žákům možnost stát se součástí vědeckých týmů, staví na motivaci, umožňuje úspěšným studentům prezentovat své výsledky na seminářích, konferencích, v soutěžích atd. Obory výzkumu jsou chemie, fyzika, biologie a matematika.

Každoročně probíhá také spolupráce s Katedrou algebry a geometrie Přírodovědecké fakulty UP Olomouc, která poskytuje semináře pro žáky se zájmem o matematiku.

Slovanské gymnázium je fakultní školou Pedagogické fakulty, Fakulty tělesné kultury UP i Přírodovědecké fakulty UK v Praze.

## 2.7 Skladba žáků, jejich zájmy

Na Slovanském gymnáziu Olomouc studují zejména žáci z Olomouckého, Moravskoslezského, Jihomoravského a Zlínského kraje. V posledních letech výrazně přibývá i žáků cizí státní příslušnosti. Tato skutečnost výrazně zvyšuje nároky na kvalitu a přiměřenost pedagogické práce.

Součástí Slovanského gymnázia je také bilingvní francouzská sekce. Dvojjazyčná česko – francouzská sekce byla založena v roce 1990 na základě mezinárodní smlouvy mezi Francií a Českou republikou. Francouzská republika se podílí na materiálním vybavení sekce (učebnice do předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce, předplatné novin a časopisů, knihy pro školní knihovnu a výukové materiály), garantuje působení tří francouzských vyučujících a zajišťuje metodické a jazykové stáže vyučujících. Do šestiletého studia jsou přijímáni žáci ze sedmých tříd základních škol z celé Moravy a východních Čech. V průběhu prvních dvou ročníků studia žáci dokončují povinnou školní docházku a současně procházejí intenzivní výukou francouzského jazyka tak, aby ve třetím ročníku zvládli studium pěti předmětů ve francouzštině. Od třetího ročníku jsou vyučovány francouzsky: matematika, fyzika, chemie, dějepis a zeměpis.

Žáci francouzské sekce jezdí pravidelně na výměnné pobytu do frankofonních zemí. Vyučují je kvalifikovaní rodilí mluvčí, o jejichž kvalitách vypovídají jednak výsledky žáků na vysokých školách a jejich uplatnění, ale také divadelní pořady pro širokou veřejnost, jež se studenty připravují. Např. školní divadelní soubor Les Tréteaux připravil premiéru divadelní hry Metaphor–City, se kterou zvítězil v soutěži FESTIVADLO BRNO 2006 a postoupil na mezinárodní přehlídku do Maroka. Olomoucké premiéry se zúčastnil osobně autor hry Jacques–Francois Piquet, který velmi ocenil výkony herců i režijní zpracování.

Mnozí z žáků francouzské sekce absolvují část studia na lyцеích ve Francii, popř. nastupují po ukončení studia na našem gymnáziu na vysoké školy ve frankofonních zemích.

V rámci výuky cizích jazyků jsou rovněž pořádány exkurze žáků gymnázia do Anglie, Španělska či Itálie. I v ostatních jazycích působí v pedagogickém sboru zahraniční lektori. Ve škole se otvírají (dle poptávky) i nepovinné kroužky nizozemštiny a ruského jazyka. Studenti gymnázia tak mohou získat kromě kvalitní znalosti dvou cizích jazyků i základy jazyka třetího, příp. i získat některý z mezinárodně uznávaných certifikátů (FCE, Dalf, Zertifikat Deutsch, n. Österreichisches Sprachdiplom, ELSA).

Naše gymnázium je také zapojeno do účasti v mezinárodní akci podporující multikulturní vztahy a schopnosti organizovat a vést kolektiv. Tuto akci již 21 let pořádá International Student Leadership Institute, Oberwesel am Rhein, Germeney. Účastní se vždy 25 až 28 národů včetně Američanů. Jednací řeč je anglický jazyk. Jsme jedinou českou školou, která se této akce účastní, a to kontinuálně, s velkým úspěchem.

Fyzickou zdatnost posilují nejen kvalitní a pestré hodiny tělesné výchovy, ale také nepovinný předmět sportovní hry. Mezi žáky je velký zájem především o míčové hry, ale oblibu si získaly i kroužky šermu, horolezeckví a šachu. Na všechny hodiny jsou třídy děleny na dvě skupiny (maximálně 16 žáků). Škola je vybavena dvěma tělocvičnami, gymnastickým sálem

a sportovním hřištěm. Pro žáky se zdravotním handicapem je zavedena zdravotní tělesná výchova. Škola pořádá sportovní dny, účastní se řady sportovních her a turnajů, v nichž již získala mnoho pěkných ocenění.

Škola usiluje i o kulturní využití žáků, působí zde řada kroužků s esteticko-výchovným zaměřením. Velkou popularitou se může pochlubit Slovanský tyátr – divadelní soubor žáků, jehož představení si získala sympatie olomouckého publiku. Činnost Slovanského tyátru přinesla škole za léta jeho existence celou řadu významných ocenění. Někteří jeho členové pokračují po maturitě studiem herectví. Na škole působí také pěvecký sbor a příležitostný studentský orchestr, taneční kroužek, ekologický kroužek a řada dalších.

Pro zájemce z řad žáků jsou pořádány zájezdy do divadla Husa na provázku v Brně, ty si získaly mimořádnou oblibu. Navštěvovány jsou pravidelně také pořady Divadla hudby v Olomouci a představení Moravského divadla.

Z uvedených skutečností je zřejmé, že Slovanské gymnázium poskytuje všem svým žákům vyvážený vzdělávací program a že všeobecně pečeje o rozvoj individuality každého žáka.

### **3. Charakteristika školního vzdělávacího programu**

#### **3.1 Zaměření školy**

Slovanské gymnázium je školou, která si uvědomuje, že základním subjektem její práce je žák. Veškerá činnost školy je zaměřena na rozvoj schopností, dovedností, návyků a postojů každého jednotlivce, s ohledem na jedinečnost jeho osobnosti. Zaměření školy je výrazně ovlivněno její historií, která v různých etapách svého vývoje akcentovala podle společenské objednávky různé vzdělávací oblasti.

V současné době je vzdělávací program stanoven tak, že harmonicky spojuje jak humanitní, tak i exaktní obory. Obsah výuky vyšších ročníků víceletého studia a čtyřletého studia, pro které je určen tento vzdělávací program, zcela naplňuje cíle gymnaziálního vzdělání, které jsou definovány v RVP G, a je formulován tak, aby odpovídal současnemu stavu i perspektivnímu vývoji společnosti.

Vzdělávací program je podepřen stabilizovaným pedagogickým sborem s přiměřenou věkovou strukturou.

Slovanské gymnázium navštěvuje talentovaná mládež, proto hlavním úkolem pedagogického kolektivu je objevit a rozvíjet schopnosti jednotlivců a současně je vést k takovému myšlení a jednání, které je v souladu s udržitelností rozvoje a uvědomění si vlastní zodpovědnosti za další vývoj.

Žáci školy se prostřednictvím Studentského parlamentu SGO aktivně podílejí na činnosti školy. Jejich práva a povinnosti jsou shrnutы ve školním řádu, který také vznikl za aktivního přispění žáků.

Důsledně, prokazatelně a pravidelně jsou žáci instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při činnostech, jichž se účastní v průběhu vzdělávání i při dalších aktivitách souvisejících s výukou. Škola realizuje dle svých možností co nejhodnější režim vyučování.

Vše, co zde bylo uvedeno, by měla splňovat každá kvalitní škola. V čem je tedy vzdělávací a kulturní prostředí Slovanského gymnázia výjimečné?

Naše škola je nejstarší českou střední školou na Moravě, v roce 2017 oslavila 150. výročí svého založení.

Díky velké investiční aktivitě posledních let je škola vybavena nejmodernější didaktickou technikou, laboratoře a odborné učebny jsou na vysoké úrovni vybavenosti.

Gymnázium setrvale dosahuje vynikajících výsledků při maturitních zkouškách, stále roste zájem o studium všech studijních oborů.

Mezi absolventy Slovanského gymnázia můžeme nalézt desítky významných osobností ze všech oblastí společenského života, které se tak mohou stát vzory pro současné žáky.

Součástí školy je výjimečně kvalitní česko–francouzská sekce, která vytváří ideální podmínky pro rozvoj jazykových dovedností žáků.

Škola cíleně peče o nadané žáky, její žáci trvale dosahují vynikajících výsledků v talentových soutěžích a oborových olympiádách, což je dokladem kvalitní práce pedagogického kolektivu.

Žáci se mohou realizovat v nebývale velkém počtu kroužků, které pro ně organizují jejich učitelé.

Zájmové kolektivy školy mnohdy svou činností přesahují rámec školy a ovlivňují tak kulturní a společenské klima regionu.

### **3.2 Profil absventa Slovanského gymnázia Olomouc**

Úspěšným ukončením příslušného školního vzdělávacího programu (ŠVP) dosáhne žák vyššího stupně osmiletého a čtyřletého studia střední vzdělání s maturitou. Střední vzdělání s maturitou je i nadále přípravou na vysokoškolské studium, ale zahrnuje také osvojení základních principů orientace na trhu práce včetně uplatnění v zemích Evropské unie.

Jaký by měl být žák Slovanského gymnázia?

Osvojuje si dostatek nových znalostí a dovedností, zkouší je aplikovat při různých činnostech při společné práci ve škole i při samostatné práci doma. Díky vhodné volbě strategií učení rozvíjí svou schopnost celoživotního vzdělávání.

Řeší na úrovni svého věku problémy spojené s výukou i mimo ni.

Učí se nejméně jednomu cizímu jazyku a má možnost učit se další jazykům v rámci volitelných a nepovinných předmětů. Rozvíjí své komunikační dovednosti.

Pomocí nových efektivních metod výuky (skupinová práce, realizace projektů...) se učí pracovat v kolektivu, přijímá svou roli v týmu, respektuje roli ostatních, pomáhá druhým a přijímá pomoc v případě, že ji potřebuje. Umí ocenit úspěch v práci své i ostatních.

Aktivně využívá nové informační a komunikační technologie, pracuje samostatně se zdroji informací, dokáže je třídit, vyhodnocovat a využít v praktickém životě.

Chápe pojem zdravý životní styl, aktivně sportuje dle svých možností, vědomě chrání zdraví své a svých blízkých, dokáže pomoci i ostatním.

Myslí a jedná v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje a uvědomuje si vlastní zodpovědnost za další vývoj.

Propojuje poznatky a zkušenosti z různých oborů a uplatňuje tyto poznatky při řešení konkrétních environmentálních problémů v praxi.

Rozumí principu kooperace v řízeném kolektivu, uvědoměle dodržuje stanovená pravidla, zejména pravidla stanovená Školním řádem Slovanského gymnázia.

Citlivě vnímá rozdíly mezi národy, kulturami, respektuje náboženské postoje a duchovní hodnoty druhých.

Učí se rozpoznávat vlastní schopnosti a pokouší se je uplatňovat spolu se získanými znalostmi a dovednostmi. V oblastech, ve kterých je nadán, se účastní soutěží a reprezentuje tak svou školu.

### **3.3 Organizace přijímacího řízení**

**Přijímací řízení** je organizováno dle platné legislativy. Nejpozději do konce ledna je zveřejněn na webových stránkách školy a na informační tabuli v budově školy nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů a obory vzdělání pro následující školní rok.

**Přijímací zkouška** je realizována testovou formou, zjišťované vědomosti a dovednosti ne-přesahují vzdělávací obsah RVP ZV. V současné době jsou konány písemné zkoušky z českého jazyka a matematiky připravovaných organizací CERMAT.

Jednotná kritéria přijímacího řízení pro příslušný školní rok jsou zveřejněna na webových stránkách školy vždy do konce ledna daného roku.

Přihlášky ke vzdělávání podává zletilý uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče řediteli školy, a to na předepsaném tiskopisu. Součástí přihlášky nezletilého uchazeče je jeho souhlasné vyjádření.

Každoročně se o všechny typy studia uchází výrazně více zájemců, než může škola uspojovit, což je zárukou a prvním předpokladem pro kvalitní práci celé školy.

### **3.4 Výchovné a vzdělávací strategie**

Tyto strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot podstatných pro uplatnění v životě. Jsou základem rozvoje předpokladů pro jejich celoživotní vzdělávání.

<b>Klíčové kompetence</b>	<b>Strategie zvolené k dosažení klíčových kompetencí</b>
<b>Kompetence k učení</b>	<p>Učitel vede žáky k efektivnímu vyhledávání informací z různých zdrojů na základě jasně stanovených požadavků včetně časového rozvržení.</p> <p>Učitel pomáhá žákům vytvářet si vlastní učební strategie zadáváním referátů k dané problematice.</p> <p>Žáci se učí organizovat a řídit vlastní učení a motivovat se pro další učení.</p> <p>Učitel vede žáky k aplikaci získaných informací prostřednictvím praktických výukových činností.</p> <p>Žáci se učí zobecňovat, vyvozovat a formulovat závěry na základě vytváření samostatných seminárních pracích.</p> <p>Žáci jsou motivováni pro životní styl obohacený o fyzickou stránku.</p>
<i>Formy vzdělávání – např.:</i>	<i>Olympiády, soutěže, srovnávací testy, výměnné jazykové pobedy aj.</i>
<b>Kompetence k řešení problému</b>	<p>Učitel zadává žákům praktické úkoly a tím je vede k dovednosti rozpozнат a analyzovat problém.</p> <p>Žáci individuálně či společně řeší úkoly, vzájemně se hodnotí, učí se vyvozovat závěry z vlastních i cizích chyb.</p> <p>Učitel vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy.</p> <p>Žáci jsou vedeni k orientaci v běžných životních situacích.</p> <p>Učitel zadává samostatné práce, pomáhá žákovi pochopit propojenosť jednotlivých oborů, vede žáky k hledání různých řešení problémů a k dovednosti tato řešení obhájit. (využití v debatních klubech, školním časopise, organizaci občanského sdružení).</p> <p>Žáci se zapojují do soutěží, prezentací, výstav, korespondenčních kurzů.</p>
<i>Formy vzdělávání – např.:</i>	<i>Aplikujeme úlohy testového typu a učíme žáky strategii řešení této úlohy.</i> <i>Další formy: soutěže, středoškolská odborná činnost, projekty,</i>

	<i>kurzy, studentská rada, školní časopis.</i>
<b>Kompetence komunikativní</b>	<p>Učitel vede žáky k využívání informačních technologií pro ziskování informací a tvorbu výstupů (prezentace, projekty, organizace akcí typu Společenský večer).</p> <p>Učitel směruje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (knihovna, internet, Studentský parlament aj.)</p> <p>Učitel poskytuje žákům vysokou úroveň výstupních informací v cizích jazycích (zahraniční studijní výměny, výstupy z kurzů).</p> <p>Vedeme žáky ke vhodné komunikaci mezi sebou, s pedagogy i mimo školu.</p> <p>Žáci mají možnost prezentovat ústně i písemně seminární práce, projekty, referáty jak ve škole, tak i na veřejnosti.</p> <p>Rozvíjíme vztahy s jinými školami a subjekty (projekty, mimoškolní aktivity).</p>
<i>Formy vzdělávání – např.: </i>	<i>Využíváme kooperativní formy výuky a vytváříme podmínky pro komunikaci v cizích jazycích (česko – francouzská setkání, zájezdy, dopisy do zahraničí).</i>
<b>Kompetence sociální a personální</b>	<p>Učitel vede žáky ke schopnosti pracovat samostatně, kooperaci a týmové spolupráci zadáváním úkolů, které vyžadují obě formy práce.</p> <p>Učitel vede žáky ke schopnosti společně tvořit a vyhodnocovat, vytváří podmínky při praktických cvičeních pro práci ve skupině a dodržování základních pravidel skupiny.</p> <p>Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu ke zdraví a zdravému životnímu stylu (aktivity v rámci sportovního dne, úkoly v rámci kurzů).</p> <p>Žáci jsou vedeni k respektování pravidel chování ve škole i mimo školu.</p> <p>Žáci jsou vedeni k vytváření hodnotných mezilidských vztahů (mezinárodní projekty, humanitární akce, činnost občanského sdružení).</p> <p>Učitelé se snaží dosáhnout harmonického působení ve všech obozech.</p>
<i>Formy vzdělávání – např.: </i>	<i>Uplatňujeme kooperativní a týmovou práci.</i> <i>Organizujeme výuku ve skupinách vytvořených z více tříd a někdy i z více ročníků.</i>
<b>Kompetence občanské</b>	<p>Žáci jsou vedeni k toleranci a respektování různorodých hodnot člověka (humanitární akce).</p> <p>Učitel vede žáky k přijetí pravidel platných při realizaci praktických činností ve škole a k poznávání zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu.</p> <p>Učitel vede žáky k uvědomělému poskytnutí účinné pomoci druhým (organizace mimoškolních aktivit, individuální úkoly v rámci kurzů).</p> <p>Studentský parlament a třídní samospráva se podílejí na tvorbě Školního řádu.</p> <p>Vedeme žáky k respektování ekologických souvislostí (Projekt Voda).</p>

<i>Formy vzdělávání – např.:</i>	<i>Třídní projekty</i>
<b>Kompetence k podnikavosti</b>	Učitel pomáhá odhalit žákům jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí školních nebo celostátních soutěží (olympiády, středoškolská odborná činnost). Učitel vede žáky k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce (prezentace, referáty, projekty). Učitel zařazuje do výuky takové aktivity, které seznamují žáky s pracovními příležitostmi.
<i>Formy vzdělávání – např.:</i>	<i>Organizace burzy učebnic, maturitní ples</i>

### **3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

#### **3.5.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami**

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona a jsou vzdělávání s využitím podpůrných opatření.

Podpůrná opatření mohou zahrnovat poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení, úpravu organizace, obsahu, hodnocení a forem a metod vzdělávání a školských služeb dle potřeb žáka. Dále se za podpůrné opatření považuje úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření prvního stupně dle vyhlášky 27/2016 Sb. uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (dále PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně zavádí škola na doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ), což je obvykle pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

#### **Zpracování plánu pedagogické podpory**

Škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka. Na základě žádosti zletilého žáka, nebo zákonného zástupce žáků nezletilých a na doporučení výchovného poradce schválí ředitel školy udělení PLPP. Ten sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomocí výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu.

S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu a podpisy všech, kdo s ním byli seznámeni. Škola vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření, obvykle na pedagogické radě.

Pokud tato podpůrná opatření stačí k naplnění SVP žáka, dále je škola používá do té doby, po kterou jsou efektivní. V případě, že škola zjistí, že podpůrná opatření nestačí, doporučí výchovný poradce zletilému žákovi, nebo zákonným zástupcům žáka nezletilého využití poradenské pomoci ŠPZ.

#### **Individuální vzdělávací plán**

Individuální vzdělávací plán (dále IVP) je zpracován, vyžadují-li to SVP žáka, na doporučení ŠPZ pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně. Na základě žá-

dosti zletilého žáka, nebo zákonných zástupců žáků nezletilých a na doporučení výchovného poradce schválí ředitel školy udělení IVP. Ten sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomocí výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Je s ním seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplnění plánu a podpisy všech, kdo s ním byli seznámeni.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená do školní matriky informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP.

### **3.5.2 Žáci nadaní a mimořádně nadaní**

Jednou z priorit naší školy vyplývající i z jejího typu je také vyhledávání a rozvíjení talentu a mimořádného nadání žáků. Všichni učitelé jsou si vědomi, že vzdělávání této skupiny žáků klade zvýšené nároky na přípravu učitelů, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je třeba reagovat. Vzhledem k charakteru školy se předpokládá vyšší počet takových žáků.

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Formu pedagogické podpory žáků nadaných posoudí ředitel školy na základě doporučení výchovného poradce.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou.

Mimořádně nadaný žák se podle doporučení ŠPZ může vzdělávat podle PLPP nebo podle IVP. Pravidla jejich schválení, tvorby a provádění se řídí stejnými pravidly jako u žáků se SVP.

## **3.6 Organizace maturitní zkoušky**

Počínaje školním rokem 2009/2010 doznal v návaznosti na platné znění zákona 561/2004 Sb. způsob ukončování studia na středních školách zásadních změn. Maturitní zkouška je tvořena dvěma odlišnými částmi. Společnou – státní a profilovou – školní. Mají-li být oba celky smysluplné, měly by akcentovat odlišné prvky. Současně musí profilová část maturitní zkoušky reflektovat platný vzdělávací program Slovanského gymnázia. V souladu s profilem absolventa Slovanského gymnázia je umožněno vykonat profilovou část maturitní zkoušky ve výjimečných a odůvodněných případech se zohledněním na základě doporučení uznaného diagnostického pracoviště. Žák podává přihlášku k maturitní zkoušce nejpozději k 31. 12. školního roku, ve kterém je maturitní zkouška konána.

### **3.6.1. Profilová část maturitní zkoušky**

Žáci čtyřletého a osmiletého studia jsou zkoušeni ze tří předmětů, které si libovolně volí z vyučovaných předmětů, s výjimkou tělesné výchovy. Tyto zkoušky jsou ústní.

Žáci šestiletého dvojjazyčného studia konají celou maturitní zkoušku na základě výjimky udělené MŠMT.

## 4. Průřezová téma

Průřezová téma jsou novým prvkem ve vzdělávání. Prostupují jako jakýsi formativní prvek celým vzděláváním—jak v nižším osmiletém gymnáziu tak ve čtyřletém a vyšším osmiletém gymnáziu. Mají především výchovný charakter a měla by ovlivňovat či korigovat postoje, hodnotový systém a jednání žáků. Rovněž příznivě ovlivňují osvojování klíčových kompetencí.

Témata je možné realizovat jako součást vzdělávacího obsahu jiných vzdělávacích oborů(předmětů)(INT), ale také jako samostatné besedy, semináře(SEM), kurzy(KURZ) a projekty(PRO).

### 4.1 Výchova demokratického občana

<b>ROČNÍK</b>	<b>OBČANSKÁ SPOLEČNOST A ŠKOLA</b>	<b>OBČAN, OBČANSKÁ SPOLEČNOST A STÁT</b>	<b>FORMY PARTI-CIPACE OBČA-NŮ V POLITICKÉM ŽIVOTĚ</b>	<b>PRINCIPY DEMOKRACIE JA-KO FORMY VLÁDY A ZPÚ-SOBU ROZHODOVÁNÍ</b>
<b>1.</b>	OV/INT, AJ/INT	D/INT	D/INT	D/INT
<b>2.</b>	RJ/INT	HV/INT, D/INT CH/INT	D/INT	D/INT
<b>3.</b>	D/INT, BI/INT	OV/INT, D/INT	OV/INT	D/INT
	NJ/INT, RJ/INT	RJ/INT, Z/INT	D/INT	Z/INT
<b>4.</b>	NJ/INT	OV/INT, D/INT, CH/INT	OV/INT	OV/INT
		AJ/INT, RJ/INT	D/INT	D/INT

### 4.2 Environmentální výchova

<b>ROČNÍK</b>	<b>EKOΣYSTÉMY</b>	<b>ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA</b>	<b>LIDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ</b>	<b>VZTAH ČLOVĚKA A PROSTŘEDÍ</b>
<b>1.</b>	Z/INT, D/INT, BI/INT	FY/INT, D/INT, AJ/INT, BI/INT	D/INT	Z/INT
<b>2.</b>	BI/INT	D/INT, VV/PRO, CH/INT, BI/INT	M/INT, D/INT, CH/INT	TV/INT
<b>3.</b>	BI/INT	NJ/INT, BI/INT	M/INT, FY/INT, D/INT, AJ/INT, RJ/INT, NJ/INT	D/INT, RJ/INT, NJ/INT
			CH/INT, BI/INT	IVT/PRO, BI/INT
<b>4.</b>	NJ/INT	CH/INT	Z/INT, CH/INT FY/INT, BI/INT	Z/INT, AJ/INT, RJ/INT, FY/INT
	BI/INT	BI/INT	D/INT, AJ/INT, RJ/INT, VV/PRO	NJ/INT, CH/INT, BI/INT

#### 4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

ROČNÍK	EVROPA A SVĚT NÁS ZA- JÍMÁ	OBJEVUJEME EVROPU A SVĚT	JSME EVROPA- NÉ
1.	AJ/INT	M/INT	FY/INT, HV/INT, D/INT
2.	AJ/INT, NJ/INT, D/INT, CH/INT	NJ/INT, D/INT	HV/INT, D/INT
3.	Z/INT, AJ/INT, RJ/INT, NJ/INT M/INT, CH/INT	Z/INT, NJ/INT, D/INT	Z/INT, VV/PRO, D/INT
4.	FY/INT, RJ/INT, NJ/INT CH/INT, BI/INT, HV/INT, D/INT	OV/INT, NJ/INT, D/INT, BI/INT	OV/INT, Z/INT, D/INT

#### 4.4 Multikulturní výchova

ROČNÍK	KULTURNÍ ROZDÍLY	LIDSKÉ VZTAHY	ETNICKÝ PŮVOD	MULTIKUL- TURA	PRINCIP SOCIÁLNÍ- HO SMÍRU A SOLIDARI- TY
1.	AJ/INT, OV/INT, ČJ/INT	OV/INT	OV/INT	D/INT	M/INT, D/INT
2.	AJ/INT, RJ/INT, D/INT, OV/INT, ČJ/INT	NJ/INT, OV/INT	D/INT	NJ/INT, D/INT	
3.	AJ/INT, RJ/INT, NJ/INT, ČJ/INT	D/INT BI/INT Z/INT	OV/INT, D/INT	HV/INT, D/INT	Z/INT
	OV/INT, BI/INT, D/INT, Z/INT		Z/INT, BI/INT	Z/INT	CH/INT
4.	AJ/INT, NJ/INT, ČJ/INT	D/INT		HV/INT, D/INT	D/INT

## 4.5 Osobnostní a sociální výchova

ROČNÍK	OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	SOCIÁLNÍ ROZVOJ	MORÁLNÍ ROZVOJ
1.	M/INT, VV/INT, OV/INT, D/INT, HV/INT, AJ/INT, ČJ/INT	ČJ/INT, OV/INT, D/INT, AJ/INT	VV/INT, D/INT
2.	OV/INT, M/INT, D/INT, CH/INT, HV/INT, VV/INT	OV/INT, RJ/INT, ČJ/INT	OV/INT, D/INT
	AJ/INT, ČJ/INT, NJ/INT	D/INT, VV/INT, NJ/INT	NJ/INT, CH/INT
3.	D/INT, CH/INT, TV/INT, NJ/INT, ČJ/INT	OV/INT, RJ/INT, NJ/INT, Z/INT, BI/INT	NJ/INT
	HV/INT, VV/INT	AJ/INT, ČJ/INT, VV/INT	BI/INT
4.	D/INT, CH/INT, NJ/INT, M/INT, ČJ/INT, HV/INT, VV/INT	D/INT, VV/INT, RJ/INT, TV/INT, NJ/INT, ČJ/INT	D/INT, NJ/INT, CH/INT, BI/INT

## 4.6 Mediální výchova

ROČNÍK	KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ	INTERPRETACE VZTAHU MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ A REALITY	TVORBA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ	VNÍMÁNÍ AUTORA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ	FUNGOVÁNÍ A VLIV MEDIÍ VE SPOLEČNOSTI
1.	ČJ/INT, AJ/INT				
2.	ČJ/INT, AJ/INT, NJ/INT, CH/INT	CH/INT			OV/INT
3.	ČJ/INT, AJ/INT, NJ/INT		ČJ/INT		
4.	ČJ/INT, D/INT, AJ/INT, NJ/INT, CH/INT		CH/INT		

Poznámky: INT – integrace, PRO – projekt.

## 5. Učební plán

Následující učební plán je zpracován podle požadavků RVP ZV s výrazným přihlédnutím k možnostem a profilaci SGO a k výsledkům vstupní analýzy.

### 5.1 Učební plán s explicitně uvedenými vzdělávacími oblastmi bez dělení do skupin

PŘEDMĚT	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA	HOD +
ČJ	4	4	4	4	9
AJ	4	4	3	3	
1.VP(2.CJ)	0	0	3	3	
M	5	4	4	4	2
IVT	0	0	1	1	1
D	2	2	2	2	2
OV	1	1	1	1	
FY	1	2	3	2	9
CH	0	2	2	2	
BI	2	2	2	2	
Z	2	2	1	2	
HV	1	1	1	1	0
VV	2	2	1	1	
TV	3	2	2	2	1
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	1 TV	1 OV	0	0	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	1 FY	1 BI	1 IVT	1 OV/1 CH	0
TÝDNĚ	29	30	31	32	24

## 5.2 Učební plán s integrovanými vzdělávacími oblastmi Člověk a zdraví, Člověk a svět práce včetně dělení tříd do skupin

PŘEDMĚT	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA	HOD +
ČJ	4/1	4/1	4/1	4/1	9
AJ	4/4	4/4	3/3	3/3	
1.VP(2.CJ)	0	0	3/3	3/3	
M	5/2	4/1	4/1	4/1	2
IVT(+čl. a svět práce)	0	0	1/1 + 1/1	1/1	1
D	2	2	2	2	1
OV(+ čl. a zdraví, čl. a svět práce)	1	1+1	1	1 + 1/1	
FY	1 + 1/1	2	3/1	2	9
CH(+ čl. a svět práce)	0	2	2	2+1/1	
BI(+ čl. a svět práce)	2	2 + 1/1	2	2	
Z	2	2	1	2	
HV	1/1	1/1	1/1	1/1	0
VV	2/2	2/2	1/1	1/1	
TV(+ čl. a zdraví)	3/3 + 1/1	2/2	2/2	2/2	1
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TV	OV			
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	FY	BI	IVT	OV/CH	1
TÝDNĚ	29	30	31	32	24

Pozn.: Vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, Člověk a svět práce jsou integrovány do vyznačených předmětů s minimální požadovanou hodinovou dotací.

### **5.3 Volitelné předměty**

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Německý jazyk	0	2	2	3
Ruský jazyk	0	2	2	3
Anglický jazyk	0	2	2	3
Francouzský jazyk	0	2	2	3
Přírodovědné praktikum	0	2	2	3
Španělský jazyk	0	2	2	3

### **5.4 Nepovinné předměty**

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Anglický jazyk	0	2	2	2
Německý jazyk	0	0	1	1
Tvůrčí psaní	0	0	1	1
Dějiny Olomouce	0	0	2	2
Regionální zeměpis	2	2	2	2
Nepovinná matematika	0	0	1	1
Fyzikální praktikum	1	1	0	0
Informatika	0	0	0	2
Sportovní hry	2	2	2	2

## **6. Učební osnovy**

V následujícím přehledu jsou uvedeny osnovy povinných, povinně volitelných a nepovinných předmětů Školního vzdělávacího programu Slovanského gymnázia. Osnovy zcela naplňují cíle základního vzdělávání, plně integrují stanovená průřezová téma a naznačují zvolené výchovné a vzdělávací strategie sloužící k postupnému rozvíjení klíčových kompetencí.

### **6.1 Česky jazyk a literatura**

#### **6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **a) Obsahové vymezení předmětu**

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se jako samostatný předmět.

Komplexní obsah vyučovacího předmětu je na nižším stupni gymnázia rozdělen do tří složek – jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova.

Český jazyk a literatura je úzce spjat s řadou vyučovacích předmětů a vzdělávacích oborů, jimiž prolíná a s jejichž náplní obsahově souvisí. Jedná se o dramatickou výchovu, cizí jazyky, dějepis, hudební a výtvarnou výchovu, občanskou výchovu a informační a komunikační technologie.

##### **b) Časové vymezení předmětu**

Předmět **český jazyk a literatura** je realizován ve všech ročnících gymnázia a jeho týdení hodinové dotace pro jednotlivé ročníky jsou následující:

- 1. ročník – 4 hodiny
- 2. ročník – 4 hodiny
- 3. ročník – 4 hodiny
- 4. ročník – 4 hodiny

Jednotlivé složky vyučovacího předmětu jsou realizovány s týdenní časovou dotací:

- 2 hodiny – jazyková výchova
  - 1 hodina – komunikační a slohová výchova
  - 1 hodina – literární výchova
4. ročník:
- 2 hodiny – jazyková výchova
  - 1 hodina – komunikační a slohová výchova
  - 1 hodina - literární výchova

Výuku jednotlivých složek je možné provádět ve větších blocích.

##### **c) Organizační vymezení předmětu**

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách s plným počtem žáků. Pro zvýšení efektivnosti při praktickém procvičování učiva pro upevňování znalostí, při zařazování netradičních forem výuky (např. prvky dramatické výchovy apod.) je zařazena v týdenním plánu výuky dělená hodina s polovičním počtem žáků, a to ve všech ročnících nižšího gymnázia.

Komunikační a slohovou výchovu, ale i literární výchovu, je možno realizovat v netradičním prostředí (tělocvična, atrium, volná příroda, ulice města aj.).

Během studia se mají studenti možnost zúčastnit oborových soutěží a přehlídek, např. Olympiáda v českém jazyce, Evropa ve škole, Literární pravotiny, recitační soutěže, autorské čtení Zlatý brk, Olomoucké Bienále, Náš svět aj.

Do výuky jsou zařazovány literární exkurze, besedy s umělci (např. Literární Flóra, Divadelní Flóra, festival poezie apod.).

Součástí výuky je spolupráce s regionálními a dle možností i s celostátními kulturními institucemi (divadlo, kino, muzeum, rozhlas, knihovny, archiv aj.).

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

##### **Kompetence k učení**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech pracovním tempu žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání nových technologií dle možností žáků i školy

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého snažení a diskutují o nich
- využívají prostředky výpočetní techniky dle svých možností a možností školy

##### **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje kreativní možnosti řešení
- vede žáky k plánování postupů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

##### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k ohleduplnosti a k respektu k druhému člověku
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám a argumentům druhých a vhodně na ně reagují
- zapojují se do diskuze a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů

- využívají informačních a komunikačních prostředků

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby při skupinové práci měli možnost se uplatnit všichni členové týmu
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních (poslování empatie)
- motivuje k zájmu o kulturní dědictví

Žáci:

- přijímají a respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k umění

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s technickými zařízeními ve výuce

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla při práci s technickými zařízeními ve výuce
- využívají svých znalostí v běžné praxi

#### **6.1.2 Osnovy**

1. ročník Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	Obecné poučení o jazyce: <ul style="list-style-type: none"> <li>- jazyk národní a jazyk mateřský</li> <li>- skupiny jazyků</li> <li>- rozvrstvení nár. jazyka</li> <li>- spisovné a nespisovné útvary</li> <li>- jazykové příručky</li> </ul>	Učí se rozlišovat spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a pokouší se zdůvodňovat jejich užití. <b>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a dalšími slovníky a příručkami.</b>	<b>PT:</b> Osobnostní a sociální rozvoj (INT) Multikulturní výchova <b>Mezipředmětové vztahy, přesahy</b>

	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hláskosloví</li> <li>- spisovná výslovnost</li> <li>- zvuková stránka slova, věty</li> </ul> <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy slov</li> <li>- podstatná jména</li> <li>- přídavná jména</li> <li>- zájmena</li> <li>- číslovky</li> <li>- slovesa</li> </ul> <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- věta jednoduchá</li> <li>- základní a rozvíjející větné členy</li> <li>- řeč přímá a nepřímá</li> </ul>	<p><b>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.</b></p> <p><b>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</b></p> <p>Uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy.</p>	<p><b>a vazby:</b> Dějepis, zeměpis</p>
<b>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</b>	<p>Vypravování:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zásady, časová posloupnost, výstavba textu, přímá řeč, prožitkové čtení</li> </ul> <p>Popis osoby, předmětu a pracovního postupu</p> <p>Zpráva a oznámení</p> <p>Práce s informacemi</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výpisky, výtah</li> <li>- encyklopedická hesla</li> <li>- reklamní texty</li> </ul>	<p><b>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</b></p> <p>Rozlišuje druhy a funkce popisu v prostědělovacím i odborném stylu. Stylizuje ústní i písemnou podobu popisu.. Umí sestavit zprávu i oznámení. Zvládá jednoduchou grafickou úpravu oznámení (pozvánka).</p> <p><b>Využívá zásady studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisek a výtah z daného textu.</b></p> <p><b>Rozpoznává manipulační komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.</b></p>	<p><b>PT:</b> Mediální výchova</p> <p><b>MV, P a V:</b> všechny vyučovací předměty</p>
<b>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</b>	<p>Lidová slovesnost – hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky</p> <p>Pohádky</p> <p>Balady a romance</p> <p>Řecké báje a pověsti</p>	<p>Chápe pojem lidová slovesnost.</p> <p>Orientuje se ve školní knihovně, umí vyhledat informace v knihovně i v dalších informačních dostupných zdrojích.</p> <p>Reprodukujede prečtený text, formuluje dojmy z četby,</p>	<p><b>PT:</b> Multikulturní výchova</p> <p><b>MV, P a V:</b> Vv, Hv, film, divadlo</p>

		pokouší se o pochopení struktury literárního textu. <b>Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.</b>	
--	--	---	--

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</b>	Tvarosloví – ohebné slovní druhy, obtížnější tvary sloves; - neohebné slovní druhy(příslovce).; - velká písmena ve vlastních jménech.	Správně třídí slovní druhy , tvoří spisovné tvary slov a vhodně je užívá v jazykové komunikaci.	<b>PT:</b> Osobnostní a sociální rozvoj (INT) Multikulturní výchova
	Skladba – stavba věty jednoduché - věty dvojčlenné a jednočlenné - větné ekvivalenty - věty podle postoje mluvčího - základní a rozvíjející větné členy - druhy vedlejších vět Slovní zásoba a tvoření slov.	Rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché. <b>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.</b>  Chápe přenesená pojmenování. Používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov.	
<b>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</b>	Vypravování	<b>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</b>	<b>PT:</b> Mediální výchova
	Subjektivní popis	<b>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, dokáže popsat své city, pocity, nálady.</b>	<b>MV, P a V:</b> všechny vyučovací předměty
	Návod	Umí sestavit jednoduchý návod – popis pracovního postupu.	
	Charakteristika přímá a ne-přímá	Dokáže výstižně charakterizovat popisovanou osobu <b>Využívá zásady studijního čtení, vyhledá klíčová</b>	

	Strukturovaný životopis	<b>slova, formuluje hlavní myšlenky textu. Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.</b> Pokouší se formulovat vlastní názor na umělecké dílo. Umí rozlišit podstatné od podružného – sestavit strukturu životopisu.	
<b>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</b>	Bajky  Pověsti, kroniky  Staré příběhy – věčná téma  Dobrodružství v literatuře Knihy pro děti a mládež	Reprodukujе přečtený text, interpretuje smysl díla vlastními slovy. <b>Formuluje ústně i písemně dojmy z četby.</b> Orientuje se v základních literárních pojmech, rozlišuje základní žánry. Učí se rozlišovat literaturu konzumní a hodnotnou, hledá argumenty pro zdůvodnění svého hodnocení.	<b>PT:</b> Multikulturní výchova  <b>MV, P a V:</b> Dějepis, Hv, Vv, film, divadlo

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</b>	Obecné poučení o českém jazyce, jazyky slovanské, jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace)  Slovní zásoba a tvoření slov  Obohacování slovní zásoby	<b>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.</b>  <b>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.</b>	<b>PT:</b> Osobnostní a sociální rozvoj (INT)  <b>MV, P a V:</b> Dějepis a všechny ost. vyuč. předměty
	Tvarosloví – slovesa (slovesný vid, slovesné třídy a vzory) - zájmena týž, tentýž - skloňování jmen přejatých Pravopis koncovek jmen a sloves Neohebné slovní druhy (předložky, spojky, částice, citoslovce)  Skladba - opakování stavby věty	Samostatně využívá informace ze základních jazykových příruček.	Rozlišuje významové vzta-

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduché, věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent</li> <li>- významový poměr mezi větami hlavními</li> <li>- významový poměr mezi několikanásobnými větnými členy</li> <li>- významový poměr mezi souřadně spojenými větami vedlejšími</li> <li>- souvětí souřadné a podřadné</li> <li>- syntaktický pravopis</li> </ul>	<p>hy gramatických jednotek ve větě a souvětí.</p> <p>Zvládá písemný projev ve větě jednoduché i v souvětí.</p>	
<b>KOMUNI-KAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</b>	<p>Charakteristika literární postavy</p> <p>Výklad, výtah</p> <p>Referát, recenze</p> <p>Jednoduchá úvaha</p> <p>Útvary administrativního stylu (přihláška, objednávka, pozvánka)</p> <p>Úřední a soukromý dopis</p> <p>Rétorika – kultivovaný</p>	<p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.</p> <p>Využívá základy studijního čtení, umí vyhledat klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z daného textu.</p> <p>Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopédie, internet)</p> <p>Odlišuje fakta od názorů a hodnocení.</p> <p>Ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji. Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří.</p> <p><b>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</b></p> <p><b>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení</b></p> <p>V mluveném projevu připraveném i improvizovaném</p>	<p><b>PT:</b> Mediální výchova</p> <p><b>MV, P a V:</b> Všechny vyuč. předměty</p>

	mluvený projev, diskuse	ném vhodně užívá všech prostředků řeči.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	<p>Lyrika Básnické figury, kompozice a jazyk básně Ukázky staročeské lyriky Ukázky z tvorby významných básníků evropské i české literatury</p> <p>Epika Řeč autora, řeč postav Novely, povídky, romány Ukázky z tvorby významných autorů světové i české literatury</p> <p>Dramatické žánry Adaptace literárních děl</p>	<p>Reprodukujeme básnický text, popisuje strukturu a jazyk literárního díla, interpretuje smysl textu.</p> <p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p> <p>Formuluje dojmy ze své četby, názory na umělecké dílo.</p> <p>Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní podle čtenářské vyspělosti.</p> <p>Porovnává různá ztvárnění téhož námětu.</p> <p>Tvoří vlastní literární text, uplatní znalosti základů literární teorie.</p>	<b>PT:</b> Multikulturní výchova  <b>MV, P a V:</b> Dějepis, Hv, Vv, film, divadlo

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj českého jazyka</li> <li>- útvary českého jazyka</li> <li>- skupiny jazyků</li> <li>- jazyk a komunikace</li> </ul> <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jména – druhy, tvary, skloňování cizích jmen vlastních</li> <li>- slovesa a jejich tvary</li> <li>- přechodníky</li> <li>- psaní velkých písmen</li> <li>- opakování pravopisu</li> </ul> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- věta jednoduchá a souvětí</li> <li>- samostatný a osamostatnělý větný člen, elipsa</li> <li>- souvětí podřadné</li> <li>- souvětí souřadné</li> </ul>	<p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a umí odůvodnit jejich užití</p> <p>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vlastních textů.</p> <p>Určuje druhy slov, užívá je ve správných tvarech, bez problémů se orientuje v pravopise, dovede užívat přechodníky.</p> <p>Dovede rozlišit věty hlavní a vedlejší, věty dvojčlenné a jednočlenné a větné ekvalenty.</p> <p>Umí určit věty vedlejší</p> <p>Orientuje se v členění složitých souvětí.</p> <p>Rozlišuje významové po-</p>	<b>PT:</b> Osobnostní a sociální rozvoj (INT) Multikulturní výchova  <b>MV, P a V:</b> Všechny vyučovací předměty

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vsuvka</li> <li>- syntaktický pravopis</li> </ul>	měry mezi větnými členy i mezi větami v souvěti Používá samostatné větné členy.	
<b>KOMUNI-KAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</b>	<p>Vypravování v umělecké oblasti</p> <p>Úřední písemnosti Úvaha Diskuze Proslov</p> <p>Publicistické útvary Sdělovací prostředky</p>	<p>Uspořádá obsah textu s ohledem na jeho účel. <b>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní.</b></p> <p>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, zapojuje se do diskuze, pokouší se řídit diskuzi, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.</p> <p><b>Rozpoznává manipulační komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj.</b></p>	<b>PT:</b> Mediální kultura  <b>MV, P a V:</b> Všechny vyučovací předměty
<b>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</b>	<p>Výběr autorů české a světové literatury</p> <p>Kritické čtení textů hlavních vývojových období</p> <p>Tvůrčí práce s literárním textem</p>	<p>Má přehled o významných představitelích české a světové literatury.</p> <p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry.</p> <p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p> <p>Vybírá si hodnotnou četbu, formuluje ústně i písemně názory na umělecké dílo, argumentuje.</p> <p>Tvoří vlastní literární texty básnické i prozaické.</p>	<b>PT:</b> Multikulturní výchova  <b>MV, P a V:</b> Dějepis, Hv, Vv, film, divadlo

## 6.2 Anglický jazyk

### 6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Anglický jazyk. Patří do vzdělávací oblasti Cizí jazyk podle RVP ZV. Na gymnáziu se vyučuje po celou dobu studia. Obsah výuky anglického jazyka pomáhá k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu. Přispívá k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití komunikace v cizím jazyce. Výuka napomáhá získávání schopnosti číst s porozuměním texty na přiměřené úrovni a porozumění náročného ústního sdělení na úrovni osvojených znalostí. Prostřednictvím obsahu předmětu přispívá k poznání kultury zemí dané jazykové oblasti a ve-

de k vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi. Motivuje k pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám národů.

#### b) Časové vymezení předmětu

Předmět **anglický jazyk** je realizován ve všech ročnících gymnázia a jeho týdenní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky jsou následující:

- 1. ročník – 4 hodiny
- 2. ročník – 4 hodiny
- 3. ročník – 3 hodiny
- 4. ročník – 3 hodiny

#### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky. Třídy jsou ve všech ročnících děleny na dvě skupiny. Výuka probíhá dle možností v jazykových učebnách, kmenových třídách nebo ostatních učebnách. Během studia se studenti účastní konverzační soutěže, projektů, výjezdů do zahraničí, příležitostních akcí – např. divadelního představení v AJ.

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie, které nabízejí autoři učebnice Project English 2, Project English 3, Project English 4 pro výuku anglického jazyka, vycházejí ze současných i tradičních metod výuky. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, řešení problémových situací, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků. Důraz je kladen na práci s textem, tvůrčí způsob k řešení úkolů, na projektovou práci a její prezentaci před spolužáky, na sebehodnocení žáka a konstruktivní kritiku práce spolužáků. Osvojený jazyk mohou žáci uplatnit při úkolech, které tematicky zahrnují jiné vyučovací předměty nebo souvisí s průřezovými tématy.

V učebnicích Project English jsou učiteli nabízeny níže uvedené výchovné a vzdělávací strategie, prostřednictvím kterých přispívá k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí žáků:

#### Kompetence k učení

Učitel:

- uvádí novou gramatiku v kontextu čteného nebo slyšeného textu, vyzýví žáky k její analýze a hledání pravidel;
- opakuje se žáky probranou látku vždy na konci každé lekce, vede je tak k pravidelné kontrole naučeného;
- pravidelně sleduje pokrok žáka zadáváním motivačních úkolů se zaměřením na probranou látku;
- zařazuje do hodiny téma a slovní zásobu týkající se jiných vyučovacích předmětů, vede žáky k pochopení souvislostí a vzájemného propojení mezi různými oblastmi lidského poznání a činností;
- vyžaduje od žáků vypracování všech opakovacích cvičení na konci každé lekce a hodnotí spolu se žáky jejich vlastní pokrok.

## **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- umožňuje žákům odhadovat pokračování a závěr přečteného textu na základě pochopení zápletky a vývoje děje;
- podnáší takové aktivity a zadává takové úkoly, při kterých jsou žáci nuceni vyhledat informace z různých zdrojů;
- pravidelně po každé lekci zadává žákům úkoly a téma pro vypracování projektů, při kterých žáci využívají znalosti z jiných předmětů;
- nechází rozhodování mezi kvalitou a kvantitou obsahu projektu na žákovi;
- pravidelně nabízí žákům problémové úlohy a situace, při nichž žáci řeší praktické problémy z každodenního života.

## **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- procvičuje se žáky gramatické struktury a slovní spojení simulací běžných, každodenních situací, a vede je tak k přirozenému vyjadřování se v cizím jazyce;
- zadává samostatné a projektové práce, při jejichž prezentaci žáci srozumitelně formulují informace v logickém sledu a uspořádání;
- poskytuje žákům prostor k písemné i ústní prezentaci zadaných úkolů;
- zadává úkoly, při kterých žáci sdělují vytříděné a uspořádané informace o sobě, svých blízkých, svém okolí a o svých zájmech v písemné a ústní formě;
- k tématu lekce pravidelně zařazuje do hodin diskuse, rozhovory a výměnu názorů či informací ve dvojicích nebo ve skupinkách.

## **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- volí různé formy práce, samostatné, párové, týmové, aby umožnil žákům vzájemnou inspiraci a pomoc a motivoval je tak k dosahování osobního maxima;
- vyžaduje prezentaci projektových úkolů před spolužáky;
- zadává skupinové práce tak, aby při činnosti na jednotlivých úkolech vzájemně spolupracovali vždy jiní žáci, a tím si zvykali na kontakt a komunikaci s různými typy lidí a na jejich různý styl práce;
- přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků;
- zařazuje do výuky odlehčující činnosti, například kvízy, zábavné texty nebo písničky, kterými navozuje tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě.

## **Kompetence občanská**

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za vlastní učení zadáváním kontrolních testů v pracovním sešitě;
- zadává žákům úkoly vztahující se k běžným situacím každodenního života;
- vyžaduje od žáků zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci; žáci se střídají při prezentaci výsledků skupinové práce;
- učitel zařazuje do výuky téma týkající se života anglicky mluvících zemí a vede je k respektování kultury jiných národů;
- nechází žáky pracovat tempem, které jim vyhovuje a nechází je vyjadřovat se svým vlastním způsobem, vyžaduje však od nich zodpovědnost za vlastní projevy.

## **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vyžaduje od žáků vypracování cvičení v předem stanoveném termínu a důsledně dbá na jeho dodržování, čímž vede žáky k zodpovědnosti za plnění daných úkolů;
- zadává úlohy, při kterých žáci projeví svou iniciativu, představivost, znalosti a také schopnosti spolupracovat s ostatními;
- používá různé techniky učení opakováně a pravidelně, aby si žáci zvykli na jistý druh práce a učení;
- požaduje po žácích vypracovat si osnovu projektu a summarizaci znalostí k tématu před jeho realizací;
- vyžaduje od žáků hodnocení vlastní práce a osobního pokroku v učení po každé lekci.

### **6.2.2 Osnovy**

#### **1. ročník**

Mezipředmětové vztahy

Žák využije znalosti z vyučovacích předmětů vycházející ze vzdělávacích oborů:

- fyzika a matematika (1. lekce)
- biologie (2. lekce)
- dějepis (3. lekce)
- zeměpis (4. lekce)

Průřezová téma

Po jednotlivých lekcích žáci vytvářejí projekty, které následně prezentují před spolužáky, obhajují svou práci a její provedení a diskutují k níže uvedeným průřezovým tématům a k jejich tematickým okruhům:

1. lekce: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech  
Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá

2. lekce: Environmentální výchova  
Tematický okruh: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

3. lekce: Multikulturní výchova  
Tematický okruh: Lidské vztahy

4. lekce: Výchova v evropských a globálních souvislostech  
Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací obsah

Učebnice Project 2 (Third Edition): LEKCE 1 - 4

Lekce	1
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- rozliší různé, předem dané informace ve slyšeném textu</li><li>- vyhledá v krátkém čteném textu osobní údaje</li><li>- popíše kamarádův i svůj režim dne</li><li>- napíše o svém způsobu života</li><li>- pojmenuje názvy měsíců a rozpozná je v slyšeném textu</li><li>- pojmenuje pořadí věcí či událostí</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- přiřadí události ke konkrétnímu datu</li> <li>- rozpozná datum v slyšeném textu</li> <li>- vyhledá konkrétní informace v krátkém, čteném textu o způsobu slavení narozenin</li> <li>- rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu</li> <li>- zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví</li> <li>- pojmenuje domácí práce</li> <li>- sdělí, jak často dělá běžné domácí práce a zeptá se na totéž kamaráda</li> </ul>
<b>Učivo</b>	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přítomný čas prostý</li> <li>- tvorba „ano/ne“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen</li> <li>- frekvenční příslovce</li> <li>- řadové číslovky</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vztah mezi zápisem hlásek a jejich výslovností</li> <li>- intonace „ano/ne“ otázek</li> <li>- znělé a neznělé „th“</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- měsíce v roce</li> <li>- datum</li> <li>- domácí práce</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- oslava narozenin</li> <li>- situační rozhovory každodenního života</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	Fyzika a matematika <ul style="list-style-type: none"> <li>- měření času</li> </ul>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Výchova v evropských a globálních souvislostech Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Typický rok ve Velké Británii“ na stránkách „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na dané téma</li> </ul> <p>Osobnosti a sociální výchova Tematický okruh: Poznávání lidí</p> <p>Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhů průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodení individuálních projektů – výpověď o sobě na téma „Rok v mé životě“</li> <li>- prezentace a obhajoba vlastní práce</li> <li>- diskuse nad pracemi spolužáků</li> <li>- sebehodnocení</li> </ul>

<b>Lekce</b>	<b>2</b>
<b>Výstupy</b>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- s vizuální oporou rozumí hlavní myšlence krátkého čteného a slyšeného textu o školním výletě do ZOO</li> <li>- pojmenuje aktuální činnosti lidí a taky se na ně zeptá</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje exotická zvířata běžně viděná v ZOO</li> <li>- pojmenuje způsoby pohybu různých zvířat</li> <li>- rozumí hlavní myšlence čteného komiksového příběhu a porovná dané informace s informacemi v textu</li> <li>- simuluje telefonní rozhovor s kamarádem a zeptá se, co právě dělá</li> <li>- sdělí, která zvířata má rád a která nerad</li> <li>- vyhledá specifické informace v čteném popisu práce nějaké osoby</li> <li>- rozumí hlavním informacím čteného, populárně naučného textu – popisu zvířete a jeho způsobu života</li> <li>- rozumí hlavní myšlence čtené bajky a změní její konec</li> <li>- sdělí, co musí v nejbližších dnech udělat</li> </ul>
<b>Učivo</b>	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přítomný čas průběhový</li> <li>- přítomný čas prostý vs průběhový</li> <li>- zájmena v předmětu</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slabiky</li> <li>- přízvuk a rytmus</li> <li>- přízvučné slabiky</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvířata</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyprávění o zážitku z výletu</li> <li>- slovní hra „Hádej, kdo jsem!“</li> <li>- vyprávění o oblíbeném zvířeti</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- klasifikace zvířat</li> </ul>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Environmentální výchova Tematický okruh: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Zvířata“ na stránkách „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce</li> </ul> <p>Osobnosti a sociální výchova Tematický okruh: Kreativita</p> <p>Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodovení individuálních projektů – výpověď o sobě na téma „Zvířata“</li> <li>- prezentace a obhajoba vlastní práce</li> <li>- diskuse nad pracemi spolužáků</li> <li>- sebehodnocení</li> </ul> <p>po opakování látky z předchozí lekce</p>

Lekce	3
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpozná v slyšeném textu jednotlivé mluvčí na základě poskytnutých dílčích informací</li> <li>- zeptá se kamaráda, kde byl v předešlých dnech a na stejnou otázku odpoví</li> <li>- rozumí hlavním informacím v neformálním textu – v osobním e-mailu</li> <li>- pojmenuje běžné dopravní prostředky a běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním</li> <li>- rozumí hlavní informaci slyšeného vyprávění o prázdninách</li> <li>- sestaví charakter a způsob života neznámé osoby na základě dílčích informací o něm</li> <li>- pojmenuje dopad události na základě vizuální nápovědy</li> <li>- vyhledá informace o minulých událostech v krátkém čteném textu</li> <li>- popíše události o prázdninách v krátkém osobním dopise</li> <li>- rozumí hlavní myšlence a hlavním bodům krátkého, komiksového příběhu a obsah děje zahráje</li> <li>- zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech nebo o prázdninách a na podobné otázky odpoví</li> <li>- rozliší v slyšeném textu jednotlivé mluvčí na základě informací, které o sobě sdělí</li> </ul>
Učivo	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- minulý čas slovesa „být“</li> <li>- minulý čas pravidelných sloves</li> <li>- minulý čas nepravidelných sloves</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slabé a silné formy výslovnosti téhož slova</li> <li>- koncové „-ed“</li> <li>- stažené formy záporu sloves</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- cestování o prázdninách</li> <li>- problémové situace o prázdninách</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prázdninové situace</li> <li>- vyprávění o činnostech během prázdnin</li> <li>- psaní pohledu z prázdnin</li> </ul>
Mezipředmětové vztahy	Dějepis <ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj cestování</li> </ul>
Průřezové téma	Multikulturní výchova Tematické okruhy: Lidské vztahy  Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu: <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Prázdniny ve Velké Británii“ na stránkách „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce</li> </ul>

	<p>Osobnosti a sociální výchova Tematický okruh: Poznávání lidí</p> <p>Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodení individuálních projektů – výpověď o sobě na téma „Prázdniny“</li> <li>- prezentace a obhajoba vlastní práce</li> <li>- diskuse nad pracemi spolužáků</li> <li>- sebehodnocení</li> </ul> <p>po opakování látky z předchozí lekce</p>
--	--

Lekce	4
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů</li> <li>- gramaticky správně sdělí, jaké jídlo a pití má v oblibě</li> <li>- rozliší v slyšeném textu, co si dívají jednotliví mluvčí k obědu</li> <li>- rozumí pojmu v jídelníčku</li> <li>- simuluje situaci v běžné restauraci</li> <li>- pojmenuje pokrmy a potraviny, z kterých se připraví</li> <li>- rozumí hlavní myšlence příběhu o lakově a v textu vyhledá názvy daných potravin</li> <li>- sdělí obsah potravinových zásob podle obrázku</li> <li>- zapíše nákupní seznam podle slyšených informací</li> <li>- dramaticky předvede s kamarády přečtený příběh o lakově</li> <li>- rozumí klíčovým bodům čteného komiksového příběhu</li> <li>- zeptá se na množství jídla a pití</li> <li>- označí množství jídla nebo pití pomocí porcí, balení nebo nádob</li> <li>- rozumí názvům kuchyňských nádob a nástrojů</li> <li>- rozumí čtenému i slyšenému popisu přípravy nějakého jídla</li> <li>- popíše postup přípravy jídla</li> </ul>
Učivo	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- počitatelná a nepočitatelná podstatná jména</li> <li>- neurčitý člen a neurčitá zájmena</li> <li>- dotaz na množství</li> <li>- určitý/neurčitý člen</li> <li>- málo/několik</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přízvuk v slovní frázi</li> <li>- „č“ a „dž“</li> <li>- slova se stejnou výslovností</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jídlo</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- v kavárně/v cukrárně</li> <li>- dramatické ztvárnění příběhu</li> <li>- oběd</li> <li>- nákupní seznam</li> <li>- vaření podle receptu</li> </ul>

<b>Mezipředmětové vztahy</b>	Zeměpis - jídla v různých zemích
<b>Průřezové téma</b>	Výchova v evropských a globálních souvislostech Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá  Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu: <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Čas jídla“ na stránkách „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce</li> <li>- zhotovení individuálních projektů – výpověď o sobě na téma „Jídlo“</li> <li>- prezentace a obhajoba vlastní práce</li> <li>- diskuse nad pracemi spolužáků</li> <li>- sebehodnocení po opakování látky z předchozí lekce</li> </ul>

## 2. ročník

Mezipředmětové vztahy

Žák využije znalosti z vyučovacích předmětů vycházející ze vzdělávacích oborů:

### Project 2

- přírodověda (zeměpis) (5. lekce)
- výchova k občanství (6. lekce)

### Project 3

- biologie (1. lekce)
- zeměpis a geologie (2. lekce)

### Průřezová téma

Po jednotlivých lekcích žáci vytvářejí projekty, které následně prezentují před spolužáky, obhajují svou práci a její provedení a diskutují k níže uvedeným průřezovým tématům k jejich tematickým okruhům:

#### Project 2 (Third Edition)

5. lekce: Mediální výchova

Tematický okruh: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

6. lekce: Multikulturní výchova

Tematické okruhy: Multikulturalita

#### Project 3 (Third Edition)

1. lekce: Multikulturní výchova

Tematický okruh: Kulturní diference

2. lekce: Mediální výchova

Tematické okruhy: Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací obsah

Učebnice Project 2 (Third Edition): LEKCE 5 a LEKCE 6

Učebnice Project 3 (Third Edition): LEKCE 1 a LEKCE 2

Učebnice Project 2 (Third Edition) : LEKCE 5 a LEKCE 6

Lekce	5
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje běžné geografické útvary a stručně popíše jejich velikost</li> <li>- stručně charakterizuje svoje město/vesnici</li> <li>- rozumí krátkému populárně naučnému popisu geografických částí Velké Británie</li> <li>- pojmenuje různé druhy počasí</li> <li>- rozumí slyšenému popisu počasí v různou dobu</li> <li>- charakterizuje typické počasí ve své zemi</li> <li>- rozumí čtenému i slyšenému porovnání geografie a počasí vybraných oblastí</li> <li>- porovná mezi sebou vlastnosti, kvalitu či vzhled různých věcí</li> <li>- rozumí obsahu geografického kvizu a odpoví na jeho otázky</li> <li>- rozumí slyšeným odpovědím na otázky kvizu a porovná je se svými odpovědi</li> <li>- gramaticky správně vyjádří jedinečnost vlastnosti, kvality či vzhledu nějaké věci nebo osoby</li> <li>- porozumí otázkám vědomostního rébusu a vyhledá v něm potřebné informace</li> <li>- rozumí obsahu komiksového příběhu a vyhledá v jeho textu specifické informace</li> <li>- dramaticky ztvární obsah komiksového příběhu</li> <li>- přirovná vlastnosti, charakter nebo vzhled něčeho k typickým představitelům těchto kvalit (bílý jako sníh)</li> </ul>
Učivo	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- otázky s tázacím zájmenem „jak“</li> <li>- 2. stupeň přídavných jmen</li> <li>- 3. stupeň přídavných jmen</li> <li>- přirovnání „tak ... jak/jako“</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přízvuk a rytmus</li> <li>- přízvuk víceslabičných slov</li> <li>- různá nebo stejná výslovnost samohlásek</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- geografické názvy a pojmenování</li> <li>- počasí</li> <li>- popisná přídavná jména</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dotazy na počasí</li> <li>- vědomostní kvizy a rébusy</li> <li>- srovnání ročních období, počasí různých míst a období</li> <li>- srovnání každodenního života různých zemí</li> <li>- srovnání typických jídel různých skupin lidí</li> </ul>
Mezipředmětové vztahy	Zeměpis <ul style="list-style-type: none"> <li>- počasí v Evropě</li> </ul>

	<p>Výchova v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy: Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „USA“ na stránkách „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na dané téma</li> </ul> <p>na konci lekce</p>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Mediální výchova Tematický okruh: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhotovení individuálních projektů – výpověď o sobě na téma „Země, ve které žiju“</li> <li>- prezentace a obhajoba vlastní práce</li> <li>- diskuse nad pracemi spolužáků</li> <li>- sebehodnocení</li> </ul> <p>po opakování látky z předchozí lekce</p>

Lekce	6
	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje běžné typy TV pořadů</li> <li>- rozumí hlavní myšlence čteného i slyšeného rozhovoru mezi spolužáky o tom, co se chystají večer dělat</li> <li>- sestaví seznam svých oblíbených TV pořadů</li> <li>- zeptá se kamaráda, co zamýšíl v nejbližších chvílích dělat a na stejné otázky odpoví</li> <li>- identifikuje hlavní postavy čteného, dobrodružného příběhu na obrázcích</li> <li>- chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu</li> <li>- sestaví první půlku příběhu na základě klíčových bodů a porozumění jeho druhé části</li> <li>- pojmenuje filmové žánry a přiřadí k nim konkrétní příklady</li> <li>- porozumí hlavní pointě krátké, živé scény z filmového studia</li> <li>- gramaticky správně vyjádří, proč nemůže něco dělat a jaké povinnosti místo toho má a na totéž se zeptá kamaráda</li> <li>- porozumí zápletce, vyvrcholení a rozuzlení krátkého komiksového příběhu a dramaticky ho ztvární</li> <li>- navrhne kamarádům nebo svým příbuzným něco podniknout a na obdobné návrhy reaguje</li> <li>- rozpozná v slyšeném rozhovoru, co navrhují mluvčí dělat a co na konec podniknou</li> </ul>
Výstupy	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádření „chystat se/hodlat něco udělat“</li> <li>- přídavná jména příslovce</li> </ul>
Učivo	<p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přízvuk ve větě</li> <li>- „r“</li> <li>- „a“</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rytmus kladné věty a otázky</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- typy TV programů</li> <li>- filmové žánry</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dramatické ztvárnění příběhu</li> <li>- domluva schůzky</li> <li>- dotazy na záměry</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- řecké divadlo</li> </ul>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Multikulturní výchova Tematické okruhy: Multikulturalita</p> <p>Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Kino ve Velké Británii“ na stránkách „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na dané téma</li> </ul> <p>na konci lekce</p> <p>Mediální výchova Tematický okruh: Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhotovení individuálních projektů – výpověď o sobě na téma „Oblastní formy zábavy“</li> <li>- prezentace a obhajoba vlastní práce</li> <li>- diskuse nad pracemi spolužáků</li> <li>- sebehodnocení</li> </ul> <p>po opakování látky z předchozí lekce</p>

<b>Celkem v učebnici</b>	
<b>Žák</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí v čteném textu základním informacím o svých kamarádech, jejich rodině a zájmech</li> <li>- rozliší jednotlivé účastníky rozhovoru podle osobních informací, které o sobě sdělí</li> <li>- rozumí hlavním bodům slyšeného rozhovoru na blízké téma</li> <li>- rozumí hlavním bodům krátkého textu na známé téma</li> <li>- rozumí hlavní myšlence komiksového příběhu a vyhledá v textu potřebné informace</li> <li>- rozliší chronologické pořadí dílčích událostí čteného příběhu</li> <li>- najde potřebné informace v jídelníčku, v informačním letáku a v krátkém, jednoduchém, populárně naučném textu</li> <li>- pojmenuje předměty a jevy, s kterými se běžně setkává</li> <li>- sdělí o sobě jednoduchým zůsobem základní informace týkající se rodiny, školy, zájmů a každodenních činností a zeptá se na ně kamaráda</li> <li>- popíše místo, kde žije a místa, která se mu líbí</li> <li>- zeptá se na datum, čas, množství, cenu a rozměry</li> <li>- napíše pozdrav z výletu</li> </ul>
<b>Výstupy</b>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- porovná mezi sebou kvalitu a množství</li> <li>- popíše jednoduchým způsobem postup přípravy jídla</li> <li>- nakoupí v obchodě základní věci osobní potřeby</li> <li>- sdělí, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelibí z věcí a činností, s kterými se běžně setkává</li> <li>- rozliší aktuální děj od pravidelně se opakujícího se</li> <li>- zeptá se kamaráda na jeho každodenní činnosti a na podobné otázky odpoví</li> <li>- porovná slyšené a čtené informace</li> <li>- popíše aktuální činnost jiných</li> <li>- odpoví na otázky jednoduchého vědomostního kvizu</li> </ul>
<b>Učivo</b>	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sloveso „být“ v přítomném a v minulém čase</li> <li>- přítomný čas prostý a průběhový</li> <li>- „ano/ne“ otázky, otázky s tázacími zájmeny</li> <li>- frekvenční příslovce</li> <li>- řadové číslovky</li> <li>- neurčitá zájmena</li> <li>- minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves</li> <li>- počitelná a nepočitelná podstatná jména</li> <li>- vyjádření a otázky na množství</li> <li>- stupňování přídavných jmen</li> <li>- srovnání a porovnání</li> <li>- přídavná jména a příslovce</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- různá výslovnost stejné skupiny hlásek</li> <li>- stejná výslovnost skupiny stejných hlásek</li> <li>- přízvuk slov a vět</li> <li>- rytmus vět</li> <li>- přízvuk ve frázi</li> <li>- výslovnost specifických hlásek (skupiny hlásek)</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- měsíce v roce, data, narozeniny</li> <li>- domácí povinnosti</li> <li>- zvířata</li> <li>- prázdniny a cestování</li> <li>- jídlo</li> <li>- geografické útvary, místa a názvy</li> <li>- počasí</li> <li>- popisná přídavná jména</li> <li>- TV programy</li> <li>- filmové žánry</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- krátké rozhovory na běžná téma každodenního života</li> <li>- hry, kvizy a rébusy</li> <li>- popis, vyprávění</li> <li>- krátké rozhovory v méně častých situacích, např. problém při cestování</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dramatické ztvárnění příběhu</li> <li>- v kavárně/v cukrárně</li> <li>- srovnávání, porovnávání</li> <li>- záměry, odhodlání</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	<p>Žák využije znalosti z vyučovacích předmětů vycházející ze vzdělávacích oborů:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- fyzika a matematika (1. lekce)</li> <li>- biologie (2. lekce)</li> <li>- dějepis (3. lekce)</li> <li>- zeměpis (4. a 5. lekce)</li> <li>- dějepis a dramatická výchova (6. lekce)</li> </ul>
	<p>Výchova v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropa a svět nás zajímá (1. a 4. lekce)</li> <li>- Objevujeme Evropu a svět (5. lekce)</li> </ul> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lidské vztahy (3. lekce)</li> <li>- Multikulturalita (6. lekce)</li> </ul> <p>Environmentální výchova</p> <p>Tematický okruh: Lidské aktivity problémy životního prostředí (2. lekce)</p> <p>Činnosti k realizaci výše uvedených tematických okruhů průřezových témat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení populárně-naučného textu a diskuse k danému tématu na stránkách „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na dané téma</li> </ul> <p>na konci každé lekce</p>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Osobnosti a sociální výchova</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kreativita (2. lekce)</li> <li>- Poznávání lidí (1. a 3. lekce)</li> </ul> <p>Výchova v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá (4. lekce)</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Tvorba mediálního sdělení (6. lekce)</li> <li>- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (5. lekce)</li> </ul> <p>Činnosti k realizaci výše uvedených tematických okruhů průřezových témat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodovení individuálních projektů – výpověď o sobě na dané téma</li> <li>- prezentace a obhajoba vlastní práce</li> <li>- diskuse nad pracemi spolužáků</li> <li>- sebehodnocení</li> </ul> <p>po každé lekci</p>

Učebnice Project 3 (Third Edition) : LEKCE 1 a LEKCE 2

Lekce	1
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje běžné etapy lidského života</li> <li>- rozumí čtenému stručnému popisu života svého vrstevníka</li> <li>- porovná svůj způsob života teď a před nějakou dobou</li> <li>- rozumí specifickým informacím v slyšeném stručném životopisu známé osobnosti</li> <li>- popíše hlavní etapy svého života a zeptá se na kamaráda na ty jeho</li> <li>- rozumí hlavní zápletce čteného, detektivního komiksového příběhu</li> <li>- rozliší v slyšeném textu, jaké činnosti dělali mluvčí v předchozím víkendu a jaký měli z toho pocit</li> <li>- zeptá se kamaráda, co dělal o víkendu a jaký měl z něho pocit; na podobné otázky odpoví</li> <li>- rozumí čtenému popisu rodiny a stručné charakteristice jejich členů, vyhledá v textu specifické informace</li> <li>- upraví obsahově slyšené věty ve slovní hře</li> <li>- rozumí hlavní myšlence čteného situačního příběhu svých vrstevníků na začátku školního roku</li> <li>- stručně charakterizuje jednotlivé mluvčí ze slyšeném rozhovoru</li> <li>- pozve kamaráda na nějakou akci</li> <li>- představí nového kamaráda/spolužáka ostatním</li> <li>- sdělí, jaké činnosti dělá rád ve volném čase a jaké nerad; na totéž se zeptá kamaráda</li> </ul>
Učivo	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- minulý čas slovesa „být“</li> <li>- minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- krátké samohlásky</li> <li>- dlouhé samohlásky</li> <li>- dvojhlásky</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- životní etapy</li> <li>- rodina</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozvání</li> <li>- oblíbené a neoblíbené činnosti</li> <li>- vyprávění o svém životě</li> </ul>
Mezipředmětové vztahy	Biologie - migrace zvířat
Průřezové téma	Multikulturní výchova Tematický okruh: Kulturní diference Činnosti: - čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Rodina“ na stránce „Culture“

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- psaní krátké úvahy na téma „Rodina“ na konci lekce</li> </ul> <p>Osobnosti a sociální výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Poznávání lidí</li> <li>- Mezilidské vztahy</li> </ul> <p>Projekt: „Moje rodina“ nebo „Životní příběh jednoho člena mé rodiny“ – ilustrované vyprávění</p>
--	--

Lekce	2
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje vesmírná tělesa a základní astronautické přístroje</li> <li>- rozumí názorům redaktora a vědce o budoucnosti vesmíru v čteném rozhovoru</li> <li>- gramaticky správně formuluje prognózy do budoucnosti</li> <li>- gramaticky správně formuluje otázky na technické postupy při výzkumu vesmíru</li> <li>- sdělí svůj názor na úroveň poznání a dobývání vesmíru</li> <li>- rozumí hlavní zápletce pokračování čteného, detektivního komiksového příběhu</li> <li>- gramaticky správně formuluje okamžité rozhodnutí</li> <li>- vyplní dotazník zajímající se o jeho plány do budoucna</li> <li>- vede rozhovor s kamarádem o svých plánech a představách do budoucna</li> <li>- pojmenuje místa, která jsou spojována s bydlením a místa spojovaná s prací</li> <li>- pojmenuje věci a oblasti činností, o kterých se obvyklé dělají prognózy do budoucnosti a gramaticky správně formuluje na jejich vývoj svůj názor</li> <li>- rozumí hlavní zápletce čteného příběhu svých vrstevníku na věčírku</li> <li>- využívá běžné společenské fráze ve vhodné situaci</li> <li>- nabídne pomoc blízké osobě při běžné činnosti</li> <li>- s obrazovou oporou gramaticky správně formuluje záměry třetí osoby</li> </ul>
Učivo	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádření předpovědi do budoucna</li> <li>- vyjádření rozhodnutí</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- souhlásky</li> <li>- nevyslovované hlásky</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vesmír</li> <li>- domov a pracoviště</li> <li>- předpovědí do budoucna</li> <li>- užitečné výrazy pro každodenní situace</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- úvahy o podobě života v budoucnosti</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nabídka pomoci</li> <li>- vyslovení záměru</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	Zeměpis a geologie - sluneční soustava
<b>Průřezové téma</b>	<p>Multikulturní výchova Tematický okruh: Kulturní diference</p> <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Doprava“ na stránce „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na téma „Doprava“ na konci lekce</li> </ul> <p>Mediální výchova Tematické okruhy: Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Projekt: Interview s lidmi o jejich představách o budoucnosti a interpretace získaných poznatků/výsledků průzkumu</p>

### 3. ročník

Mezipředmětové vztahy

Žák využije znalosti z vyučovacích předmětů vycházející ze vzdělávacích oborů:

- zeměpis (3. lekce)
- dějepis (4. lekce)
- hudební výchova (5. lekce)
- výchova ke zdraví (6. lekce)

Project 3

3. lekce: Multikulturní výchova

Tematické okruhy: Etnický původ, Multikulturalita

4. lekce: Výchova v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá, Poznáváme svět

5. lekce: Multikulturní výchova

Tematický okruh: Princip sociálního smíru a solidarity

6. lekce: Environmentální výchova

Tematické okruhy: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací obsah

Učebnice Project 3 (Third Edition) : LEKCE 3 - 6

Lekce	3
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje některé známé státy světa</li> <li>- rozpozná v slyšeném textu různé činnosti podle jejich popisu</li> <li>- užívá vhodně správné slovní spojení k popisu běžné činnosti</li> <li>- gramaticky správně popíše průběh běžné činnosti v minulosti</li> <li>- zeptá se kamaráda, co dělal on nebo jiní v uplynulých dnech a na stejně otázky odpoví</li> <li>- pojmenuje přírodní katastrofy</li> <li>- rozumí hlavním bodům novinové zprávy o přírodní katastrofě a vyhledá v ní konkrétní informace</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí popisu událostí v minulosti a rozliší v něm činnosti konané a vykonané</li> <li>- simuluje rozhovor reportéra a svědka přírodní katastrofy</li> <li>- popíše průběh neobvyklé události a přidá varování</li> <li>- rozumí obsahu a zápletce čteného krátkého detektivního příběhu a vyhledá v něm specifické informace</li> <li>- rozliší nové informace v slyšeném rozhovoru detektiva s podezřelými</li> <li>- pojmenuje místnosti v domě a jejich vybavení</li> <li>- rozvede děj detektivního příběhu na základě zadaných klíčových informací</li> <li>- rozumí hlavní myšlence čteného a slyšeného rozhovoru svých vysteiníků na téma TV pořadu a vyhledá v něm specifické informace</li> <li>- vhodně a správně užívá běžné fráze a obraty používané v hovorové angličtině</li> <li>- vhodnými výrazy reaguje na informace třetí osoby</li> </ul>
<b>Učivo</b>	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- minulý čas průběhový</li> <li>- minulý čas prostý vs minulý čas průběhový</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- znělé a neznělé souhlásky</li> <li>- “č” a “š”</li> <li>- intonace</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní spojení</li> <li>- přírodní katastrofy</li> <li>- bydlení, domy</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- simulace detektivního výslechu</li> <li>- reakce na informace a události v běžných situacích</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	<p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- časová pásma</li> </ul> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Etnický původ</li> <li>- Multikulturalita</li> </ul>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Británie“ na stránce „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na téma „Velká Británie“ na konci lekce</li> </ul> <p>Výchova v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropa a svět nás zajímá</li> <li>- Poznáváme svět</li> </ul> <p>Projekt: Charakteristika vybrané země a jejich zvláštností na ilustrované mapě</p>

Lekce	4
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje obrázky z Londýna na základě porozumění čtenému popisu výletu svého vrstevníka do Londýna</li> <li>- vyhledá v čteném popisu výletu konkrétní informaci</li> <li>- v slyšeném vyprávění rozliší jednotlivé mluvčí podle jejich informací o svém výletě</li> <li>- rozumí zápletce krátkého komiksového detektivního příběhu a zdramatizuje ho</li> <li>- rozumí slyšenému i čtenému popisu cesty</li> <li>- zeptá se na cestu a na stejný dotaz odpoví</li> <li>- rozliší chronologii čteného pohádkového příběhu a vyhledá v textu dílčí děje a konkrétní informace</li> <li>- rozliší specifické informace v slyšeném vyprávění o snu</li> <li>- vyhledá v čteném rozhovoru, co každý z účastníků plánuje nejbližších dnech dělat</li> <li>- využívá běžné fráze v každodenních situacích</li> <li>- gramaticky správně vyjádří, co bude dělat v nejbližším čase</li> <li>- navrhne kamarádovi, co podniknout ve volném čase</li> </ul>
Učivo	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určitý člen s názvy míst</li> <li>- určitý a neurčitý člen</li> <li>- neurčitá zájmena</li> <li>- osobní a přivlastňovací zájmena</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přízvuk slova</li> <li>- „č“, „š“, „s“</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- místa ve městě</li> <li>- Londýn</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dohody a ujednání</li> <li>- ptaní se na cestu, popis cesty</li> <li>- návrh činnosti ve volném čase</li> </ul>
Mezipředmětové vztahy	Dějepis <ul style="list-style-type: none"> <li>- mor</li> </ul>
Průřezové téma	<p>Multikulturní výchova</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Etnický původ</li> <li>- Multikulturalita</li> </ul> <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Velké jablko“ na stránce „Culture“</li> <li>- psaní krátkých úvah na téma „New Yourk“ na konci lekce</li> </ul> <p>Výchova v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropa a svět nás zajímá</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Poznáváme svět</li> </ul> <p>Projekt: Popis, charakteristika a dějiny významného města Evropy nebo světa</p>
--	---

Lekce	5
Výstupy	<p><b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá správné výrazy k pojmenování zážitků</li> <li>- rozumí čtenému popisu životních ambicí svého vrstevníka a na základě porozumění pochopí a objasní smysl připojeného obrázku, vyhledá v textu hlavní informace</li> <li>- v slyšeném popisu činností různých lidí rozliší s obrazovou oporou, co kdo udělal</li> <li>- pochopí hlavní myšlenku čteného detektivního, komiksového příběhu a rozliší v něm činnosti jednotlivých účastníků děje</li> <li>- zeptá se kamaráda, zda někdy dělal méně obvyklé činnosti a na podobné otázky odpoví</li> <li>- rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence čteného populárně naučného článku o negativním jevu spojeném s výpravami na Mt. Everest</li> <li>- rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence slyšeného populárně naučného vyprávění o neobvyklé činnosti sportovce</li> <li>- simuluje interview se sportovcem, který dělá akce, jenž burcuje lidem</li> <li>- rozumí obsahu povídání svých vrstevníků o neobvyklé příhodě</li> <li>- užívá vhodných hovorových výrazů v každodenních situacích</li> </ul>
Učivo	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- předpřítomný čas prostý</li> <li>- použití „někdy“ a „nikdy“</li> <li>- použití „právě“</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přízvuk ve větě</li> <li>- slabé formy sloves</li> <li>- slabé formy vs silné formy stejných slov v různých výrazech</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zážitky</li> <li>- ambice</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyprávění o tom, co se udělalo</li> <li>- interview se známou osobou</li> <li>- uspořádání textu</li> </ul>
Mezipředmětové vztahy	Hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> <li>- melodie a rytmus</li> </ul>
Průřezové téma	Multikulturní výchova Tematický okruh: Princip sociálního smíru a solidarity Činnosti: <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Hrdinové Velké Británie“ na stránce „Culture“</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- psaní krátké úvahy na téma „Hrdina/hrdinka“ na konci lekce</li> </ul> <p>Mediální výchova Tematické okruhy: Tvorba mediálního sdělení Projekt: „Slavní lidé naší země“ - charakteristika a vyobrazení</p>
--	--

Lekce	6
Výstupy	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje běžná, lehká onemocnění a zdravotní obtíže</li> <li>- zeptá se kamaráda, jaké má zdravotní problémy</li> <li>- v čteném rozhovoru vyrozumí, jaký zdravotní problém má jeden účastníků</li> <li>- gramaticky správně poradí blízké osobě, co by měl dělat při jeho zdravotních obtížích</li> <li>- rozumí zápletce čteného detektivního komiksového příběhu a vyhledá v něm specifické informace</li> <li>- gramaticky a obsahově správně vysvětlí význam běžných značek na veřejných místech</li> <li>- vyjmenuje pravidla, která platí v jeho škole</li> <li>- rozumí jednotlivým epizodám příběhu s detektivní zápletkou a seřadí je do chronologického pořadí, vyhledá v textu konkrétní údaje</li> <li>- převypráví čtený příběh z pohledu jeho jiného účastníka</li> <li>- porozumí rozuzlení zápletky události z dílčích rozhovorů jejich účastníků</li> <li>- využívá výrazy překvapení a porozumění v běžných situacích každodenního života svých vrstevníků</li> <li>- gramaticky správně formuluje návrh činnosti pro sebe a kamarády, kladnou i záponou reakci, navrhne alternativní řešení</li> </ul>
Učivo	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- měl bych/neměl bych</li> <li>- muset – nesmět – nemuset</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- intonace oznamovacích vět</li> <li>- intonace “ano/ne” otázek</li> <li>- intonace otázek s tázacími zájmeny</li> <li>- “p” a “b”</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- problémy</li> <li>- frázová slovesa</li> <li>- pravidla ve škole</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rady na řešení běžných problémů</li> <li>- diskuse o pravidlech ve škole</li> </ul>
Mezipředmětové vztahy	Výchova ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> <li>- oči</li> </ul>
Průřezové téma	Multikulturní výchova Tematický okruh: Princip sociálního smíru a solidarity

	<p><b>Činnosti:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Pohotovostní služby“ na stránce „Culture“</li> <li>- psaní krátké úvahy na téma „Pohotovostní služby“ na konci lekce</li> </ul> <p>Environmentální výchova</p> <p><b>Tematické okruhy:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lidské aktivity a problémy životního prostředí</li> <li>- Vztah člověka k prostředí</li> </ul> <p>Projekt: „Poučení pro krizové situace“ - tvorba souboru rad pro návštěvníky naší země co dělat v případě nouze, v krizových situacích</p>
--	---

	<b>Celkem v učebnici</b>
Žák	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí v slyšeném i čteném textu základním informacím o lidech, jejich rodině, bydlišti, zájmech a každodenních činnostech</li> <li>- rozumí tématu slyšeného rozhovoru jiných lidí a rozpozná v něm hledané informace</li> <li>- rozumí slyšenému i čtenému popisu cesty</li> <li>- rozumí běžným nápisům ve městě</li> <li>- rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence krátkého čteného textu týkající se běžného tématu a vyhledá v něm konkrétní informace</li> <li>- rozumí hlavní myšlence vyprávění o nevšedných událostech</li> <li>- rozumí hlavním bodům populárně naučného textu na blízké téma</li> <li>- ústně i písemně popíše sebe, svou rodinu a kamarády</li> <li>- jednoduchým způsobem, ústně i písemně popíše prostředí, ve kterém se běžně pohybuje</li> <li>- popíše svůj každodenní režim, své zájmy, oblíbené i neoblíbené činnosti a věci</li> <li>- vypráví zážitky z prázdnin</li> <li>- popíše písemně i ústně minulé události běžného i nevšedního charakteru</li> <li>- sdělí, jaké běžné události a činnosti dosud zažil</li> <li>- navrhne činnost, alternativní řešení, nabídne pomoc</li> <li>- zeptá se jiných na jejich zájmy, pravidelné a oblíbené činnosti, na to, co dělali v uplynulých dnech a na jejich zážitky z cesty nebo pobytu a na podobné otázky odpoví</li> <li>- účastní se krátké konverzace o tom, co ho zajímá</li> <li>- zeptá se na cestu a vysvětlí jak se někam dostat</li> <li>- zeptá se jiných na jejich pocity a dojmy, jednoduše vyjádří, jak se cítí</li> <li>- objedná si jídlo a pití v cukrárně nebo v rychlém občerstvení v každodenní komunikaci využívá vhodných slovních spojení, hovorových výrazů a obrátků</li> <li>- vyjádří souhlas či nesouhlas s jinými, jednoduše vyjádří svůj názor</li> <li>- pozve někam kamaráda a reaguje na podobné pozvání</li> <li>- dramaticky ztvární přečtený příběh</li> <li>- simuluje rozhovor s významnou osobou</li> </ul>
Výstupy	

**Učivo**

	<p><b>Gramatika</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vyjádření prognóz (will)</li><li>- vyjádření záměru (will)</li><li>- minulý čas prostý</li><li>- minulý čas průběhový</li><li>- předpřítomný čas prostý</li><li>- měl bych/neměl bych</li><li>- muset – nesmět – nemuset</li><li>- určitý člen v názvech</li><li>- použití určitého a neurčitého členu</li><li>- „někdy“, „nikdy“, „právě“</li></ul> <p><b>Výslovnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- přízvuk slova a věty</li><li>- krátké a dlouhé samohlásky</li><li>- znělé a neznělé souhlásky</li><li>- nevyslovované hlásky</li><li>- intonace slova</li><li>- intonace oznamovacích vět a otázek</li><li>- speciální hlásky</li></ul> <p><b>Slovní zásoba</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- životní etapy, rodina</li><li>- vesmír</li><li>- domov a pracoviště</li><li>- předpověď do budoucna</li><li>- slovní spojení</li><li>- přírodní katastrofy</li><li>- bydlení, domy</li><li>- místa ve městě</li><li>- Londýn</li><li>- zážitky</li><li>- ambice</li><li>- problémy</li><li>- frázová slovesa</li><li>- pravidla ve škole</li></ul> <p><b>Komunikační situace</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- pozvání</li><li>- oblíbené a neoblíbené činnosti</li><li>- vyprávění o svém životě</li><li>- úvahy o podobě života v budoucnosti</li><li>- nabídka pomoci</li><li>- vyslovení záměru</li><li>- dohody a ujednání</li><li>- ptaní se na cestu, popis cesty</li><li>- vyprávění o tom, co se udělalo</li><li>- interview se známou osobou</li><li>- uspořádání textu</li><li>- rady na řešení běžných problémů</li><li>- diskuse o pravidlech</li></ul>
--	--

<b>Mezipředmětové vztahy</b>	<p>Žák využije znalosti z vyučovacích předmětů vycházející ze vzdělávacích oborů:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Biologie (1. lekce)</li> <li>- Zeměpis a geologie (2. lekce)</li> <li>- Zeměpis (3. lekce)</li> <li>- Dějepis, Výchova ke zdraví (4. lekce)</li> <li>- Hudební výchova (5. lekce)</li> <li>- Biologie, Výchova ke zdraví (6. lekce)</li> </ul>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Multikulturní výchova  Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kulturní difference (1. a 2.. lekce)</li> <li>- Etnický původ (3. a 4. lekce)</li> <li>- Multikulturalita (3. a 4. lekce)</li> <li>- Princip sociálního smíru a solidarity (5. a 6. lekce)</li> </ul> <p>Činnosti k realizaci výše uvedených tematických okruhů průřezového téma Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k danému tématu na stránkách „Culture“ v každé lekci</li> <li>- psaní krátké úvahy na dané téma na konci každé lekce</li> </ul> <p>Po jednotlivých lekcích žáci vytvářejí projekty, které následně prezentují před spolužáky, obhajují svou práci a její provedení a diskutují k níže uvedeným průřezovým tématům a k jejich tematickým okruhům:</p> <p>1. lekce: Osobností a sociální výchova  Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Poznávání lidí</li> <li>- Mezilidské vztahy</li> </ul> <p>Projekt: „Moje rodina“ nebo „Životní příběh jednoho člena mé rodiny“ – ilustrované vyprávění</p> <p>2. lekce: Mediální výchova  Tematické okruhy: Tvorba mediálního sdělení  Projekt: Interview s lidmi o jejich představách o budoucnosti a interpretace získaných poznatků/výsledků průzkumu</p> <p>3. lekce: Výchova v evropských a globálních souvislostech  Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropa a svět nás zajímá</li> <li>- Poznáváme svět</li> </ul> <p>Projekt: Charakteristika vybrané země a jejich zvláštností na ilustrované mapě</p> <p>4. lekce: Výchova v evropských a globálních souvislostech  Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropa a svět nás zajímá</li> <li>- Poznáváme svět</li> </ul> <p>Projekt: Popis, charakteristika a dějiny významného města Evropy nebo světa</p> <p>5. lekce: Mediální výchova  Tematické okruhy: Tvorba mediálního sdělení</p>

	<p>Projekt: „Slavní lidé naší země“ - charakteristika a vyobrazení</p> <p>6. lekce: Environmentální výchova</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lidské aktivity a problémy životního prostředí</li> <li>- Vztah člověka k prostředí</li> </ul> <p>Projekt: „Poučení pro krizové situace“ - tvorba souboru rad pro návštěvníky naší země co dělat v případě nouze, v krizových situacích</p>
--	---

#### 4. ročník

Učebnice Project 4 (Third Edition)

Mezipředmětové vztahy

Žák využije znalosti z vyučovacích předmětů vycházející ze vzdělávacích oborů:

- dějepis (1. lekce)
- ICT (2. lekce)
- biologie (3. lekce)
- výtvarná výchova (4. lekce)

Průřezová téma

Po jednotlivých lekcích žáci vytvářejí projekty, které následně prezentují před spolužáky, obhajují svou práci a její provedení a diskutují k níže uvedeným průřezovým tématům a k jejich tematickým okruhům:

1. lekce: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá

2. lekce: Mediální výchova

Tematické okruhy: Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

3. lekce: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá

4. lekce: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací obsah

Učebnice Project 4 (Third Edition) : LEKCE 1 - 4

Lekce	1
Výstupy	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přiřadí výrobky k materiálům, z nichž jsou vyrobeny</li> <li>- odhadne hlavní myšlenku příběhu z jeho nadpisu a s pomocí obrazové přílohy</li> <li>- rozumí hlavním bodům čteného nebo slyšeného, populárně naučného textu o lidech v době kamenné</li> <li>- rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu</li> <li>- vyhledá v populárně naučném textu o původu jeansů hlavní body příběhu a specifické informace</li> <li>- postihne hlavní body a specifické výrazy v slyšeném rozhovoru</li> </ul>

	<p>v obchodě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí hlavním událostem čtené epizody známého příběhu a vyhledá v něm specifické informace</li> </ul> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p><b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje různé druhy materiálů</li> <li>- gramaticky správně formuluje popis událostí v minulosti</li> <li>- pojmenuje vzory látek</li> <li>- písemně i ústně popíše stav věcí nebo činností v minulosti</li> <li>- vytvoří závěr přečteného příběhu a konfrontuje ho se slyšenou původní verzí</li> </ul> <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p><b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zeptá se kamaráda, jak se jeho život změnil oproti minulosti a na podobné otázky odpoví</li> <li>- simuluje se spolužáky rozhovor v obchodě</li> <li>- vede s kamarády rozhovor o testech ve škole</li> <li>- reaguje v rozhovoru na slyšenou novinku</li> <li>- dramaticky ztvární se spolužáky epizodu známého příběhu</li> </ul> <p>Mediační řečové dovednosti</p> <p><b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- napiše strukturovaný výtah z dějin své země a prezentuje svou práci před spolužáky</li> </ul>
<b>Učivo</b>	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- minulý čas prostý, minulý čas průběhový, vyjádření zvyklosti či stavu věci v minulosti ("used to"), minulý čas slovesa „muset“</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- materiály, oblečení</li> <li>- „příliš“ x „ne dost“</li> <li>- historie Anglie</li> <li>- běžná slovní spojení každodenního života</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hláska "g": /g/ x /dZ/; různá výslovnost "EA"</li> <li>- intonace při reakcích</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- neformální rozhovor o testech</li> <li>- reakce na zprávu</li> </ul>
	<p>Dějepis</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- četba naučného textu o objevování přírodních materiálů pro využití v lidské činnosti</li> <li>- individuální výzkum: Hledání informací o využívání vybraného materiálu v historii lidstva</li> </ul>
	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a poslech populárně-naučného textu o historii osidlování</li> </ul>

	britských ostrovů v oddíle „Culture“ - diskuse: porovnání rané historie Velké Británie a České republiky Projekt: sestavení krátkého textu o rané historii ČR doplněný ilustracemi
--	--

Lekce	2
Výstupy	Receptivní řečové dovednosti <b>Žák</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí čtenému, populárně-naučnému článku o kaskadérech a vyhledá v něm specifické informace</li> <li>- v slyšeném textu rozpozná u jednotlivých mluvčích jejich nové zážitky a pocity z nich</li> <li>- rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu</li> <li>- rozumí hlavním bodům čteného novinového článku o kladech a záaporech slávy v příběhu obyčejného člověka</li> <li>- v slyšeném autentickém záznamu z TV show rozliší specifické informace a hlavní mezníky hry</li> <li>- rozumí hlavním bodům čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v něm specifické informace</li> </ul>
	Produktivní řečové dovednosti <b>Žák</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- gramaticky správně formuluje popis posledních událostí a zážitků z minulosti s následkem v přítomnosti</li> <li>- popíše minulý děj, který má následek nebo pokračování v přítomnosti</li> <li>- prezentuje pravidla svoji vlastní zábavné show</li> <li>- vytvoří konec přečteného příběhu a porovná svoji verzi s verzí autorovou</li> </ul>
	Interaktivní řečové dovednosti <b>Žák</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ověří si v rozhovoru s kamarádem svoji domněnku krátkou otázkou</li> </ul>
	Mediační řečové dovednosti <b>Žák</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- napiše strukturovanou biografii populární osoby a prezentuje ji před publikem</li> </ul>
Učivo	Gramatika <ul style="list-style-type: none"> <li>- předpřítomný čas</li> <li>- trpné příčestí slovesa „být“ a „jít“</li> <li>- větné dodatky</li> </ul>
	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovesa s předložkami</li> <li>- kaskadéři ve filmech, celebrity</li> <li>- podstatná a přídavná jména se stejným slovním základem</li> <li>- četba ve volném čase</li> <li>- počítače</li> <li>- běžná slovní spojení každodenního života</li> </ul>
	Výslovnost

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- /I/ x /I:/</li> <li>- záporné stažené formy sloves</li> <li>- intonace větných dodatků</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- běžné situace každodenního života</li> <li>- ověřování domněnky</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	<b>ICT</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- počítačová terminologie</li> <li>- diskuse o možnostech ICT a jak je běžně využíváme</li> </ul>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Mediální výchova Tematický okruh: Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p> <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení novinového článku – průzkumu, co čtou mladí lidé ve Velké Británii na stránce „Culture“</li> <li>- povídání na téma „Co a kdy čtu?“ a porovnání s výsledky průzkumu ve Velké Británii</li> <li>- diskuse o serióznosti textů v časopisech a novinách</li> </ul> <p>Projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvorba biografie populární osobnosti pro populární časopis doplněná ilustracemi</li> </ul>

Lekce	3
	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí v slyšeném projevu názvům částí těla</li> <li>- rozumí krátkému naučnému textu o ochraně svého zdraví a udržování fyzické i duševní kondice</li> <li>- pochopí ponaučení a hlavní body krátkého komiksového příběhu</li> <li>- porozumí čteným i slyšeným projevům různých osob o jejich stravovacích návykách a vyhledá v textech specifické informace</li> <li>- postihne hledané informace v slyšeném projevu odborníka na stravování</li> <li>- rozumí hlavním bodům čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v textu specifické informace</li> </ul>
Výstupy	<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vhodnými výrazy podá doplňující informace k faktům nebo událostem</li> <li>- napíše o sobě a svých zálibách a informace doplní o podrobnosti</li> <li>- ústně i písemně dá rady a varování pro běžné činnosti</li> <li>- popíše svoji poslední návštěvu u lékaře</li> <li>- vytvoří vlastní konec přečteného příběhu</li> </ul> <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zeptá se kamaráda na jeho stravovací návyky a na podobné otázky odpoví</li> <li>- vymění si s kamarádem názory a rady, jak své stravovací návyky zlepšit</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- simuluje s kamarádem návštěvu u lékaře</li> <li>- užívá v rozhovoru běžné hovorové výrazy k vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu s návrhem něco dělat/něco podniknout</li> </ul> <p>Mediační řečové dovednosti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- informuje své vrstevníky o zdravém životním stylu prostřednictvím letáku</li> </ul>
<b>Učivo</b>	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podmětné a předmětné vedlejší věty</li> <li>- vyjádření rady pomocí „měl bys“</li> <li>- vyjádření pravděpodobnosti pomocí „mohl bys“</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- části těla</li> <li>- zdravá výživa, vitamíny, minerály</li> <li>- u lékaře, zdravotní potíže</li> <li>- významné sportovní události</li> <li>- běžná slovní spojení každodenního života</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- “th”</li> <li>- /A/, /O:/, /@U]</li> <li>- přízvuk ve větě při souhlasu</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- běžné situace každodenního života</li> <li>- vyjádření souhlasu či nesouhlasu s návrhem</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	<p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- četba textu na téma: Význam vitamínů a minerálů pro naše zdraví</li> <li>- diskuse o zdravé výživě</li> </ul>
<b>Průřezové téma</b>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení novinového článku na stránce “Culture“ o významných sportovních událostech ve Velké Británii</li> <li>- diskuse o významu tradic ve sportu, o významných, tradičních sportovních událostech ve světě a u nás</li> </ul> <p>Osobní a sociální výchova Tematický okruh: Psychohygiena</p> <p>Projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvorba letáku informujícího o ochraně zdraví mladých lidí</li> <li>- výběr z témat: stravování, pohyb, drogy, mezilidské vztahy, škola</li> </ul>

Lekce	4
<b>Výstupy</b>	<p>Receptivní řečové dovednosti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí hlavním bodům čteného a slyšeného vyprávění příběhu o králi Artušovi</li> <li>- v slyšeném textu rozpozná rozuzlení příběhu</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí zápletce a hlavní myšlence komiksového příběhu a vyhledá v něm specifické informace</li> <li>- rozumí dotazům zábavného kvizu o své osobě a o své představivosti; porozumí výsledkům kvizu</li> <li>- v slyšeném projevu rozliší vybrané informace</li> <li>- rozumí hlavní myšlence čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v textu specifické informace</li> </ul> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p><b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje podle obrázku výzbroj rytíře</li> <li>- užívá vhodná gramatická spojení k upřesnění popisu činnosti</li> <li>- popíše obvyklé činnosti svého běžného dne</li> <li>- využitím vhodných gramatických výrazů písemně i ústně popíše scénu</li> <li>- gramaticky správně popíše aktivní či pasivní účast objektu na ději</li> <li>- napíše příběh a k popisu detailů využívá vhodné výrazy</li> <li>- formuluje závěr příběhu a porovná ho s verzí autora</li> </ul> <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p><b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá vhodné hovorové výrazy v rozhovoru s číšníkem při objednávání jídla</li> <li>- požádá jiné osoby o službu a na podobnou žádost vhodně reaguje</li> <li>- dramaticky ztvární epizodu příběhu</li> </ul> <p>Mediační řečové dovednosti</p> <p><b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomocí ilustrovaného příběhu předá zjištěné informace o místní legendě či legendární postavě našich dějin</li> </ul>
<b>Učivo</b>	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sloveso + “-ing” nebo infinitiv</li> <li>- větná spojení s přítomným příčestím sloves</li> </ul> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- středověcí rytíři (Robin Hood), legendy</li> <li>- výtvarné umění</li> <li>- přídavná jména končící na “-ed” a “-ing”</li> <li>- běžné výrazy každodenní komunikace</li> </ul> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přízvuk ve slovesech</li> <li>- /I/, /aI/</li> <li>- stažená slova ve větě</li> </ul> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- běžné situace každodenního života</li> <li>- objednávání si jídla v restauraci</li> <li>- žádost o službu, laskavost</li> </ul>
<b>Mezipředmětové vztahy</b>	<p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- četba textu o slavném uměleckém díle</li> <li>- diskuse nad interpretací uměleckých děl</li> </ul>

<b>Průřezové téma</b>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá</p> <p><b>Činnosti:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- diskuse o lidové slovesnosti</li> <li>- četba populárně-naučného textu o slavné postavě historie Velké Británie na stránce "Culture"</li> <li>- diskuse o významu lidových hrdinů, charakteristika hrdinů v historii České republiky</li> </ul> <p><b>Projekt:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvorba ilustrovaného textu na téma Nejslavnější legendární postava českých dějin</li> </ul>
-----------------------	---

## 6.3 Dějepis

### 6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v primě – kvartě nižšího gymnázia dvě hodiny týdně.

Přináší ucelený pohled na původ a historický vývoj dnešních států, kulturních a lidských hodnot, působení významných osobností atd. Pomáhá žákovi vytvořit vlastní historické a společenské povědomí a na jeho základě potom hodnotit sám sebe i svět kolem sebe.

Pro terciu a kvartu nabízíme nepovinný předmět Historický seminář se zaměřením na regionální dějiny Olomoucka po 2 hodinách každý týden.

#### b) Časové vymezení předmětu

Předmět **dějepis** je realizován ve všech ročnících gymnázia a jeho týdenní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky jsou následující:

- 1. ročník – 2 hodiny
- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 2 hodiny

#### c) Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- pochopení kulturních odlišností světa)
- vnímání podstaty hlavních vývojových linií
- utváření pozitivního systému hodnot

#### d) Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států...
- přírodní vědy – použití konkrétních vědeckých poznatků
- estetická výchova – umělecká díla, hudba...
- občanská výchova – člověk a společnost, politické zřízení...

**e) Předmět dějepis zahrnuje průřezová téma**

- OSV – mezilidské vztahy, hodnoty, komunikace...
- VDO – politická zřízení, politické proudy, revoluce, výchova k občanství...
- EnV – vztah člověka k přírodě, zásahy do životního prostředí, začlenění historických památek do krajiny...
- MKV – prolínání kulturních vlivů, etnický původ, poznávání a soužití jiných kultur...
- VEGS – formování evropských států, integrace...
- Med. – propaganda...

**f) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

**Kompetence k učení**

Učitel:

- podněcuje žáky k tvůrčí práci s obdrženými informacemi (výklad učitele, vlastní četba, popř. další zdroje)
- motivuje žáky k používání vhodné terminologie
- podněcuje žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v ostatních předmětech

**Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- aplikuje do výuky různé formy skupinových či individuálních aktivit (podle možnosti s využitím moderní techniky)
- podněcuje žáky k samostatným závěrům a řešení problémů (kritické myšlení)

**Kompetence komunikativní**

Učitel:

- podněcuje žáky, aby se přesně a věcně vyjadřoval a formuloval své myšlenky a názory
- používá při výuce aktivní dialog
- používá k výuce rozmanité texty
- podněcuje žáky k využívání informační technologie

**Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- vytváří příjemnou atmosféru ve třídě
- dodává žákům sebedůvěru
- v případě potřeby je připraven nastínit možnosti řešení problému

**Kompetence občanské**

Učitel:

- vhodně reaguje na aktuální společenské dění
- podněcuje žáky k ohleduplnému chování
- vede žáky k zájmu a respektu názorů ostatních
- formuje v žácích vztah k tradicím a kulturně-historickému dědictví

**Kompetence pracovní**

Učitel:

- požaduje kvalitu práce podle předchozího zadání
- podněcuje žáky k týmové práci při aktivitách vhodných pro daný úkol

- vede žáky k využití znalostí i v běžném životě

### 6.3.2 Osnovy

1. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ÚVOD DO DĚ-JEPISU	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámení s pojmy např. pomocné vědy historické, hist. prameny, archeologie, časová přímka, práce s mapou</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák se orientuje na časové ose a historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</li> <li>- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků</li> <li>- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</li> <li>- žák vyjmenuje významné historické instituce v regionu</li> </ul>	Exkurze – návštěva muzea
PRAVĚK	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pravěké hospodářství, společnost, kultura</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje život pravěkých sběračů a loveců, jejich materiální a duchovní kulturu</li> <li>- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</li> <li>- uvede příklady archeologických kultur na našem území</li> </ul>	PT: OSV INT: Osobnostní rozvoj Mez. vz. Bi PT: EV INT: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
STAROVĚK – ÚVOD DO STAROVĚKU – STAROVĚKÉ DESPOCIE PŘEDNÍHO VÝCHODU (MEZOPOTÁMIE, EGYPT), PALESTINA, INDIE, ČÍNA	<ul style="list-style-type: none"> <li>- hospodářství</li> <li>- kultura</li> <li>- významné dynastie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizačí</li> <li>- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</li> <li>- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech</li> <li>- popíše zrod křesťanství</li> </ul>	PT: OSV INT: Sociální rozvoj PT: EV INT: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí PRO

		a souvislost s judaismem	
ANTICKÉ ŘECKO	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Egejská oblast (mínojská a mykénská kultura), Homérské období</li> <li>- vznik polis (Athény, Sparta)</li> <li>- řecko-perské války</li> <li>- peloponéská válka</li> <li>- náboženství</li> <li>- kultura</li> <li>- Alexandr Makedonský, helénismus</li> </ul>	<p><b>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</b></p> <p><b>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</b></p> <p>jmenuje významné antické památky (řecká architektura a literatura)</p>	<b>PT: MV</b> <b>INT: Princip sociálního smíru a solidarity</b> <b>PT: VDO</b> <b>INT: Občan, občanská společnost a stát</b> <b>PT: VDO</b> <b>INT: Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</b> <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b> <b>PT: OSV</b> <b>INT: Osobnostní rozvoj</b>
ANTICKÝ RÍM	<ul style="list-style-type: none"> <li>- založení Říma</li> <li>- doba královská</li> <li>- období republiky (boje Římanů o ovládnutí Itálie, politická organizace)</li> <li>- punské války</li> <li>- Spartakovo povstání</li> <li>- Římské císařství</li> <li>- rozdělení říše</li> <li>- zánik Západorímské říše</li> <li>- – náboženství a kultura</li> </ul>	<p><b>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</b></p> <p>popíše formu vlády a charakterizuje společenské skupiny</p> <p>jmenuje významné antické památky (římská architektura a literatura)</p> <p>vyjmeneje významná místa archeologických nálezů svědčících o pobytu Římanů na našem území</p>	<b>PT: OSV</b> <b>INT: Sociální rozvoj</b> <b>PT: MV</b> <b>INT: Multikultura</b> <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b>
STŘEDOVĚK STĚHOVÁNÍ NÁRODŮ A	<ul style="list-style-type: none"> <li>- germánské kmeny</li> <li>- pohyby kmenů, Hunové</li> <li>- barbaršté říše</li> </ul>	<p><b>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu</b></p>	<b>PT: MV</b> <b>INT: Etnický původ</b>

<b>BARBARSKÉ ŘÍŠE</b>	- Slované	- <b>nových etnik, christianizace a vzniku států</b> - píše počátky slovenského osídlení na našem území	<b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b>
-----------------------	-----------	--	--

<b>2. ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>BYZANTSKÁ ŘÍŠE</b>	- Justinián - caesaropapismus - Mohamed, Islám - arabské výboje	- <b>porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</b> - ukáže tyto oblasti na mapě a vyjmenuje současné státy vyskytující se v těchto oblastech	<b>PT: MV</b> <b>INT: Kulturní rozdíly</b>
<b>ARABSKÁ ŘÍŠE</b>			
<b>FRANSKÁ ŘÍŠE</b>	- Merovejci, Karlovcí (Karel Veliký, Karolinská renesance)	- <b>porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</b> - demonstruje kontinuitu vývoje křesťanské kultury (karolínská minuskule) - charakterizuje hlavní znaky feudálního systému	
<b>AVAŘI, SÁMOVA ŘÍŠE</b>	- sjednocení slovanských kmenů, Sámo	- definuje termín „kmenový svaz“	
<b>VELKOMORAVSKÁ ŘÍŠE</b>	- Mojmír, Mojmírovci - příchod Konstantina a Metoděje - kultura a vzdělanost Velké Moravy	- <b>objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</b> - vyjmenuje významná velkomoravská hradiště v regionu	
<b>POČÁTKY ČESKÉHO STÁTU</b>	- první Přemyslovci - vyvraždění Slavníkovců - vztahy českého státu s polským a uherským státem - vztah k Svaté říši římské - hospodářství, společnost a kultura	- popíše počátky církevní organizace u nás - charakterizuje základní znaky románského slohu	<b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b>

<b>POČÁTKY ANGLIE A FRANCIE, VIKINGOVÉ</b>	- Alfréd Veliký - Kapetovci - Vikingové, Vilém Dobytel	- demonstruje vliv Vikingů na utváření států západní Evropy	<b>PT: VEGS</b> <b>INT: Objevujeme Evropu a svět</b>
<b>BOJ KŘESŤANŮ S MUSLIMY, RECONQUISTA</b>	- Křížové výpravy	- charakterizuje rozdíly mezi křesťanskou a muslimskou kulturou	
<b>SOUPEŘENÍ ANGLIE A FRANCIE</b>	- Jan Bezzemek - počátky západoevropských parlamentů	- objasní původ parlamentní monarchie v Anglii	<b>PT: VDO</b> <b>INT: Formy participace občanů v politickém životě</b>
<b>ČESKÝ STÁT ZA POSLEDNÍCH PŘEMYSLOVCVŮ</b>	- Zlatá bula sicilská - války o rakouské dědictví - Přemysl Otakar II. - význam křesťanství ve středověké společnosti	- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - uvede konkrétní příklad románské památky v regionu	<b>PT: OSV</b> <b>INT: Morální rozvoj</b> <b>Mez.vz. ZSV</b>
<b>VÝZNAMNÉ KONFLIKTY V ZÁPADNÍ EVROPĚ (STOLETÁ VÁLKA A VÁLKA RŮŽÍ)</b>	- bitva u Kresčaku - Jana z Arku - nástup Tudorovců na anglický trůn	- na příkladu Jany z Arku demonstreuje význam mučednického symbolu	
<b>LUCEMBURKOVÉ NA ČESKÉM TRŮNĚ</b>	- Jan Lucemburský - Karel IV. - gotická společnost a kultura	- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - charakterizuje znaky rytířské kultury - vyjmenuje významné gotické památky v regionu - objasní přínos Karla IV. pro české země	<b>PT: OSV</b> <b>INT: Osobnostní rozvoj</b>  <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b>  <b>PT: VDO</b> <b>INT: Občan, občanská společnost a stát</b>
<b>JAN HUS A HUSITSTVÍ</b>	- papežské schizma - Kostnický koncil - husitské války - Zikmund Lucemburský	- charakterizuje vztah katolictví ke kacířství a jiným věroukám	<b>PT: OSV</b> <b>INT: Sociální rozvoj</b>

<b>ČESKÝ STÁT ZA JIŘÍHO Z PODĚBRAD</b>	- Liga evropských pa-novníků - Matyáš Korvín - Jednota bratrská	- <b>vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</b>	<b>PT: VEGS</b> <b>INT:</b> Evropa a svět nás zajímá
<b>JAGELLONCI NA ČESKÉM TRŮNĚ</b>	- počátky stavovského státu	- objasní princip stavovského státu	<b>PT: VDO</b> <b>INT:</b> Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<b>NOVOVĚK HUMANISMUS A RENESANCE, ZÁMOŘSKÉ OBJEVY</b>	- L. da Vinci, Michelangelo - K. Kolumbus	- <b>vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</b>  - <b>popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</b>	<b>PT: VEGS</b> <b>INT:</b> Objevujeme Evropu a svět
<b>REFORMACE A PROTIREFORMACE</b>	- německá reformace (M. Luther) - švýcarská reformace (J. Kalvíń) - protireformace, jezuitský řád - reformace v Anglii (Jindřich VIII.) a ve Francii (edikt nantský)	- <b>vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</b>	<b>PT: OSV</b> <b>INT:</b> Osobnostní rozvoj
<b>RUSKO</b>	- ruská knížectví pod nadvládou Tatarů, Novgorodské knížectví - Ivan IV. Hrozný - Rusko do nástupu Romanovců	- <b>rozpozná odlišnosti ruské kultury od kultury západoevropské</b>	<b>PT: OSV</b> <b>INT:</b> Morální rozvoj
<b>NÁSTUP HABSBURKŮ NA ČESKÝ TRŮN</b>	- Ferdinand I., Rudolf II. - Rudolfovský majestát - České stavovské povstání a jeho důsledky - baroko	- <b>objasní postavení českého státu v podmírkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</b>  - <b>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</b>	<b>PT: VDO</b> <b>INT:</b> Občanská společnost a škola  Exkurze – barokní architektura v Olomouci

		- jmenuje a pozná nejvýznamnější barokní památky v Olomouci	
TŘICETILETÁ VÁLKA	- příčiny, etapy, důsledky - Gustav II. Adolf, Albrecht z Valdštejna, Vestfálský mír - rekatolizace, emigrace	- <b>objasní příčiny a důsledky vzniku Třicetileté války a posoudí její důsledky</b>	PT: MV INT: Kulturní rozdíly  PT: VEGS INT: Jsme Evropané

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
ANGLICKÁ REVOLUCE	- Stuartovci - republika, Oliver Cromwell	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	
ABSOLUTISMUS VE FRANCII	- Ludvík XIV	- na příkladech evropských dějin konkretně objasní absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	
OSVÍCENSTVÍ A OSVÍCENSKÝ ABSOLUTISMUS V RUSKU	- Voltaire, Diderot, Rousseau - Kateřina II., povstání Pugačova	- charakterizuje znaky osvícenství a jmenuje hlavní představitele	PT: OSV INT: Osobnostní rozvoj Mez.vz. :ZSV
ČESKÉ ZEMĚ V DOBĚ OSVÍCENSTVÍ	- Marie Terezie - reformy Josefa II.	- vysvětlí přínos osvícenských reforem pro české země	PT: OSV INT: Sociální rozvoj
VZNIK USA	- boj severoamerických osad za nezávislost, bostonské pití čaje, Washington - prohlášení nezávislosti	- objasní původ americké kultury a společnosti	PT: VDO INT: Občan, občanská společnost a stát
VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE	- Francie před revolucí, dobytí Bastily - významné dokumenty	- porovná vládní systémy republiky a monarchie	PT: VDO INT: Občan, občanská společnost a stát
NAPOLEONSKÁ FRANCIE	- direktoriump, konzulát, císařství - výbojná politika a války (Slavkov, Waterloo)	- objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a Napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých spole-	PT: OSV INT: Osobnostní rozvoj

		<b>čenských struktur v Evropě na straně druhé</b>	
<b>VÍDEŇSKÝ KONGRES</b>	- uspořádání Evropy po Napoleonských válkách - Metternich	- popíše základní změny v uspořádání Evropy po napoleonských válkách	
<b>ČESKÉ ZEMĚ V DOBĚ NÁRODNÍHO OBROZENÍ</b>	- předpoklady - významné osobnosti	- <b>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských států</b> - uvede hlavní představitele národního obrození	<b>PT: MV</b> <b>INT: Multikultura</b> <b>Mez.vz. ČJ</b>
<b>PRŮMYSLOVÁ REVOLUCE</b>	- Stephenson, Fulton, Watt, Perner	- vyjmenuje významné objevy a vynálezy a jejich autory	<b>PT: EV</b> <b>INT: Vztah člověka a prostředí</b>
<b>KULTURA 19. STOLETÍ</b>	- klasicismus, empír, romantismus		
<b>REVOLUCE 1848</b>	- předpoklady (změny ve společnosti) - revoluce ve Francii, Itálii, Německu, habsburské monarchii - důsledky	- <b>charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</b> - charakterizuje příčiny a důsledky revolučních hnutí - <b>na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</b>	<b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b>
<b>RUSKO ZA POSLEDNÍCH ROMANOVŮ</b>	- Krymská válka - zrušení nevolnictví	- popíše nejdůležitější změny v Rusku v 19. století	
<b>VYTVOŘENÍ NOVODOBÝCH STÁTŮ (ITÁLIE, NĚMECKO)</b>	- sjednocení Itálie (Garibaldi) - sjednocení Německa, Bismarck	- vysvětlí původ dnešní Itálie a Německa	
<b>FRANCIE MEZI REPUBLIKOU A CÍSAŘSTVÍM</b>	- prusko-francouzská válka - Pařížská komuna		
<b>OBČANSKÁ VÁLKA V USA</b>	- Lincoln - zrušení otroctví	- porovná situaci v americké společnosti před občanskou válkou	<b>PT: MV</b> <b>INT: Lidské vztahy, Multikultura</b>

		a po ní	
<b>HABSBUR-SKÁ MONARCHIE V 2.POL. 19.STOL.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bachův absolutismus</li> <li>- Říjnový diplom</li> <li>- vznik Rakousko-Uherska</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje uspořádání rakousko-uherské monarchie</li> </ul>	
<b>SVĚT V POSLEDNÍ TŘETINĚ 19. STOLETÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- 2. průmyslová revoluce</li> <li>- imperialismus</li> <li>- kultura a umění na přelomu 19. a 20. století</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>vysvětlí rozdílné tem-</b></li> <li><b>po modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi vel mocemi a vymezí význam kolonií</b></li> </ul>	<b>PT: MV</b> <b>INT: Multikultura</b> <b>PT: EV</b> <b>INT: Vztah člověka a prostředí</b> <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Objevujeme Evropu a svět</b> <b>PRO</b> (historická památka v regionu)
<b>ČESKÉ ZEMĚ V RAKOUSKO -UHERSKÉ MONARCHII</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dualismus</li> <li>- politické proudy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše snahy Čechů za vyrovnání s Rakouskem</li> </ul>	<b>PT: VDO</b> <b>INT: Formy participace občanů v politickém životě</b> <b>Mez.vz.: ZSV</b>

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>SVĚT PŘED 1. SVĚTOVOU VÁLKOU</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- boj o volební právo</li> <li>- búrská válka</li> <li>- rusko-japonská válka</li> <li>- vznik mocenských bloků (Trojspolek, Dohoda)</li> <li>- balkánské války</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- demonstruje snahy států o sebeprosazení v rámci válečných konfliktů</li> </ul>	<b>PT: VDO</b> <b>INT: Formy participace občanů v politickém životě</b> <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Evropa a svět nás zajímá</b>
<b>PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Sarajevský atentát</li> <li>- válečné strategie a průběžný vývoj války</li> <li>- ruské revoluce</li> <li>- důsledky</li> <li>- vznik Československa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</b></li> </ul>	<b>PT: VDO</b> <b>INT: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</b> <b>PT: EV</b> <b>INT: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</b>
<b>PAŘÍŽSKÁ MÍROVÁ KONFERENCE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Versailleský systém</li> <li>- Společnost národů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše základní změny v uspořádání Evropy po první světové válce</li> </ul>	
<b>TOTALITNÍ REŽIMY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- komunismus</li> <li>- fašismus</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</b></li> </ul>	<b>PT: VDO</b> <b>INT: Formy participace občanů v politickém životě</b>

<b>HOSPODÁŘSKÝ A POLITICKÝ VÝVOJ EVROPY VE 20. A 30. LETECH</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- významné konference</li> <li>- významné dokumenty</li> <li>- SSSR ve 20. a 30. letech (stalinismus, kolektivizace, gulagy)</li> <li>- hospodářská krize</li> <li>- fašismus v Itálii, Německu, rasismus a nacionalsocialismus</li> <li>- antisemitismus</li> <li>- občanská válka ve Španělsku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení, v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalsocialismu na příkladech vyloží antisemitismus, racismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</b></li> </ul>	<b>PT: Med</b> <b>INT: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</b> <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Evropa a svět nás zajímá</b>
<b>ČSR VE 20. A 30. LETECH 20. STOLETÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ústava</li> <li>- T.G.Masaryk</li> <li>- zárodky fašismu</li> <li>- politika appeasementu, Mnichovská konference</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</li> </ul>	<b>PT: MV</b> <b>INT: Lidské vztahy</b> <b>PT: OSV</b> <b>INT: Morální rozvoj</b> <b>PT: OSV</b> <b>INT: Sociální rozvoj</b> <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b>
<b>DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- počátky a průběh (významné události)</li> <li>- letecká bitva o Británii</li> <li>- důsledky</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>na příkladech demonstriuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</b></li> </ul>	<b>PT: EV</b> <b>INT: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</b>
<b>ČESKÉ ZEMĚ ZA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Protektorát Čechy a Morava</li> <li>- domácí a zahraniční odboj</li> <li>- atentát na Heydricha, heydrichiáda</li> <li>- SNP, Pražské povstání</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- na konkrétních příkladech demonstriuje dopad protektorátního režimu</li> </ul>	<b>PT: MV</b> <b>INT: Lidské vztahy</b>
<b>USPOŘÁDÁNÍ SVĚTA PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- významné konference (Postupimská konference, ...)</li> <li>- vznik OSN, NATO</li> <li>- bipolarizace</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolarního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</b></li> </ul>	<b>PT: VEGS</b> <b>INT: Evropa a svět nás zajímá</b>
<b>ČESKOSLOVENSKO PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Košický vládní program</li> <li>- únor 1948</li> <li>- politické procesy, 50. léta</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické,</li> </ul>	<b>PT: Med</b> <b>INT: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</b> <b>Mez.vz. ZSV</b>

		<b>hospodářské a kulturní prostředí</b>	<b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b>  <b>PRO</b> (historická osobnost v regionu)
<b>SVĚTOVÉ UDÁLOSTI V 50. – 70. LEtech</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Studená válka</li> <li>- vznik NDR a SRN</li> <li>- válka v Koreji</li> <li>- válka ve Vietnamu</li> <li>- karibská krize</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</li> <li>- vysvětlí a na příkla-dech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</li> </ul>	<b>PT: MV</b> <b>INT: Princip sociálního smíru a solidarity</b>  <b>PT: OSV</b> <b>INT: Morální rozvoj</b>
<b>KRIZE TOTALITNÍCH REŽIMŮ A DALŠÍ OHNISKA VÁLEČNÉHO NAPĚtí</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pokračování vztahů mezi USA a SSSR</li> <li>- Gorbačov</li> <li>- pád totalitních režimů</li> <li>- nové mocenské rozdělení světa</li> <li>- válka v Perském zálivu</li> <li>- válka v Jugoslávii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše zhroucení totalitních režimů v Evropě</li> <li>- vyjmenuje hlavní ohniska válečných konfliktů ve světě</li> </ul>	<b>PT: EV</b> <b>INT: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</b>  <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Evropa a svět nás zajímá</b>
<b>ČESKOSLOVENSKO V 60.–90. LEtech</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pražské jaro, okupace</li> <li>- normalizace</li> <li>- pád totalitního režimu, Sametová revoluce</li> <li>- rozdelení republiky</li> <li>- polistopadový vývoj</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</li> </ul>	<b>PT: Med</b> <b>INT: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</b> <b>Mez.vz. ZSV</b>
<b>SOUČASNÉ PROBLÉMY LIDSTVA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- globalizace, EU</li> <li>- rozvojové země</li> <li>- hrozba terorismu</li> <li>- životní prostředí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- posoudí postavení rozvojových zemí</li> <li>- prokáže základní orientaci v problémech současného světa</li> </ul>	<b>PT: EV</b> <b>INT: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</b>  <b>PT: VEGS</b> <b>INT: Jsme Evropané</b>

Poznámka: Říjen – projektový den na téma „Den čes. státnosti.“

## **6.4 Občanská výchova**

### **6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **a) Obsahové vymezení předmětu**

Vyučovací předmět se jmenuje Občanská výchova. Integruje vzdělávací obor Výchova k občanství ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (3.ročník) a část vzdělávacího oboru Člověk a svět práce ze stejnojmenné vzdělávací oblasti (tematický okruh Svět práce – 3. a 4. ročník) podle RVP ZV. Občanská výchova se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Občanská výchova pomáhá žákům poznat roli občana v demokratické a pluralitní společnosti, poznat sebe sama a orientovat se v sociální realitě. Žák si uvědomuje své postavení v rodině, škole, mezi vrstevníky, rozšiřuje svůj obzor k složitějším vazbám politickým, právním ekonomickým, globálním. Důležitou součástí výuky je důraz na formování strukturované a integrované osobnosti, reálné sebehodnocení, tvorbu morálních kritérií, zaujímání a vyjadřování angažovaných postojů. Občanská výchova rozvíjí schopnost kritického myšlení, adekvátního vyhodnocení informací, schopnost argumentace a vedení dialogu. Ve vyučovacím předmětu je těžiště prevence rasismu, xenofobie a extremismu, zneužívání drog a dalších sociálních patologií. Žák je vychováván k toleranci, respektování lidských práv, rovnosti pohlavní, k sebeúctě i úctě k druhému, nezávislosti i kooperaci.

#### **b) Časové vymezení předmětu**

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zapracovány takto:

- 1. ročník – 1 hodina
- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 1 hodina
- 4. ročník – 1,5 hodina

#### **c) Organizační vymezení předmětu**

Výuka je organizována ve třídách, podle potřeby na dalších místech mimo školu. Ve vyučovací hodině je využíváno frontální vyučování, výklad, diskuse, to vše ve vazbě na práci s textem, příp. ukázky videa, počítačové prezentace atd. Výuka zahrnuje také testy, referáty, pracovní listy, projekty. Do výuky jsou rovněž zapracovány prožitkové lekce a besedy.

#### **d) Výchovné a vzdělávací strategie**

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie).

#### **Kompetence k učení**

Učitel:

- využívá různých informačních zdrojů, tím rozvíjí schopnost žáka pracovat s různými druhy informací a ty pak využít při tvorbě referátů; společně hledají souvislosti, vyvouzují závěry
- zadává problémové úkoly, které je třeba řešit z více hledisek a tato hlediska si osvojit; navazuje i na učivo ostatních předmětů a tím žáka vede k objevování souvislostí, propojení informací a získání nového komplexního poznatku
- zadává samostatné a skupinové práce, které žáci sami, eventuelně ve skupince vyhodnocují, své hodnocení zdůvodňují, hledají případné chyby

## **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- při formulování úkolů pro skupinovou práci postupuje tak, že splnění úkolu vyžaduje pro žáka nalézt nástroje, umět kriticky posuzovat, ptát se po příčinách problému, a tak se zorientovat a kompletně vyřešit objevené problémy
- při řešení problémů vhodně aplikuje složitější modelové situace a různé herní formy, které zároveň nutí žáka logicky a kriticky myslit i využít invenci
- soustavně vyžaduje, aby se žáci nespokojili jen s jedním řešením zadaného problému

## **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- pracuje s žáky ve skupinách, moderováním výstupů je vede k výstižnému vyjadřování a rozvíjení jejich komunikačních dovedností
- vede žáky soustavně k formulaci a vyjadřování svých myšlenek, názorů a postojů ve skupině, čímž rozvíjí jejich smysl pro toleranci, úctu k názorům druhých a spoluzodpovědnosti za řešení problémů
- učí žáky porozumět různým formám záznamu informace a vyhodnocovat je (mluvěné, psané slovo, obrazový, symbolický materiál, verbální a nonverbální komunikace)

## **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, respektu k pravidlům skupiny, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení problémů
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska

## **Kompetence občanské**

Učitel:

- vede žáky k sledování veřejného dění, téma vybírá adekvátně věku: politika, kultura, prezentace informací médií atd.
- ukazuje žákům rozličné kulturní a duchovní hodnoty, tradice

## **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti a získávání pracovních návyků, zejména důslednou kontrolou jejich práce a vlastním příkladem v přístupu k práci
- vede žáky, aby své dovednosti využívali v běžné praxi, což jim pomáhá mj. při volbě profesní orientace

## **6.4.2 Osnovy**

1. ročník Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
ČAS	počítání času, kalendář, proměny roku, svátky	- vysvětlí na příkladech kontinuitu lidské kultury - rozlišuje všední a sváteční	

<b>NAŠE ŠKOLA</b>	život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samo-správy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život	- objasní smysl vzdělání - zná základní pravidla vzdělávacího procesu	<b>VDO</b> občanská společnost a škola
<b>EFEKTIVNÍ STUDIUM</b>	zásady, rady	- chápe důležitost systematického studia - umí zareagovat na problém se studiem	
<b>NAŠE OBEC, REGION, KRAJ</b>	důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	- <b>zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</b>	
<b>NAŠE VLAST</b>	pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny, armáda ČR	- <b>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</b> - <b>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</b> - <b>popíše situaci, kdy je třeba bránit stát</b> - <b>navrhne, jak může pomoci v konkrétní situaci ohrožení</b>	
<b>VZTAHY MEZI LIDMI</b>	osobní a neosobní vztahy, rodina a domov, mezilidská komunikace; konflikty a krizové situace v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	- <b>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</b> - <b>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</b> - <b>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní</b>	<b>OSV</b> - osobnostní rozvoj <b>MKV</b> - sociální rozvoj - kulturní diferenze - lidské vztahy - etnický původ
<b>LIDSKÁ SE-TKÁNÍ</b>	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti		

		<p><b>zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujmá tolerantní postoje k menšinám</b></p> <p><b>- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujmá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</b></p>	
<b>PATOLOGICKÉ JEVY VE SPOLEČNOSTI</b>	jejich příčiny, nebezpečí závislostí, prevence a pomoc	<p>- rozpoznává situace ohrožující zdraví a integritu osobnosti</p> <p>- uvědomuje si smysl závislosti a jejích důsledků</p>	

<b>2. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>KULTURNÍ ŽIVOT</b>	rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	<p>- <b>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</b></p> <p>- <b>zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají</b></p>	<b>MED</b> - fungování a vliv médií ve společnosti  <b>OSV</b> - sociální rozvoj
<b>ZÁSADY LIDSKÉHO SOUŽITÍ</b>	morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování a etiketa; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	<p>- <b>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</b></p>	<b>OSV</b> - morální rozvoj  <b>MKV</b> - lidské vztahy
<b>NÁBOŽENSTVÍ</b>	životní názor, víra, náboženství; největší světová náboženství	<p>- <b>vysvětlí funkce náboženství a víry v lidské kultuře</b></p>	<b>MKV</b> - kulturní diferenčnosti
<b>PODOBNOST A ODLIŠNOST LIDÍ</b>	projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál	<p>- <b>objasní, jak může realističtěji poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi</b></p>	<b>MKV</b> - lidské vztahy

<b>VNITŘNÍ SVĚT ČLOVĚKA</b>	vnímání, prožívání, citový život, potřeby, rozum a vůle, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; sociální komunikace a její druhy, stereotypy v posuzování druhých lidí	- <b>i kvalitu života</b> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	
<b>OSOBNÍ ROZVOJ</b>	psychická a sociální ontogeneze člověka, životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	- <b>rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popře, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostaty a pěstovat zdravou sebedůvěru</b>	
<b>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</b>	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	
<b>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</b>	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenosť; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	
<b>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</b>	ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská pé-	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských po-	

	<p>če; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)</p>	<p><b>třeb a hodnotou zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</b></li> <li>- <b>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</b></li> <li>- <b>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</b></li> <li>- <b>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy, školy a obce</b></li> <li>- <b>optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</b></li> <li>- <b>dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená</b></li> </ul>
<b>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JICH PRE- VENCE</b>	<p><b>civilizační choroby</b> – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče</p> <p><b>autodestruktivní závislosti</b> – psychická one-mocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, strastná činnost, dopink ve sportu</p> <p><b>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</b> – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p><b>bezpečné chování a komunikace</b> – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p><b>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</b> – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>vyjadří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</b></li> <li>- <b>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</b></li> <li>- <b>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy, školy a obce</b></li> <li>- <b>optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</b></li> <li>- <b>dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená</b></li> </ul>

	<p>v případě dopravní nehody (tíšňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p><b>manipulativní reklama a informace</b> – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za <b>mimořádných událostí</b> - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p>	<p><b>se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</b></p> <p>- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	
<b>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</b>	<p><b>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</b> – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</p>		
<b>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</b>	<p><b>sebepoznání a sebepojetí</b> – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p><b>psychohygiena</b> v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p><b>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</b> – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích</p> <p><b>morální rozvoj</b> – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p>		

<b>3. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>PRÁVNÍ ZÁKLADY STÁTU</b>	znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	<b>VDO</b> - občan, občanská společnost a stát formy参与 principy demokracie
<b>STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA</b>	orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	
<b>PRINCIPY DEMOKRACIE</b>	znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev	- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	<b>OSV</b> - sociální rozvoj
<b>LIDSKÁ PRÁVA</b>	základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace; národnostní menšiny, xenofobie, rasismus	- MKV - difference ... - etnický původ	
<b>PRÁVNÍ ŘÁD ČESKÉ REPUBLIKY</b>	význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajištování obrany státu	<b>VDO</b> - občan, občanská společnost a stát formy参与
<b>PROTI-PRÁVNÍ JEDNÁNÍ</b>	druhy a postupy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	
<b>PRÁVO V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ</b>	význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</li> <li>- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů</li> <li>- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</li> <li>- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</li> <li>- popíše situaci, kdy je třeba bránit stát</li> <li>- navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení</li> <li>- na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu</li> </ul>	
--	--	--	--

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>MAJETEK, VLASTNICTVÍ</b>	formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	
<b>PENÍZE</b>	funkce a podoby peněz, formy placení hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti	
<b>VÝROBA, OBCHOD,</b>	jejich funkce a návaznost		

<b>SLUŽBY</b>	
<b>PRINCIPY TRŽNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ</b>	<p>nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi na příkladech ukáže využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příkladu využití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</li> <li>- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroky placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</li> <li>- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</li> <li>- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</li> <li>- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</li> <li>- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</li> </ul>

<b>EVROPSKÁ INTEGRACE</b>	podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	- <b>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</b> - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajištění obrany státu a účasti v zahraničních misích	<b>VEGS</b> objevujeme Evropu a svět jsme Evropané
<b>MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE</b>	ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	-	
<b>GLOBALIZACE</b>	projevy, klady a zápor; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	- na příkladech objasní národní a mezinárodní úkoly Armády ČR - uvede příklady zahraničních misí Armády ČR - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápor - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujmě vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany	

		<b>ny státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</b>	
<b>VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE</b>	informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	- <b>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</b>	
<b>MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ</b>	náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby		
<b>ZAMĚSTNÁNÍ</b>	pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	- <b>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</b>	
<b>PODNIKÁNÍ</b>	druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	- je si vědom podnikatelských výhod a rizik	

## 6.5 Matematika

### 6.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace podle RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Výuka matematiky rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjejí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Rozvoj matematických dovedností zásadním způsobem ovlivňuje a podporuje další předměty, zejména fyziku, chemii a výpočetní techniku.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 5 hodin
- 2. ročník – 4 hodiny
- 3. ročník – 4 hodiny
- 4. ročník – 4 hodiny

### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky. Ve 2. – 4. ročníku jsou třídy vždy na jednu hodinu děleny na dvě skupiny, v prvním ročníku probíhá dělení ve dvou hodinách.

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v učebně s dataprojektorem. Během studia se studenti mohou účastnit soutěží Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda (1. a 2. ročník), Genius Logicus, Makos, Kokos.

### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

#### Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod jeho vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadává problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžaduje slovní komentář při řešení příkladů
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci navzájem pomáhají a opravují případné chyby
- při řešení příkladů vyžaduje zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- vyžaduje, aby řešení geometrických úloh žáci doplnili obrázkem

#### Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žáci sami mohli některé matematické věty vyvodit a zformulovat
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáků, vyžaduje důkladnou analýzu problémové situace
- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám při řešení vhodných příkladů
- kladením problémových otázek žáci nalézají různé způsoby řešení příkladů

#### Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení příkladů a slovních úloh vyžaduje přesnou formulaci, užívání vhodné terminologie a matematické symboliky
- při řešení příkladu vyžaduje, aby žáci dokázali daný problém slovně přereformulovat do matematické terminologie, aby se naučili číst slovní úlohy s porozuměním a dokázali slovně interpretovat matematický výsledek

#### Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů

- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k sebekontrole a k ověřování výsledků
- požaduje dodržování termínů při vypracování úkolů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality

### **6.5.2 Osnovy**

1. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>PŘIROZENÁ ČÍSLA</b>	Přirozená čísla a početní operace, jednoduché číselné výrazy, řešení jednoduchých rovnic v množině přirozených čísel.	Provádí početní operace (sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel, násobení a dělení v oboru přirozených čísel), zaokrouhluje, využívá potřebnou symboliku. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	
<b>MNOŽINY</b>	Prvek, množina, podmnožina. Průnik a sjednocení množin. Prázdná množina, množina konečná a nekonečná.	Používá na intuitivní úrovni pojmy množina, podmnožina, sjednocení a průnik množin, chápe jejich význam na příkladech z reálného světa. Graficky znázorňuje množiny, podmnožiny, sjednocení a průnik množin.	
<b>ÚHEL</b>	Pojem úhlu, velikost úhlu (stupeň, minuta, vteřina), základní úhly (přímý, pravý, plný a nulový). Přenášení, měření a porovnávání úhlů. Sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí. Osa úhlů, dvojice úhlů, úhly souhlasné a střídavé.	Určuje velikost úhlu měřením, provádí početně i graficky sčítání a odčítání úhlů. Umí sestrojit osu úhlu. Pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastnosti. Provádí početní operace s velikostmi úhlů ve stupních a minutách.	MEZ. VZT.(Fyměření teploty, času, Z – určení pochovávání úhlu)
<b>DESETINNÁ ČÍSLA</b>	Opakování desetinných čísel. Rozšíření oboru desetinných čísel. Znázornění	Provádí početní operace v množině desetinných čísel, zaokrouhluje desetinná	OSV – slovní úlohy (nakupování, odběr plynu)

	<p>desetinných čísel na číselné ose. Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, porovnávání desetinných čísel, sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel. Využití početních operací při řešení jednoduchých slovních úloh. Práce s kalkulátorem – písemné dělení.</p>	<p>čísla. Umí provést odhadы s danou přesností. Převádí jednotky, umí vypočítat aritmetický průměr.</p>	
<b>DĚLITEL-NOST PŘI-ROZENÝCH ČÍSEL</b>	<p>Násobek, dělitel, prvočíslo a čísla složená. Znaky dělitelnosti, rozklad čísla na součin prvočinителů, soudělná a nesoudělná čísla, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek čísel.</p>	<p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, řeší slovní úlohy pomocí nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele.</p> <p>Chápe pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, číslo sudé a liché. Rozloží číslo na součin prvočísel.</p>	<p>OSV – modelování a řešení praktických problémových úloh</p>
<b>KRYCHLE A KVÁDR</b>	<p>Popis, základní vztahy a vlastnosti, zobrazení ve volném rovnoběžném pro-mítání. Jednotky objemu a obsahu. Odvození vzorců pro výpočet objemu a povrchu krychle, kvádru.</p>	<p>Zobrazuje krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání, chápe nárys a půdorys. Načrtne a sestrojí si a z ní těleso. Rozlišuje pojmy rovina a prostor a tělesa (skládání těles ze sítí, modely různých těles)</p> <p>PRO – zajímavá vztahy mezi nimi (stěny, úhlopříčky), umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku, MEZ. VZT. (Fyzná jednotky obsahu a umí jednotky objemu, je převádět. Odhaduje a měření objemu ne-vypočítá objem a povrch krychle, kvádru. Užívá jednotky objemu a vzájem-ně je převádí.</p>	<p>VMGaGS – slovní úlohy (starověké stavby, konstrukce staveb)</p> <p>PRO – zajímavá vztahy mezi nimi (stěny, úhlopříčky), umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku, MEZ. VZT. (Fyzná jednotky obsahu a umí jednotky objemu, je převádět. Odhaduje a měření objemu ne-vypočítá objem a povrch krychle, kvádru. Užívá jednotky objemu a vzájem-ně je převádí.</p>
<b>CELÁ ČÍSLA</b>	<p>Kladná čísla, nula, záporná čísla, čísla navzájem opačná, porovnávání a uspořádání celých čísel, zaokrouhlování, číselná osa. Absolutní hodnota.</p>	<p>Provádí početní operace v oboru celých čísel, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, zobrazí celá čísla na číselné ose, chápe pojem opačného čísla. Analyzuje a řeší konkrétní situace, ve kterých využívá matematický aparát v oboru celých čísel. Umí určit absolutní hodnotu celého čísla.</p>	<p>OSV – slovní úlohy (teplota vzduchu)</p> <p>MEZ. VZT. (Fyzměření teploty)</p>

<b>SHODNÁ ZOBRAZENÍ (OSOVÁ A STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST)</b>	Shodné útvary, rozdíl mezi shodností a rovností, samodružný bod, samodružné útvary, osová souměrnost, středová souměrnost, útvary v osové a středové souměrnosti.	Načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrné útvary.	MEZ. VZT. (ZSV – dopravní značky)
<b>ZLOMKY</b>	Pojem zlomku, dělení celku na části. Krácení a rozširování zlomků, vyjádření zlomku desetinným číslem. Zobrazování zlomků na číselné ose, porovnávání zlomků. Operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení a dělení), převrácený zlomek. Smíšená čísla, složené zlomky.	Chápe pojem zlomku jako část celku. Orientuje se na číselné ose, umí různými způsoby vyjádřit hodnotu zlomku (přirozeným číslem, desetinným číslem), operace se zlomky provádí efektivně. Analyzuje a řeší jednoduché problémy v oboru racionálních čísel.	MV – operace se zlomky, smíšená čísla (smysl pro spravedlnost a toleranci)

<b>2. ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA A</b>	Pojem druhá mocnina a odmocnina, základní pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami, práce s kalkulátorem, druhá mocnina a odmocnina, číselné výrazy.	Rozumí pojmu druhá mocnina a odmocnina, umí ji určit pomocí tabulek nebo kalkulátoru. Chápe pojem reálného čísla. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	OSV – číselné výrazy (pozorování staré a nové informace, snaha domyslet skryté souvislosti)
<b>TROJÚHELNÍK</b>	Vlastnosti trojúhelníka (strany, úhly, vrcholy, klasifikace podle délek stran a velikostí vnitřních úhlů, trojúhelníková nerovnost). Shodnost trojúhelníků (věty sss, sus, usu, Ssu), jejich užití při řešení konstrukčních úloh rovinné geometrie. Výšky a těžnice, těžiště, střední příčka, kružnice vepsaná a opsaná v rovnostranném, rovnoaramenném a obecném trojúhelníku, slovní úlohy. Jednoduché konstrukce trojúhelníku podle vět o shodnosti trojúhelníků. Zápis postupu konstrukce množinovou symbolikou. Pythagorova věta, její vý-	Načrtne a sestrojí trojúhelník, charakterizuje a klasifikuje trojúhelníky na základě velikostí stran a úhlů. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti trojúhelníku při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů. Rozpozná shodné trojúhelníky, prověřuje shodnost přemístěním nebo užitím vět o shodnosti trojúhelníků. Neformálně chápe vztahy mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku a používá je při řešení úloh	OSV – slovní úlohy (prakticky používá dohodnutá pravidla, navrhuje postupy pro svá řešení) MEZ. VZT. (Fyzějiště těles)

	znam a užití při řešení slovních úloh.	(při jakémkoliv označení stran trojúhelníka). Chápe vlastnosti výšek, těžnic a těžiště a užívá je při řešení úloh. Umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku. Umí sestrojit kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku.	
<b>POSUNUTÍ (TRANSLACE), OTOČENÍ (ROTACE)</b>	Opakování osové a středo-vé souměrnosti, zavedení pojmu posunutí a otočení, zobrazení útvarů, kartézská soustava souřadnic.	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v posunutí a otočení.	
<b>POMĚR</b>	Vysvětlení pojmu poměr, postupný poměr a poměr převrácený, zvětšení a zmírnění čísla v daném poměru, dělení celku na části v daném poměru, měřítko plánu a mapy. Přímá a nepřímá úměrnost (rovnice, graf, závislost). Aplikace přímé a nepřímé úměrnosti ve slovních úlohách (trojčlenka).	Rozumí dělení celku na části v určitém poměru, chápe pojem poměr, postupný poměr, měřítko, zmírnění a zvětšení čísla v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů. Změní základ v daném poměru. Chápe pojem úměry, vypočítá neznámý člen úměry. Umí používat trojčlenku při řešení úloh z praxe. Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti, umí vyjádřit funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí.	OSV – práce s mapou a plánem, využití poměru v praktickém životě (ředění koncentrátu, např. barvy, čistící prostředky, džusy, míchání nápojů – chuť, barva, hustota) MEZ. VZT. (Z – práce s mapou ...)
<b>PROCENTO</b>	Procento, výpočet základu, procentové části, výpočet počtu procent, slovní úlohy na procenta. Úrok, promile. Grafy a diagramy.	Chápe vyjadřování části celku různými způsoby, umí vypočítat procentovou část, je-li dán základ a počet procent. Umí vypočítat počet procent, je-li dán základ a procentová část. Chápe pojem promile, vypočítat počet procent, je-li dán základ a procentová část. Chápe aplikaci úloh na procenta i pro případ, že procentová část je větší než celek. Řeší reálné situace z oblasti finanční gramotnosti.	EV – koncentrace škodlivých látek v ovzduší – slovní úlohy OSV – úroky, srážky, řešení úloh z praxe MEZ. VZT. (Chkoncentrace látek) FG – slovní úlohy
<b>ČTYŘÚHELNÍKY</b>	Čtyřúhelníky a jejich klasifikace na rovnoběžníky (kosočtverce a kosodělníky).	Chápe pojem čtyřúhelníku, umí charakterizovat pojem rovnoběžníku, rozlišuje	EV – slovní úlohy (spotřeba paliv, energie, vody, hnojiva)

	ky), pravoúhelníky (čtverce a obdélníky) a lichoběžníky – základní vlastnosti a vztahy, jednoduché konstrukce, odvození vzorců pro výpočet obsahu a obvodu rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku, slovní úlohy, jednoduché konstrukce.	různé typy rovnoběžníků. Využívá potřebnou matematickou symboliku, odhaduje a vypočítává obsah a obvod roviných útvarů (čtyřúhelníků). Umí sestrojit jednoduché konstrukce čtyřúhelníků.	jiv) OSV – slovní úlohy (obsahy roviných útvarů a jejich aplikace v praktickém životě – dětský pokoj, apod.) PRO – dláždění – vytvoření jednoduchého vzoru na dlaždici MEZ. VZT. (Fykonstrukce rovnoběžníku při skládání sil)
<b>HRANOLY</b>	Pojem hranol, popis, vlastnosti a zobrazení ve volném rovnoběžném promítání, konstrukce síť hranolu, vzorce pro výpočet objemu a povrchu hranolu, slovní úlohy.	Vypočítá velikost úhlopříčky pomocí Pythagorovy věty. Načrtne a sestrojí síť hranolu. Odhaduje a vypočítá objemy a povrchy hranolů. Počítá objemy těles a jejich částí. Rozpoznává tělesa podle sítí.	MV – slovní úlohy s tematikou hospodářství v zemích 3. světa. EV – koncentrace škodlivých látek v ovzduší – slovní úlohy.
<b>KRUŽNICE A KRUH</b>	Zavedení vzorce pro výpočet délky kružnice a obsahu kruhu, zavedení Ludolfova čísla a vysvětlení jeho významu v matematice. Části kružnice a kruhu (kruhová výseč, kruhová úseč, kruhový oblouk), výpočet obsahu těchto částí a jejich aplikace ve slovních úlohách.	Vypočítá délku kružnice a obsah kruhu, zná číslo $\pi$ , zná pojem soustředná kružnice, mezikruží, kruhová výseč a kruhová úseč, kruhový oblouk, umí pracovat s těmito pojmy a aplikovat je při řešení úloh z praxe.	EV – slovní úlohy (zavlažování pozemků)
<b>VÁLEC</b>	Pojem válce, popis, vlastnosti, síť, zobrazení válce ve volném rovnoběžném promítání, odvození vzorců pro výpočet objemu a povrchu válce a jejich využití při řešení slovních úloh z praxe.	Načrtne a sestrojí síť válce. Odhaduje a vypočítá objem a povrch válce. Řeší slovní úlohy.	EV – spotřeba vody v bazénu – slovní úlohy MEZ. VZT. (Fyjednotky objemu)

<b>3. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>TŘETÍ MOCNINA A ODMOCNINA</b>	Pojem třetí mocniny a odmocniny, číselné výrazy.	Rozumí pojmu třetí mocnina a odmocnina, umí ji určit pomocí tabulek nebo kalkulátoru. Užívá třetí mocninu a odmocninu ve	MEZ. VZT. (Fyzápis jednotek fyzikálních veličin)

		výpočtech. Dokáže zapsat číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ , umí zápis čísla v desítkové soustavě.	
VÝRAZY	Číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, určování hodnoty výrazu, pojem mnohočlenu (jednočlen, dvojčlen, trojčlen,...), sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů jednočlenem, dělení mnohočlenů jednočlenem, vytýkání.	Umí pracovat s číselným výrazem (určit jeho hodnotu, zapsat slovní text pomocí výrazu, početní operace s výrazy). Na konkrétních mnohočlenech s jednou proměnnou aplikuje pojmy člen, stupeň mnohočlenu, koeficient, hodnota mnohočlenu. Sčítá, odčítá, násobí mnohočleny, umí dělit mnohočlen jednočlenem. Umí umocnit a rozložit dvojčleny $(a + b)^2$ , $(a - b)^2$ , $a^2 - b^2$	
KON- STRUKČNÍ ÚLOHY	Množiny bodů dané vlastnosti při řešení konstrukčních úloh o čtyřúhelníku a trojúhelníku, zavedení, vysvětlení a využití Thaletovy kružnice při řešení konstrukčních úloh rovinné geometrie.	Umí sestrojit jednoduché konstrukce, rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti, chápe polohové vztahy (přímka, kružnice), využívá při řešení poznatky o Thaletove kružnici, řeší konstrukční úlohy s kružnicemi.	OSV – řešení konstrukčních úloh, ve kterých je nutné domýšlet skryté souvislosti
LINEÁRNÍ ROVNICE	Opakování řešení jednoduchých rovnic. Zavedení pojmu lineární rovnice o jedné neznámé, její řešení s využitím ekvivalentních úprav a klasifikace možných řešení. Slovní úlohy o pohybu, společné práci a směsích.	Chápe pojem a zápis rovnosti, vlastnosti rovnosti, pojem rovnice, kořen rovnice, význam zkoušky, umí řešit rovnice pomocí ekvivalentních úprav, dokáže provádět zkoušku svého řešení. Matematizuje jednoduché reálné situace. K řešení slovních úloh užívá logickou úvahu a kombinační úsudek. Nalézá různá řešení. Zdůvodní zvolený postup řešení. Vyjadřuje neznámou ze vzorce.	EV – slovní úlohy (ochrana lesa – společná práce, stavba hrází – povodně) VMGaGS – slovní úlohy (srovnávání států – HDP, počet obyvatel) OSV – slovní úlohy (podnikatelské kompetence)
LOMENÉ VÝRAZY	Pojem lomený výraz, určování podmínek, krácení a rozšiřování lomených výrazů, sčítání, odčítání lomených výrazů.	Určuje podmínky při řešení lomených výrazů, počítá s lomenými výrazy.	
ROVNICE	Rovnice s neznámou ve	Převede rovnici	

<b>S NEZNÁMOU VE JMENO- VATELI</b>	jmenovateli a jejich řešení.	s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární. Používá rovnice k řešení úloh z praxe. Chápe význam podmínky pro řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli.	
<b>SOUSTAVA DVOU LINE- ÁRNÍCH ROVNIC O DVOU NE- ZNÁMÝCH</b>	Soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, různé metody řešení (sčítací, srovnávací), chápe, že řešením soustavy je uspořádaná dvojice čísel, ve vhodných případech užívá grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých.	Řeší soustavy rovnic metodou (sčítací, dosazovací, srovnávací), chápe, že řešením soustavy je uspořádaná dvojice čísel, ve vhodných případech užívá grafické řešení, používá rovnice při řešení slovních úloh.	
<b>FUNKCE</b>	Zavedení pojmu funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce, různé způsoby zadání funkce, závislosti. Funkce rostoucí a klesající, pojem intervalu (otevřený, uzavřený, položavřený). Lineární funkce jako nejjednoduší případ funkce, její definiční obor a obor hodnot, vlastnosti.	Používá pravoúhlé soustavy souřadnic k řešení úloh o funkčích, chápe pojem funkce jako závislost proměnných, chápe vztah závisle a nezávisle proměnné, dokáže rozhodnout, zda závislost mezi dvěma veličinami je funkce, určí definiční obor a obor hodnot funkce, určuje vlastnosti funkce (rostoucí, klesající, konstantní), sestaví tabulku a zakreslí graf funkce, rozpozná lineární funkci a používá ji pro řešení úloh.	OSV – čtení z grafu, orientace v jízdních řádech, závislosti – spotřeba benzínu, elektrické energie, vody, paliv. Závislost ceny zboží na množství zboží. Růst těžby nerostů, populační křivka.
<b>LINEÁRNÍ NEROVNICE</b>	Lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich řešení, soustavy dvou lineárních nerovnic o jedné neznámé.	Užívá a zapisuje vztah nerovnosti, umí řešit lineární nerovnice a jejich soustavy, dokáže řešení znázornit na číselné ose. Intuitivně chápe pojem intervalu, dokáže pomocí intervalu zapsat řešení.	

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>PODOBNOST</b>	Podobné útvary, podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků a jejich aplikace při řešení slovních úloh z praxe.	Rozliší shodné a podobné útvary (trojúhelníky). Užívá věty o podobnosti trojúhelníků při řešení úloh z praxe.	OSV – slovní úlohy (orientace v plánech, mapách, schopnost vidět věci jinak)
<b>STEJNOLEH- LOST</b>	Pojem stejnolehlosti, zobrazení bodu, úsečky, rovin-ných útvarů, využití stejno-	Dokáže zobrazit bod, přímku, úsečku, úhel a jednoduché rovinné útvary ve	

	lehlosti při řešení jednoduchých planimetrických konstrukčních úloh.	stejnolehlosti, chápe využití stejnolehlosti při řešení planimetrických konstrukčních úloh.	
VÝRAZY	Algebraické výrazy, jejich sčítání, odčítání, násobení a dělení, mocniny součtu a rozdílu, úpravy algebraických výrazů, složitější lomené výrazy, operace s lomenými výrazy.	Rozkládá výrazy na součin, umí umocnit a rozložit na součin výrazy. Provádí početní operace s lomenými výrazy.	
FUNKCE	Opakování pojmu funkce a její vlastnosti (definiční obor a obor hodnot, graf, rostoucí a klesající funkce), lineární funkce, aplikace při řešení slovních úloh z praxe.	Užívá funkční vztahy při řešení úloh, sestrojí graf funkce zadané tabulkou, rozpozná lineární lomenou funkci, umí řešit slovní úlohy z praxe.	
KVADRA-TICKÁ FUNKCE	Pojem kvadratické funkce, klasifikace, definiční obor a obor hodnot, graf	Rozlišuje funkci lineární a kvadratickou, určí definiční obor a obor hodnot funkce, dokáže najít vrchol paraboly, určuje maximum a minimum, určí průsečíky s osou x a y, sestaví tabulku a zakreslí graf funkce, rozpozná kvadratickou funkci a používá ji pro řešení jednoduchých úloh.	
KVADRA-TICKÉ ROVNICE	Kvadratická rovnice a její řešení, kvadratická rovnice bez absolutního člena a její řešení rozkladem na součinový tvar, úplná kvadratická rovnice a její řešení pomocí vzorce, klasifikace počtu řešení. Řešení slovních úloh z praxe.	Rozpozná rovnici kvadratickou a lineární, umí popsat jednotlivé členy rovnice, umí řešit kvadratické rovnice bez absolutního člena rozkladem na součin, řeší úplné kvadratické rovnice pomocí vzorce, chápe pojem diskriminantu, umí klasifikovat počet řešení a dokáže graficky vyřešit některé jednoduché rovnice. Řeší slovní úlohy.	
GONIOMETRICKÉ FUNKCE	Pojem goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens, výpočty délek stran a velikostí vnitřních úhlů v pravoúhlém trojúhelníku, slovní úlohy.	Chápe goniometrické funkce pravoúhlého trojúhelníka a řeší úlohy s nimi spojené (hloubkový a výškový úhel).	
TĚLESA	Platónská tělesa. Rotační	Chápe pojem mnohostěnu	OSV – slovní úlo-

	válec a kužel, kulová plocha a koule, komolý jehlan a komolý kužel, zavedení vzorců pro výpočet objemu a povrchu těchto těles, sítě, řešení úloh z praxe.	a konvexního mnohostěnu, zná a pojmenuje Platónova tělesa, dokáže načrtnout jejich sítě. Charakterizuje jednotlivá tělesa, vypočítá objem a povrch tělesa. Umí načrtnout sítě těles a dokáže je vymodelovat. Rozpozná tělesa podle sítí. Řeší slovní úlohy z praxe. Odhaduje a vypočítá objemy a povrchy těles.	hy (stavebnictví – spotřeba materiálu) PRO – modely Platónových těles
--	---	---	--

Vysvětlivky:

- PT – průřezová téma z RVP ZV
- INT – integrovaně v průběhu výuky
- MV – mezipředmětové vztahy
- P a V – přesahy a vazby
- FG – finanční gramotnost

## 6.6 Informatika a komunikační technologie

### 6.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje **Informatika a komunikační technologie**. Je zařazen do třetího a čtvrtého ročníku studia. Ve třetím i čtvrtém ročníku je předmět Informatika a komunikační technologie doplněn hodinou integrovaného vzdělávacího oboru **Využití digitálních technologií**, ovšem půlenou s hodinou občanské výchovy.

Výuka informatiky rozvíjí a prohlubuje technické a logické dovednosti, napomáhá rozvoji kombinace, analytického myšlení a silně podporuje schopnost samostatné orientace. Specificky a nezastupitelně rozvíjí schopnost algoritmického postupu myšlení. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost získávat a selektovat informace, účelně interpretovat vlastní poznatky, pohledy a názory.

Orientace v předmětu informatika je nezbytná pro pochopení technických souvislostí dnešní doby. Výpočetní technika je považována za jeden ze základních mechanismů ve vzdělávání. Toto pojetí zahrnuje získávání informací, jejich zpracování i výslednou interpretaci. Současně moderní vzdělávací programy se opírají o široké možnosti informačních aplikací, databází a internetu.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu Informatika a komunikační technologie v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 0 hodin
- 2. ročník – 0 hodin
- 3. ročník – 1 hodina
- 4. ročník – 1 hodina

Týdenní hodinové dotace předmětu Využití digitálních technologií v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 0 hodin

- 2. ročník – 0 hodin
- 3. ročník – 1 hodina
- 4. ročník – 0 hodin

#### **c) Organizační vymezení předmětu**

Výuka probíhá po 2 roky. Po dobu výuky jsou třídy vždy děleny na dvě skupiny. Výuka probíhá v učebně informatiky a výpočetní techniky.

#### **d) Výchovné a vzdělávací strategie**

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie).

#### **Kompetence k učení**

Učitel:

- hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi, formuluje závěry
- zadává vhodné úlohy a praktické problémy, vede žáky k samostatné práci i spolupráci a k nutnosti vyhledávat a posuzovat informace
- vede žáka k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce

#### **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- učí schopnosti formulovat své požadavky a realizovat je ve spolupráci s počítačem
- předkládá žákům problémy z praxe a vede je k jejich řešení s využitím výpočetní techniky
- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje systematicky, podporuje možnosti intuitivního přístupu žáků k problematice
- učí žáky správně reagovat na možné problémy spojené s obsluhou výpočetní techniky

#### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vede žáka ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- náročnější úkoly zadává skupině žáků, což vede k dovednosti domluvit se, rozdělit si práci, podřídit se zájmu většiny a efektivně spolupracovat
- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě
- učí žáky tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

#### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, sebekritice, vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními na společném zadání
- předvádí žákům způsoby práce s informacemi s jejich zdroji
- vede žáky k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

- učí žáky zaujmout odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- reflektuje na potřeby a zájmy žáků uplatnitelné v předmětu
- při práci s počítačem vede žáky k respektování práv a duševního vlastnictví při využívání dat a softwaru
- učí žáky k zodpovědnosti a k šetrnému zacházení s výpočetní technikou

### **6.6.2 Osnovy**

<b>3. ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>ZÁKLADNÍ PRÁCE V SÍTI INTERNET</b>	Práce s prohlížečem a s poštovním klientem	Samostatně zvládá orientovat se na Internetu, rozumí jeho podstatě a umí jej použít	
<b>POČÍTAČ</b>	Počítač, historie výpočetní techniky, hardwarová konfigurace, základní komponenty	Dovede vyjmenovat a popsat jednotlivé části PC, zná jejich funkci, umí rozpoznat nejčastější závady.	
<b>PERIFERIE</b>	Nejběžnější periferie osobního počítače. Digitální fotoaparát, digitální kamera, scanner, tiskárny	<b>Využívá základní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.</b> Dovede periferii nastavenou do základního nebo automatického režimu použít k danému účelu. Pozná a používá jednotlivé vstupy a výstupy základní desky potřebné pro připojení jednotlivých periferií.	INT – Využití digitálních technologií
<b>OPERAČNÍ SYSTÉM</b>	Operační systém, organizačce dat, soubory a jejich přípony	Dovede používat OS, zvládne základní uživatelskou konfiguraci, samostatně zvládne správu adresářů a souborů ve stromové struktuře disku. Umí použít základní aplikace při OS Windows (Průzkumník, Kalkulačka, jednoduchý textový editor, ...) Pracuje se grafickým editorem Malování. <b>Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich</b>	INT – Využití digitálních technologií

		<b>závady. Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.</b>	
<b>INTERNET</b>	Pojem internet, popis, historie internetu, elektronická pošta Práce s www, vznik a vývoj, adresování a domény, Internet Explorer event. jiný prohlížeč a vyhledávač, oblíbené adresy a historie navštívených odkazů	Rozumí základnímu principu internetu, dovede vysvětlit pojmy z teoretického principu sítě. Ovládá vyhledávání dat na síti, elektronickou poštu.	
<b>WORD</b>	Textový editor, základní a pokročilá editace textu	<b>Pracuje s textem</b> v textovém editoru, tj. zná uživatelské prostředí Wordu (menu, panel nástrojů), nastaví dokument (okraje, zalamení stránky), psaný text má formálně správně a umí jej formátovat, ovládá nastavení a použití tabulátoru, pracuje se styly, znaky, vytváří tabulky, dovede nastavit vlastnosti odstavců, záhlaví, zápatí, čísla stránek, poznámky pod čarou, využívá automatickou kontrolu pravopisu. Pracuje s obrázkem ve Wordu, tj. základní editace obrázku.	INT – Využití digitálních technologií PT: PRO – Ekologické likvidace a recyklace vyřazeného hardwaru
<b>EXCEL</b>	Tabulkový editor Excel, základy práce s tabulkou, funkcemi a s grafy	Zná uživatelské prostředí Excelu (menu, panel nástrojů, buňky), v tabulce umí aplikovat základní matematické a logické funkce, zná adresování, umí data z tabulky prezentovat v grafu, zvládne základní databáze, uplatní přenos dat mezi aplikacemi M. Office.	MEZ. VZT. – matematika (obsah a obvod rovinných útvarů, objem a povrch těles, funkce)
<b>OPAKOVÁNÍ</b>	Opakování a procvičení, rozšíření probíraného učiva	Vytvoří projekt s komplexním využitím učiva 3. ročníku (samostatná orientace v problému, data vyhledá na Internetu, prezentuje je v probírané aplikaci). <b>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost</b>	

		<b>a vzájemnou návaznost.</b>	
<b>4. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>OPAKOVÁNÍ</b>	Základy Windows, Wordu, opakování Excelu	Žák bezpečně ovládá kaptoly na úrovni výstupu z 3. ročníku	
<b>EXCEL – PO-KRAČOVÁNÍ</b>	Grafy, databáze	Dovede data prezentovat pomocí vhodného grafu, jehož výběr sám obhájí, dovede pracovat s rozsáhlejšími datovými tabulkami (seřazení, třídění, výběr dat), seznámí se s kontingenční tabulkou	MEZ. VZT. – matematika (funkce, grafy průběhu funkce)
<b>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</b>	Práce s digitálním fotoaparátem, scannerem, video-kamerou, MP3 přehrávačem, mobilním telefonem. Práce s multimediálním aplikačním softwarem.	Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky. Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení. Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava. Ošetruje digitální techniku a chrání ji před poškozením. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	INT – Využití digitálních technologií
<b>POČÍTAČOVÁ GRAFIKA</b>	Rastrová a vektorová grafika, použití v příslušné aplikaci	Zná pojem rastrová grafika, její teoretický základ a nejznámější formáty, umí pracovat v prohlížeči fotografií. Pracuje s grafickým editorem, tj. ovládá základní editaci fotek v probírané aplikaci. Zná pojem vektorová grafika, její teoretický základ, umí na uživatelské úrovni pracovat s aplikací Corel Draw nebo Zoner Callisto.	INT – Využití digitálních technologií
<b>POWER-POINT</b>	Vytváření prezentací v programu PowerPoint	Zvládne vytvořit základní prezentaci, program umí použít jako výstup pro svůj	PT: PRO – Problematica vybraného regionu

		vlastní projekt	
<b>TVORBA WWW STRÁ- NEK</b>	Vytváření www stránek pomocí aplikací, nebo přímo v kódu HTML	Dovede vytvořit www stránku obsahující základní prvky, tj. formátovaný text, obrázek, odkaz.	
<b>ÚVOD DO DATABÁZÍ</b>	Databáze	Zná základní operace s databázemi, umí vytvořit jednoduchou databázi	
<b>OPAKOVÁNÍ</b>	Opakování a procvičení, event. rozšíření probíraného učiva	Probrané učivo umí realizovat v projektu. <b>Ovládá práci s textovými a grafickými i tabulkovými editory</b> a využívá vhodných aplikací. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimedialní formě.	

## 6.7 Zeměpis

### 6.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu Zeměpis v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 2 hodiny
- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 1 hodina
- 4. ročník – 2 hodiny

#### b) Obsahové vymezení předmětu

Předmět zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zasahuje také do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

#### Vzdělávání v zeměpise směruje

- k získání kladného postoje k tomuto předmětu
- k aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- k získávání geografických vědomostí, dovedností a návyků

- k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- k rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmu a používání různých poznávacích metod
- k získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- k vytvoření mezipředmětových vztahů mezi geografií a ostatními vědními obory
- k chápání zvláštností rozdílů různých kultur
- k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a ostatních regionů světa
- k pochopení územních rozdílů, zvláštností a jedinečnosti
- k rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- k důslednému poznání a orientaci v místní krajině a vlastní zemi
- k získání povědomí o prostoru a čase

### **c) Organizační vymezení předmětu**

#### **Formy a metody práce ve výuce zeměpisu**

- výuka zeměpisu probíhá po celé čtyři roky neděleně v kmenových třídách a v odborné učebně
- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek a obrazového materiálu
- prezentace vlastních názorů v diskusi, referátech, projektech (projektová výuka)
- práce ve skupinách (s využitím map, odborné literatury, pracovních listů, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky, exkurze, projekty, návštěvy v muzeu a hvězdárně
- během studia účast na zeměpisné olympiadě – na školní, okresní, krajské a celostátní úrovni

#### **Obsah vyučovacího předmětu zeměpis je velmi úzce spjat s vyučovacími předměty**

- přírodopis, chemie, fyzika (Člověk a příroda)
- dějepis, výchova k občanství (Člověk a společnost)
- matematika (Matematika a její aplikace)
- informatika (Informační a komunikační technologie)

#### **Ve vyučovacím předmětu zeměpis jsou realizována tato průřezová téma**

- environmentální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- mediální výchova
- multikulturní výchova
- výchova demokratického občana
- osobnostní a sociální výchova

### **d) Výchovné a vzdělávací strategie**

#### **Kompetence k učení**

Učitel:

- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v životě
- vhodnou a systematickou motivací rozvíjí pozitivní vztah k učení
- rozvíjí schopnost samostatně vyhledávat informace, třídit je a zpracovávat
- vede žáky k používání odborné terminologie s porozuměním
- rozvíjí schopnost zpracovat informace formou referátu nebo prezentace

- podporuje účast žáků v soutěžích, kde mají možnost srovnávat své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení
- rozvíjí schopnost geografické jevy, procesy a objekty kriticky posuzovat, porovnávat, nalézat souvislosti, samostatně formulovat logické závěry a tak vytvářet postoje k okolnímu světu

### **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- při výkladu nového učiva postupuje od jednoduššího ke složitějšímu
- na zeměpisné vycházce, exkurzi, předkládá žákům úkoly a otázky, které propojují teoretické poznatky s praxí
- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací k danému problému z různých informačních zdrojů
- rozvíjí schopnost pochopit problém, vyhledat k němu různé informace, diskutovat o různých možnostech řešení
- vede žáky k řešení problémových situací, k argumentaci, k diskusi, k obhajování vlastních výroků a postupu řešení
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatkami a konfrontuje je s praxí

### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vyžaduje přesnou a správnou geografickou terminologii
- rozvíjí dovednost pracovat s geografickými informacemi, používat mapy, provádět situacní náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů
- umožňuje žákům prezentovat své samostatné práce v elektronické podobě
- zadává úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- rozvíjí schopnost komunikace (umět vyjádřit své myšlenky, obhájit svůj názor, hodnotit argumentaci jiných)
- vede žáka k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názorů druhých
- usiluje o kultivaci ústního projevu žáků, kteří se vyjadřují stručně a výstižně

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupinách
- seznamuje žáky s pravidly spolupráce v týmu
- vytváří příznivou atmosféru ve třídě
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- rozvíjí zájem o cestování a poznávání vlasti a regionů světa
- vede žáky k vytváření představ o geografickém a životním prostředí
- rozvíjí schopnost chápat odlišnosti různých lidských ras, národů a kultur
- vede je k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vede žáky k dodržování slušného chování

- vede žáky respektovat přesvědčení druhých lidí

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- kontrolou a hodnocením úkolů vede žáky k pečlivé, efektivní a systematické práci
- rozvíjí individuální schopnosti žáků (samostatná práce)

### **6.7.2 Osnovy**

<b>1. ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vesmír a hvězdy, galaxie, Slunce a sluneční soustava.</li> <li>- Země: tvar, rozměry, pohyby, důsledky tvaru a pohybů Země.</li> <li>- Měsíc–přirozená družice Země, umělé družice Země.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.</b></li> <li>- Rozlišuje pojmy galaxie, hvězda, planeta, planetka, kometa, přirozená družice planety.</li> <li>- <b>Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.</b></li> <li>- Přiměřeně charakterizuje polohu, pohyby a fáze Měsíce.</li> </ul>	MEZ. VZT. (F): sluneční soustava, astronomické jednotky, gravitační síla.
<b>GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Glóbus – zmenšený model Země.</li> <li>- Zeměpisná síť: poledníky, rovnoběžky, určování zeměpisné polohy a světových stran, zeměpisné souřadnice.</li> <li>- Mapy: druhy map, atlas, orientace mapy, výškopis, polohopis, vysvětlivky, měřítko mapy, zkreslení map, práce s mapou.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Používá glóbus jako zmenšený model Země k demonstraci rozšíření oceánů a kontinentů.</li> <li>- Rozlišuje poledníky a rovnoběžky.</li> <li>- Určuje zeměpisnou polohu místa na glóbu a na mapě.</li> <li>- Rozeznává mapy podle měřítka a obsahu.</li> <li>- Používá různé druhy map.</li> <li>- <b>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kar-</b></li> </ul>	MEZ. VZT. (M): měřítko glóbu a mapy.

		<p><b>tografickou terminologii.</b></p> <p>- Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p>	
<b>PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Složky přírodní sféry Země, člověk mění tvář přírodní sféry.</li> <li>- Litosféra – stavba zemského tělesa, pohyby kontinentů, litosférické desky, dno oceánů.</li> <li>- Vnitřní (endogenní) činitelé: zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří.</li> <li>- Vnější (exogenní) činitelé, zvětrávání.</li> <li>- Povrch Země a jeho utváření přírodními činiteli, člověk jako geomorfologický činitel.</li> <li>- Atmosféra: atmosféra a její složení, rozdělení atmosféry, počasí, meteorologické prvky, proudění vzduchu, podnebí a podnebné pásy na Zemi, klimatické změny.</li> <li>- Hydrosféra: rozdelení a oběh vody na Zemi, světový oceán, vlastnosti a pohyby mořské vody, voda na pevnině, bezodtoké oblasti.</li> <li>- Pedosféra: vznik půd, půdní profil, půdní typy, eroze půd.</li> <li>- Biosféra: geografická šířková pásmata, život v oceánu, výškové stupně v krajině, člověk v krajině.</li> </ul>	<p><b>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozehnává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.</b></p> <p>- Objasní stavbu zemského tělesa.</p> <p>- Přiměřeně charakterizuje dno oceánů.</p> <p><b>Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.</b></p> <p>- Rozumí pojmu: počasí, podnebí, podnebný pás, vítr.</p> <p>- Vyjmenuje základní meteorologické prvky.</p> <p>- Má základní představu o vlivu tlaku a teploty vzduchu na proudění vzduchu.</p> <p>- Vyjmenuje, porovná a na mapě vyhledá podnebné pásy na Zemi.</p> <p>- Umí pozorovat, zaznamenávat a vyhodnocovat počasí v místě svého bydliště.</p> <p>- Seznámí se s rozložením a oběhem vody na Zemi.</p> <p>- Rozumí pojmu: oce-</p>	<p>MEZ. VZT. (Př): nerosty, horniny, geologické děje.</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (člověk jako geomorfologický činitel, ozónová díra).</p> <p>EV – Základní podmínky života (klimatické změny, kvalita ovzduší).</p> <p>MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (předpověď počasí).</p> <p>MEZ. VZT.: (CH): znečištění atmosféry.</p> <p>EV – Základní podmínky života (význam vody pro život, ochrana vody na pevnině).</p>

	<p>án, moře, pohyby mořské vody, příliv, odliv, vodní tok, bezodtoká oblast, ledovec, jezero, umělá vodní nádrž, bažina, podpovrchová voda, pramen, ústí, povodí.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vyhledává v mapě oceány, moře, řeky, jezera, umělé vodní nádrže, ledovce.</li> <li>- Přiměřeně popíše vznik, složení a význam půd.</li> <li>- Stručně charakterizuje vybrané půdní typy.</li> <li>- Rozumí pojmu matičná hornina, humus, eroze půd.</li> <li>- Objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce.</li> <li>- Lokalizuje a přiměřeně charakterizuje geografická sířková pásmá na Zemi.</li> <li>- Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí.</li> <li>- <b>Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.</b></li> </ul>	
ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNU	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Světadíly, kontinenty, světový oceán (Tichý, Indický, Atlantský a Severní ledový oceán).</li> <li>- Polární oblasti: Antarktida, Arktida.</li> </ul>	<p><b>Rozlišuje základní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa.</b></p> <p><b>Lokalizuje na mapách</b></p>

		<b>světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</b>	
<b>REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE AFRIKY</b>	- Afrika: fyzickogeografická charakteristika (poloha, členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebí, vegetace). - Afrika: socioekonomická charakteristika (těžba nerostných surovin, průmysl, zemědělství, obyvatelstvo, doprava). - Afrika: charakteristika vybraných států Severní, Střední a Jižní Afriky.	<b>Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti afrického kontinentu a vybraných afrických států.</b>	MEZ. VZT. (D): kolonizace Afriky, otrokářství. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kácení tropických deštných lesů a vymírání organismů). MV – Lidské vztahy (rasismus, tolerance, diskriminace).
<b>REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE AUSTRÁLIE A OCEÁNIE</b>	- Austrálie a Oceánie: fyzicko-geografická charakteristika (poloha, členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebí, vegetace). - Austrálie a Oceánie: socioekonomická charakteristika (těžba nerostných surovin, průmysl, zemědělství, obyvatelstvo, doprava). - Australský svaz, Tichomořská ostrovní říše.	<b>Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti australského kontinentu a Oceánie.</b>	

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE AMERIKY</b>	- Amerika: fyzickogeografická charakteristika (poloha, členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebí, vegetace). - Amerika: socioekonomická charakteristika (těžba nerostných surovin, průmysl, zemědělství, obyvatelstvo, doprava).	<b>Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti amerického kontinentu a vybraných amerických států.</b>	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kácení tropických deštných lesů a vymírání organismů). MV – Kulturní rozdíly (indiánské kmény) + Multikultura (USA).

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Amerika: charakteristika vybraných států Severní, Střední a Jižní Ameriky.</li> </ul>		
<b>REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ASIE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Asie: fyzickogeografická charakteristika (poloha, členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebí, vegetace).</li> <li>- Asie: socioekonomická charakteristika (těžba nerostných surovin, průmysl, zemědělství, obyvatelstvo, doprava).</li> <li>- Asie: charakteristika vybraných států.</li> </ul>	<b>Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti asijského světadílu a vybraných asijských států.</b>	MV – Kulturní rozdíly + Multikultura (náboženské a kulturní rozdíly). MEZ. VZT. (D): staré civilizace.
<b>REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropa: fyzickogeografická charakteristika (poloha, členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebí, vegetace).</li> <li>- Evropa: socioekonomická charakteristika (těžba nerostných surovin, průmysl, zemědělství, obyvatelstvo, doprava).</li> <li>- Evropské regiony (Sever, Východ, Západ, Jih, Jihovýchod, Střed).</li> <li>- Evropa: charakteristika vybraných států jednotlivých evropských regionů.</li> </ul>	<b>Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti evropského světadílu a vybraných evropských států.</b>	VMGaGS – Evropa a svět nás zajímá + Objevujeme Evropu a svět + Jsme Evropané (integrace, život v evropském prostředí, spolupráce zemí).

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ SLOŽKY KRAJINY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Politická mapa dnešního světa: stát, základní charakteristiky státu, stupeň rozvoje států světa, mezinárodní politické organizace a seskupení, ohniska neklidu současného světa.</li> <li>- Obyvatelstvo: pohyb obyvatelstva, přirozený přírůstek, porodnost, úmrtnost, migrace, rozmístění obyvatelstva na Zemi, lidské rasy,</li> </ul>	<p><b>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.</b></p> <p><b>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</b></p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát (stát, základní charakteristiky státu).</p> <p>MEZ. VZT. (OV): Stát, základní charakteristiky státu, náboženství, lidská práva.</p> <p>MV – Kulturní rozdíly + Etnický původ + Multikultura (obyvatel-</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- národy, náboženství, struktura obyvatelstva.</li> <li>- Sídla: venkovská a městská sídla, proces urbanizace, velkoměsta, aglomerace, územní struktura měst, funkce měst (monofunkční a polyfunkční města).</li> <li>- Světové hospodářství: struktura, složky a funkce.</li> <li>- Světové zemědělství, lesnictví a rybolov: pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat, lesní hospodářství a světový rybolov.</li> <li>- Světový průmysl a těžba nerostných surovin, energetika, hlavní průmyslová odvětví.</li> <li>- Světová doprava: složky a úroveň dopravy, hlavní druhy dopravy.</li> <li>- Služby obyvatelstvu, cestovní ruch, hlavní oblasti cestovního ruchu.</li> </ul>	<p><b>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.</b></p> <p><b>Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.</b></p> <p><b>Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.</b></p> <p><b>Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.</b></p> <p><b>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.</b></p> <p><b>Porovnává předpoklady a hlavní faktory</b></p>
--	---	--

		<p><b>pro územní rozmístění hospodářských aktivit.</b></p> <p><b>- Porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků.</b></p>	
<b>KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Typy krajiny (přírodní a kulturní), místní krajina, vlivy prostředí na krajину a na člověka.</li> <li>- Světové ekologické problémy, moderní ochrana přírody, ekologické přístupy a chování, nástroje k ochraně životního prostředí, trvale udržitelný život a rozvoj.</li> </ul>	<p><b>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.</b></p> <p><b>- Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).</b></p> <p><b>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.</b></p>	EV – Vztahy člověka a prostředí + Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv prostředí na krajину a na člověka, ekologické problémy, trvale udržitelný rozvoj). PRO – Den Země

<b>4. ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ČR na mapě Evropy</li> <li>- ČR jako součást světových mezinárodních institucí a organizací.</li> </ul>	<p><b>Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.</b></p>	VMGaGS – Jsme Evropané (ČR na mapě Evropy, integrace). MEZ. VZ. (D): historie osídlení našeho území.
<b>PŘÍRODNÍ PODMÍNKY ČR</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Povrch: členění povrchu, vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky.</li> <li>- Vodstvo: řeky, jezera, rybníky, přehradní nádrže, podzemní vody.</li> <li>- Půdy: půdní druhy, půdní typy.</li> <li>- Rostlinstvo a živočištvo, výšková pásma vegetace.</li> <li>- Ochrana přírody: národní parky (NP), chrá-</li> </ul>	<p><b>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu a přírodní poměry České republiky v evropském a světovém kontextu.</b></p> <p>S pomocí map přiměřeně popíše vznik a vývoj reliéfu, vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy a biotu na území ČR.</p>	EV – Vztah člověka a prostředí (ochrana přírody) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	<p>něné krajinné oblasti (CHKO), přírodní rezervace (PR) a biosférické rezervace.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Životní prostředí: kvalita ovzduší, vod, vegetace.</li> </ul>	<p>Pomocí map zhodnotí stav životního prostředí, vymezí a vyhledá NP a CHKO a pochopí jejich důležitost.</p>	(kvalita životního prostředí).
<b>OBYVATELSTVO A SÍDLA ČR</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Obyvatelstvo: základní demografické ukazatele.</li> <li>- Sídla: historie osídlení území ČR, urbanizace, venkovská a městská sídla, funkce měst, největší města ČR.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vyhledá v mapě a zdůvodní největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v ČR.</li> <li>- Popíše obyvatelstvo ČR z hlediska pohybu, národnostního složení a náboženství.</li> <li>- Srovná některé demografické ukazatele ČR s vybranými státy.</li> <li>- Vyhledá v mapě největší a nejvýznamnější sídla ČR.</li> </ul>	
<b>HOSPODÁŘSTVÍ ČR</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Hesopdářství ČR: vývoj, transformace.</li> <li>- Průmysl: těžba nerostných surovin, hlavní průmyslová odvětví.</li> <li>- Zemědělství: zemědělské oblasti, pěstování plodin a chov hospodářských zvířat.</li> <li>- Doprava a spoje: úroveň a skladba dopravy ČR.</li> <li>- Služby, rekreace a cestovní ruch v ČR.</li> </ul>	<p><b>Hodnotí a porovnává na priměrené úrovni přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Přiměřeně hodnotí a porovnává hospodářský potenciál ČR v jednotlivých sektorech.</li> <li>- Zhodnotí postavení města Olomouce v rámci hospodářství celé ČR.</li> </ul>	EV – Vztah člověka a prostředí (vliv hospodářství na životní prostředí).
<b>SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ ČR</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Administrativní členění ČR, NUTS regiony, kraje.</li> <li>- Fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika jednotlivých krajů ČR.</li> <li>- Místní region: základní fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika, vztahy k okolním regionům, specifika a potenciál</li> </ul>	<p><b>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hodnotí na priměrené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analy-</li> </ul>	EV – Vztah člověka k prostředí + Lidské aktivity a problémy životního prostředí (stav životního prostředí v jednotlivých krajích).

	místního regionu (Olomouckého kraje).	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zuje vazby mezi jednotlivými krají (regiony).</li> <li>- <b>Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.</b></li> <li>- <b>Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územným celkům.</b></li> </ul>	
<b>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze.</li> <li>- Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života: živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.</b></li> <li>- <b>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.</b></li> <li>- <b>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pochodu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</b></li> </ul>	<p>EV – Vztah člověka a prostředí + Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Stav životního prostředí v místní krajině).</p>

## 6.8 Fyzika

### 6.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Fyzika. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda podle RVP ZV.

Také jsou v ní začleněna téma ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce – design a konstruování, práce s laboratorní technikou, využití digitálních technologií.

Fyzika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Integruje průřezová téma Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Cílem výuky je osvojení základních fyzikálních zákonitostí a pojmu, poznávání světa a techniky kolem nás, seznámení s objevy fyziky, které měly dopady na dynamický rozvoj společnosti a nastínění významu a cílů moderní fyziky.

### **b) Časové vymezení předmětu**

Fyzika je povinný předmět pro žáky primy až kvarty. Při hodinách cvičení je třída dělena na 2 skupiny.

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

- 1. ročník – 2 hodiny z toho 1 hodina cvičení
- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 2 hodiny z toho 1 hodina cvičení
- 4. ročník – 2 hodiny

### **c) Organizační vymezení předmětu**

Fyzika se převážně vyučuje v odborné učebně fyziky. V prvním ročníku se ve cvičeních bude pracovat se stavebnicemi a osobními počítači. Během studia se mohou studenti od sekundy zapojit do řešení archimediády a fyzikální olympiády.

Každoročně se bude pracovat na projektech, které se budou prezentovat na projektovém dni – Dni vědy.

### **d) Výchovné a vzdělávací strategie**

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

#### **Kompetence k učení**

Učitel:

- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních jevů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci ke zpracování využívali různých informačních zdrojů a nalezené informace roztrídili, kriticky zhodnotili a srozumitelně předali dalším žákům
- při řešení příkladů vyžaduje přehledný zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- zařazuje příklady a úlohy související s reálnou praxí
- upozorňuje na souvislost všech přírodních věd

#### **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- vybízí žáky k hledání různých způsobů řešení problému
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění vybraného postupu
- podněcuje žáky k odhadování výsledků pokusů a úloh a k posouzení, zda-li je výsledek v souladu s realitou
- využívá chyb žáků ke korekci nesprávných postupů
- učí žáky využívat fyzikálních modelů ke zjednodušení reálných situací
- vede žáky zájmu o fyziku a přírodní vědy

#### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vybízí žáky k tomu, aby se ptali, aby se nebáli vyslovit svůj názor
- dbá na jasnou a srozumitelnou formulaci myšlenek žáků v ústním a písemném projevu

- stará se, aby práce ve skupinách byla založena na komunikaci mezi žáky, na respektování názoru druhých a diskusi

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- vede žáky ke skupinové práci
- hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině, vede žáky k ochotě navzájem si pomáhat
- vyžaduje dodržování laboratorního řádu a zásad bezpečnosti práce v laboratoři i v životě

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků poznávat okolní svět
- poukazuje na soustavnou přípravu žáků na vyučování a také ji potom ověřuje
- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k poznávání výhod a nevýhod energetických zdrojů

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k dodržování daných pravidel při používání školních pomůcek, přístrojů a k bezpečnosti práce vůbec
- Vyžaduje dodržování předepsaných pracovních postupů

## **6.8.2 Osnovy**

<b>1. ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>VLASTNOSTI TĚLES A LÁ- TEK</b>	Stavba látek	Žák: - Rozhoduje, které věci jsou z látky pevné, ka-palné nebo plynné - Nalézá společné a roz-dílné vlastnosti látek různých skupenství - Uvede konkrétní pří-klady jevů dokazujících, že se částice lá-tek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - Popisuje působení gra-vitační síly - Změří velikost síly	MEZ. VZT. (Z) – příliv a odliv PT – ENV - Zá-kladní podmínky života
	Elektrické vlastnosti látek	- Experimentálně proka-zuje vzájemné přitaho-vání a odpuzování elektrovaných těles	
	Magnetické vlastnosti látek	- Experimentálně určuje póly tyčového magnetu	

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Znázorňuje průběh magnetických indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu</li> <li>- Popisuje magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití</li> </ul>	Z, TV – orientace v terénu
MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN	Měření délky	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</b></li> <li>- <b>Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, ježmu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</b></li> <li>- Měří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem</li> </ul>	<b>PT – VMEGS – jsme Evropané – metrická soustava a její požívání v rámci EU</b> <b>MV.</b> (D) – historie měření fyzikálních veličin (M) – převody jednotek
	Měření objemu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Měří objem tělesa odměrným válcem</li> <li>- Vzájemně převádí běžně užívané jednotky téže veličiny</li> </ul>	
	Měření hmotnosti tělesa	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Měří hmotnost tělesa na vahách</li> </ul>	
	Hustota	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Určuje hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem pomocí vzorce</li> </ul> $\rho = \frac{m}{V}$	(D) – historie měření času a kalendáře
	Měření času	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zjišťuje hustotu látek v tabulkách</li> <li>- Odhaduje a měří dobu trvání děje</li> <li>- Převádí údaje o čase v různých jednotkách</li> </ul>	
	Měření teploty těles	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětluje princip měření teploty teploměrem</li> <li>- Určuje rozdíl teplot z naměřených hodnot</li> </ul>	

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Měří změny teploty s časem a zaznamenává je tabulkou a grafem</li> <li>- <b>Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</b></li> <li>- Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</li> <li>- Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</li> </ul>	
<b>ELEKTRICKÝ OBVOD</b>	Elektrický proud	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</li> <li>- Experimentálně rozhoduje, zda je látka vodič nebo izolant</li> <li>- Uvádí příklady spotřebičů, které využívají tepelných účinků elektrického proudu</li> <li>- Objasňuje nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky</li> </ul>	
	Magnetické pole elektrického proudu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Porovnává vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů</li> <li>- Objasňuje na příkladech z praxe využití elektromagnetů</li> <li>- Dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickým zařízením</li> </ul>	(D) – věda v 19. století, rozvoj průmyslu

1. ročník cvičení	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma			
<b>PRÁCE SE SOUPRAVOU LEGO ROBO-LAB A LEGO MINDSTORM, PRÁCE S LABOR.</b>	Seznámení se soubavou Základy ikonografického programování Sestavování jednoduchých programovatelných sestav	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</li> <li>- Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří</li> </ul>	(AJ) – komunikace s programem v angličtině

<b>TECHNIKOU A POMŮCKAMI</b>	Konstrukce složitějších zařízení  Práce s laboratorní technikou a pomůckami	<ul style="list-style-type: none"> <li>- a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</li> <li>- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</li> <li>- Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</li> <li>- Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</li> <li>- Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky</li> <li>- Ošetruje digitální techniku a chrání ji před poškozením</li> <li>- Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</li> </ul>	
------------------------------	---	---	--

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>POHYB TĚLESA</b>	Klid a pohyb tělesa  Popis pohybu  Druhy pohybu  Rovnoměrný pohyb	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozhoduje, zda se těleso pohybuje vzhledem k jinému tělesu nebo je v klidu</li> <li>- <b>Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</b></li> <li>- Určuje trajektorii</li> <li>- Rozlišuje rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb</li> <li>- Vyjadřuje velikost rychlosti v různých</li> </ul>	MV. (M) – úlohy na pohyb, přímá úměrnost, graf

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- jednotkách</li> <li>- Počítá průměrnou rychlosť</li> <li>- Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlosťí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu</li> </ul>	
SÍLA	Vzájemné působení těles  Síla a její měření Silová pole  Znázornění síly  Skládání sil  Těžiště tělesa	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozhoduje v konkrétních situacích, která dvě tělesa na sebe působí silou a jaký je účinek vzájemného působení</li> <li>- <b>Změří velikost působící síly</b></li> <li>- Určí v konkrétní jednoduché situaci druhý sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</li> <li>- Určuje graficky výslednici sil</li> <li>- Rozhoduje, zda jsou síly v rovnováze</li> <li>- <b>Vybere a využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů</b></li> <li>- Experimentálně určuje těžiště desky nebo tyče</li> <li>- Rozhoduje, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní</li> </ul>	(M) – konstrukce rovnoběžníku při skladání sil (TV) – význam změny těžiště člověka při sportu
POHYBOVÉ ZÁKONY	Posuvné účinky síly  Newtonovy pohybové zákony	<ul style="list-style-type: none"> <li>- V jednoduchých případech kvalitativně předpovídá, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí</li> <li>- <b>Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly</b></li> </ul>	

		<p><b>v jednoduchých situacích</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zdůvodňuje, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v rovnoměrném přímočarém pohybu, a určuje síly působící na těleso, které jsou přitom v rovnováze</li> <li>- Ukazuje na příkladech, že silové působení těles je vždy vzájemné</li> </ul>	
<b>OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY</b>	Moment síly	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</b></li> </ul>	
	Rovnováha na páce	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozhoduje, zda je páka (Bi) – páky ve otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze</li> <li>- Výpočtem zjišťuje podmínky rovnováhy na páce</li> </ul>	stavbě těla člověka
	Kladky	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvádí příklady využití páky v praxi</li> <li>- Určuje podmínky rovnováhy na pevné a volné kladce</li> <li>- Uvádí příklady využití kladek v praxi</li> </ul>	
<b>DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY</b>	Tlaková síla	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Předpovídá, jak se změní účinky síly při změně velikosti síly nebo plochy, na kterou síla působí</li> </ul>	
	Tlak	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Určuje tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu</li> <li>- Navrhuje, jak v praxi zvětšit nebo zmenšit tlak</li> </ul>	
<b>TŘENÍ</b>	Tření a třecí síla	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Porovnává velikosti třecích sil</li> </ul>	(TV) – zvětšování a zmenšování tření
	Třecí síly v praxi	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvádí příklady působení klidové třecí síly</li> <li>- Objasňuje působení klidové třecí síly při chůzi člověka nebo při jízdě auta</li> </ul>	a zmenšování tření ve sportu

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozhoduje, kdy je tření v dané situaci užitečné nebo škodlivé a navrhe vchodný způsob jeho zvětšení nebo zmenšení</li> </ul>	
<b>MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN</b>	Přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Předvádí pokus nebo popisuje jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně</li> <li>- <b>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních problémů</b></li> </ul>	(Bi) – přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce
	Hydraulická zařízení	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětluje na příkladu z praxe hydraulického zařízení</li> </ul>	
	Hydrostatický tlak	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Porovnává tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin</li> <li>- Používá vztah <math>p = h\rho g</math> při řešení problémů</li> <li>- Objasňuje některé jevy související s hydrostatickým tlakem (sifon, vodoznak, stavba hrází, ...)</li> </ul>	
	Vztlaková síla	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Určuje pokusem i výpočtem velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině</li> </ul>	
	Archimédův zákon	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <math>F_{vz} = V\rho_k g</math></li> <li>- Znázorňuje síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny</li> <li>- <b>Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</b></li> <li>- Předpovídá, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet nebo plovat a uvádí příklady z praxe</li> </ul>	
	Atmosférický tlak	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pokusem prokazuje existenci atmosférické-</li> </ul>	

<b>NOSTI PLYNŮ</b>		<p>ho tlaku vzduchu a vyšvětuje příčiny jeho existence</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Porovnává atmosférický tlak v různých výškách</li> <li>- Popisuje způsob měření atmosférického tlaku</li> <li>- Objasňuje vliv změn atmosférického tlaku na počasí</li> <li>- Uvádí příklady prokazující existenci vztakové síly, která působí na tělesa v plynu</li> </ul> <p>Tlak plynu v uzavřené nádobě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Měří tlak plynu v uzavřené nádobě (v pneumatice kola)</li> </ul>	
<b>POČASÍ KOLEM NÁS</b>	Základní meteorologické jevy	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo internetu nalézá základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření</li> <li>- Objasňuje význam zpráv o počasí pro různé druhy lidské činnosti</li> </ul>	
<b>ZVUKOVÉ JEVY</b>	<p>Zdroje a šíření zvuku</p> <p>Ochrana před nadměrným hlukem</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</b></li> <li>- Pokusem dokazuje význam rezonančních skříněk u hudebních nástrojů</li> <li>- <b>Posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</b></li> </ul>	(Bi) – lidské ucho (Hv) – hudební akustika

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>PRÁCE A VÝKON</b>	Práce	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozhoduje, zda se koná práce a které těleso koná práci</li> <li>- <b>Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí</b></li> </ul>	(Bi) – práce jako svalová námaha a jako fyzikální pojem

	Práce na kladce	- <b>změnu energie tělesa</b> Porovnává práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem	
	Výkon a účinnost	- <b>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</b> - Vysvětluje pojem účinnosti a chápe její význam v technické praxi	
<b>POLOHOVÁ A POHYBOVÁ ENERGIE</b>	Polohová energie	- Ukazuje na příkladech, že se polohová energie tělesa v tělovém poli Země, pohybová energie tělesa a polohová energie pružnosti projevuje schopností tělesa konat práci	
	Pohybová energie	- <b>Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních úloh</b>	
	Přeměna polohové a pohybové energie	- Uvádí příklad přenosu energie v soustavě těles (např. polohová energie vody se mění na pohybovou energii turbíny) - <b>Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</b>	PT– <b>ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Obnovitelné zdroje energie</b>
<b>VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLO</b>	Částicové složení látek	- Uvádí příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	
	Vnitřní energie	- Objasní souvislost vnitřní energie tělesa s energií pohybujících se částic - Vysvětluje, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou - Uvádí praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce	MV. (Z) – vysvětlení klimatických jevů (Bi) – termoregulace
	Změna vnitřní energie konáním práce	- Rozlišuje a správně používá pojmy teplo	

	Změna vnitřní energie teplou výměnou	<ul style="list-style-type: none"> <li>- a teplota</li> <li>- Určí v jednotlivých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</li> <li>- Vyhledává v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu látek a vysvětluje její význam v praxi</li> <li>- Zpracuje protokol o cíly, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</li> <li>- Rozhoduje, zda tepelná výměna probíhá vedení, prouděním nebo zářením a uvádí příklady, jak jí lze v případě zlepšit nebo omezit</li> <li>- Ukazuje nejčastější příklady využití slunečního záření</li> </ul>	PT – ENV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí - obnovitelné zdroje energie
ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK	Změny skupenství Tání a tuhnutí Vypařování, var, kapalnění Pístové spalovací motory	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvádí příklady změny skupenství z praktického života a rozlišuje, zda se při nich teplo uvolňuje nebo pohlcuje</li> <li>- Nalézá v tabulkách teploty tání různých látek</li> <li>- Vysvětluje význam měrného skupenského tepla změn skupenství</li> <li>- Popisuje hlavní součásti spalovacích motorů</li> <li>- Vysvětluje rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem</li> <li>- Porovnává škodlivost provozu jednotlivých spalovacích motorů pro životní prostředí</li> </ul>	(Z) – meteorologické jevy související se změnou skupenství (Bi) – význam anomálie vody pro přežití zvířat PT- ENV – Vztah člověka a prostředí – výhody a nevýhody spalovacích motorů
ELEKTRICKÝ NÁBOJ, ELEKTRICKÉ POLE	Elektrování těles třením Vodič a izolant v elektrickém poli	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozhoduje, zda se budou dvě elektricky nabité tělesa přitahovat či odpuzovat</li> <li>- Ukazuje pokusem a vysvětluje, proč se</li> </ul>	

	Siločáry elektrického pole	<p>k elektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu i nenabitá vodivá tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností</b></li> <li>- Znázorňuje siločáry elektrického pole</li> </ul>	
ELEKTRICKÝ PROUD	Elektrický proud v kovech	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Objasňuje podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech</li> </ul>	
	Elektrický proud v elektrolytech	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětluje, proč izolanty nevedou elektrický proud</li> </ul>	
	Měření elektrického proudu a napětí	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</b></li> <li>- Rozhoduje, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu</li> <li>- <b>Změří elektrický proud a napětí</b></li> </ul>	
	Zdroje elektrického napětí	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Určuje výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou</li> <li>- Volí k danému spotřebiči vhodný zdroj</li> <li>- Porovnává vhodnost použití různých zdrojů napětí (např. suchých článků a akumulátorů) z hlediska hospodárnosti</li> <li>- <b>Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů<sup>*)</sup></b></li> </ul>	
	Ohmův zákon	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Z grafu závislosti proudu na napětí pro daný rezistor určuje k danému napětí proud, nebo odpor rezistoru</li> <li>- Porovnává odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem</li> </ul>	
	Elektrický odpor		

	<p>Spojování spotřebičů</p> <p>Elektrická práce a energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Popisuje, jak se mění odpor kovového vodiče s teplotou</li> <li>- Zapojuje spotřebiče za sebou a vedle sebe</li> <li>- Rozpoznává, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určuje výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů</li> <li>- Používá reostat k regulaci proudu, nebo jako dělič napětí v obvodu</li> <li>- Určuje elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určuje elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu</li> <li>- Vyjadřuje elektrickou práci uvedenou ve W.s nebo v kW.h v joulech</li> <li>- Porovnává elektrickou energii spotřebovanou různými domácími spotřebiči za určitou dobu a odhaduje cenu, která se za elektrickou energii zaplatí</li> <li>- Navrhujeme možné úspory v domácnosti</li> </ul>	
MAGNETICKÉ POLE	Magnetické pole cívky s proudem	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Prokazuje pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech</li> </ul>	
	Působení magnetického pole na cívku s proudem	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na</li> </ul>	

	Elektromagnetická indukce	<b>vznik indukovaného napětí v ní</b> - Vysvětluje princip činnosti stejnosměrného elektromotoru - Předvádí pokusem vznik indukovaného proudu cívce	
--	---------------------------	---	--

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
STŘÍDAVÝ PROUD	Vznik střídavého proudu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Objasňuje vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky</li> <li>- Z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu určí periodu a frekvenci střídavého proudu</li> <li>- Objasňuje princip alternátoru</li> <li>- <b>Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</b></li> </ul>	
	Transformátor	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Určuje transformační poměr transformátoru, uvádí příklady praktického využití transformace dolů a transformace nahoru</li> <li>- Zdůvodňuje využití transformátoru v rozvodné elektrické sítí</li> </ul>	
ELEKTRICKÝ PROUD	Elektrický proud v kovech, kapalinách, plynech a vakuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Objasňuje mechanismus vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech</li> <li>- Objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky</li> <li>- Na konkrétním příkladu popisuje princip elektrolytického pokrovování předmětů</li> <li>- Jednoduchým pokusem prokazuje, že lidské tělo vede elektrický proud a objasňuje důvod</li> </ul>	

	Polovodiče	<p>sledek této skutečnosti pro pravidla zacházení s elektrickými zařízeními</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětluje vznik elektrického oblouku a uvádí příklady jeho využití v praxi</li> <li>- <b>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</b></li> <li>- Pokusem prokazuje, jak se mění elektrický odpor termistoru při zahřívání a odpor fotorezistoru při osvětlení a uvádí příklady využití těchto jevů v praxi</li> <li>- Zapojuje polovodičovou diodu v propustném a závěrném směru</li> <li>- Uvádí příklad využití usměrňovacího účinku polovodičové diody</li> <li>- Objasňuje přeměny energie ve slunečním článku a uvádí příklady jeho využití jako zdroje energie</li> </ul>	
	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	<p>Vysvětluje význam uzemnění u domácích spotřebičů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvádí příklady, jak může vzniknout zkrat v domácnosti, vysvětluje, v čem je nebezpečí zkratu a jak mu lze předcházet</li> <li>- Řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními</li> </ul>	PT – ENV – Vztah člověka a prostředí – Využití slunečního záření
ELMG. ZÁŘENÍ	Elektromagnetické vlny a záření	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Na obrázku sinusoidy neznázorňující část vlny na vodě ukazuje, co se rozumí vlnovou délkou</li> <li>- Pro vlnění dané vlnové délky určuje frekvenci</li> </ul>	MV (D) – společensky významné objevy – bezdrátová telegrafie, rtg, ... (Z) – navigační

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Popisuje základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvádí příklady jejich využití v praxi</li> <li>- Uvádí rychlosť světla ve vakuu a porovnává ji s rychlosťí světla v jiných prostředích</li> <li>- Zdůvodňuje nebezpečí nadměrného opalování na – Slunci i v soláriu</li> </ul>	technologie
SVĚTELNÉ JEVY	Zdroje světla	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozlišuje zdroj světla a osvětlené těleso</li> </ul>	
	Rychlosť světla	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozhoduje, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůsvitné</li> <li>- Uvádí rychlosť světla ve vakuu a porovnává ji s rychlosťí světla v jiných prostředích</li> </ul>	(D) – náboženská interpretace zatmění Slunce
	Přímočaré šíření světla	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Objasňuje, proč na zemi pozorujeme fáze Měsíce</li> </ul>	
	Zatmění Slunce a Měsíce	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětuje vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce</li> </ul>	
	Zákon odrazu světla	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</b></li> <li>- Provádí geometrické konstrukce obrazu rovinovým zrcadlem</li> <li>- Pokusem rozhoduje, které zrcadlo je vypuklé, které je duté</li> <li>- Určuje polohu ohniska dutého zrcadla</li> <li>- Uvádí příklady využití kulových zrcadel</li> </ul>	(Z) – vznik fata morgány v pouštích
	Zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Na příkladech ukazuje, kdy dochází k lomu ke kolmici, a kdy k lomu od kolmice</li> <li>- Vysvětuje, jak fungují světlovody</li> <li>- Vysvětuje proč a za</li> </ul>	(Bi) – význam mikroskopu pro biologické objevy
	Lom světla		
	Rozklad světla hranolem		

	Optická zobrazení	<p>jakých podmínek vzniká duha</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Rozhodne se ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</b></li> <li>- Pokusem rozlišuje spojnu a rozptylnou čočku</li> <li>- Pokusem nachází ohnisko spojné čočky</li> <li>- Určuje vlastnosti obrazu vzniklého čočkou po nakreslení základních paprsků</li> <li>- Popisuje vadu krátkozrakého a dalekozrakého oka</li> <li>- Popisuje funkci lupy, mikroskopu a dalekohledu</li> </ul>	
JADERNÁ ENERGIE	Atomová jádra	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Popisuje základní stavovní částice atomu</li> <li>- Popisuje složení jádra atomu</li> <li>- Na příkladu objasňuje pojem izotopu a nuklidu</li> </ul>	(D) – zneužití jaderných zbraní  PT – <b>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</b> – Energie a její zásoby <b>ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Jaderná energetika</b>
	Radioaktivita	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvádí základní druhy radioaktivního záření, jejich podstatu a vlastnosti</li> </ul>	
	Využití jaderného záření	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvádí příklady využití radionuklidů v praxi</li> </ul>	
	Jaderná energetika	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Popisuje řetězovou reakci a objasňuje její zneužití v jaderných zbraních a využití v jaderných reaktorech</li> <li>- Vysvětuje, k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně a porovnává je s přeměnami energie v tepelné a vodní elektrárně, porovnává vý-</li> </ul>	

	Ochrana před zářením	<p>hody a nevýhody těchto typů elektráren</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</b></li> <li>- Popisuje možnosti ochrany před jaderným zářením</li> </ul>	
<b>ZEMĚ A VESMÍR</b>	Sluneční soustava	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků(D) – vývoj před-o gravitačních silách(Z) – Země jako pohyb planet kolem Slunce a měsíců planete kolem planet</b></li> </ul>	MV
	Naše Galaxie	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</b></li> </ul>	(D) – vývoj před-o gravitačních silách(Z) – Země jako vesmírné těleso
	Kosmonautika	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Umí používat k pozorování souhvězdí mapy hvězdné oblohy</li> <li>- Sleduje ve sdělovacích prostředcích výzkum kosmu a má přehled o základních historických krocích v kosmonautice</li> </ul>	
<b>OPAKOVÁNÍ – ŘEŠENÍ PŘÍKLADŮ</b>	Pohybové úlohy Práce, výkon energie Teplo Hydrostatika	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Řeší slovní úlohy s fyzikálním obsahem</li> </ul>	

## 6.9 Biologie

### 6.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Předmět biologie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zasahuje také do oblasti Člověk a společnost.

Vzdělávání a výuka v biologii jsou zaměřeny:

- podchycení zájmu a utváření kladných postojů k předmětu
- k rozvoji a vytváření otevřeného kritického myšlení a logického uvažování ve studovaném předmětu
- k chápání podstatných souvislostí mezi skladbou přírody a lidskou činností
- k zamyšlení člověka nad stavem přírody a jejího ohrožení
- k podniknutí nezbytných kroků k vyřešení problému surovin a zdrojů
- učit aplikovat přírodní vědy a poznatky v praktickém životě
- k získávání biologických a geologických vědomostí, dovedností a návyků

- k seznámení žáků se stavbou živých organismů a jejich postavení v ekosystémech

### **b) Časové vymezení předmětu**

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

- 1. ročník – 2 hodiny
- 2. ročník – 2 hodiny + 1 hodina cvičení
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 2 hodiny

### **c) Organizační vymezení předmětu**

#### **Metody a formy práce ve výuce biologie a geologie**

- výuka biologie probíhá podle potřeby v odborné učebně v kmenových třídách nebo přímo v terénu
- je využívána metoda skupinové práce s využitím pracovních listů, atlasu, globusu, obrazů, odborné literatury, klíčů k určování a učebnice
- také jsou využívány živé přírodniny, multiplikáty, laboratorní soupravy a ostatní přírodniny ze školních sbírek
- častá je práce ve skupinách s mikroskopickou technikou, jsou realizovány zoologické, botanické nebo geologické vycházky a exkurze
- pravidelná je účast na přírodovědeckých soutěžích a biologických olympiádách
- prezentace vlastních názorů v diskusích a projektech
- samostatná biologická činnost mimo školu nebo v zájmových zařízeních

#### **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- při opakování nejdříve rozpozná dosavadní znalosti a vědomosti žáka a potom jej vede k učení a chápání nového
- postupuje podle běžných didaktických zásad, např. od blízkého ke vzdálenému, od jednoduchého ke složitějšímu
- při řešení problémů zadává různé příklady a návody a žáci hledají správnou cestu k úspěšnosti
- vede žáky k řešení problémových situací, u kterých se projevuje správnost diskuze, argumentace a míra snahy objasňovat postupy a řešení
- teoretické znalosti v řešení problémů žák využije v laboratorních pracích a na exkurzích, biologických vycházkách nebo soutěžích

#### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- po žácích vyžaduje samostatný projev, v kterém jsou používány správné a přesné formulace
- žák musí znát odbornou terminologii
- vyžaduje, aby do slovních projevů byli zapojeni ostatní žáci
- umožňuje žákům vypracovat samostatné práce a projekty
- žák je zapojen do moderní informační technologie jak při práci v hodině, tak při komunikaci s učitelem
- usiluje o kultivovaný ústní projev žáka, vede ho k samostatnému vyjadřování

#### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- využívá skupinového vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, k pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k samostatnému utváření skupiny a společné skupinové práce
- zadává úkoly z praxe, které vedou k prohloubení vztahu mezi teorií a praxí
- kriticky vyhodnocuje navržené postupy a spolupracuje s ostatními na jejich řešení
- uvádí environmentální problémy v globálním i lokálním měřítku a vede žáky k jejich řešení

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- hodnocením, povzbuzováním, pochvalou podporuje snahu a aktivitu žáka
- vyžaduje plnění uložených povinností
- vyžaduje správný citový a profesionální vztah žáka k celé přírodě a její ochraně
- vede žáky k pochopení pracovních povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného vývoje
- vede žáky k slušnému chování a respektování ostatních lidí
- odmítá negativní rasové a náboženské postoje

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- žáci jsou vedeni k pečlivé, samostatné, systematické a smysluplné práci
- učitel vede žáky k dodržování bezpečnosti a hygieny ve škole i mimo ni
- vyžaduje po žácích přesné pracovní postupy, čistotu, klid a pořádek na pracovišti
- rozvíjí individuální schopnosti při praktické činnosti v laboratoři, na exkurzi nebo vycházce

## **6.9.2 Osnovy**

1. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>PLANETA ZEMĚ A VZNIK ŽIVOTA</b>	Vznik, vývoj a stavba Země, vznik a vývoj života v praoceánu.	<b>Objasní vliv jednotlivých sfér na vznik a utváření života. Vysvětlí vznik a vývoj Země a postupné vytváření geosfér. Popíše a vysvětlí vznik života v praoceánu vývojem z anorganických látek a vysvětlí význam vzniku fotosyntézy pro další rozvoj biosféry.</b>	MEZP.VZT, Z – planeta Země a sluneční soustava.
<b>PROJEVY A PODMÍNKY ŽIVOTA</b>	Základní projevy života, látková a energetická proměna, látky ústrojné a neústrojné, voda, teplo, vzduch, světlo a živiny.	<b>Rozliší základní projevy života a orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. Vysvětlí život jako soubor složitých přírodních dějů probíhajících v organismech. Porozumí</b>	MEZP.VZT, CH – oxidace, fotosyntéza, buněčné dýchání, INT MEZP. VZT, CH – látky ústrojné a neústrojné.

		principu látkové a energetické přeměny. Rozliší základní podmínky života na Zemi, vysvětlí oběh ústrojních a neústrojních látok mezi organismy. Chápe závislost života na vodě a slunečním záření.	
<b>VZTAHY MEZI ORGANISMY A ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY</b>	Potravní vztahy, řetězce a pyramidy, pozorování a pokus, rozmanitost organismů.	Zná základní potravní vztahy mezi organismy a rozliší producenty, konzumenty, reducenty. Uvede příklady potravních řetězců a pyramid z praxe. Umí pozorovat přírodniny a přírodní děje prostřednictvím smyslů. Ovládá základy biologické laboratorní techniky, pracuje s lupou a mikroskopickou technikou.	MEZP.VZT – F – mikroskop a lupa.
<b>ZÁKLADNÍ STRUKTURY ŽIVOTA A PŘEHLED ORGANISMŮ</b>	Rostlinná a živočišná buňka, jednobuněčný a mnohobuněčný organismus, soustava organismů, základní systematické jednotky.	Zná stavbu a rozliší rostlinnou a živočišnou buňku. Vysvětlí základní projevy buňky. Rozlišuje a charakterizuje jednobuněčný a mnohobuněčný organismus. Zná základní systematické jednotky třídění organismů. Umí organismy pojmenovat.	
<b>SOUSTAVA ORGANISMŮ</b>	Bakterie a sinice, organismy jednobuněčné.	<b>Uvede na příkladech ze života význam bakterií a virů v přírodě a u člověka.</b> Vysvětlí a popíše stavbu těla, způsob života a význam bakterií v přírodě i pro člověka. Vysvětlí postavení v potravních řetězcích, chápe nebezpečí přenosu cizopasných virů a bakterií.	MEZP.VZT, VEGS – pandemie, nemoci, očkování, problémy třetího světa. PT, B – infekční nemoci. INT. MEZP. VZT, B – objev antibiotik. PT – EV – symbióza a indikace čistoty prostředí
	Houby a lišeňíky a řasy.	<b>Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a v potravních řetězcích.</b> <b>Rozpozná naše nejvýznamnější jedlé a jedovaté houby podle diakritic-</b>	PT, ENV, řasy – plíce moře, ochrana vodstva na Zemi.

		<p><b>kých znaků. Objasní funkci dvou organismů ve stélce hub.</b></p> <p>Popíše a vyloží stavbu a rozmnožování hub, zná zásady sběru hub a jejich přípravy. Zná vybrané zástupce a stavbu řas a uvede zásadní význam řas v potravních řetězcích a jako zdroj kyslíku.</p>	
<b>ŘÍŠE ŽIVO- ČIŠNÁ – PŘEHLED A TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ</b>	Prvoci, žahavci a ploštenci.	<p>Zná stavbu těla, způsob rozmnožování a význam v přírodě. Uvede vybrané zástupce prvaků a jejich výskyt. Vysvětlí hlavní rozdíly mezi prvoky a žahavci. Zná stavbu těla, způsob života a výskyt žahavců v přírodě. Rozliší paprskitou a bilatelární souměrnost organismů. Zná stavbu těla a orgánové soustavy ploštenců. Uvede vybrané cizopasníky a zná prevenci před vniknutím do těla. Vysvětlí pojem predátor, vnější a vnitřní parazit – dokumentuje na příkladech. Zná zástupce cizopasných hlístů a jejich přenos do těla.</p>	PT, EGS, onemocnění spavou nemov v přírodě. Uvede vybrané zástupce prvaků a jejich výskyt. Vysvětlí hlavní rozdíly mezi prvoky a žahavci. Zná stavbu těla, způsob života a výskyt žahavců v přírodě. Rozliší paprskitou a bilatelární souměrnost organismů. Zná stavbu těla a orgánové soustavy ploštenců. Uvede vybrané cizopasníky a zná prevenci před vniknutím do těla. Vysvětlí pojem predátor, vnější a vnitřní parazit – dokumentuje na příkladech. Zná zástupce cizopasných hlístů a jejich přenos do těla. MEZP. VZT – CH – vápence a oběh uhlíku v přírodě. PT, OSV, základní hygienické návyky.
	Měkkýši a kroužkovci.	<p>Podle charakteristických znaků třídí a rozlišuje plže, mlže, hlavonožce a jejich vybrané zástupce. Dokáže popsat stavbu těla a orgánové soustavy. Orientuje se v jejich výskytu a zařadí je do ekosystému.</p> <p>Vysvětlí vývojový význam kroužkovců, zná jejich zástupce, stavbu těla a orgánové soustavy. Význam žížaly v přírodě.</p>	PT, ENV, chráněné druhy, MEZP. VZT – CH – vápence a krasy.

	Členovci, pavoukovci, korýši.	Vysvětlí původ a evoluci členovců z kroužkovců. Zná zástupce vyhynulých druhů a metody jejich zkoumání – paleontologie. Uvede charakteristické znaky a způsob jejich života. Popíše stavbu těla pavouka a orgánové soustavy, zná zástupce nebezpečných roztočů. Zná stavbu těla korýšů a jejich orgány a orgánové soustavy a vysvětlí jejich způsob života. Uvede vybrané příklady sladkovodních korýšů a jejich postavení v potravních řetězcích. Zná příklady chráněných druhů.	MEZP.VZT, Z – území Barrandie, D – význam J. Barrandeho, BI – nervová onemocnění, PT, ENV, chráněné druhy korýšů a význam čistoty vod.
	Vzdušnicovci.	Vysvětlí původ a evoluční úspěšnost této skupiny. Charakterizuje jejich význačný společný znak. Orientuje se v třídění vzdušnicovců do nižších taxonomických jednotek. Popíše charakteristické znaky, stavbu těla, způsob života. Rozliší rozmnožování hmyzu s proměnou dokonalou a nedokonalou. Zná zástupce jednotlivých řádů hmyzu, způsob jejich života a zařadí je do systému. Rozlišuje škodlivost, užitečnost a užitkovost hmyzu. Zařadí vybrané druhy hmyzu do ekosystému. Zná zástupce ostnokožců, jejich životní prostředí a vysvětlí evoluční význam ostnokožců směrem ke strunatcům.	
<b>ČLOVĚK A PŘÍRODA</b>	Organismy ve společenstvech, pojem ekosystém, příklady potravních vztahů a potravních řetězců, biologická rovnováha.	Vysvětlí pojem a uvede příklady různých společenstev. Popíše vztahy mezi organismy ve společenstvech. Vysvětlí pojem ekosystém a uvede příklady. Zná potravní vztahy	PT, ENV, společenstvo a ekosystém, ochrana přírody, chráněná území.

		a vybrané potravní řetězce v ekosystémech. Vysvětlí, čím člověk zasahuje do přírody a jaké to má důsledky. Čím člověk narušil biologickou rovnováhu na Zemi. Zná význam a nutnost ochrany přírody. Má přehled o významných chráněných krajinných oblastech.	
--	--	---	--

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>STRUNATCI</b>	Fylogeneze strunatců, pláštěnci a bezlebeční.	Vysvětlí společný znak všech strunatců – struna hřbetní. Zná zástupce primativních strunatců a stavbu těla. Rozlišuje základní, vnitřní a vnější stavbu živočicha, popíše orgány a orgánové soustavy a porovnává vývojovou vyspělost jednotlivých druhů. Zařazuje je do taxonomických jednotek.	
<b>OBRATLOVCI PŘEHLED TŘÍD</b>	Kruhoústí, paryby a ryby.	Vysvětlí základní znaky obratlovců a jejich odlišnost od ostatních strunatců, zná zástupce bezčelistnatců a prvních čelistnatců a porovná jejich stavbu těla. Popíše a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav kruhoústých a paryb. Zná stavbu těla a vnitřních orgánů ryb, způsob jejich života, životní podmínky. Pozná vybrané zástupce sladkovodních ryb a rozlišuje rybí pásmá. Zná nejznámější mořské ryby a jejich význam. Rozumí postavení ryb v potravním řetězci a význam ryb v potravě člověka a vůbec v potravních řetězcích.	MEZP, VZT, Z – rozšíření organismů a jejich migrace, D – rybníkářství v Čechách, PT, EGS, mezinárodní smlouva o rybolovu, EV – zamořování vod a ekologické havárie, EV – chránění živočichové
	Obojživelníci.	Popíše a vysvětlí významný evoluční předěl – vznik čtyřnožců z ryb a uvede fosilní a recentní doklady	

	Plazi, ptáci.	<p>vývoje. Zná stavbu těla obojživelníků, orgánové soustavy a vybrané zástupce. Je si vědom nezbytnosti jejich ochrany.</p> <p>Vysvětlí původ a vývoj plazů a popíše jejich úspěšný rozvoj v druhohorách. Porovná významné znaky ryb, obojživelníků a plazů a vysvětlí vývojové změny. Zná stavbu těla, orgánové soustavy a vybrané zástupce našich a exotických plazů.</p> <p>Vysvětlí a dokumentuje vývoj ptáků a posoudí společné a rozdílné znaky se skupinou plazů. Popíše stavbu těla a orgánové soustavy ptáků a dokáže je podle znaků rozdělit do řádů a čeledí. Dokáže zástupce ptáků zařadit do ekosystémů a zná jejich chráněné druhy.</p>	MEZP.VZT, Z – rozšíření exotických ptáků a plazů a jejich migrace. PT, ENV – ochrana ptáků a jejich krmení.
<b>BOTANIKA – VYŠÍ ROSTLINY</b>	Vědní obor botanika a botanický systém. Orgány a orgánové soustavy.	<p>Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů a orgánových soustav u rostlin. Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k orgánům.</p> <p>Zná vědní obory botaniky a dokáže vysvětlit rozdíl mezi rostlinou nižší a vyšší. Chápe a uplatňuje principy třídění rostlin do taxonomických jednotek.</p> <p>Vysvětlí přechod rostlin z vody na souš a přizpůsobení souši.</p>	PT, ENV – rostliny jako producenti organické hmoty.
<b>ROSTLINY VÝTRUSNÉ</b>	Mechy, kapradiny, plavuně, přesličky	<p>Vysvětlí vznik a vývoj mechů z řas a z rhyniophyt.</p> <p>Popíše stavbu mechové rostliny, rozmnožování a životní cyklus. Zná vybrané zástupce a rozumí funkci mechů, ekosystému louky a lesa. Popíše stavbu těla vybraných kapradorostů,</p>	MEZP. VZT, CH – zpracování uhlí.

		jejich životní cyklus a zařadí je do ekosystému. Zná významnou roli stromovitých kapradorostů při vzniku uhlí.	
<b>ROSTLINY SEMENNÉ</b>	Anatomie a morfologie semenných rostlin. Rostliny nahosemenné, cikasy, jinany a jehličnany.	Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlin a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahu k rostlině jako celku. Na základě pozorování odvodí závislost a přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí. Vysvětlí funkci a stavbu kořene, stonku, listu, květu, plodu, semene a rozmnožování nahosemenných rostlin. Vysvětlí rozdíl mezi rostlinou výtrusnou a semennou. Podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin a řadí je do ekosystému. Zná význam lesa a způsob jeho ochrany.	PT, INV – funkce mechů, ekosystému lesa, funkce lesa v přírodě, umělé a přirozené ekosystémy.
<b>ROSTLINY KRYTOSEMENNÉ, JEDNODĚLOŽNÉ A DVOUDELOŽNÉ</b>	Systematické skupiny a fylogeneze krytosemenných rostlin, přehled vybraných čeledí a zařazení do ekosystému.	<b>Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin krytosemenných a určuje jejich zástupce pomocí atlasu a botanického klíče.</b> Vysvětlí rozdíl mezi nahosemnou a krytosemennou rostlinou a rozliší je podle význačných morfologických znaků. Zná významné zástupce čeledi našich dřevin a uvede jejich ekosystém. Zná zástupce čeledi bylin jedno a dvouděložných, umí je rozpoznat pomocí klíče a zařadit do ekosystému. Zná význam lučních porostů, využití kulturních rostlin, zná běžné okrasné rostliny a léčivé bylinky. Zařadí vybrané rostliny a živočichy do společenstev lesa, vody, luhu, pole, sí-	PT, ENV, význam ekosystému lesa a jeho funkce, umělé a přirozené ekosystémy.

		del. Zná význam přirozených a umělých společenstev pro zemědělství a život člověka.	
--	--	---	--

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
SAVCI	Vývoj savců v druhohorách a orgánové soustavy savců.	Chápe klimatické změny konce prvohor jako příčiny vývoje plazů a savců. <b>Určí podstatu a ujasní funkci orgánů a orgánových soustav savců a vysvětlí jejich vztahy.</b> Uvede odlišnosti jednotlivých řádů savců a zařadí savce do ekosystémů a biomů.	
BIOLOGIE ČLOVĚKA	Soustava savců.	Uvede pojem systematické zoologie, zná vývojovou podstatu třídění savců. Zařazuje savce do taxonomických jednotek, řádů a čeledí a zná význačné znaky, způsob života, rozšíření a význam vybraných zástupců savců. Stručně charakterizuje ekosystémy a biomy a jejich obsazení savci. Vysvětlí, jak člověk svou činností ovlivňuje biomy a uvede některé důsledky.	PT, EGS, zásah člověka do přírodních poměrů, lov velryb.
	Původ a podstata člověka.	Vysvětlí původ a evoluci člověka a orientuje se ve fylogenesi lidského druhu. Umí zařadit člověka do systému živočišné říše a charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu. Rozlišuje fázi hominizace a sapientace, zná lidské rasy a jejich znaky.	MEZP.VZT, D – vývoj člověka, PT – MKV – rasy a národnostní skupiny.
	Orgány a orgánové soustavy, soustava kosterní a svalová.	Vysvětlí stavbu těla od buňky přes pletivo až po organismus. Umí pojmenovat morfologické části těla. Zná význam stavby a funkci pohybové soustavy a umí pojmenovat a lokalizovat jednotlivé kosti a svaly. Zná	TV – význam sportu pro posilování a kondici.

		energetickou podstatu svalové práce a její význam. Uvede některé úrazy a nemoci pohybové soustavy a prevenci.	
	Soustava oběhová.	Vysvětlí funkci oběhové soustavy. Zná složky krve a jejich význam a funkci. Zná stavbu srdce a cév, umí vysvětlit jejich činnost. Uvede příčiny onemocnění oběhové soustavy a prevence nemocí. Vysvětlí činnost a význam imunitního systému a podíl jednotlivých orgánů na funkci imunity.	PT, OSV, preventce, ochrana zdraví a oběhové soustavy.
	Soustava dýchací.	Vysvětlí princip ventilace plíc a vnější, vnitřní a buněčné dýchání. Umí pojmenovat a lokalizovat části soustavy a vysvětlit jejich význam a funkci. Zná nemoci dýchací soustavy, jejich příznaky, prevenci a přenos nemocí.	PT, ENV, znečištění ovzduší, MDS, stav počasí a pylové podmínky, OSV, prevence nemoci a kouření. CH – oxidace buněčné dýchání.
	Soustava trávicí.	Vysvětlí trávení a vstřebávání jako pochody umožňující příjem živin do těla. Pojmenuje a lokalizuje části trávicí soustavy, vysvětlí jejich funkci, činnost a význam. Popíše látkový a energetický metabolismus a energetickou rovnováhu. Zná zásady správné výživy a důsledky jejího nedodržování.	MEZP.VZT, CH – metabolismus živin, F – difuze a filtrace, OSV – pitný režim.
	Soustava vylučovací a rozmnožovací.	Zná význam, stavbu a funkci ledvin a močových cest. Dodržuje pitný režim a zná příčiny nemocí vylučovací soustavy a jejich prevenci. Uvede základní způsoby rozmnožování a princip rozmnožování pochlavního. <b>Objasní vznik a vývoj nového jedince od početí do stáří a zná hlavní období života.</b>	PT, EGS, pandemie AIDS.

		Umí popsat stavbu pohlavních orgánů, jejich funkci a činnost. Vysvětlí průběh početí a těhotenství. Zná pohlavní nemoci, jejich přenos a prevenci.	
	Soustava kožní.	Popíše stavbu kůže, kožní útvary a zlázy. Vysvětlí význam kůže pro organismus a smyslové vnímání. Zná příčiny onemocnění a úrazů kůže, jejich prevenci, první pomoc. Je si vědom nebezpečí přímého slunečního záření při opalování.	
<b>ORGÁNOVÉ SOUSTAVY</b>	Soustava nervová.	Vysvětlí princip nervového řízení těla, činnost nervové tkáně a přenos vznachu. Rozumí principu podmíněných a nepodmíněných reflexů a chápe význam signálních soustav. Rozlišuje centrální a obvodovou nervovou soustavu. Zná stavbu mozku, míchy a nervů, rozlišuje do středivé a odstředivé nervstvo a jejich podíl na smyslových vjemech. Zná příčiny nervových nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci.	PT, OSV – lidské myšlení, klíšťová encefalitida, borelióza
	Smyslové orgány.	Zná uložení, stavbu, činnost smyslových orgánů. Umí vysvětlit funkci zraku, sluchu, rovnováhy, čichu a chuti. Zná zásady hygieny smyslových orgánů a prevenci jejich poškození. Vysvětlí smyslové čití jako reflexní činnost.	MEZP.VZT, F – zrak, sluch, nervový přenos, CH – chuť, čich.
	Soustava hormonální.	Charakterizuje zlázy s vnitř. vyměšováním a vysvětlí činnost hormonů. Rozliší pojem enzym (chemický nůž) a hormon (chemický posel). Zná důležité hormony lidského těla a jejich vliv na jeho řízení.	
<b>GENETIKA</b>	Dědičnost a proměnlivost.	<b>Vysvětlí podstatu pohlav-</b>	

		<p><b>ního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.</b> Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu. Chápe genetiku jako vědu o proměnlivosti a dědičnosti.</p> <p>Zná základní principy genetiky, vysvětlí, co je to gen a přenos dědičných informací. Ví, jak se genetika uplatňuje v lékařství při léčení dědičných nemocí, nebo bezdětnosti.</p>	
	Člověk a zdraví. Nemoci, úrazy, prevence. Životní styl.	<p><b>Rozlišuje rizikové podněty, příčiny, příznaky a projevy u běžných nemocí a úrazů, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, uplatňuje zásady první pomoci. Objasní význam zdravého způsobu života.</b></p> <p>Aplikuje první pomoc při závažném poranění nebo jiném poškození těla. Vysvětlí pojem epidemie a zná zásady prevence. Zná zásady osobní hygieny, péče o chrup a celé tělo. Vysvětlí význam pohybové aktivity a duševní činnost. Vysvětlí pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka, ví, co je hlavní myšlenkou trvale udržitelného rozvoje.</p>	PT, ENV, člověk a prostředí. MEZP. VZT, TV – zásady první pomoci.

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>PLANETA ZEMĚ</b>	Země a její vznik, vnitřní uspořádání geosféry.	Objasní vznik Země, vývoj jednotlivých sfér a jejich podíl na vzniku života. Popíše vnitřní uspořádání Země a stavbu zemské kůry.	MEZP. VZT – Z – Vesmír
<b>MINERÁLY</b>	Plátkové složení zemské kůry, vznik, vnější a vnitřní stavba nerostu, vlastnosti	Definuje pojem nerost a vysvětlí vznik. Charakterizuje vnitřní a vnější stav-	MEZP. VZT, CH, složení nerostů MEZP. VZT, CH,

	a třídění nerostů.	bu nerostu, definuje krystal a využívá základní principy krystalografie. Zná fyzikální a chemické vlastnosti nerostů. Zná význam a užití důležitých nerostů. <b>Rozpoznává podle vlastností vybrané nerosty s použitím klíče a atlasu a aplikuje praktické metody k poznávání nerostu.</b>	suroviny a rudy
HORNINY	Horniny vyvřelé, usazené a přeměněné. Klasifikace hornin.	Rozlišuje a rozpoznává horniny magmatického původu, horniny usazené a přeměněné. Vysvětlí způsob jejich vzniku a zná jejich praktické využití. Horniny sestaví do petrologického cyklu.	MEZP. VZT, Z, pohoří
GEOLOGICKÉ DĚJE	Poruchy zemské kůry, magmatismus a desková tektonika. Zvětrávání a přehled vnějších a vnitřních geologických dějů.	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších dějů včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody. Vysvětlí příčiny a důsledky pohybu litosférických dešek a popíše vznik nových horninových těles a vznik pohoří. Rozlišuje pohoří kerná, vrásná, pásemná a sopečná. Aplikuje teorii rozpínání oceánského dna na změny zemské kůry. Rozlišuje rušivou a tvořivou činnost vnějších geologických dějů, vysvětlí pojem zvětrávání, eroze a denudace. Popíše část petrologického cyklu, počína je zvětráváním a konče sedimentací. Zná průběh a důsledky jednotlivých vnějších geologických dějů. Porovná význam půdovorných činitelů pro vznik půdy a rozliší hlavní půdní typy a druhy půd.	MEZP. VZT, Z, vznik pohoří
DĚJINY ZEMĚ	Vznik a vývoj života, geologická období.	Vysvětlí princip a průběh evoluce a význam nálezů zkamenělin. Ví, čím se zabývá obor paleontologie	MEZP. VZT – Bi – INT

		a historická geologie. Zná základní geologické zákonitosti a zákony. Popíše a vysvětlí teorii o vzniku a vývoji života na Zemi. Z hlediska absolutní i relativní geochronologie charakterizuje jednotlivé geologické éry, zná jejich geologický vývoj a významná vrásnění. Má přehled o rozvoji života od starohor po čtvrtohory. Zná významné zástupce živočichů a rostlin v jednotlivých geologických obdobích.	
<b>GEOLOGIC-KÁ STAVBA ČR</b>	Český masiv a Západní Karpaty.	Rozliší dvě hlavní geologické provincie ČR a zná jejich geologický vývoj. Orientuje se v geologické mapě ČR a rozpozná, které hlavní horniny se v různých regionech vyskytují a určí jejich stáří. Zná geologickou stavbu regionu a širšího okolí školky nebo bydliště.	MEZP. VZT. – Z – mapy
<b>PODNEBÍ A POČASÍ</b>	Podnebí a počasí ve vztahu k životu.  Mimořádné události způsobené přírodními vlivy.	Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů. Vysvětlí význam vody a teploty prostředí pro život. Zná možnosti ochrany a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka.  Charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.  Vysvětlí příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy. Zná nejčastější mimořádné	

		přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a vysvětlí ochranu před nimi.	
<b>ETOLOGIE</b>	Vrozené a naučené chování, dorozumívání.	Vysvětlí princip nepodmíněných reflexů a mechanismu instinktivního chování živočichů. Popíše reflex podmíněný a proces učení. Vysvětlí principy ochranného chování živočichů, jejich dorozumívání a komunikace.	PT – ENV., INT.
<b>ZÁKLADY EKOLOGIE</b>	Organismy a prostředí, populace, společenstvo, ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystémech.	<p><b>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.</b></p> <p><b>Rozlišuje a uvede příklaty systému organismů – populace, společenstvo, ekosystém.</b> Vysvětlí podstatu jednotlivých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.</p> <p><b>Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy v ekosystému.</b></p> <p>Vysvětlí přirozené změny v přírodě a změny vyvolané člověkem. Zná přírodní zdroje surovin, energetické zdroje, zdroje obnovitelné a neobnovitelné. Vysvětlí využití alternativních zdrojů energií. Vysvětlí nutnost regulace využívání surovin a přírodních zdrojů a nutnost využívání alternativních zdrojů. Uvede příklady znehodnocování zemských sfér. Zná způsoby řešení globálních problémů lidstva a strategii přežití lidstva na Zemi.</p>	PT, ENV – základy ekologie, INT. PT, ENV – problémy životního prostředí, INT. PT, ENV – zdroje surovin, INT. PT, OSV – mezi lidské vztahy. PT, EGS – strategie přežití, INT.

## **6.10 Chemie**

### **6.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **a) Obsahové vymezení předmětu**

Vyučovací předmět se jmenuje Chemie. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Ve druhém ročníku jsou zařazena laboratorní cvičení, která navazují na probírané učivo a patří do oblasti Člověk a svět práce podle RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím obořem. Chemie se na gymnáziu vyučuje od 2. ročníku osmiletého studia.

Výuka chemie vede k poznávání látek, základních chemických pojmu a zákonitostí přírodních procesů formou pozorování, experimentování, měření a analyzování výsledků. Dává žákům potřebný základ pro pochopení a využívání těchto zákonitostí pro jejich předvídaní či ovlivňování. Vede žáky k uvědomění si závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivu lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Chemie je velmi úzce propojena také s ostatními předměty, zejména s biologií, zeměpisem, fyzikou a matematikou.

#### **b) Časové vymezení předmětu**

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 2 hodiny + 2 hodiny laboratorního cvičení

#### **c) Organizační vymezení předmětu**

Výuka probíhá od 2. ročníku.

Výuka probíhá zpravidla v učebnách chemie případně kmenových učebnách, laboratorní cvičení v chemické laboratoři. Ve 4. ročníku mají studenti možnost účastnit se chemické olympiády kategorie D.

#### **d) Výchovné a vzdělávací strategie**

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

#### **Kompetence k učení**

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse, experiment, projektové vyučování tak, aby žák pod jeho vedením dokázal řešit problémové situace
- vede žáky k systematickému pozorování, k analyzování výsledků, jejich vysvětlení a aplikaci
- vyžaduje správné používání chemických pojmu, symbolů, značek a zápisů
- vede žáky k vyhledávání informací, jejich analyzování a využívání
- vede žáky tak, aby uměli vysvětlit chemické jevy a procesy pomocí jednodušších jevů a známých zákonů

## **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- předkládá k řešení různé problémové situace související s učivem chemie
- vyžaduje důkladnou analýzu problémové situace a její vyhodnocení vzhledem k různým podmínkám
- vede žáky k promyšlení pracovních postupů v praktických cvičeních
- vede žáky k možnosti volby několika způsobů
- vede žáky k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- vede žáky tak, aby při řešení chemických problémů uměli využívat poznatků z jiných přírodovědných předmětů a matematiky

## **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vyžaduje přesnou, stručnou a kultivovanou formulaci myšlenek v písemném i ústním projevu
- vyžaduje užívání správné terminologie a správných zápisů
- podněcuje žáky k obhajobě svých názorů a vhodné argumentaci
- vyžaduje při komunikaci respektování názorů a myšlenek jiných
- vede žáky k využívání všech dostupných prostředků ke komunikaci s okolním světem
- vede žáky k porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů, grafů a podobně
- vede žáky k tomu, aby uměli napsat a interpretovat výstižně zprávu o experimentu, pozorování nebo exkurzi

## **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- zařazuje práci ve skupinách, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- vede žáky k vytváření pravidel při týmové práci
- zadává úkoly, které vedou k nutné spolupráci ve skupině, k rozdělení si úkolů a zodpovědnosti všech za společnou práci
- vede žáky k tomu, aby uměli obhájit svůj názor v diskusi při řešení chemického problému

## **Kompetence občanské**

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů
- vede žáky k zodpovědnému chování ve vztahu k životnímu prostředí
- vede žáky k ochraně zdraví svého i ostatních a dodržování zásad zdravého životního stylu
- vede žáky k zodpovědnému chování v různých krizových situacích

## **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k používání získaných dovedností a znalostí v praxi
- požaduje dodržování termínů při vypracování úkolů
- požaduje dodržování bezpečnostních pravidel, laboratorního řádu při praktických činnostech

- umožňuje žákům poznat konkrétní pracovní prostředí formou vhodných exkurzí

### 6.10.2 Osnovy

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>CHEMIE A JEJÍ VÝZNAM</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Charakteristika chemie a její význam</li> <li>- Látky a tělesa</li> <li>- Vlastnosti látek</li> <li>- Pozorování, měření, pokus</li> <li>- Nebezpečné látky a přípravky</li> <li>- Mimořádné události</li> </ul>	<p>Vysvětlí význam chemie, její pozitivní i negativní vliv pro člověka a životní prostředí. Rozliší látku a těleso. Rozlišuje fyzikální a chemické vlastnosti látek.</p> <p>Umí vyhledat vybrané fyzikální hodnoty v tabulkách. <b>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.</b> Pojmenuje běžně používané chemické sklo a pomůcky. Dodržuje zásady bezpečné práce v laboratoři. Seznámí se ze způsobem značení látek – R – věty, S – věty. Objasní <b>nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárií s únikem nebezpečných látek</b></p>	EV – vliv CH na člověka a ŽP OSV – odpovědnost za zdraví své i jiných
<b>SMĚSI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Směs a čistá látka</li> <li>- Třídění směsí</li> <li>- Roztoky, složení roztoků</li> <li>- Oddělování složek směsí</li> </ul>	<b>Rozlišuje směsi a chemicky čisté látky. Navrhne postupy oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi. Vypočítá procentové složení roztoků.</b>	INT – matematické výpočty v chemii
<b>VODA A VZDUCH</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Druhy vod</li> <li>- Způsoby získávání a výroby pitné vody</li> <li>- Čistota vody</li> <li>- Voda jako průmyslová surovina</li> <li>- Složení vzduchu</li> <li>- Vzduch jako průmyslová surovina</li> <li>- Znečištění ovzduší</li> </ul>	<p><b>Rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití. Vysvětlí výrobu pitné vody. Uvede příklady znečištění vody a ovzduší a navrhne vhodné preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.</b> Uvede složení vzduchu, objasní pojmy smog, teplotní inverze. Uvede způsob získávání složek ze vzduchu destilačí. Vysvětlí význam ozonové vrstvy, a co způsobuje</p>	<p>EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života, problematika znečištění ovzduší OSV – vlastní zodpovědnost za znečištění ŽP MED – posuzování informací z médií a tisku o problému znečištění vody, ovzduší VEGS – čistota</p>

		je její narušení.	vody, ovzduší jako globální problém lidstva PRO – VODA Int – Bi, M
<b>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ CHEMICKÝCH LÁTEK, CHEMICKÁ VAZBA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Atom a jeho stavba</li> <li>- Chemické prvky</li> <li>- Chemická soustava</li> <li>- prvků</li> <li>- Molekuly, chemické sloučeniny</li> <li>- Ionty, iontové sloučeniny</li> <li>- Chemická vazba.</li> <li>- Periodický zákon</li> </ul>	<p>Vysvětlí pojmy atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektro-ny. Vysvětlí pojem protonevé číslo a užívá jej k označení složení a struktury atomu. Používá vybrané názvy a značky chemických prvků. Rozliší chem. zápisu prvků a sloučenin. <b>Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.</b> Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. Orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti vyplývající z umístění praktu v PTP. Umí zapsat schéma vzniku iontů. Zná základní typy chemických vazeb a umí je určit na základě rozdílných hodnot elektronegativity</p>	MED – sledování nových objevů v mikrosvětě  Int – F
<b>CHEMICKÉ PRVKY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vodík</li> <li>- Kyslík</li> <li>- Kovy</li> <li>- Nekovy</li> <li>- Polokovy</li> </ul>	<p>Uvede způsob přípravy, výroby, vlastnosti a použití vodíku a kyslíku. Vysvětlí pojmy hoření, oxidace, hořlaviny, teplota vznícení. Vysvětlí princip hašení. Uvede vlastnosti a použití vybraných nekovů (halogeny, vzácné plyny, síra, uhlík, dusík, fosfor). Uvede vlastnosti a použití vybraných kovů a polokovů (alkalické kovy, kovy alkalic-kých zemin, železo, hliník, měď, zinek, stříbro, zlato, křemík). Zná složení a využití významných slitin (mosaz, bronz, pájka, du-</p>	VEGS – zneč. ŽP některými prvky a sloučeninami jako globální problém lidstva  EV – zneč. ŽP některými prvky a sloučeninami (těžké kovy ....)  OSV – vlastní zodpovědnost za správné využívání nebezpečných látek

		ral).	
<b>CHEMICKÉ REAKCE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Chemické reakce</li> <li>- Chemické rovnice, zákon zachování hmotnosti</li> <li>- Faktory ovlivňující průběh chemické reakce</li> <li>- Látkové množství</li> <li>- Molární hmotnost</li> </ul>	<p>Umí zapsat jednoduché chemické děje chemickou rovnicí. <b>Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí.</b> Klasifikuje chemické reakce – chemické slučování, chemický rozklad, substituce. Umí vyčíslit jednoduché chemické rovnice. Aplikuje zákon zachování hmotnosti. Vysvětlí pojem látkové množství a aplikuje při úpravách chemických rovnic. Vypočítá molární hmotnost sloučeniny o známém vzorci. <b>Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí.</b></p>	Int. – M

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>DVOUPRVKOVÉ SLOUČENINY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Oxidy</li> <li>- Halogenidy</li> <li>- Sulfidy</li> </ul>	<p>Používá oxidační čísla k psaní a čtení vzorců dvou-prvkových sloučenin. <b>Popíše vznik, vlastnosti a použití významných oxidů a posoudí jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka</b> (<math>\text{SO}_2</math>, <math>\text{SO}_3</math>, <math>\text{NO}</math>, <math>\text{NO}_2</math>, <math>\text{CO}</math>, <math>\text{CO}_2</math>, <math>\text{SiO}_2</math>, <math>\text{CaO}</math>, <math>\text{Al}_2\text{O}_3</math>). Popíše vznik, vlastnosti a použití významných sulfidů (galenit, sfalerit). Popíše vznik, vlastnosti a použití významných halogenidů. <b>Vysvětlí vznik kyselých dešťů a skleníkového efektu, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, jak jim lze předcházet.</b></p>	<p>VEGS – zneč. ŽP některými sloučeninami jako globální problém lidstva</p> <p>EV – zneč. ŽP některými prvky a sloučeninami, kyselé deště, skleníkové plyny</p> <p>OSV – vlastní zodpovědnost za správné využívání nebezpečných látek</p>
<b>KYSELINY A HYDROXIDY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kyseliny</li> <li>- Hydroxidy</li> <li>- Měření kyselosti a zásaditosti, indikátory</li> </ul>	<p>Zná pravidla bezpečné práce při práci s žíravinami. Umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky roztokem silné kyseliny nebo hydroxi-</p>	<p>OSV – osobní zodpovědnost za bezpečnost při práci s žíravinami</p> <p>EV – kyselé deště,</p>

		<p>du. <b>Zapíše vzorce, popíše vlastnosti, přípravu, výrobu a použití vybraných kyselin a hydroxidů</b> (kyselina chlorovodíková, kyselina sírová, kyselina dusičná, kyselina uhličitá, kyselina fosforečná, hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý, hydroxid amonný, amoniak). <b>Int. – Bi</b> (vodní živočichové jako biologické indikace pH vody)</p> <p><b>Vysvětlí pojmem oxoniový kation a hydroxidový anion.</b> Umí zapsat disociaci kyselin a hydroxidů. <b>Orientuje se na stupnici pH.</b> <b>Změří pH roztoku pomocí univerzálního indikátorového papírku.</b> Vysvětlí pojmem indikátor a uvede příklady (fenolftalein, lakovský reagens, lakovský želatinový, lakovský želatinový s kyselinou).</p>	vliv pH na život ve vodě MED – kritické posuzování med. sdělení a reality
SOLI	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Neutralizace</li> <li>- Názvosloví solí</li> <li>- Příprava, vlastnosti a využití</li> </ul>	<p><b>Rozumí principu neutralizace</b> a dokáže ji zapsat a chemickou rovnicí. Umí sestavit vzorce solí kyselin, které zná a určit název solí ze vzorce. Popíše vznik solí, jejich vlastnosti a využití. Zná využití významných solí v praxi (stavebnictví, průmyslová hnojiva). Vysvětlí pojmem hydratý solí.</p>	EV – zneč. ŽP některými solemi, např. hnojiva
CHEMICKÉ VÝPOČTY	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Výpočty z chemických rovnic</li> <li>- Výpočty objemů plynů</li> <li>- Molární koncentrace roztoků</li> </ul>	<p><b>Řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic</b> pomocí trojčlenky, aplikuje vzorec <math>m = n \cdot M</math>. Umí vyjádřit objem plynu z jeho hmotnosti, (<math>1 \text{ mol} = 22,4 \text{ dm}^3</math>)</p> <p>Umí vypočítat molární koncentraci roztoků, aplikuje vzorec <math>n = c \cdot V</math>. Umí teoreticky připravit roztoky dané molární koncentrace.</p>	Int. – M
REDOXNÍ REAKCE	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Oxidace, redukce</li> <li>- Redoxní vlastnosti kovů a nekovů</li> <li>- Výroba železa, oceli</li> </ul>	<p>Umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině. Chápe oxidaci a redukci jako změnu oxidačních čísel</p>	OSV – odpovědnost za třídění odpadů – nebezpečný odpad – baterie,

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Elektrolýza</li> <li>- Galvanické a akumulátory</li> <li>- Koroze kovů</li> </ul>	články	<p>prvku ve sloučenině. Používá zkrácenou řadu reaktivit kovů k posouzení reaktivity daného kovu. Umí vysvětlit pojem oxidační a redukční činidlo. Popíše výrobu železa a princip výroby oceli. Vysvětlí princip elektrolýzy. Zapíše chemickou rovnici děje, které probíhají na elektrodách při elektrolýze roztoku (<math>CuCl_2</math>, <math>ZnI_2</math>, <math>NaOH</math>) a taveniny (<math>NaCl</math>, <math>KCl</math>). Uvede způsoby využití v průmyslu, vysvětlí princip galvanického pokovování. Chápe vznik elektrické energie v galvanickém článku. Porovná princip galvanického článku a elektrolýzy. Chápe rozdíl mezi galvanickým článkem a akumulátorem. Uvede faktory ovlivňující korozi kovů a způsob ochrany.</p>	ochrana kovů pře korozí EV – význam sběru starého železa a ost. kovů, Int. – F
<b>TEPLO A CHEMICKÉ REAKCE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Exotermické a endotermické reakce</li> <li>- Paliva</li> <li>- Uhlí</li> <li>- Ropa</li> <li>- Zemní plyn</li> <li>- Vyčerpatelné a obnovitelné zdroje energie</li> </ul>	en-	<p>Umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí. Vysvětlí pojem paliva a rozlišuje paliva fosilní a vyráběná. Uvede, jak se zpracovává uhlí, ropu a zemní plyn a vyjmenuje produkty jejich zpracování, zná jejich praktické využití. <b>Zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie.</b> Posoudí možnosti využití obnovitelných zdrojů.</p>	EV – zneč. ŽP spalováním méně kvalitních paliv, význam nevyčerpateLNÝCH zdrojů energie <b>PRO – Energie a ŽP</b> OSV – vlastní odpovědnost při využívání zdrojů energie VEGS – zdroje energie – globální problém lidstva MK – zneužívání bohatství rozvojových zemí

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Základy bezpečné práce v chemické laboratoři</li> <li>- Charakteristika a slože-</li> </ul>	Objasní vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách (čtyřvaznost, typ vazeb, vytváření řetězců).	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>-ní organických látek</li> <li>-Vlastnosti a vaznost uhlíku</li> <li>-LAB: Laboratorní cvičení – bezpečnost práce v chemické laboratoři</li> <li>-LAB: Laboratorní cvičení – základy laboratorní techniky</li> <li>-LAB: Laboratorní cvičení – Základy laboratorní techniky</li> </ul>	Zná složení organických látek. Objasní cyklus uhlíku v přírodě. Ovládá základní principy bezpečnosti práce v chemické laboratoři, první pomoc. Vysvětlí význam piktogramů užívajících se pro chemické látky. Umí vyhodnotit laboratorní cvičení formou protokolu.	
<b>UHLOVODÍKY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Alkany</li> <li>-Alkeny</li> <li>-Alkyny</li> <li>-Areny</li> <li>-Uhlovodíky a doprava</li> </ul>	<p>Charakterizuje uhlovodíky. Umí sestavit vzorce uhlovodíků. Uvede vzorce, přípravu, zdroje, <b>vlastnosti a použití nejjednodušších uhlovodíků</b>. Rozlišuje nasycené a nenasycené uhlovodíky. Charakterizuje areny, vysvětlí pojem benzenové jádro a zná vlastnosti a význam vybraných arenů (benzen, toluen, naftalen). Vysvětlí podstatu krakování petroleje. Uvědomuje si vliv automobilismu na životní prostředí.</p>	VEGS – závislost svět. hospodářství na těžbě ropy, uhlí a zemního plynu EV – zneč. ŽP dopravou OSV – vlastní odpovědnost při práci s nebezpečnými uhlovodíky, ekologická doprava
<b>DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Halogenderiváty</li> <li>-Alkoholy a fenoly</li> <li>-Ethery</li> <li>-Karbonylové sloučeniny</li> <li>-Karboxylové kyseliny</li> <li>-Estery</li> <li>-Nitrosloučeniny</li> <li>-Aminosloučeniny</li> <li>-LAB: Laboratorní cvičení – cvičení z laboratorní techniky.</li> <li>-LAB: Laboratorní cvičení</li> </ul>	<p>Umí vysvětlit pojmy: deriváty uhlovodíků, uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina. <b>Charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků</b>, umí zapsat i přečíst vzorce vybraných zástupců. Uvede zdroje, vlastnosti a použití vybraných zástupců. Umí vysvětlit pojem esterifikace a dokáže zapsat rovnici esterifikace s jednoduchými výchozími látkami. Rozpozná jednotlivé základní chemické sklo a chemické pomůcky. Osvojí si základní techniky separací látek a laboratorní techniky. Umí připravit roztok o zadané koncentraci.</p>	OSV – osobní odpovědnost při správné manipulaci s der. uhlovodíků – rozpouštědla, barvy, ředitla, alkoholy, nebezpečí karcinogenních látek EV – zneč. ŽP, narušování ozónové vrstvy VEGS – poškození ozónové vrstvy jako celosvětový problém

	čení – cvičení z laboratorní techniky.		
PŘÍRODNÍ SLOUČENINY	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Sacharidy</li> <li>- Tuky</li> <li>- Peptidy</li> <li>- Bílkoviny</li> <li>- Biokatalyzátory</li> <li>- Enzymy</li> <li>- Hormony</li> <li>- Vitamíny</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – cvičení z organické chemie.</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – cvičení z organické chemie.</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – cvičení z organické chemie.</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – cvičení z organické chemie.</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – cvičení z organické chemie.</li> </ul>	<p><b>Zapíše vznik glukosy při fotosyntéze chemickou rovnici</b>, uvědomuje si význam této reakce pro život na Zemi. Uvede zdroje, význam a vlastnosti glukosy, fruktosy, sacharosy, škrobu, glykogenu, celulosy. Rozliší monosacharidy, disacharidy a polysacharidy, chápe jejich odlišnosti.</p> <p><b>Uvede zdroje, vlastnosti a význam tuků.</b> Rozumí jejich chemickému složení. Umí vysvětlit pojem peptidy, peptidová vazba. Charakterizuje bílkoviny, uvědomuje si jejich funkci v lidském těle, vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin. Orientuje se v koncových produktech metabolismu tuků, sacharidů a bílkovin. Vysvětlí funkci biokatalyzátorů pro rostlinný a živočišný organismus a také pro průmyslovou výrobu. Charakterizuje enzymy, hormony a vitamíny a uvědomuje si jejich význam pro člověka. Využívá znalostí a informací získané v laboratorním cvičení.</p>	<b>Int. – Bi OSV</b> – vlastní odpovědnost za správnou skladbu stravy, nebezpečí konzumace nadbytku tuků a sacharidů <b>MED</b> – inf. o nových poznatkích pro správnou výživu <b>EV</b> – biotechnologie jako příklad bezodpadových výrob
LÁTKY PŘIPRAVENÉ SYNTETICKY	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Plasty a syntetická vlákna</li> <li>- Léčiva</li> <li>- Pesticidy</li> <li>- Detergenty</li> <li>- Drogy a jejich nebezpečí.</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – laboratorní cvičení z organické chemie.</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – laboratorní cvičení z organické chemie.</li> </ul>	<p>Zná pojmy polymerace, polykondenzace, zná příklady nejvýznamnějších plastů a jejich vlastnosti – PE, PP, PS, PVC. Uvědomuje si vliv plastů na ŽP a potřeby jejich recyklace. Rozlišuje základní druhy léčiv podle jejich účinku. Dokáže vysvětlit pojem pesticid a rozlišuje základní druhy podle jejich účinku. Zná výrobu a složení mýdla. Uvede výhody i nevýhody používání mýdla a saponátů.</p>	<b>EV</b> – plasty jako odpad, recyklace, využívání saponátů a detergentů – bezfátové výrobky, důsledky nadměrného využívání plastů <b>OSV</b> – nebezpečí drog a některých návykových léčiv <b>VEGS</b> – problematika narkomanie jako globální pro-

		Uvede nebezpečí spojené s konzumací drog a jiných návykových látek. Využívá znalostí a informací získané v laboratorním cvičení.	blém lidstva Int. – Bi
<b>CHEMIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Znečišťování životního prostředí</li> <li>- Odpady a jejich recyklace</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – chemie životního prostředí.</li> <li>- LAB: Laboratorní cvičení – chemie životního prostředí.</li> </ul>	<p>Uvědomuje si vliv chemického průmyslu na ŽP. Uvede, jakým způsobem lze předcházet znečišťování ŽP. Třídí odpad a zná základní způsoby jeho recyklace.</p>	<b>EV OSV VEGS MED PRO – VZTAH CHEMIE A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ</b>

## 6.11 Hudební výchova

### 6.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Předmět Hudební výchova zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru Hudební výchova a patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura podle RVP ZV. Předmět zároveň integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat.

#### b) Časové vymezení předmětu

Dotace je 1 hodina týdně, resp. 2 hodiny/14 dní. Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zapracovány takto:

- 1. ročník – 1 hodina/týden
- 2. ročník – 1 hodina/týden
- 3. ročník – 1 hodina/týden
- 4. ročník – 1 hodina/týden

#### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá vždy s polovinou třídy, druhá část se paralelně realizuje ve výtvarné výchově či jiném předmětu.

Výuce slouží odborná učebna hudební výchovy s klavírem, keyboardem, všemi typy zobcových fléten, kytarou, kvalitní audio-vizuální technikou včetně mixážního pultu s dvěma mikrofony, s dostatkem rytmických nástrojů a hudební literatury.

Součástí výuky je i návštěva 2 hudebních akcí během roku pro každý ročník (koncert MFO, další dle aktuální nabídky). V průběhu čtyřletého studia je plánována prohlídka studia Českého rozhlasu a prohlídka Moravského divadla Olomouc.

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

#### Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k aktivnímu zájmu o hudbu, hudební divadlo a film prostřednictvím hudebních a obrazových ukázk, zpěvu, tance, nástrojové hry

- ukáže žákům cestu, jak vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů (internet, časopisy, literatura) a to tak, aby je mohli předat formou referátu či projektů ostatním
- pomocí hudebních ukázek a literatury pomáhá žákům orientovat se v hudbě jednotlivých období „klasické“ hudby i v moderních směrech „populární“ hudby včetně jazzu
- vyžaduje, aby si žáci osvojili základní termíny z oblasti hudby, včetně základů hudební nauky.

### **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- vede žáky ke správnému osvojení dechové a pěvecké techniky, zároveň tím zlepšuje jejich mluvní projev
- na základě poslechu pomáhá formulovat žákům jejich prožitky a vede je k tomu, aby v diskusi obhájili svůj názor
- vyžaduje, aby žák podle svých intonačních a rytmických schopností zapsal jednoduchou melodii
- vede žáky k tomu, aby dokázali spojit hudbu s vlastním pohybem
- zařazuje do výuky úkoly, na jejichž základě si žák osvojí zákonitosti hudební nauky natolik, že dokáže rozebrat a sledovat partituru hudebního díla.

### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vyžaduje v odpovědích používání přesné hudební terminologie
- navozuje atmosféru vzájemné komunikace verbální, hudební i pohybově (neverbální)
- vede žáky k rozumnému a úměrnému používání moderních technologií.

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel

- zadává práci samostatnou i ve skupině a ukazuje možnosti spolupráce
- při skupinové práci naznačuje, jak vést ostatní i být veden, jak hodnotit objektivně práci svou i druhých
- vede žáky k akceptování odlišných hudebních schopností a k využívání svých znalostí při pomoci spolužákům
- pomáhá žákům zvládnout úspěch i neúspěch
- upozorní na respektování pravidel společenského chování při tanecích aktivitách.

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- zařazuje do výuky informace o kulturních souvislostech
- na příkladech ukáže charakteristické znaky hudebního folklóru regionu Haná
- vede žáky k chápání a respektování odlišností jiných hudebních kultur, k odmítání jakýchkoliv projevů rasismu a nesnášenlivosti.

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vyžaduje zápis pomocí hudební symboliky
- dbá na systém a úpravu školního sešitu
- vede žáky k objektivnímu hodnocení vlastních schopností a dovedností a to s ohledem na volbu dalšího studia a budoucího povolání.

## 6.11.2 Osnovy

1. ročník Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> <li>- diatonické postupy v durových tóninách</li> <li>- rytmické zákonitosti při rytmickém doprovodu</li> <li>- reprodukce tónů, hudební paměť, rozlišení dur a moll</li> <li>- opěrné písň na 1., 3., 5., 8. durový stupeň</li> <li>- lidové a umělé písň dle výběru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě</li> <li>- dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</li> <li>- podle svých možností intonuje durovou vzestupnou a sestupnou řadu, včetně osvojených volných nástupů 1., 3., 5., 8. stupně</li> <li>- podle svých možností zazpívá samostatně jednohlasou píseň</li> <li>- na vybraných písňích si osvojí lidový dvojhlas</li> </ul>	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rytmická hra na tělo</li> <li>- tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje</li> <li>- improvizace melodramu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</li> <li>- zřetelně zdůrazní těžkou a lehkou dobu za pomoci hry na tělo nebo Orffova instrumentáře</li> <li>- vytvoří hudební doprovod k danému textu</li> </ul>	OSV – kreativita
HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pochod, polkový krok, mazurka, polonézový krok,</li> <li>- hra na dirigenta</li> <li>- vánoční koledy dramatizace</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pohybem vyjadří dvoubobné a třídobé metrum</li> <li>- diriguje ve 2/4 a ¾ taktu</li> <li>- ve skupině si připraví dramatizaci vánoční koledy</li> </ul>	OSV – kreativita Projekt: „Tancujte s námi“
HUDEBNÍ NAUKA	<ul style="list-style-type: none"> <li>- notová linka, osnova</li> <li>- takt, taktová čára, houslový klíč</li> <li>- vlastnosti tónu (výška, síla, délka, barva)</li> <li>- sudý a lichý takt</li> <li>- stupnice x tónina</li> <li>- stupnice paralelní a stejnojmenné</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje noty v houslovém klíči, včetně not s posuvkami</li> <li>- sluchem rozezná durovou a mollovou tóninu</li> <li>- vytleská rytmus části dané skladby</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stupnice C dur, a moll</li> <li>- posuvky</li> <li>- rytmicko-melodické diktáty</li> </ul>		
<b>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- skupiny hudebních nástrojů v symfonickém orchestru</li> <li>- hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace, fuga, melodram</li> <li>- ukázky z oper (Mozart, Smetana)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná sluchem jednotlivé nástroje, příp. skupiny nástrojů</li> <li>- určí hudební formu díla a vytvoří jednoduché varianty malé písňové formy, ronda, variace</li> <li>- získá přehled o nejdůležitějších hudebních festivalech v republice a regionu (Pražské jaro, Smetanova Litomyšl, Janáčkovy Hukvaldy, Svátky písni Olomouc, Festival duchovní hudby)</li> </ul>	Koncert MFO + 1 hudební akce

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena</li> <li>- opěrné písňě na 2., 4., 6., sp.5. durový stupeň</li> <li>- angažované písňě v různých dobách české historie</li> <li>- lidové písňě, národní písňové oblasti republiky</li> <li>- zlidovělé a kramářské písňě, kánon</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase</li> <li>- osvojí si písňě David a Goliáš, Proti větru, Pocestný, Náměšť, Kde domov můj</li> <li>- rozumí textu a chápe jeho myšlenku</li> <li>- rozliší lidovou a umělou píseň, zná jejich hlavní rysy</li> </ul>	VDO – občan, občanská společnost a stát
<b>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduché doprovody lidových písni</li> <li>- hra na melodické nástroje</li> <li>- kánon</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dle svých možností realizuje doprovod písni na melodickém, příp. rytmickém nástroji</li> </ul>	OSV – kreativita
<b>HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- polonéza, polka, country tance</li> <li>- taktování</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže v páru zatančit základní krok polonézy, polky, jednoduchý country tanec</li> <li>- při dirigování ukáže nástup a ukončení</li> </ul>	Projekt: „Tancujte s námi.“

<b>HUDEBNÍ NAUKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tečkovaný rytmus</li> <li>- tvoření stupnic s křížky a běčky (kvintový a kvartový kruh), G dur, F dur, e moll, d moll</li> <li>- tónický kvintakord</li> <li>- rytmicko-melodické diktáty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá vědomosti z oblasti hudební nauky při dalších hudebních aktivitách</li> </ul>	
<b>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- idealizované tance v díle Dvořáka, Smetany, Janáčka (slovanská idea)</li> <li>- baroko, klasicismus, romanismus v českých zemích</li> <li>- hudební formy – sonátová forma, velká písňová forma, symfonická básně, programní symfonie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe pojem idealizované tance v kontrastu k tanci (pohybu)</li> <li>- rozliší komorní a symfonickou hudbu</li> </ul>	Koncert MFO Exkurze: Moravské divadlo Olomouc

<b>3. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- opěrné písňě na 1., 3., 5., 8. mollový stupeň</li> <li>- písňe V+W+J, S+Š, spirituály, gospely, včetně vánočních, písňe z muzikálů a filmů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</b></li> <li>- podle svých možností zazpívá intonačně čistě a s výraznou artikulací píše V+W+J</li> <li>- podobně se pokusí o spirituál v anglickém jazyce, podle možností ve skupině i s doprovodem mužských hlasů</li> </ul>	
<b>HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- valčík, country tance, pohybové ztvárnění hudby</li> <li>- moderní tance mladých</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indivi-</b></li> </ul>	Projekt: „Náš podíl na vývoji country tanců.“

		<p><b>duálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podle možností ve třídě zatančí valčík v páru</li> <li>- vytvoří ve skupině jednoduchý country tanec</li> </ul>	
<b>HUDEBNÍ NAUKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- D dur, A dur, B dur, Es dur, h moll, fis moll, g moll, c moll</li> <li>- transpozice</li> <li>- kvintakordy</li> <li>- F klíč, C klíč</li> <li>- rytmicko-melodické diktáty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v tóninách do 3#, do 3b</li> <li>- pojmenuje i napíše noty v basovém klíči, chápe použití C klíče</li> </ul>	
<b>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj jazzu z afroamerické hudby, rock, pop, folk, hudební divadlo</li> <li>- hudba k filmům</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>vyhledává souvislosti mezi hudebou a jinými druhy umění</b></li> <li>- na ukázkách rozliší jednotlivé hudební stylы tzv. populární hudby, případně je časově a územně zařadí</li> </ul>	MkV – multikulturalita Koncert MFO + 1 hudební akce

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- upevňování pěveckých dovedností, důraz na hlasovou hygienu</li> <li>- písň z jednotlivých slohových období</li> <li>- „klasické“ a populární písň skladatelů 20. a 21.století</li> <li>- s rytmickým a melodickým doprovodem</li> <li>- jednohlasý a vícehlasý zpěv</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>reprodukujeme na základě svých individuálních schopností a dovedností písň a skladby různých stylů a žánrů</b></li> <li>- automaticky dodržuje správné pěvecké a dechové návyky</li> <li>- ve skupině připraví jednu píseň s vlastním doprovodem</li> </ul>	VEGS – Evropa a svět nás zajímá
<b>HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tance jive, cha-cha</li> <li>- pantomima, improvizace</li> <li>- taktování</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osvojí si alespoň základní kroky některých latinsko-amerických tanců</li> <li>- hledá souvislosti a rozdíly mezi tanci z různých zeměpisných šírek</li> <li>- podle svých možností si k taktování připraví známou píseň a před-</li> </ul>	MkV – kulturní rozdíly, poznání vlastního kulturního postoje

		vede ji se sborem-skupinou	
HUDEBNÍ NAUKA	<ul style="list-style-type: none"> <li>- intervaly velké a čisté</li> <li>- chromatika</li> <li>- partitura pro orchestr</li> <li>- rytmicko-melodické diktáty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam a na tomto základě vnímá skladbu jako celek</b></li> <li>- určí v notovém zápisu primu, sekundu, terciu, kvartu</li> <li>- pomocí opěrných písni zazpívá interval primy, sekundy a tercie</li> </ul>	
POSLECHO-VÉ ČINNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> <li>- období gregoriánského chorálu, minesengrů</li> <li>- renesanční polyfonie</li> <li>- barokní hudba evropská a česká</li> <li>- Vídeňští klasikové, český hudební klasicismus</li> <li>- hudební romantismus – národní školy</li> <li>- artificiální hudba 20. století</li> <li>- jazz</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí na základě svých schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové příslušnosti s dalšími skladbami</li> <li>- vyhledá a utřídí poznatky o skladatelích či stylových obdobích (referát)</li> </ul>	<p>Projekt: „Hudební skladatelé v názvech ulic města.“</p> <p>Koncert MFO</p> <p>Exkurze: Český rozhlas Olomouc</p>

## 6.12 Výtvarná výchova

### **6.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu**

### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování obsahu vzdělávacího oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV. Vyučuje se jako samostatný předmět. Obsah tohoto vyučovacího předmětu je postaven na rozvíjení schopnosti vnímat různé znakové systémy, naučit se s nimi pracovat a tím obohatovat své komunikační schopnosti. Toto je realizováno ve třech obsahových doménách, které prostupují výukou po celé čtyři roky ve dvou etapách. Výsledkem takového přístupu nemusí být konkrétní produkt, ale stejnou váhu má i vjem a prožitek.

Do předmětu Výtvarná výchova jsou integrována průřezová téma:

## 1. etapa

- Osobnostní a sociální rozvoj, jehož tematické okruhy všech tří částí jsou ve výuce plněny průběžně po celou dobu studia

- Environmentální výchova – tem. okruhy Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova – tematické okruhy receptivních i produktivních činností s přihlédnutím ke specifiku výtvarně obrazových vyjádření

## 2. etapa

- Osobnostní a sociální rozvoj s důrazem na psychohygienu, kreativitu, kooperaci a morální rozvoj (viz tematické okruhy tohoto průřezového tématu)
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova s důrazem na tematický okruh Vztah člověka k prostředí z hlediska estetických hodnot
- Mediální výchova s přihlédnutím ke specifiku výtvarně obrazových vyjádření
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – výtvarná soutěž Evropa ve škole

Ve výtvarné výchově se objevují přesahy z jiných vyučovacích předmětů a vzdělávacích oborů – jazyková, literární, dramatická i hudební výchova, součástí jsou historické souvislosti.

### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

- 1. ročník – 2 hodiny
- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 2 hodiny

### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá s maximálním počtem cca 15 žáků a je realizována různými formami výuky (vyučovací hodiny, projekty, exkurze, animační programy muzeí a galerií apod.) Cíleně je obsah výuky propojován s obsahem projektů dalších vzdělávacích institucí, čímž se obohacuje nejen o aktuální témata ve vztahu k regionu, ale i o postupy a metody práce, které tyto instituce nabízejí.

Realizace výuky je podřízena obsahu i různým formám, a probíhá proto i v různých prostředích, kde je možno dojít k optimálnímu naplnění stanovených cílů. Mohou jimi být – specializovaná učebna, počítačová učebna, exteriér, galerie, muzea, knihovna, divadlo, kino, ateliér výtvarníka aj.

### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou zaměřeny na rozvíjení klíčových kompetencí z RVP ZV. Obsah, rozsah i různorodé formy výuky podporující kreativitu studentů umožňují, aby jim byly předkládány k řešení úkoly, které jim poskytují příležitost samostatně s daným tématem pracovat. A to od prvotní rozvahy přes experimentální fázi hledání až po výsledný konkrétní, ale i abstraktní produkt.

Vedle kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí komunikativních, sociálních a personálních, občanských i pracovních rozvíjí vyučovací předmět výtvarná výchova navíc ještě specifické **kompetence kulturní**.

## 6.12.2 Osnovy

1. a 2. ročník 1. etapa	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
			Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy:
	Má přehled o prvcích vizuálně obrazného vyjádření a vhodně je vybírá a kombinuje pro zaznamenání vlastních zkušeností a představ.	Rozvíjení smyslové citlivosti: - kresba – výrazové prostředky a materiály (bod, linie, šrafura, tónování, kontrast, světlo, stín), výtvarná hra s prvky kresby, zobrazení přírodních a umělých forem, pozorování užití různých druhů lineí, jejich řazení - malba – emocionální funkce barvy, skvrna, plocha, řazení, kompozice, princip malby, teorie barev (nanášení, míchání, užití, harmonie, kontrast) - grafika – základní poučení, využití poznatků z kresby - prostorové vytváření – haptické vjemování a ověřování jejich účinků, výrazové možnosti různých materiálů vlastní tvorba s využitím mimovizuálních podnětů - uplatňování různých VOV na základě vlastního výběru, jejich kombinace a variace	Jazyková výchova Literární výchova Hudební výchova Dramatická výchova Dějepis  <b>PT:</b> Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Mediální výchova
	Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných mimovizuálním vnímáním.		
	Pokouší se o interpretaci tradičních i nových VOV a ověřuje jejich účinky v sociálních vztazích.		
	Ověřuje si formy prezentace VOV. Porovnává a hodnotí účinky vlastního osobitého vyjádření s účinky již existujících a běžně užívaných VOV.	Uplatňování subjektivity: - kresba, malba, grafika, prostorová tvorba a prostředky různých VOV – klíčové pojmy: osobnost (studenta, umělecká), nadání, talent, genialita - výběr prostředků pro vyjadřování emocí, pocitů, nálad a jejich užití a interpretace dle vlast-	

		<p>ních možností výtvarná činnost na základě představ, zkušenosti i fantazijního zpracování</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využití škály VOV i různých přístupů k nim</li> <li>- reflexe jako důležitá forma sebehodnocení (kritické myšlení)</li> </ul> <p>Ověřování komunikačních účinků:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- diskuze nad tvorbou vlastní i tvorbou spolužáků</li> <li>- snaha o hledání sdělení autora</li> <li>- vytváření vlastního názoru a pokus o obhájení osobního postoje</li> <li>- základní pojmy, základy dějin umění, podsta ta tvůrčího procesu jako východisko pro „odbornou“ debatu</li> <li>- práce s uměleckým dilem (interpretace, animace aj.) v různém prostředí (škola, volný prostor, galerie, muzea, netradiční prostředí), ověřování účinků VOV</li> <li>- různé způsoby prezentace (prostor pro kreativitu)</li> </ul>	
--	--	--	--

3. a 4. ročník 2. etapa	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
	<p>Vědomě užívá celou škálu prvků VOV a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků.</p> <p>Využívá různé varianty a kombinace prvků pro získání</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vizuálně obrazové prostředky kresby, malby, grafiky, prostorového vytváření; užití v ploše, v objektu, v prostoru, v časoprostoru</li> <li>- podobnost, kontrast, rytmus, souvislost</li> </ul> <p>Ověřování smyslových</p>	<p><b>Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy:</b></p> <p>Jazyková výchova</p> <p>Literární výchova</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Dramatická výchova</p> <p>Dějepis</p> <p><b>PT:</b></p>

	<p>kání osobitých výsledků.</p> <p>Dokáže zachytit proměny a vztahy jevů a procesů.</p> <p>K tvorbě využívá dostupné moderní technologie (dle možností).</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Hledá vhodné formy prezentace a ověřuje jejich komunikační účinky.</p> <p>Při interpretaci VOV vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p> <p>Umí zaujmout stanovisko a obhájit svůj postoj k VOV.</p>	<p>účinků VOV osobně vytvořených i přejatých; variace ve vlastní tvorbě</p> <p>Uplatňování subjektivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomocí vizuálně obrazových prostředků různých typů vyjádření vztahů a proměn, vnímání celistvých tvarů a schopnost analyzovat skladebné prvky a působení celku a detailu odhalování vědomých i mimovědomých účinků vizuálně obrazových elementů</li> <li>- uplatňování motivačního hlediska VOV (fantazijní, symbolické, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)</li> <li>- schopnost reflektovat a vědomě uplatňovat poznatky při vlastních tvůrčích činnostech</li> </ul> <p>Ověřování komunikačních účinků:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- diskuze na dané téma, obhajování vlastních tvůrčích postupů, respektování odlišného tvůrčího přístupu</li> <li>- prezentace a sebeprezentace, ověřování komunikačních účinků VOV</li> <li>- proměny obsahu VOV a možnosti i tvůrčích záměrů z hlediska historických, sociálních i kulturních souvislostí</li> <li>- estetika a její význam pro životní prostředí</li> </ul>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Mediální výchova</p>
--	---	--	---

## **6.13 Tělesná výchova**

### **6.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **a) Obsahové vymezení předmětu**

Vyučovací předmět se jmenuje Tělesná výchova. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP ZV. Do předmětu jsou v primě integrována téma tří tématických okruhů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví:

- Zdravý způsob života a péče o zdraví
  - výživa a zdraví
  - tělesná a duševní hygiena
  - režim dne
  - ochrana před chronickým onemocněním a úrazy
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
  - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
  - ochrana člověka za mimořádných událostí
  - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu
- Osobnostní a sociální rozvoj
  - seberegulace a sebeorganizace činností a chování

V předmětu jsou zařazena průřezová téma :

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova

Součástí tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), ve které jsou speciální vyrovnávací cvičení podle potřeby preventivně využívána v hodinách Tv pro všechny studenty nebo jsou zadávána studentům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikaci jejich zdravotního oslabení.

Tělesná výchova se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématem Výchova ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a k rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky.

Cílem tělesné výchovy je osvojovat si na základě radosti z pohybu pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví a zdravého způsobu života, rozvíjet aktivní vztah ke sportu, jako k jednomu z prostředků pohybové seberealizace a navazování sociálních kontaktů.

#### **b) Časové vymezení předmětu**

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zapracovány takto:

- 1. ročník – 4 hodiny, v 1 hod. je zařazena část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví
- 2. ročník – 2 hodiny, do výuky je zařazen týdenní lyžařský kurz
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 2 hodiny

### **c) Organizační vymezení předmětu**

Výuka probíhá po celé 4 roky. V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy. Lyžařského kurzu se zúčastní celá třída.

Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, závod, soutěž, turnaj, kurz.

Místa realizace: tělocvična, gymnastický sál, venkovní hřiště, atletický stadion, přírodní prostředí.

### **d) Výchovné a vzdělávací strategie**

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody , postupy a formy práce(strategie).

#### **Kompetence k učení**

Učitel:

- motivuje učení směřováním ke zdravému životnímu stylu
- umožňuje studentům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- hodnotí studenty důsledně podle individuálního zlepšení
- upozorňuje na informační zdroje (internet, media, časopisy) související se zdravím a pohybem
- usměrňuje studenty ke kladné reakci na kritiku a hodnocení
- předkládá studentům zpětné informace o jejich činnosti a výkonech

#### **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- pomáhá studentům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory/ tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, fyzikou, fyziologií (zkoumá příčiny problému a hledá řešení)
- zapojuje studenty do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede studenty k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji a o zásadách hygieny při sportování
- vytváří problémové situace a vede studenty ke správným způsobům řešení problémů

#### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- směruje studenty k využívání dostupných prostředků komunikace a k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích
- vede studenty ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčími a při vedení družstva
- zapojuje studenty do prezentace výsledků sportovních soutěží a vyhodnocení svých výkonů (nástěnky, webové stránky)
- umožňuje studentům rozvíjet vztahy se sportovci z jiných škol

#### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení pohybových úloh

- vede studenty ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch sportovního družstva či skupiny a k respektování pravidel
- povzbuzuje u studentů chování v duchu tolerance a fair play
- zařazuje studenty do zodpovědných rolí při sportu (kapitán, rozhodčí, časoměřič, komentátor)

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- nabízí dostatek příležitostí pro praktické osvojení a procvičení dovednosti poskytnout první pomoc a chovat se zodpovědně při mimořádných událostech

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede studenty k dodržování zásad bezpečnosti
- vyžaduje soustavnost a vytrvalost při plnění úkolů
- vede studenty k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a náradím při jejich přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť

### **6.13.2 Osnovy**

1. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybu pro zdraví</li> <li>- správné polohy při cvičení</li> <li>- vliv cvičení na hodnotu TF, měření TF</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam pohybu</li> <li>- dodržuje s pomocí učitele správné polohy při cvičení</li> <li>- změří tepovou frekvenci (TF)</li> </ul>	
<b>ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj tělesné zdatnosti</li> <li>- pohybové hry pro rušnou část(honičky, vybijené)</li> <li>- protažení (strečink), speciální cviky pro rozcvičení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační vyrovnávací a relaxační cvičení)</li> <li>- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimentických podmínkách</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</b></li> <li>- zahřeje a protáhne tělo před cvičením a uvolní a protáhne se po cvičení</li> <li>- <b>uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově a sportu, předvírá nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost</b></li> <li>- dodržuje základní hygienické zásady</li> </ul>	
<b>ATLETIKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- testování vstupní úrov-</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zná úroveň svých po-</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ně pohybových schopností</li> <li>- běh – atletická abeceda, technika běhu, rozvoj rychlosti, startovní povely, sprint na 60m, rozvoj vytrvalosti (vytrvalostní běh D – 1000m, H – 1500m)</li> <li>- skok daleký</li> <li>- hod kriketovým míčkem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- hybových schopností a podle svých předpokladů usiluje o jejich zlepšování</li> <li>- zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín používá startovní povel</li> </ul>	
<b>SPORTOVNÍ HRY</b>	<p><b>Basketbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce (HČJ)</li> <li>- útočná situace „jeden na jednoho“</li> <li>- osobní obrana</li> <li>- pravidla basketbalu</li> <li>- činnost rozhodčího – gestikulace</li> </ul> <p><b>Florbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- řízená hra</li> <li>- základní pravidla florbalu</li> </ul> <p><b>Fotbal (hoši)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- řízená hra</li> <li>- základní pravidla fotbalu</li> </ul>	<p>Platí pro všechny hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná základní pravidla jednotlivých sportovních her</li> <li>- <b>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře</b></li> </ul> <p>rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření</li> <li>- dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva</li> </ul>	
<b>GYMNASTIKA</b>	<p><b>Pořadová cvičení</b></p> <p><b>Rozvoj síly a obratnosti</b></p> <p><b>Akrobacie</b> – kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou</p> <p><b>Přeskok</b> – roznožka přes kozu</p> <p><b>Hrazda (po ramena)</b> – náskok do vzporu, sešin vpřed, průpravná cvičení na výmyk</p> <p><b>Trampolína</b> – skok přímý</p> <p><b>Splh na tyči</b></p> <p><b>Kladina (dívky)</b> – rovnovážná cvičení, chůze,</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- usiluje o zlepšování svých pohybových schopností a osvojovaných dovedností</li> <li>- cvičí podle slovních pokynů</li> <li>- užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků</li> <li>- chápe význam gymnastiky pro zdraví</li> </ul>	

	klus, obraty		
<b>NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</b>	- <b>Základní pravidla ne-tradičních pohybo-vých činností – softbal, ringo</b>	- zná a používá ve hře základní pravidla	
<b>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽI- VOTA A PĚČE O ZDRAVÍ</b>	- výživa a zdraví - tělesná a duševní hygi- ena, režim dne - ochrana před chronic- kým onemocněním a úrazy	- <b>dává do souvislostí složení stravy a způ-sob stravování s rozvojem civilizač-ních chorob a v rámci svých možností uplat-nuje zdravé stravova-cí návyky</b> - vysvětlí na příkladech souvislosti mezi těles-ným a duševním zdravím - předvírá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	INT – Výchova ke zdraví
<b>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</b>	- kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy a stresových reakcí - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví - ochrana člověka za mimořádných událostí - rizika silniční a želez-niční dopravy, vztahy mezi účastníky silnič-ního provozu	- <b>samostatně využívá osvojené kompenzač-ní, relaxační a regene-rační techniky k rege-nraci organismu a k předcházení stre-sovým situacím</b> - dodržuje pravidla bez-pečnosti a ochrany zdraví při různých čin-nostech - <b>projevuje odpovědné chování při mimo-řádných událostech</b> - <b>dodržuje pravidla sil-ničního provozu a bezpečného chování ve všech druzích do-pravy</b>	INT – Výchova ke zdraví
<b>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</b>	- seberegulace a sebeor-ganizace činností a chování	- zvládá problémové si-tuace a pomocí postup-ných kroků dosahuje stanovených cílů	INT – Výchova ke zdraví
<b>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</b>	- kontraindikované (za-kázané) činnosti pro určitý druh slabení cvičení pro korekci slabení	- <b>vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního slabení</b> - <b>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při ko-</b>	Int – ZTV

		- rekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením a usiluje jejich optimální provedení	
--	--	--	--

2. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybu pro zdraví</li> <li>- rekreační a výkonnostní sport</li> <li>- správné polohy při cvičení</li> <li>- vliv cvičení na hodnotu TF, měření TF</li> <li>- tělesná výchova a sport dívek a chlapců a v jednotlivých věkových kategoriích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam pohybu</li> <li>- dodržuje s pomocí učitele správné polohy při cvičení</li> <li>- změří tepovou frekvenci (TF)</li> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</li> </ul>	
ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj tělesné zdatnosti protažení (strečink), speciální cviky pro rozcvičení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační vyrovnávací a relaxační cvičení)</li> <li>- tělesná a duševní hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</b></li> <li>- <b>zahřeje a protáhne tělo před cvičením a uvolní a protáhne se po cvičení</b></li> <li>- <b>uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově a sportu, předvírá nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost</b></li> <li>- dodržuje základní hygienické zásady</li> </ul>	
ATLETIKA	<ul style="list-style-type: none"> <li>- testování vstupní a výstupní úrovně pohybových schopností</li> <li>- <b>běh</b> – atletická abeceda, technika běhu, rozvoj rychlosti, startovní povely, nízký a polovysoký start, sprint na 60m, rozvoj vytrvalosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zná úroveň svých pohybových schopností a podle svých předpokladů usiluje o jejich zlepšování</li> <li>- zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín používá startovní pove-</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- (vytrvalostní běh D – 1000 m, H – 1500m)</li> <li>- <b>skok daleký</b></li> <li>- <b>hod kriketovým míčkem</b></li> </ul>	ly	
<b>SPORTOVNÍ HRY</b>	<p><b>Basketbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce (HČJ) s důrazem na střelu</li> <li>- útočná kombinace „Hod a běž“</li> <li>- osobní a zónová obrana</li> <li>- pravidla basketbalu</li> <li>- hra</li> </ul> <p><b>Florbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- řízená hra</li> <li>- pravidla florbalu</li> </ul> <p><b>Fotbal (hoši)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- řízená hra</li> <li>- pravidla fotbalu</li> </ul>	<p>Platí pro všechny hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná pravidla jednotlivých sportovních her</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře</li> <li>- rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je</li> <li>- dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření</li> <li>- dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva</li> </ul>	
<b>GYMNASTIKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Pořadová cvičení</b></li> <li>- <b>Rozvoj síly a obratnosti</b></li> <li>- <b>Cvičení s hudbou (dívky)</b></li> <li>- <b>Akrobacie</b> – kotoul vpřed, kotoul vzad, ,stoj na rukou, sestava s využitím daných cviků</li> <li>- <b>Přeskok</b> – roznožka a skrčka přes kozu</li> <li>- <b>Hrazda (po ramena)</b> – náskok do vzporu, sešin vpřed, výmyk odrazem jednonož</li> <li>- <b>Trampolína</b> – skok přímý</li> <li>- <b>Šplh na tyči</b></li> <li>- <b>Kladina (dívky)</b> – rovnovážná cvičení, chůze, klus, obraty, sestava</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- usiluje o zlepšování svých pohybových schopností a osvojovaných dovedností</li> <li>- cvičí podle slovních pokynů</li> <li>- užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků</li> <li>- chápe význam gymnastiky pro zdraví</li> </ul>	
<b>ÚPOLY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- přetahy</li> <li>- přetlaky</li> <li>- základy sebeobrany</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- používá správnou techniku úchopů, pádů a postojů</li> <li>- uvědomuje si následky</li> </ul>	

		zneužití bojových umění	
<b>LYŽOVÁNÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní dovednosti na sjezdových lyžích</li> <li>- zásady chování na horách a v ubytovacích zařízeních</li> <li>- základní mazání a údržba lyží</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základní dovednosti na sjezdových lyžích</li> <li>- zvládá mazání lyží</li> <li>- dodržuje základní zásady pobytu na horách</li> </ul>	PT –EnV – Vztah člověka a prostředí
<b>NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>softbal</b> – pravidla ahra</li> <li>- <b>malá kopaná (hoši)</b> – pravidla ahra</li> <li>- <b>ringo</b> – pravidla ahra</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základní pravidla netradičních pohybových činností a na základě jejich zvládnutí je hraje</li> </ul>	
<b>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kontraindikované (zakázané) činnosti pro určitý druh oslabení</li> <li>- cvičení pro korekci oslabení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</b></li> <li>- <b>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</b></li> <li>- <b>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením a usiluje jejich optimální provedení</b></li> </ul>	Int – ZTV

3.ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybu pro zdraví</li> <li>- rekreační a výkonnostní sport</li> <li>- správné polohy při cvičení</li> <li>- vliv cvičení na hodnotu TF, měření TF</li> <li>- tělesná výchova a sport dívek a chlapců a v jednotlivých věkových kategoriích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam pohybu</li> <li>- dodržuje správné polohy při cvičení</li> <li>- změří tepovou frekvenci (TF)</li> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</li> <li>- rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti</li> </ul>	
<b>ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj tělesné zdatnosti</li> <li>- protažení (strečink), speciální cviky pro rozvážení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</li> <li>- zahřeje a protáhne tělo před cvičením a uvolní a protáhne se po cvičení</li> </ul>	

	<p>zatížení a svalových disbalancí (průpravná, kompenzační vyrovnávací a relaxační cvičení)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- správné držení těla</li> <li>- tělesná a duševní hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách</li> </ul>	<p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově a sportu, předvírá nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje základní hygienické zásady</li> <li>- uplatňuje správné držení těla</li> <li>- <b>odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se zdram a sportem</b></li> </ul>	
<b>ATLETIKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- testování vstupní a výstupní úrovni pohybových schopností</li> <li>- <b>běh</b> – atletická abeceda, technika běhu, rozvoj rychlosti, startovní povely, nízký a polovysoký start, sprint na 60m, štafetový běh, rozvoj vytrvalosti (vytrvalostní běh D – 1000 m, H – 1500 m)</li> <li>- <b>skok daleký</b></li> <li>- <b>hod kriketovým míčkem</b> – dívky</li> <li>- <b>hod granátem</b> – hoši</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zná úroveň svých pohybových schopností a podle svých předpokladů usiluje o jejich zlepšování</li> <li>- zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín</li> <li>- používá aktivně startovní povely a základní osvojované pojmy</li> </ul>	
<b>SPORTOVNÍ HRY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Basketbal</b></li> <li>- herní činnosti jednotlivce /HČJ/</li> <li>- útočné kombinace zaměřené na udržení kontroly nad míčem ve vymezeném prostoru a dopravení míče do cíle</li> <li>- osobní a zónová obrana</li> <li>- hra v pěticích podle pravidel</li> <li>- <b>Fotbal (hoši)</b></li> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- základy herních systémů – postupný útok, rychlý protiútok</li> <li>- řízená hra</li> <li>- pravidla fotbalu</li> <li>- <b>Volejbal</b></li> </ul>	<p>Platí pro všechny hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná pravidla jednotlivých sportovních her</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře</li> <li>- zná základy herních systémů</li> <li>- rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je</li> <li>- <b>dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření</b></li> <li>- dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva</li> </ul>	<p>PT – OSV – kreativita při řešení herních situací</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce – odbití vrchem a spodem</li> <li>- hra v malých celcích</li> <li>- pravidla volejbalu</li> </ul>		
<b>GYMNASTIKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Pořadová cvičení</b></li> <li>- <b>Rozvoj síly a obratnosti</b></li> <li>- <b>Cvičení s hudbou (dívky)</b></li> <li>- <b>Akrobacie</b> – kotoul letmo a kotouly ve vazbách, stoj na rukou – kotoul vpřed, přemět stranou, sestava s využitím daných cviků</li> <li>- <b>Přeskok</b> – roznožka a skrčka přes kozu s oddáleným odrazem</li> <li>- <b>Hrazda (po čelo)</b> – výmyk odrazem jedno nož (doskočná) – komíhání ve svisu</li> <li>- <b>Šplh na tyči</b></li> <li>- <b>Kladina (dívky)</b> – rovnovážná cvičení, chůze, klus, obraty, kotoul vpřed, sestava</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- usiluje o zlepšování svých pohybových schopností a osvojovaných dovedností</li> <li>- cvičí podle slovních pokynů</li> <li>- užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků</li> <li>- chápe význam gymnastiky pro zdraví</li> </ul>	
<b>RYTMICKÁ GYMNASIKA (DÍVKY)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- cvičení s hudbou</li> <li>- kondiční aerobik</li> <li>- lidové a moderní tance</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznává estetický a neestetický pohyb</li> <li>- zvládá základní estetické držení těla</li> <li>- zvládá základní cvičení s hudbou</li> </ul>	
<b>ÚPOLY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základy bojových umění</li> <li>- základy sebeobrany</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- používá správnou techniku úchopů, pádů a postojů</li> <li>- uvědomuje si následky zneužití bojových umění</li> </ul>	
<b>NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>softbal</b> – pravidla a hra</li> <li>- <b>malá kopaná (hoši)</b> – pravidla a hra</li> <li>- <b>ringo</b> – pravidla a hra</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základní pravidla netradičních pohybových činností a na základě jejich zvládnutí je hraje</li> </ul>	
<b>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kontraindikované (zakázané) činnosti pro určitý druh oslabení</li> <li>- cvičení pro korekci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</b></li> </ul>	

	oslabení	- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením a usiluje jejich optimální provedení	
--	----------	--	--

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybu pro zdraví</li> <li>- rekreační a výkonnostní sport</li> <li>- správné polohy při cvičení</li> <li>- vliv cvičení na hodnotu TF, měření TF</li> <li>- tělesná výchova a sport dívek a chlapců a v jednotlivých věkových kategoriích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam pohybu</li> <li>- dodržuje správné polohy při cvičení</li> <li>- změří tepovou frekvenci (TF)</li> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</li> <li>- rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti</li> <li>- aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole</li> </ul>	
ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj tělesné zdatnosti</li> <li>- protažení (strečink), speciální cviky pro rozvíjení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační vyrovnávací a relaxační cvičení)</li> <li>- správné držení těla</li> <li>- tělesná a duševní hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</li> <li>- zahřeje a protáhne tělo před cvičením a uvolní a protáhne se po cvičení</li> <li>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově a sportu, předvírá nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jím svou činnost</li> <li>- dodržuje základní hygienické zásady</li> <li>- uplatňuje správné držení těla</li> <li>- odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se zdravím a sportem</li> </ul>	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kontraindikované (zakázané) činnosti pro určitý druh oslabení</li> <li>- cvičení pro korekci oslabení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikaci zdravotního oslabení</li> <li>- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</li> <li>- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením a usiluje jejich optimální provedení</li> </ul>	Int – ZTV
ATLETIKA	<ul style="list-style-type: none"> <li>- testování vstupní a výstupní úrovně pohybových schopností</li> <li>- <b>běh</b> – atletická abeceda, technika běhu, rozvoj rychlosti, startovní povely, nízký a polovysoký start, sprint na 100m, štafetový běh, rozvoj vytrvalosti (vytrvalostní běh D – 1000 m, H – 1500 m – 3000 m)</li> <li>- <b>skok daleký</b></li> <li>- <b>hod kriketovým míčkem – dívky</b></li> <li>- <b>hod granátem – hoši</b></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zná úroveň svých pohybových schopností a podle svých předpokladů usiluje o jejich zlepšování</li> <li>- zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín</li> <li>- používá aktivně startovní povely a základní osvojované pojmy</li> <li>- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</li> <li>- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</li> </ul>	
SPORTOVNÍ HRY	<p><b>Fotbal (hoši)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- základy herních systémů – postupný útok, rychlý protiútok</li> <li>- řízená hra</li> <li>- pravidla fotbalu</li> </ul> <p><b>Volejbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce – odbití vrchem a spodem, podání a směrování</li> <li>- hra v malých celcích</li> </ul>	<p>Platí pro všechny hry :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná pravidla jednotlivých sportovních her</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře</li> <li>- zná základy herních systémů</li> <li>- rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je</li> <li>- dodržuje podmínky</li> </ul>	PT – OSV – kooperace při hře

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- hra 6 : 6</li> <li>- pravidla volejbalu</li> </ul>	<p><b>fair play – čestného soupeření</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva</li> <li>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka organizátora</li> <li>- dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> <li>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy, spolurozhoduje osvojené hry a soutěže</li> </ul>	
<b>GYMNASTIKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Pořadová cvičení</b></li> <li>- <b>Rozvoj síly a obratnosti</b></li> <li>- <b>Cvičení s hudbou (dívky)</b></li> <li>- <b>Akrobacie</b> – kotoul letmo a kotouly ve vazbách, „stoj na rukou“ – kotoul vpřed, přemět stranou, sestava s využitím daných cviků</li> <li>- <b>Přeskok</b> – roznožka a skrčka přes kozu s oddáleným odrazem</li> <li>- <b>Hrazda (po čelo)</b> – výmyk odrazem jedno nož (doskočná) – komíhání ve svisu</li> <li>- <b>Šplh na tyči</b></li> <li>- <b>Kladina (dívky)</b> – rovnovážná cvičení, chůze, klus, obraty, kotoul vpřed, sestava</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- usiluje o zlepšování svých pohybových schopností a osvojovaných dovedností</li> <li>- cvičí podle slovních pokynů</li> <li>- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</li> <li>- chápe význam gymnastiky pro zdraví</li> </ul>	
<b>RYTMICKÁ GYMNASIKA /DÍVKY/</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- správné držení těla</li> <li>- jednoduché pohybové etudy – pohybová improvizace bez náčiní a s náčiním</li> <li>- tanec</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznává estetický a neestetický pohyb</li> <li>- zvládá základní estetické držení těla</li> <li>- zvládá základní cvičení s hudbou</li> </ul>	

<b>ÚPOLY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základy bojových umění</li> <li>- základy sebeobrany</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- používá správnou techniku úchopů, pádů a postojů</li> <li>- uvědomuje si následky zneužití bojových umění</li> </ul>	
<b>NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>softbal</b> – pravidla a hra</li> <li>- <b>malá kopaná (hoši)</b> – pravidla a hra</li> <li>- <b>ringo</b> – pravidla a hra</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základní pravidla netradičních pohybových činností a na základě jejich zvládnutí je provádí</li> </ul>	

## **7. Volitelné předměty**

### **7.1 Německý jazyk**

#### **7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **a) Obsahové vymezení předmětu**

Předmět Jazyk německý vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV. Povinný předmět JN vede žáky k užívání písemné a mluvené podoby jazyka v nejzákladnějších formách, zároveň žáci získávají základní informace o německy mluvících zemích. Rozšiřuje také celkový kulturní obzor žáků, vede je k tvořivosti a rozvoji představivosti.

##### **b) Časové vymezení předmětu**

Týdenní časová dotace:

- tercie – 3 hodiny
- kvarta – 3 hodiny

##### **c) Organizační vymezení předmětu**

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s nimi, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, nácvik písemného projevu, práce se slovníky a audio nahrávkami.

##### **d) Výchovné a vzdělávací strategie**

##### **Kompetence k učení**

Učitel:

- motivuje žáka k celoživotnímu učení
- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce
- vede žáka k samostatnému zpracování zadaných úkolů

##### **Kompetence k řešení problémů:**

Učitel:

- zařazuje do výuky problémové úkoly orientované jak na gramatické jevy, tak na práci se slovní zásobou
- vede žáka k řešení běžných konverzačních situací

##### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vyžaduje, aby žák využíval vhodnou slovní zásobu
- upevňuje komunikativní schopnosti během skupinové práce

##### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- zařazuje práci ve skupinách, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům

## Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuďováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů

## Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k pečlivé systematické práci
- dbá na bezpečnost práce

### 7.1.2 Osnovy

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>OSOBNÍ ÚDAJE VĚK POZDRAVY</b>	<b>Zvuková stránka jazyka</b> suprasegmentální jevy (slovní přízvuk, větná intonace)	<b>Žák</b> rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova,	<b>Mezipředmětové vztahy:</b> ČJ – pravopis, výslovnost
<b>BARVY DNY V TÝDNU MĚSÍCE ROČNÍ OBDOBÍ ČASOVÉ ÚDAJE, ČÁSTI DNE</b>	<b>segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka</b> (zavřené/otevřené/krátké/dlouhé <b>e, o, a, i, u</b> , diftong <b>ei/ai</b> , dvojhlásky <b>ei/ie, au/eu</b> , <b>Ich-Laut/Ach-Laut</b> )	<b>vyslovuje a čte foneticky správně,</b> v přiměřeném rozsahu slovní zásoby pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění,	OV – rodina, domov, školní prostředí, mezilidské vztahy, kulturní život Z – Evropa, kultury jiných zemí HV – zpěv písni, koled
<b>NÁZVY MĚST, ZEMÍ KONÍČKY ČINNOSTI PRO VOLNÝ ČAS SPORT DRUHY SPORTU SPORTOVNÍ POTŘEBY NÁBYTEK HUDBA SERIÁLY ŠKOLNÍ PŘEDMĚTY</b>	<b>Grafická stránka jazyka a pravopis</b> německá abeceda		<b>Projekty:</b> <i>Das ist mein Land!</i>
<b>Jazyky</b>	<b>psaní velkých písmen, přehlásek, ß</b>	rozumí běžným pokynům a jednoduchým větám vyučujícího souvisejícím s organizací vyučovacího procesu včetně návodu na typické činnosti a activity,	<b>Lifestyle</b>
<b>Škola</b>	<b>Slovní zásoba</b>		<b>tschechischer Jugendlicher</b>
<b>Obecenství</b>	<b>základní výrazy z vymezených tematických okruhů v rozsahu cca 500 lexikálních jednotek</b>	rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	<b>Průřezová téma:</b> Med. – Stavba mediálního sdělení (INT)
<b>Domácnost</b>	<b>slovní zásoba potřebná pro porozumění pokynům spojeným s vyučovacím procesem, popř. k memorování básní a písni</b>	rozumí jednoduchým souvislým projevům vyučujícího a projevů dialogickým, včetně krátkých projevů reprodukovaných; tyto projevy neobsahují neznámá slova, s výjimkou slov, jejichž zvuková podoba je blízká	Med. – Kritické čtení OSV – Osobnostní rozvoj (PRO) MKV – Multikultura, lidské vztahy VEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Morální rozvoj
<b>Nejvýznamnější osoby</b>	<b>Mluvnice</b>		
<b>Umění</b>	<b>Skladba</b>		
<b>Technika</b>			

<b>HODIN</b>	člen určitý, neurčitý v 1. a 4. pádě <b>Podstatná jména</b> rod podstatných jmen – lexikálně <b>Přídavná jména</b> v případku, v doplňku <b>Zájmena</b> osobní, tázací, ukazovací <b>Číslovky</b> základní 0 - 20 základní početní úkony <b>Slovesa</b> časování pravidelných sloves, několika nepravidelných sloves oznamovací způsob přítomný čas modální slovesa möchten, müssen, können slovesa se 4. pádem <b>Příslovce</b> příslovce gern základní příslovce místa <b>Předložky</b> předložky – z počátku převážně lexikálně <b>Spojky</b> spojky souřadící <b>Částice</b> odpověď s doch <b>Citoslovce</b> lexikálně (wau, miau, muh, pfui, ...)	materštině čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy zná říkadla, pořekadla, básně a reprodukuje je se správnou výslovností zazpívá několik písniček používá abecední slovník učebnice	Med – Vliv médií (INT)
--------------	---	--	------------------------

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>RODINA, ČLENOVÉ RODINY NÁZVY POVOLÁNÍ, NÁZVY ZEMÍ, SVĚTADÍLŮ NÁPOJE, POTRAVINY, POKRMY</b>	<b>Zvuková stránka jazyka</b> suprasegmentální jevy segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka a na zabránění interferenčním tendencím (přehlásky <b>ä- ö- ü</b> , hlásky <b>i-ie-ü-u</b> a jejich varianty, asimilace, ráz) krátké – dlouhé hlásky <b>i-ie- ü-u</b> <b>Grafická stránka jazyka a pravopis</b> pravopis výrazů osvojované slovní zásoby	<b>Žák</b> rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci, rozumí jednoduchým souvislým monologickým i	<b>Mezipředmětové vztahy:</b> ČJ – mezilidská komunikace, jazykový projev BIO – člověk, živočichové, rostliny OV – lidé kolem nás, přátelství HV – zpěv písni, koled, znalost osobnosti hudby

<b>Slovní zásoba</b> slovní zásoba v rozsahu asi 1000 lexikálních jednotek zahrnujících výrazy z vymezených tématických okruhů, situací a funkcí jazyka slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým (počátky práce se slovníkem)	dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukovaných, pronášeným v přirozeném tempu různými jednajícími osobami (žena, muž, dítě) i obsahujícím několik neznámých výrazů snadno pochopitelných z kontextu, situace nebo na základě podobnosti s mezinárodně užívanými výrazy,	<b>Projekt:</b> <i>Wir machen ein Foto-Kochbuch.</i>
<b>Mluvnice</b>		<b>Průřezová téma:</b> OSV – Osobnostní rozvoj MKV – Kulturní rozdíly VEGS – Objevujeme Evropu a svět VDO – Občanská společnost EnV – Vztah člověka k prostředí
<b>Skladba</b> jednoduchá věta oznamovací, tázací, věta s modálním slovesem modosled v těchto větách vyjadřování záporu včetně kein větný rámcem modálních sloves Tvarosloví člen určitý, neurčitý, záporný, přivlastňovací mein, dein, sein, ihr) v 1. pádě člen neurčitý, určitý, záporný ve 4. pádě tvorjení slov - koncovka -in	čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty, vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku, reprodukuje a obměňuje dialogy ústně obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	(INT) Med – Vnímání autoru (INT) Med – Vliv médií, Stavba mediálního sdělení Med – Kritické čtení EnV – Základní podmínky života (INT) VEGS – Evropa a svět nás zajímá (INT) Med. – Kritické čtení, Interpretace sdělení
<b>Podstatná jména</b> rod podstatných jmen 2. pád vlastních jmen množné číslo podstatných jmen <b>Zájmena</b> Osobní a přivlastňovací v jednotném čísle tázací W - zájmena wo, woher, wann, wie, warum, wieviel, um wie viel, welch- záporná (kein – keine) vykání <b>Číslovky</b> základní do 100 určení ceny <b>Slovesa</b> časování pravidelných sloves, pomocných a užívaných nepravidelných sloves		

	vazba ich möchte modální slovesa möchten, mögen slovesa s odlučitelnou předponou <b>Příslovce</b> tázací w-příslovce – wo, wann, wie, wer, warum, wie viel <b>Předložky</b> spíše lexikálně		
--	--	--	--

## 7.2 Anglický jazyk

### 7.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Anglický jazyk. Patří do vzdělávací oblasti Cizí jazyk podle RVP ZV. Na gymnáziu se vyučuje od druhého ročníku. Obsah výuky anglického jazyka pomáhá k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu. Přispívá k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití komunikace v cizím jazyce. Výuka napomáhá získávání schopností číst s porozuměním texty na přiměřené úrovni a porozumění náročného ústního sdělení na úrovni osvojených znalostí. Prostřednictvím obsahu předmětu přispívá k poznání kultury zemí dané jazykové oblasti a vede k vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi. Motivuje k pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám národů.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 2 hodiny

#### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po 3 roky. Výuka probíhá dle možností v jazykových učebnách, kmenových třídách nebo ostatních učebnách. Během studia se studenti účastní konverzační soutěže, projektů, výjezdů do zahraničí, příležitostních akcí – např. divadelního představení v AJ.

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující metody, postupy a formy práce (strategie):

#### Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – dialog, práce ve dvojici, v menší nebo větší skupině, samostatná práce, diskuse, aby žák dokázal splnit očekávané výstupy

- na základě osvojeného učiva zadává práci, kontroluje její průběžné plnění, vede žáky k ověřování výsledků, motivuje k získávání poznatků, vytváří příležitosti pro komunikaci

Žák:

- propojuje získané poznatky do širších celků a poznává smysl a cíl učení.

### **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- klade vhodné otázky, kterými pomáhá navodit komunikační situace
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žák:

- se snaží pochopit problém a řešit jej
- umí vyhledat vhodné informace

### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, vede žáky k aktivitám, realizovaným individuálně, ve dvojicích, ve skupinách, v týmu
- vede žáky k výstižnému, logickému a souvislému projevu

Žák:

- komunikuje na přiměřené úrovni, umí naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- hodnotí žáka způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáka k tomu, aby na základě daných kritérií hodnotil své činnosti, podněcuje žáka k argumentaci

Žáci:

- spolupracují ve dvojici nebo skupině, podílejí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, jsou schopni sebekontroly
- dokáží reagovat na názory druhých a vyjádřit své

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- vede žáky k prezentaci svých myšlenek, názorů a postojů
- vede žáky k diskusi, učí je vzájemně si naslouchat

Žák:

- se učí zodpovědně reagovat na danou situaci a respektovat názory ostatních

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede a motivuje žáky k řešení problému, respektuje individuální rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žáci:

- se učí efektivně organizovat svoji práci, osvojují si práci s dalšími zdroji informací, dokáží přistupovat kriticky k výsledkům své práce

## 7.2.2 Osnovy

<b>2. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>OBLEČENÍ</b>	Další druhy oblečení, zimní a letní, mužské a ženské, sportovní a sváteční. Oblečení pro různé příležitosti.	Aplikuje znalosti slovní zásoby na sdělení o svém oblíbeném oblečení a barevách, umí sdělit, co má na sobě, co rád nosí, jaké oblečení má, umí o tomtéž formulovat otázky na jinou osobu.	OSV – Popis člověka
<b>ZVÍŘATA</b>	Zvířata v ohrožení.	Dokáže postihnout smysl textu na téma Zvířata v ohrožení.	EV – Ochrana ohrožených druhů PRO – Ohrožená zvířata OSV – Můj vztah k živé přírodě
<b>SPORT</b>	Extrémní sporty.	Umí sdělit na základě slovní zásoby své oblíbené druhy sportů a jiných činností, seznamuje se s novými sporty.	OSV – Můj vztah ke sportu a pohybu
<b>LIDSKÉ TĚLO</b>	Rozšiřující slovní zásoba a pojmy, týkající se částí těla a jejich funkcí.	Sděluje a poznává části těla, umí popsat lidské tělo. Používá dvojjazyčný slovník – průběžně.	
<b>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</b>	Roční období, počasí, klima, popis krajiny, nové klimatické jevy.	Aplikuje znalosti slovní zásoby na sdělení o rozdílech ročních období, různých klimatech.	OSV – Můj vztah k přírodě PRO – Životní prostředí
<b>HUDBA</b>	Moderní hudební styly, hudební pojmy.	Zformuluje sdělení o oblíbeném hudebním žánru, o činnostech spojených s hudebnou, orientuje se v textu na dané téma, vymenuje základní hudební nástroje.	PRO – Oblíbená hudební hvězda
<b>VOLNÉ TÉMA</b>	Dle výběru studentů z R+R		

<b>3. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>ŽIVOTOPIS</b>	Životopisy slavných osobností, vlastní strukturovaný životopis	Orientuje se v textu a zvládne vyjádřit hlavní myšlenky, vytvoří životopis slavné osoby na dané úrovni, orientuje se v časových údajích, učí se pí-	VEGS – Evropa a svět nás zajímají PRO – Slavná postava z naší historie i přítomnosti

		<b>semnou formou vytvořit svůj životopis.</b>	
<b>ZNALOST JAZYKŮ</b>	Angličtina v moderním světě, proč se učíme anglicky, dramatizace příběhů v AJ.	Dokáže formulovat význam studia jazyků, vyzkouší si v týmu dramatizaci příběhu v AJ.	VEGS – Evropa a svět nás zajímají
<b>KONÍČKY A ZÁJMY</b>	Rozšiřující slovní zásoba na téma koníčky a zájmy.	<b>Zformuluje výpověď o svých schopnostech a dovednostech, prakticky používá na své úrovni výpověď o svých koníčcích a zájmech.</b>	PRO – Mé záliby OSV – smysluplné využití volného času
<b>ZEMĚPIS SVĚTA</b>	Další informace o vybraných cizích zemích a anglicky mluvících zemích.	<b>Na základě zeměpisných a jazykových znalostí vytvoří krátký text .</b>	VEGS – Evropa a svět nás zajímá
<b>DOPRAVA</b>	Doplňková slovní zásoba forem cestování a dopravy, vliv dopravy na životní prostředí.	<b>Aplikuje znalosti slovní zásoby a porovnává výhody a nevýhody různých dopravních prostředků, orientuje se v mluveném projevu na dané téma.</b>	OSV – práce v týmu PRO – Báječné prázdniny VEGS – Evropa a svět nás zajímají
<b>CESTOVÁNÍ</b>	Doplňkové téma na základě vlastních zkušeností s cestováním.	<b>Učí se vyprávět a psát o vlastním poznávání cizích zemí.</b>	VEGS – Evropa a svět nás zajímají

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>ORIENTACE VE MĚSTĚ</b>	Rozšiřující orientace v Olomouci a Londýně, poznávání památek a historie. Práce s mapami.	<b>Aplikuje slovní zásobu na uvedená témata, snaží se orientovat v jednoduché mapě města, umí se zeptat na místo a poslat určitým směrem, orientuje se v základních předložkách místa a aplikuje je. Využívá vlastní zkušenosťi.</b>	OSV – orientace na mapě
<b>OBCHODY A NAKUPOVÁNÍ</b>	Slovní zásoba - typy obchodů, zboží, nákupy.	<b>Dokáže komunikovat při nakupování.</b>	OSV – v obchodě
<b>VAŘENÍ</b>	Recepty dle individuálního výběru.	Umí vysvětlit pracovní postup a přísady dle zvoleného receptu, umí vyjádřit množství příasad.	PRO – Recept VEGS – z cizích kuchyní
<b>V RESTAURACI</b>	Další slovní zásoba na dané téma, objednávka, stížnost.	<b>Umí si objednat jídlo v restauraci, orientovat se v jídelníčku, vyjádřit jednoduše nespokojenost.</b>	OSV – chováme se slušně v restauraci
<b>SVÁTKY, TRADICE</b>	Rošiřující slovní zásoba – naše a vybrané cizí svátky	<b>Na základě textu se orientuje v tradičích různých</b>	VEGS – Svátky a tradice

	a tradice.	<b>náboženství, dovede popsat svůj oblíbený svátek.</b> Čte nahlas plynule a fonticky správně texty přiměřeného rozsahu.	OSV – v rodinném kruhu PRO – Oblíbený svátek (dle výběru)
<b>POČASÍ</b>	Další slovní zásoba, vyhledání a zpracování informací o měnícím se klimatu.	<b>Dokáže komunikovat o počasí v různých částech světa a jeho současné problematice. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</b>	VEGS – počasí ve světě

## 7.3 Ruský jazyk

### 7.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Ruský jazyk. Patří do vzdělávací oblasti volitelné předměty podle RVP ZV. Na gymnáziu se vyučuje od třetího ročníku. Obsah výuky ruského jazyka pomáhá k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu. Přispívá k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití komunikace v cizím jazyce. Výuka napomáhá získávání schopností číst s porozuměním texty na přiměřené úrovni a porozumění náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Prostřednictvím obsahu předmětu přispívá k poznání kultury zemí dané jazykové oblasti a vede k vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi. Motivuje k pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám národů.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zapracovány takto:

- 3. ročník – 3 hodiny
- 4. ročník – 3 hodiny

#### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po 2 roky. Výuka probíhá dle možností v jazykových učebnách, kmenových třídách nebo ostatních učebnách. Během studia se studenti účastní projektů a příležitostních akcí.

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující metody, postupy a formy práce (strategie):

#### Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – dialog, práce ve dvojici, v menší nebo větší skupině, samostatná práce, diskuse, aby žák dokázal splnit očekávané výstupy
- na základě osvojeného učiva zadává práci, kontroluje její průběžné plnění, vede žáky

- k ověřování výsledků, motivuje k získávání poznatků, vytváří příležitosti pro komunikaci

Žáci:

- propojují získané poznatky do širších celků a poznávají smysl a cíl učení.

### **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- klade vhodné otázky, kterými pomáhá navodit komunikační situace
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žáci:

- snaží se pochopit problém a řešit jej
- umí vyhledat vhodné informace

### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, vede žáky k aktivitám, realizovaným individuálně, ve dvojicích, ve skupinách, v týmu
- vede žáky k výstižnému, logickému a souvislému projevu

Žáci:

- komunikují na přiměřené úrovni, umí naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- hodnotí žáka způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáka k tomu, aby na základě daných kritérií hodnotil své činnosti, podněcuje žáka k argumentaci

Žáci:

- spolupracují ve dvojici nebo skupině, podílejí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, jsou schopni sebekontroly
- dokáží reagovat na názory druhých a vyjádřit své- 165 -

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- vede žáky k prezentaci svých myšlenek, názorů a postojů
- vede žáky k diskusi, učí je vzájemně si naslouchat

Žáci:

- učí se zodpovědně reagovat na danou situaci a respektovat názory ostatních

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede a motivuje žáky k řešení problému, respektuje individuální rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žáci:

- učí se efektivně organizovat svoji práci, osvojují si práci s dalšími zdroji informací, dokáží přistupovat kriticky k výsledkům své práce

### 7.3.2.Osnovy

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
<b>КАК ТЕБЯ ЗОВУТ?</b>	<b>Komunikace</b> – představování, dotazy a odpovědi, jak se kdo jmenuje. <b>Slovní zásoba</b> – představování. <b>Gramatika</b> – použití nového slova быть v oznamovacím způsobu přít. času, vyjádření protikladu. <b>Zvuková a grafická stránka jazyka</b> – poučení o přízvuku, intonace tázacích a oznamovacích vět. Písmena - а, к, м, т, о, б, з, ё, в, н, у, е, я.	<b>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a dokáže na ně reagovat. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</b> Umí se představit, dokáže představit i jiné osoby. Vede jednoduchý rozhovor na téma představování. Dbá na správnou ruskou výslovnost a intonaci. Zvládá číst naučená písmena v tiskací i psané azbuce.	OSV – mezilidské vztahy
<b>ПОЗНАКОМЬТЕСЬ!</b>	<b>Komunikace</b> – pozdravy při setkání a při loučení, seznamování, představování, telefonický rozhovor, jak si domluvit setkání. Oficiální a neoficiální oslovení. <b>Slovní zásoba</b> – pozdravy, seznamování, představování, telefonická domluva setkání. <b>Gramatika</b> – číslovky 1-10 v 1. pádě, 1. pád podst. jmen v oslovení. <b>Zvuková stránka jazyka</b> – rozlišování přízvučních a nepřízvučních slabik, intonace tázacích a oznamovacích vět. Písmena г, д, и, й, л, п, ч, щ, ы, р, с, ь.	Zvládá základní pozdravy při setkání a loučení, umí představit sebe, členy své rodiny i přátele. Dokáže se stavit jednoduchý tematický rozhovor a domluvit si setkání, čte a vypráví se správnou intonací, zvládá další část ruské abecedy slovem i písmem. <b>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomal a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</b>	VEGS – Evropa nás zajímá
<b>ВЫ ГОВОРИТЕ ПО-РУССКИ?</b>	<b>Komunikace</b> – dotazy a odpovědi, odkud kdo je, kde kdo bydlí, kolik je komu let, který jazyk kdo zná. Pozvání na návštěvu. Omluva. <b>Slovní zásoba</b> – místo bydliště, stáří. Země – jejich obyvatelé a rodný jazyk, pozvání, poděkování, omluva. Dny v týdnu.	Umí odpovědět na otázky, odkud kdo je, kde kdo bydlí a kolik je komu let. Dokáže vyjmenovat dny v týdnu, některé země, jejich příslušníky a jejich rodný jazyk. Vede rozhovor na téma pozvání na návštěvu. Dokáže poděkovat a omluvit se. Umí popsat obrázky	Projekt Moje rodina, OSV – mezilidské vztahy

	<b>Gramatika</b> – číslovky 11-20 v 1. pádě, spojení číslovek 1-5 ve spojení s údaji na hodinách. Časování sloves жить, знать, говорить v přítomném čase. <b>Zvuková a grafická stránka языка</b> – pohyblivý přízvuk, intonace oznamovacích a tázacích vět. Písmena ж, ф, ц, щ, ё, ю, ъ. Pořadí písmen azbuky. Funkce jottenhamých písmen. Psaní záporu не u sloves. Pravopis jmen příslušníků národa.	na výše uvedená téma a sestavovat krátké rozhovory. Zvládá poslední část ruské abecedy slovem i písmem a dokáže odříkat z paměti celou azbuku. <b>Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</b>	
У ДИМЫ В ГОСТИЯХ	<b>Komunikace</b> – dotazy a odpovědi při telefonování. Vyjádření radosti a údivu. Odstraňování jazykových nedorozumění. Dotazy a odpovědi, jak se co řekne rusky. <b>Slovní zásoba</b> – číslovky 30-100 v 1. pádě. <b>Gramatika</b> - podstatná jména mužského a ženského rodu (брать, мама) v 1., 2. a 3. pádě jednotného čísla. Osobní zájmena v 1. a 3. pádě. Časování sloves звонить, быть, забыть. Budoucí čas. <b>Zvuková a grafická stránka языка</b> – nepřízvučné о, а. Pohyblivý přízvuk sloves учить, посмотреть в j. č.. Intonace zvolacích vět. Porovnání intonace oznamovacích a tázacích vět. Souhrnné opakování azbuky.	Umí sestavit telef. rozhovor s informací o místě bydliště, dokáže vyjádřit radost nad předaným dárkem, opravuje jazykové chyby. Pracuje se slovníkem a odhaduje význam vyznačených slov. Recituje básničky Vladimíra Vysockého a seznámuje se s jeho životem a dílem. Zvládne vyřešit křížovku, samostatně pohovoří o dárcích, které se dávají při různých příležitostech u nás a v Rusku. Opakuje a procvičuje celou ruskou abecedu. <b>Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</b>	OSV – mezilidské vztahy

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
НАША СЕМЬЯ	Opakování učiva: osvojená konverzační téma, <b>Komunikace</b> – členové rodiny, další příbuzní, kdo kde pracuje, studuje, chodí do školy. <b>Slovní zásoba</b> – rodina, škola, povolání. <b>Gramatika</b> – podst. jména po číslov-	Umí popsat členy rodiny a další příbuzné. Je schopen tvořit k tomuto tématu otázky a odpovědi. Informuje o tom, kde kdo pracuje, chodí do školy nebo studuje. Dokáže k témtu tématům se stavit souvislé vyprávění.	OSV – mezilidské vztahy, sociální komunikace

	<p>kách 1,2,3,4. Osobní zájme- na v 1. až 3.pádě. Přivlast- ňovací zájmena v 1.pádě j.č. a mn.č. Další časování slo- ves. Otázky se slovesem ećstę. Zápor нет. Věty s pomlčkou a bez ní. <b>Zvu- ková a grafická stránka jazyka</b> – pohyblivý přízvuk sloves учить, учиться. Změny intonace otázek podle jejich smyslu.</p> <p>Pracuje se slovníkem, odha- duje význam neznámých slov. Napíše jednoduchý <b>text týkající se jeho sa- motného, rodiny, školy.</b></p>	
<b>ПРОФЕССИЯ</b>	<p><b>Komunikace</b> – dotazy s odpovědí o tom, cím kdo je, cím chce/nechce být, povolání – všeobecně, co koho zajímá a co se komu líbí. <b>Slovní zásoba</b> – povolání, zájmy. <b>Gramatika</b> – názvy profesí mužů a žen, 7. pád j.č. podstatných jmen, další časování sloves. <b>Fonetika</b> – nepřízvučné a, e, Pohyblivý přízvuk sloves v přítomném čase. Výslovnost tvrdého a měkkého л. Výslovnost a zakončení zvratných sloves.</p> <p>Podává přehled různých povolání, hovoří o povolání svých rodičů a dalších členů rodiny a přátel, seznamuje nás se svými zájmy a s využitím volného času. <b>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a volného času.</b> Pracuje se slovníkem, odhaduje na základě oslovené slovní zásoby a kontextu význam neznámých slov. <b>Sděluje jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole.</b></p>	
<b>СВОБОДНОЕ ВРЕМЯ</b>	<p><b>Komunikace</b> – Co kdo dělá ve volném čase, dotazy odpovědi o zájmové činnosti, pozvání na kulturní akci.</p> <p><b>Slovní zásoba</b> – zájmy, kníčky, hudební a literární žánry, hudební nástroje.</p> <p><b>Gramatika</b> – časování dalších sloves, slovesa se skupinou –ова/-ева-, slovesné vazby. <b>Fonetika</b> – nepřízvučné samohlásky, výslovnost tvrdého a měkkého л.</p> <p>Prezentuje své zájmy a podává přehled o různých zájmových činnostech. <b>Sděluje jednoduchým způsobem informace o svém volném času.</b> Sestaví na toto téma jednoduchý souvislý text. Dokáže sestavit pozvání na kulturní akci a je schopen na téma předvést rozhovor. Na základě přečtených textů umí stručně pohovořit o spisovatelích B. Pasternakově a L.N. Tolstém. <b>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních situací, rozumí slovům a jednoduchým větám ve vztahu k běžným tématům.</b></p>	

<b>3HAKOMCTB O</b>	<p><b>Komunikace</b> – seznámení, dopisování, o co se kdo zájímá. <b>Slovní zásoba</b> – zájmová činnost, slovní obrat v korespondenci. <b>Gramatika</b> – časování dalších sloves, slovesné vazby, sklo-jónování osobních zájmen. <b>Fonetika</b> – intonace otázek a odpovědí, výslovnost za-končení zvratných sloves.</p>	<p>Prezentuje své zájmy a po-dává přehled o různých zá-jmových činnostech. Sestaví na toto téma souvislé vy-právění. Umí napsat správ-nou ruskou adresu. <b>Rozumí-jednoduchým informač-ním nápisům a orientač-ním tabulím.</b> Dokáže se-stavit seznamovací inzerát a odpověď na něj. Reprodukuje vyslechnutý text. Vyu-žívá slovník u neznámých textů.</p>	OSV – mezilidské vztahy
------------------------	--	--	-------------------------

## 7.4 Francouzský jazyk

### 7.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Francouzský jazyk, vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace podle RVP ZV. Do předmětu jsou integrovány dílčí aspekty většiny průřezových témat. Vyučovací předmět Francouzský jazyk vede žáky k užívání písemné a mluvené podoby jazyka v nejzákladnějších formách, zároveň žáci získávají informace o Francii a jsou vedeni k zájmu o francouzštinu a frankofonní země.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu v jednotlivých ročnících:

- 3. ročník – 3 hodiny
- 4. ročník – 3 hodiny

#### c) Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s nimi, práce ve dvojicích a ve skupinách, nácvik písemného projevu, práce se slovníky a audio nahrávkami. Dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v učebně s dataprojektorem, případně v alternativním prostředí (atrium, park, kino aj.).

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie):

#### Kompetence k učení

Učitel:

- ve výuce využívá různých metod práce – dialog, řízený rozhovor, práce ve skupinách, samostatná práce, brainstorming
- vede žáka k hledání souvislostí u jazykových struktur, k porovnání s mateřštinou a ostatními jazyky

Žák:

- je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů a třídit je - odborná literatura, časopisy, internet
- rozumí základním pojmem z gramatiky francouzského jazyka
- rozumí hlavnímu smyslu běžných promluv o známých situacích, chápe základní smysl informací, rozumí základním textům, zvládá nejběžnější komunikativní situace a základní konverzační téma z každodenního života, umí samostatně vytvořit jednoduchý text
- je veden k samostatnému zpracování zadaných úkolů

### **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- zařazuje do výuky problémové úkoly orientované jak na gramatické jevy, tak na práci se slovní zásobou
- vede žáka k řešení běžných konverzačních situací

Žák:

- se znalostí základní slovní zásoby se dokáže orientovat v základních situacích a dokáže pochopit význam promluvy nebo textu i při výskytu neznámých slov nebo spojení
- je schopen samostatně řešit základní jazykové situace v běžném životě i mimo školu

### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vyžaduje, aby žák využíval vhodnou slovní zásobu
- upevňuje komunikativní schopnosti během skupinové práce

Žák:

- jasně a stručně formuluje své myšlenky
- dokáže sdělit základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- zařazuje práci ve skupinách, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům

Žák:

- učí se aktivní práci ve skupině
- učí se tolerovat odlišné názory
- má radost z vlastního úspěchu i úspěchu spolužáků

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů

Žák:

- chápe základní souvislosti ve vztazích mezi lidmi, národy a lidmi odlišné kultury
- uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- je schopen pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáka k pečlivé systematické práci
- dbá na bezpečnost práce

Žák:

- chápe výhody systematické práce
- dodržuje pracovní postupy a dbá na bezpečnost práce

#### 7.4.2 Osnovy

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	<p><b>Fonetika a pravopis</b> Systém fr. souhlásek, samohlásek a polosouhlásek. Podoba fr. věty. Intonace věty, rytmus, vázání.</p> <p><b>Mluvnice</b> Přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves. Ženský rod a množné číslo podstatných a přídavných jmen. Člen určitý, neurčitý, dělivý, stažené tvary členu. Osobní zájmena samostatná a nesamostatná. Přivlastňovací a ukazovací zájmena nesamostatná. Tázací zájmeno nesamostatné <i>quel</i>. Neurčité zájmeno <i>tout</i>. Vztažná zájmena. Základní číslovky. Vyjádření záporu. Vyjádření rozkazu a otázky. Řadové číslovky. Zvratná slovesa.</p> <p><b>Slovní zásoba a téma</b> Národnosti, profese, osobní údaje. Základní přídavná jména kvalifikující, barvy. Rodina. Škola. Volný čas.</p> <p><b>Komunikativní dovednosti a situace</b> Představení se, oslovení, poděkování, omluva. Žádost, otázka, pozvání. Popsat osobu, místo, záliby. Zeptat se na cestu, popsat cestu.</p> <p><b>Reálie</b> Francie – známá místa, okolní státy.</p>	<p><b>Poslech a čtení</b> Čte správně s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem o známých záležitostech. Odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby. Orientuje se v textu, rozpozná nejdůležitější informace.</p> <p><b>Ústní a písemný projev</b> Jednoduše, gramaticky správně a stručně popíše své okolí, rodinu a školu (viz.učivo).</p> <p>Krátce, plynule promluví na známé téma. Sdílí jednoduché informace, pocity, plány. Napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů.</p> <p><b>Interaktivní řečové dovednosti</b> Jednoduše zformuluje svůj názor, informaci opraví. Zapojí se do jednoduché konverzace. Dokáže se jednoduše vyjádřit k tématům z oblasti jeho zájmů.</p>	VMEaGS Žijeme v Evropě (INT) OSV Morálka všedního dne Sociální komunikace Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž (INT) MV Multilingvní situace, spolupráce mezi lidmi (INT) OSV Poznávání a rozvoj lidské osobnosti (INT) Sociální komunikace (INT) Rozvíjení poznání, schopností, zájmů a hodnot (INT) MV Psychosociální aspekty interkulturnality (INT)

	Způsob trávení volného času ve Francii. Sváteční dny ve Francii.		
--	--	--	--

4. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	<b>Fonetika a pravopis</b> Upevňování návyků správné výslovnosti. <b>Mluvnice</b> Blízká budoucnost. Zájmeno <i>y</i> . Omezovací konstrukce <i>ne...que</i> . Složený čas minulý. Konstrukce <i>faire + infinitiv</i> . Osobní zájmena v předmětu přímém, ne-přímém. Zájmena <i>personne, jamais, rien</i> . Účel. Budoucí čas složený. <b>Slovní zásoba a téma</b> Roční období, počasí. Denní program. Bydlení. Dopravní prostředky. Média. Sport. Lidské tělo. Zdraví. Cestování. <b>Komunikativní dovednosti a situace</b> Hovořit o denním programu. Vylíčit atmosféru domu, města. Vyjádřit rozkaz. Hovořit o četbě, kulturním životě, sdělovacích prostředcích. Vyjádřit svůj názor, argumentovat. Vyjádřit souhlas, nesouhlas, neochotu, nadšení. Vyjádřit minulé děje, časové vztahy. Hovořit o sportech. Vyjádřit své sny, touhy, přání. Hovořit o zdravém způsobu života. Vyjádřit budoucí děje. Vyprávět své zážitky a dojmy z návštěvy města, země. <b>Reálie</b> Podnebí Francie. Kulturní život ve Francii. Mezinárodní sportovní soutěže. Lékařské ošetření ve Francii. Kulturněhistorické památky ve Francii.	<b>Poslech a čtení</b> Čte správně, plynule a do-statečně rychle nekomplikované faktografické texty, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný. <b>Ústní a písemný projev</b> Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma. Formuluje svůj názor, uvede argumenty. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, krátké zprávy. <b>Interaktivní řečové dovednosti</b> Komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry, v každodenních situacích. Používá vhodné a gramaticky správné výrazy a frazeologické obraty. Respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti.	OSV Poznávání a rozvoj osobnosti (INT) MV Psychosociální aspekty multikulturality (INT) MeV Média, mediální produkty a jejich významy (INT) VMEaGS Žijeme v Evropě (INT)

rické památky Paříže. Frankofonní země.	
--	--

## 7.5 Španělský jazyk

### 7.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP ZV.

Obsahem předmětu je výuka španělského jazyka, která směruje k dosažení cílové úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyk.

Cílem předmětu je osvojení si základních jazykových znalostí a komunikativních dovedností, rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích, využívat ho v praktických činnostech v písemné i mluvené podobě a také získání všeobecné orientace týkající se španělsky mluvících zemí.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinově dotace předmětu v jednotlivých ročnících:

- 3. ročník – 3 hodiny
- 4. ročník – 3 hodiny

#### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve skupinách, zpravidla v kmenových třídách. Během studia se žáci mohou účastnit soutěže ve španělské konverzaci, navštívit divadelní nebo filmová představení a v případě dostatečného zájmu může být zorganizován poznávací zájezd do Španělska. Žáci s hlubším zájmem o španělstinu mohou pokračovat ve studiu ve vyšších ročnících gymnázia.

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou zaměřené na rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

#### Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – dialog, práci ve skupinách, řízenou diskusi, samostatnou práci
- ověřuje učivo, klade otázky
- rozvíjí schopnost žáků pracovat s informacemi
- učí pracovat se slovníky a příručkami, požaduje najít v neznámém textu hlavní myšlenku a podstatné informace
- rozvíjí a podporuje zájem žáků o studium cizího jazyka

Žák:

- propojuje dílčí získané poznatky do širších celků, je schopen samostatného zpracování zadaných úkolů, poznává smysl a cíl učení

#### Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výkladu učiva postupuje od jednoduchého ke složitému, umožňuje žákům samostatně řešit jazykové problémy a vyvodit závěry
- ve výuce simuluje modelové situace z praktického života
- poukazuje na souvislosti jednotlivých oborů, žáci jsou vedeni k využívání mezipředmětových vztahů

Žák:

- snaží se pochopit problém a řešit ho, umí vyhledat vhodné informace

### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- poskytuje prostor ke komunikaci se spolužákem i ve skupině
- vytváří situace, do kterých se mohou žáci dostat ve španělsky mluvícím prostředí
- kultivuje vyjádření a obhájení vlastního názoru
- vede žáky k naslouchání a respektování názoru druhých
- součástí výuky je práce s poslechovými texty

Žák:

- komunikuje na přiměřené úrovni, udrží pozornost pro porozumění obsahu jednotlivých sdělení

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- podporuje jednak práci samostatnou, kde žák uplatní své individuální vědomosti a dovednosti i práci týmovou, kde rozvíjí své schopnosti spolupracovat
- připomíná tradice, při výuce využívá hry, aktivně zapojuje žáky do společenských akcí, soutěží, besed
- využívá nabídky výukových programů - rozhlas, televize, video, internet
- doporučuje zájezdy/pobyty

Žák:

- zapojuje se do skupinové práce, nebo spolupracuje ve dvojici, učí se tolerovat odlišné názory

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- učí porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je
- vytváří v povědomí žáků tolerantní přístup k různorodým jazykovým a kulturním zvláštnostem dané jazykové oblasti

Žák:

- uvědomuje si své povinnosti i práva ve škole i mimo ni, akceptuje jazykové i kulturní zvláštnosti a odlišnosti daných oblastí

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za svoji práci a své jednání
- vyžaduje plnění zadaných úkolů, dodržování dohodnuté kvality a termínů při vypracování úkolů

Žák:

- učí se efektivně organizovat svoji práci, zodpovědně plní zadané úkoly, dodržuje pracovní postupy, dbá na bezpečnost práce

### 7.5.2 Osnovy

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
	Pravidla výslovnosti a pravopisu, abeceda; zákl. rozdíly ve výslovnosti mezi Španělskem a Latinskou Amerikou; interpunkční znaménka, slovní přízvuk, intonace	Zvládá výslovnost všech hlásek šp. abecedy, umí hláskovat slova podle pravidel výslovnosti; rozumí základním pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat	MV Význam jazyků pro dorozumívání, vzdělávání a získávání informací (INT)
	Přítomný čas sloves lla-marse, ser; tvoření příd.jmen mužského a ženského rodu; zájmena osobní podmětná, zájmena zvratná; tú-usted;	Je schopen podat základní informace o sobě: pozdravit, představit se, rozloučit se, umí se na ně zeptat jiné osoby a na otázky odpovědět	VMEaGS Objevujeme Evropu a svět Španělština ve světě Španělsky mluvící země – shody a rozdíly ve srovnání s ČR Regiony Španělska
	Sloveso tener, cumplir; přítomný čas zp. oznamovací – spojovací zp. pravidelných sloves; que + subjun-tivo pres.; tázací zájmena a příslovce qué,cómo, de dónde, cuántos, cuándo; číslovky do 31; dny, měsí-ce, roční období; znamení zvěrokruhu; vyjádření věku; intonace tázacích a zvolacích vět; základní informace o Španělsku, jazyky ve Španělsku	Aktivně používá číslovky do 31; orientuje se v kalendáři; sdělí svůj věk a umí se na věk zeptat; Vyjadřuje jednoduchá přání; rozliší věty tázací a zvolací; čte správně jednoduchý číslovky do 31; dny, měsí-ce, roční období; znamení zvěrokruhu; vyjádření věku; intonace tázacích a zvolacích vět; základní informace o Španělsku, jazyky ve Španělsku	
	Rod podstatných jmen; člen neurčitý a určitý, sta-hování s předložkou de, a; ser/estar/hay; množné číslo podst. jmen; barvy; špan. křestní jména	Popíše vybavení třídy a předměty související s vyučováním, umí pojmenovat základní školní potřeby, popíše obrázek ze školního prostředí	OSV Sociální rozvoj, komunikace Osobnostní rozvoj Představivost, tvorivost Spolupráce a sou-těživost
	Slovní přízvuk; tázací zájmeno cuál; aktivity ve škole; přít. čas sloves pravidelných 1.-3. třídy + spojovací způsob těchto sloves	Dovede se zeptat a odpovědět na činnosti spojené s vyučováním; krátce plynule promluví o své práci ve škole; popíše,	

	v nepřímém rozkazu; neprav. sloveso querer, hacer; Gaudí; základní informace o Mexiku; Andalucía	co po něm chce učitel; podá zákl. informace o Mexiku a zákl. informace o Andaluzii	
	Přítomný čas nepravidel. sloves decir, ir, salir, volver, dormir, jugar, empezar, vestirse, despertarse, acostarse + spojovací způsob těchto sloves pro vyjádření nepřímého rozkazu; zvratná zájmena; určování času; por la mañana, por la tarde, por la noche, todos los días	Popíše své denní aktivity, časově je rozliší, popíše, co je po něm vyžadováno v průběhu dne, umí se zeptat, kolik je hodin a časově je rozliší	OSV Sociální a osobnostní rozvoj
	Zájmena osobní předmětná 3. pádu; muy; záliby, me gusta/no me gusta – negace; rozvrh hodin, vyučovací předměty; slovní přízvuk; Picasso; Cuba; País Vasco	Dokáže se vyjádřit k tématům z oblasti jeho zájmů; aktivně používá slovní zásobu kolem škol. vyučování; jednoduše vyjádří svůj názor, souhlasí s nesouhlasí; podá zákl. informace o Kubě; podá zákl. informace o Baskicku	
	Zájmena přivlastňovací; rodina – členové rodiny, mezilidské vztahy; základní profese; španělské jméno a příjmení; číslovky do 100	Jednoduše představí a popíše členy své rodiny a jakou mají práci. Při komunikaci respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti.	OSV Poznávání a rozvoj lidské osobnosti (INT) Potřeby fyziologické a duševní
	Adjektiva - fyzický popis osob; části těla; neformální dopis; reprodukce textu; Chile; Cataluña	Dovede prezentovat sebe v krátkém dopise. Podá základní informace o Chile a Katalánsku.	
	Minulý čas pretérito perfecto, časové výrazy; postavení zvratných zájmen; popis minulých aktivit; výlet do Zoo	Stručně a jednoduše vypráví o aktivitách v minulém čase, vhodně používá časové výrazy.	
	Předložky a příslovce označující místo; estar, seguir; ptáme se a vysvětlujeme cestu; zvířata v Zoo; opakování slovního přízvuku; Perú, civilizace Inků	Dovede zformulovat jednoduché otázky a odpovědi k tématu jak se někam dostat.	

4. ročník Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
--------------------	--------	----------------------	----------

	Popis osob, charakterové vlastnosti - ser; tvoření ženského rodu a množ. čísla adjektiv; příslovce stavy fyzické a emocionální a jejich projekty – estar; změna významu adjektiv se ser, estar	Aktivně používá sloveso ser a estar v naučených frázích a osvojené slovní zásobě. Jednoduše zhodnotí, co/kdo se mu líbí/nelíbí.	
	Estar+gerundio; ukazovací zájmena; vzdálenost/ blízkost; další slovesa aktivit; neformální reakce – slovesa oír, mirar; vybavení po-kaje-popis; opakování ser, estar, hay. Venezuela	Dokáže se vyjádřit k tématům z oblasti volného času, zapojí se do konverzace použitím známých výrazů. Sestaví popis svého pokoje.	
	Rozšiřující slovní zásoba na téma koníčky a zájmy; mimoškolní aktivity, spojovací způsob – prefiero que; srovnávání tanto-como, plány, vyjádření frekvence; fráze detesto, me encanta, a mí tambié, a mí tampoco; ir a + sust.; mucho/muchos	Popíše využití volného času, aktivity oblíbené, méně oblíbené, reaguje na otázky, poskytne informace také v podobě psané	OSV Poznávání a rozvoj osobnosti (INT) Smysluplné využití volného času
	Sporty, hry + jednoduchá pravidla; practicar, preferir; národní sporty; ir a + inf.; obtíže výslovnosti některých hlásek; Madrid; hl.město Španělska; Argentina	Orientuje se v textu, určí postoje jednotlivých mluvčích rozpozná základní informace; odhadne význam slov na základě znalosti jiného jazyka	OSV Můj vztah k pohybu a ke sportu
	Minulý čas pretérito indefinido-slovesa pravidelná a některá nepravidelná, časové výrazy; kdy to bylo naposled, cos...; plány na prázdniny, cestování, aktivity v budoucím čase	Dokáže vyjádřit jednoduše děje v minulosti, aktivně pracuje se slovníkem, kde je schopen ověřit si správnost informace; prezentuje krátce plány na prázdniny	VMEaGS Objevujeme Evropu a svět
	Na letním táboře, popis krajiny, pobyt na venkově, domácí zvířata; sloveso estar/hay, rozdíly v použití; předložky místa; obtíže výslovnosti některých hlásek; Kanárské ostrovy-Tenerife; civilizace Mayů, a Aztéků	Poskytne informaci o prázdninovém pobytu a aktivitách s ním spojených, orientuje se v základní slovní zásobě na téma příroda a domácí zvířata; rozliší použití está/hay	OSV Můj vztah k živé přírodě
	Opakování učiva. Osvojená konverzační témata	Zdokonaluje se v komunikaci, promlouvá	

	s využitím gramatických pravidel a struktur	na jednoduché téma, reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, učí se aplikovat jazykové znalosti při vlastním poznávání cízích zemí	
--	---	--	--

## 8. Nepovinné předměty

### 8.1 Nepovinná matematika

#### 8.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

##### a) Obsahové vymezení předmětu

Výuka probíhá ve 3. a 4. ročníku dvě hodiny týdně jednou za čtrnáct dnů. Praktikum se vyučuje zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v učebně s dataprojektorem. Cílem předmětu matematika je řešení problémových úloh z oblasti kombinatoriky, pravděpodobnosti a statistiky. Pozornost je věnována rozšiřujícímu učivu o výrazech a jejich úpravách a řešení rovnic a soustav rovnic. Součástí nepovinného předmětu matematika je řešení úloh z různých matematických soutěží, seznámení s možnými strategiemi a postupy jejich řešení. Důraz je kláden na rozvoj abstraktního myšlení a logického usuzování.

##### 8.1.2 Osnovy

3. a 4. ročník	Učivo:	Poznámky
Téma:		
KOMBINATORIKA	<b>Pořadí a variace.</b> Pořadí n-prvkové množiny, počet pořadí n-prvkové množiny, variace tří prvků bez opakování, variace bez opakování, počet variací bez opakování, variace s opakováním, počet variací s opakováním. <b>Kombinace.</b> Pojem kombinace konečné množiny, znázornění kombinace jako procházky po čtvercové síti, souvislost mezi kombinacemi a procházkami, Pascalova čísla, Pascalova tabulka. <b>Kombinace bez opakování a s opakováním.</b> Pojem kombinace bez opakování, počet kombinací bez opakování, tří-prvkové kombinace s opakováním, počet kombinací s opakováním	Rozvoj kombinačního myšlení a vytrvalosti, smysl pro strategii – OSV, VDO
STATISTIKA	<b>Základní statistické pojmy.</b> Statistický soubor, statistické jednotky, rozsah souboru, znaky kvantitativní a kvalitativní, četnost, relativní četnost. <b>Grafické znázornění četnosti a číselných údajů.</b> Práce s tabulkou, druhy grafů – spojnicový, plošný, kruhový.	Umí provést jednoduché statistické šetření. Sběr dat a jejich zobrazení pomocí grafu nebo tabulky a jejich vyhodnocení – EGS

	<b>Aritmetický průměr.</b> Pojem průměru, aritmetický průměr, aritmetický průměr prostý, pojem intervalu, aritmetický vážený průměr.	
<b>PRAVDĚPO- DOBNOŠT</b>	<b>Základní pojmy z pravděpodobnosti.</b> Náhodný pokus, jev jistý, jev nemožný, pravděpodobnost jevu. <b>Neslučitelné jevy, průnik a sjednocení jevů.</b> Množinové diagramy, prázdná množina, množina konečná a nekonečná, podmnožina dané množiny, průnik a sjednocení množin. <b>Jevy slučitelné, jevy neslučitelné, jev opačný.</b>	Hod kostkou a mincí, sázkové hry.
<b>VÝRAZ A JEHO ÚPRAVY</b>	<b>Prohloubení učiva o výrazech.</b> Výpočet třetí mocniny součtu a rozdílu, vzorce $a^3 + b^3$ , $a^3 - b^3$ , operace scítání, odčítání, násobení a dělení, rozklady na součin. <b>Složitější výrazy.</b> Využití úprav výrazů při řešení úloh z praxe.	
<b>ŘEŠENÍ LI- NEÁRNÍCH ROVNIC A JEJICH SOUSTAV, ALGORIT- MIZACE PO- STUPU</b>	Opakování řešení soustavy 2 lin. rovnic o dvou neznámých (metoda sčítací, srovnávací, dosazovací), Gaussova eliminační metoda řešení soustav lin. rovnic, matice, determinanty. <b>Kartézský graf lin. nerovnice.</b> <b>Grafické řešení soustav lin. nerovnic se dvěma neznámými.</b> <b>Lineárně optimalizační metody.</b> Úlohy na maximalizaci a optimalizaci.	Učí se řešit otázky týkající se hospodářského života, smysl pro strategii.
<b>ÚLOHY Z MATEMATICKÝCH OLYMPIÁD</b>	Zajímavé úlohy z různých matematických soutěží, hlavolamy a matematické křížovky.	Učí se trpělivosti, vytrvalosti, rozvoj kombinačního myšlení, smysl pro strategii.

Vysvětlivky:

PT – průřezová téma z RVP ZV

INT – integrovaně v průběhu výuky

MV – mezipředmětové vztahy

P a V – přesahy a vazby

## **8.2 Fyzikální praktikum**

### **8.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **a) Obsahové vymezení předmětu**

Cílem výuky je rozšíření znalostí základních fyzikálních zákonitostí a pojmu, poznávání světa a techniky kolem nás, seznámení s objevy fyziky, které měly dopady na dynamický rozvoj společnosti. Řešení složitějších příkladů z fyzikálních olympiád.

#### **b) Časové vymezení předmětu**

Matematicko–fyzikální praktikum je nepovinný předmět pro žáky nižšího stupně gymnázia.

Týdenní hodinové dotace předmětu je 1 hodina.

#### **c) Organizační vymezení předmětu**

Matematicko–fyzikální praktikum se převážně vyučuje v odborné učebně fyziky.

## **8.2.2 Osnovy**

<b>1. ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>TĚŽIŠTĚ</b>	Stejnrorodá a nestejnorodá tělesa Symetrická tělesa Těžiště středově souměrných těles Těžiště osově souměrných těles Význam těžiště v technické praxi	
<b>PROGRAMOVÁNÍ</b>	Algoritmy Vývojové diagramy Práce se soupravou Lego ROBOLAB Práce na počítači s programy o fyzice	

<b>2. ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>KMITAVÝ POHYB</b>	Základní pojmy kmitavého pohybu Matematické kyvadlo Rezonance	
<b>VEKTORY</b>	Užití vektorů ve fyzice Složky vektorů Součet vektorů a násobek vektoru	
<b>KONDENZÁTOR</b>	Kapacita vodiče a její jednotka Kondenzátor	

	Spojování kondenzátorů	
<b>POLOVODIČE</b>	Polovodiče Změna odporu polovodiče s teplotou Změna odporu polovodiče s osvětlením PN přechod Diodový jev Tranzistorový jev. Tranzistor	

## 8.3 Nové trendy v informatice

### 8.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmeneuje **Nové trendy v informatice**. Je zařazen do čtvrtého ročníku studia jako nepovinný předmět, kde doplňuje předmět Informatika a komunikační technologie.

Výuka předmětu Nové trendy v informatice rozvíjí a prohlubuje technické a logické dovednosti nabité v předmětu Informatika a komunikační technologie, obohatí žáka o pokročilejší a časově náročnější postupy přesahující rámec běžné výuky informatiky.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu Informatika a komunikační technologie jsou v jednotlivých ročníkách zapracovány takto:

- 1. ročník – 0 hodin
- 2. ročník – 0 hodin
- 3. ročník – 0 hodin
- 4. ročník – 1 – 2 hodiny

#### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po 1 rok.

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce (strategie).

### Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi, formuluje závěry
- zadává vhodné úlohy a praktické problémy, vede žáky k samostatné práci i spolupráci a k nutnosti vyhledávat a posuzovat informace
- vede žáka k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce

## **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- učí schopnosti formulovat své požadavky a realizovat je ve spolupráci s počítačem
- předkládá žákům problémy z praxe a vede je k jejich řešení s využitím výpočetní techniky
- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje systematicky, podporuje možnosti intuitivního přístupu žáků k problematice
- učí žáky správně reagovat na možné problémy spojené s obsluhou výpočetní techniky

## **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vede žáka ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- náročnější úkoly zadává skupině žáků, což vede k dovednosti domluvit se, rozdělit si práci, podřídit se zájmu většiny a efektivně spolupracovat
- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě
- učí žáky tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

## **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, sebekritice, vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními na společném zadání
- předvádí žákům způsoby práce s informacemi s jejich zdroji
- vede žáky k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- učí žáky zaujmout odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

## **Kompetence občanské**

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- reflektuje na potřeby a zájmy žáků uplatnitelné v předmětu
- při práci s počítačem vede žáky k respektování práv a duševního vlastnictví při využívání dat a softwaru
- učí žáky k zodpovědnosti a k šetrnému zacházení s výpočetní technikou

### **8.3.2 Osnovy**

<b>4. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>INTERNET</b>	Pokročilá práce s Internetem, vyhledávací servery, int. databáze, webhosting, domény	Využívá Internet jako zdroj informací a umí se na síti samostatně prezentovat	
<b>DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE</b>	Pokročilá znalost práce s digitálním fotoaparátem, složitější editace digitál-	Rozumí nastavení digitálního fotoaparátu, dovede pracovat	INT – Využití digitálních technologií

	ních snímků, fotomontáže	s přednastavenými režimy i s pokročilými funkcemi. Zvládne editaci snímku na úrovni fotomontáže.	
<b>DIGITÁLNÍ VIDEO</b>	Práce s digitální videokamerou a s digitálním záznamem.	Zvládne pořídit kvalitní záznam, dovede jej upravit v příslušném softwaru.	INT – Využití digitálních technologií
<b>HTML, CSS, JAVASCRIPT</b>	Tvorba vlastního webu pomocí vytváření zdrojových kódů	Rozumí jazyku HTML. Na základě znalosti HTML vhodně využívá kaskádové styly. Seznámil se s implementací JavaScriptu do zdrojového kódu stránek.	PRO – vlastní web

Vysvětlivky:

PT – průřezová téma z RVP ZV  
 INT – integrovaně v průběhu výuky  
 MV – mezipředmětové vztahy  
 P a V – přesahy a vazby

## 8.4 Regionální zeměpis

### 8.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Nepovinný předmět „Regionální zeměpis“ je určen pro studenty, kteří se zajímají o geografii a chtějí si rozšířit své geografické vědomosti. Jeho náplň nemusí vždy navazovat na právě probírané učivo v povinném předmětu „Zeměpis“. Předmět se zaměřuje především na prezentaci a rozbor různorodých videodokumentů a vlastních studentských prací (referátů, projektů, prezentací), jak z oblasti fyzicko-geografické, tak z oblasti socioekonomické. Tyto oblasti budou vnímány především z regionálního hlediska. Nepovinný předmět „Regionální zeměpis“ též pomáhá lépe připravit studenty na zeměpisné olympiády.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu:

- 2 hodiny týdně

Regionální zeměpis je nabízen studentům prim až kvart, kteří jej budou navštěvovat společně (předmět je společný pro všechny studenty nižšího stupně víceletého gymnázia).

#### c) Organizační vymezení předmětu

##### Formy a metody práce ve výuce regionálního zeměpisu:

- výuka regionálního zeměpisu probíhá po celé čtyři roky (prima až kvarta) v odborné učebně vybavené audiovizuální technikou
- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek a obrazového materiálu
- sledování a rozbor videodokumentů a fotodokumentace
- prezentace vlastních názorů v diskusi, referátech, projektech (projektová výuka)
- práce ve skupinách (s využitím map, odborné literatury, pracovních listů, časopisů, internetu, fotodokumentace)

- zeměpisné vycházky, exkurze, projekty, návštěvy v muzeu a hvězdárně
- během studia příprava na zeměpisné olympiády

#### 8.4.2 Osnovy

Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNU	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Světadíly, kontinenty, světový oceán (Tichý, Indický, Atlantský a Severní ledový oceán).</li> <li>- Polární oblasti: Antarktida, Arktida.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení.</li> </ul>	
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE AFRIKY	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Afrika: fyzicko-geografická charakteristika.</li> <li>- Afrika: socioekonomická charakteristika.</li> <li>- Afrika: charakteristika vybraných států Severní, Střední a Jižní Afriky.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti afrického kontinentu a vybraných afrických států.</li> </ul>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kácení tropických deštných lesů a vymírání organismů).</p> <p>MV – Lidské vztyčky (rasismus, tolerance, diskriminace).</p>
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Austrálie a Oceánie: fyzicko-geografická charakteristika.</li> <li>- Austrálie a Oceánie: socioekonomická charakteristika.</li> <li>- Australský svaz, Tichomořská ostrovní říše.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti australského kontinentu a Oceánie.</li> </ul>	
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE AMERIKY	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Amerika: fyzicko-geografická charakteristika.</li> <li>- Amerika: socioekonomická charakteristika.</li> <li>- Amerika: charakteristika vybraných států Severní, Střední a Jižní Ameriky.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti amerického kontinentu a vybraných amerických států.</li> </ul>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kácení tropických deštných lesů a vymírání organismů).</p>
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ASIE	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Asie: fyzicko-geografická charakteristika.</li> <li>- Asie: socioekonomická charakteristika.</li> <li>- Asie: charakteristika vybraných států.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti asijského světadílu a vybraných asijských států.</li> </ul>	

		<b>tů.</b>	
<b>REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY</b>	- Evropa: fyzicko-geografická charakteristika. - Evropa: socioekonomická charakteristika. - Evropské regiony (Sever, Východ, Západ, Jih, Jihovýchod, Střed). - Evropa: charakteristika vybraných států jednotlivých evropských regionů.	- <b>Přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry a zvláštnosti evropského světadílu a vybraných evropských států.</b>	VMGaGS– Evropa a svět nás zajímá + Objevujeme Evropu a svět + Jsme Evropané (integrace, život v evropském prostředí, spolupráce zemí).
<b>GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY</b>	- ČR na mapě Evropy - ČR jako součást světových mezinárodních institucí a organizací.	- <b>Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích a organizacích.</b>	VMGaGS– Jsme Evropané (ČR na mapě Evropy, integrace).
<b>PRÍRODNÍ PODMÍNKY ČR</b>	- Povrch, vodstvo, půdy, ochrana přírody, životní prostředí.		EV–Vztah člověka a prostředí (ochrana přírody).
<b>OBYVATELSTVO A SÍDLA ČR</b>	- Obyvatelstvo: základní demografické ukazatele. - Sídla: funkce měst, největší města ČR.		
<b>HOSPODÁŘSTVÍ ČR</b>	- Hospodářství ČR. - Průmysl: těžba nerostných surovin, hlavní průmyslová odvětví. - Zemědělství: zemědělské oblasti, pěstování plodin a chov hospodářských zvířat. - Doprava a spoje: úroveň a skladba dopravy ČR. - Služby, rekreace a cestovní ruch v ČR.	- <b>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.</b>	EV–Vztah člověka a prostředí (vliv hospodářství na životní prostředí).
<b>SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ ČR</b>	- Administrativní členění ČR, NUTS regiony, kraje. - Fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika jednotlivých krajů ČR. - Místní region: základní fyzicko-geografická a socioekonomická	- <b>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky.</b> - <b>Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.</b> - <b>Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní</b>	EV– Vztah člověka k prostředí + Lidské aktivity a problémy životního prostředí (stav životního prostředí v jednotlivých krajích).

	charakteristika, vztahy k okolním regionům, specifika a potenciál místního regionu (Olomouckého kraje).	<b>poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje.</b>	
--	---	---	--

Vysvětlivky:  
 PT – průřezová téma z RVP ZV  
 INT – integrovaně v průběhu výuky  
 MV – mezipředmětové vztahy  
 P a V – přesahy a vazby

## 8.5 Tvůrčí psaní

### 8.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Tvůrčí psaní je koncipováno jako předmět, ve kterém se student učí získat patřičné dovednosti potřebné k tvorbě textů. Hodiny kreativního psaní se soustředí na schopnosti jazykového i verbálního vyjadřování, na kultivaci literárního talentu, na rozvoj individuálního stylu. Studenti se učí jak vyhledávat téma a podněty k práci, jak zapojovat fantazii a obrazotvornost do psaní, jak pracovat se získaným materiélem při výstavbě textu. Učí se však i technikám efektivní smysluplné práce, technikám optimalizace textu, technikám při odbourávání blokád při psaní apod. Cílem je podporovat přirozenou hravost člověka a naučit studenty jak využívat psaní k zábavě, k psychickému přeladění, k uvolnění a k hledání pozitivních prožitků.

#### b) Časové vymezení předmětu

Nepovinný předmět **tvůrčí psaní** je realizován od třetího ročníku víceletého gymnázia. Jeho časové dotace pro jednotlivé ročníky jsou následující:

- 3. ročník – 2 hodiny ve dvoutýdenních intervalech

#### c) Organizační vymezení předmětu

Práce v tvůrčí skupině může být pro studenta stimulací, je však nutné, aby tato pracovní skupina nepřesáhla počet dvanácti účastníků. Je možno ji realizovat v učebně, ale běžné jsou i výlety do netradičního prostředí (atrium, volná příroda, ulice města aj.), návštěvy výstav a galerií. Součástí náplně předmětu je také spolupráce s regionálními a celostátními kulturními institucemi (divadlo, kino, muzeum apod.)

Během studia se mají studenti možnost zúčastnit oborových soutěží a přehlídek, např. Olympiáda v českém jazyce, Evropa ve škole, Literární prvotiny, recitační soutěže, autorské čtení Zlatý brk aj.

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem tvůrčího psaní není nahradit výuku slohu v rámci školní výuky, ale doplnit ji a rozšířit ji. Studenti mají možnost využít schopnosti psát, myslet a jednat twořivě i v jiných oblastech než jen při psaní slohových útvarů, které zvládli v rámci běžné výuky.

### Kompetence k řešení problému

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje kreativní možnosti řešení
- vede žáky k plánování postupů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k ohleduplnosti a k respektu k druhému člověku
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám a argumentům druhých a vhodně na ně reagují
- zapojují se do diskuze a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby při skupinové práci měli možnost se uplatnit všichni členové týmu
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních (posilování empatie)
- motivuje k zájmu o kulturní dědictví

Žáci:

- přijímají a respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k umění

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s technickými zařízeními ve výuce

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla při práci s technickými zařízeními ve výuce
- využívají svých znalostí v běžné praxi

### 8.5.2 Osnovy

<b>3. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
	<b>Charakteristika literární postavy</b>	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.	
	<b>Výklad</b>	Využívá základy studijního čtení, umí vyhledat klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z daného textu.	
	<b>Úvaha</b>	Odlišuje fakta od názorů a hodnocení. Ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji.	
	<b>Rétorika</b>	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá všech prostředků řeči.	

<b>4. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
	<b>Vypravování v umělecké oblasti</b>	Uspořádá obsah textu s ohledem na jeho účel.	
	<b>Úvaha</b>	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní	
	<b>Diskuze Proslov</b>	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru: Zapojuje se do diskuze, pokouší se řídit diskuzi, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	

	<b>Publicistické útvary Sdělovací prostředky</b>	Rozpoznává manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj.	
--	--	---	--

## 8.6 Historický seminář – Dějiny Olomouce

### 8.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Tento jednoletý nepovinný předmět je určen pro studenty třetího a čtvrtého ročníku nižšího gymnázia s dotací 2 hodiny týdně.

Rozvíjí znalosti dějin a historických památek Olomouce a okolí a umožňuje tak uplatnit teoretické znalosti získané v hodinách dějepisu.

Výuka bude probíhat částečně formou exkurzí a v terénu budou studenti poznávat konkrétní historické památky. Jedním z výstupů bude zpracovávání úkolů zadaných učitelem, příp. projekty či spolupráce s památníky. Dle možností bude při výuce využívána i AVT. Studenti se naučí vyhledávat a využívat odbornou literaturu, knihovny, internetové zdroje a tyto informace dále zpracovávat. Program semináře bude pružně reagovat na aktuální nabídky (např. výstavy, přednášky, besedy...).

Výuka zahrne např.:

- historické osobnosti regionu (budou se prolínat jednotlivými tématy)
- olomoucké instituce zabývající se dějinami
- dějiny města Olomouce (památky, městské části apod.)
- zvláštní důraz bude kladen na následující téma:
  - poslední Přemyslovec v Olomouci
  - Olomouc za Třicetileté války
  - tereziánské opevnění
  - barokní Olomouc
  - katolická Olomouc (arcibiskupství)
  - vývoj školství a vzdělanosti v Olomouci (univerzita)
  - Velká Olomouc
  - Olomouc za světových válek
  - židovská Olomouc
  - Olomouc v době komunistické totality
  - Projekt – průběžná práce s konečnou prezentací na téma *Historická osobnost spjatá s Olomoucí*

### 8.6.2 Osnovy

Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
<b>SEZNÁMENÍ S OLOMOUCKÝMI INSTITUCEMI ZABÝVAJÍCÍMI SE DĚJINAMI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vlastivědné muzeum v Olomouci</li> <li>- knihovny</li> <li>- Zemský a Okresní archiv</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák se orientuje v dostupných možnostech získávání informací o dějinách Olomouce</li> </ul>	Exkurze – Vlastivědné muzeum v Olomouci
<b>VZNIK MĚSTA OLOMOUCHE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- geografický úvod</li> <li>- počátky osídlení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák se orientuje na mapě olomouckého</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- založení města</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- regionu</li> <li>- žák si uvědomuje starobylost Olomouce</li> </ul>	
<b>PŘEMYSLOVSKÁ OLOMOUC</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Olomouc za vlády Přemyslovců</li> <li>- založení biskupství</li> <li>- Přemyslovský palác</li> <li>- zavraždění Václava III.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák lokalizuje románskou památku</li> <li>- vysvětlí vztah Přemyslovců k Olomouci</li> </ul>	
<b>GOTICKÁ OLOMOUC</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- gotické památky v Olomouci</li> <li>- (Dóm sv. Václava, chrám sv. Mořice...)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná a demonstruje hlavní znaky gotiky na místních památkách</li> </ul>	Exkurze – Přemyslovský palác a gotické památky v Olomouci
<b>RENESANČNÍ OLOMOUC</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- renesanční paláce</li> <li>- radnice</li> <li>- měšťanské domy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná a demonstruje hlavní znaky renesance na místních památkách</li> </ul>	Exkurze – radnice a jiné renesanční památky v Olomouci
<b>OLOMOUC ZA TŘICETILETÉ VÁLKY A BUDOVÁNÍ OPEVNĚNÍ PO VÁLCĚ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vpád Švédů</li> <li>- společnost a život za Třicetileté války</li> <li>- tereziánské opevnění</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák objasní roli a strategický význam Olomouce jako pevnostního města</li> <li>- vyjmenuje lokality, kde se nachází pozůstatky opevnění</li> </ul>	
<b>BAROKNÍ OLOMOUC</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- barokní kostely</li> <li>- kašny</li> <li>- sloup Nejsvětější Trojice</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná a demonstruje hlavní znaky baroka na místních památkách</li> </ul>	Exkurze – barokní památky v Olomouci
<b>KATOLICKÁ OLOMOUC</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- církevní instituce v Olomouci</li> <li>- významné církevní osobnosti</li> <li>- arcibiskupství</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák vysvětlí vliv církve na podobu a vývoj Olomouce</li> </ul>	Exkurze – Arcibiskupský palác
<b>VÝVOJ ŠKOLSTVÍ A VZDĚLANOSTI V OLOMOUCI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- univerzita</li> <li>- jezuitská kolej</li> <li>- univerzitní knihovna</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák charakterizuje význam vzdělání ve středověké společnosti a možnosti jeho získání v Olomouci</li> </ul>	<b>PT: VDO</b> <b>INT:</b> Občanská společnost a škola
<b>VELKÁ OLOMOUC</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- městské části a jejich vývoj</li> <li>- vznik Velké Olomouce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák označí na mapě města jednotlivé městské části a charakterizuje jejich svěbytnost</li> </ul>	<b>PT: OSV</b> <b>INT:</b> Sociální rozvoj
<b>OLOMOUC ZA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- život za okupace</li> <li>- válečné útrapy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák porovná život za nacismu s životem v demokracii</li> <li>- žák rozliší hlavní znaky nacistického režimu</li> </ul>	Beseda s pamětníkem

<b>ŽIDOVSKÁ OLOMOUC</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- historie Židů na Moravě</li> <li>- židovská obec v Olomouci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák charakterizuje typické rysy židovské kultury</li> </ul>	<b>PT: OSV</b> <b>INT: Morální rozvoj</b> <b>PT: MV</b> <b>INT: Multikultura</b>
<b>OLOMOUC ZA KOMUNISTIC- KÉ TOTALITY</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- komunistické instituce v Olomouci (MNV, ONV...)</li> <li>- růst průmyslové výroby v Olomouci</li> <li>- olomoucké školství za totality</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák porovná život za komunismu s životem v demokracii</li> <li>- žák rozliší hlavní znaky komunistického režimu a porovná je s demokracií</li> </ul>	<b>PT: VDO</b> <b>INT: Občan, občanská společnost a stát</b> <b>PT: Med</b> <b>INT: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</b>

Vysvětlivky:  
 PT – průřezová téma z RVP ZV  
 INT – integrovaně v průběhu výuky  
 MV – mezipředmětové vztahy  
 P a V – přesahy a vazby

## 8.7 Anglický jazyk

### 8.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Anglický jazyk. Tento tříletý nepovinný předmět patří do vzdělávací oblasti Cizí jazyk podle RVP ZV. Na gymnáziu se vyučuje od druhého ročníku. Obsah výuky anglického jazyka pomáhá k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu. Přispívá k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití komunikace v cizím jazyce. Výuka napomáhá získávání schopnosti číst s porozuměním texty na přiměřené úrovni a porozumění náročného ústního sdělení na úrovni osvojených znalostí. Prostřednictvím obsahu předmětu přispívá k poznání kultury zemí dané jazykové oblasti a vede k vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi. Motivuje k pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám národů.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 2 hodiny

#### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po 3 roky. Výuka probíhá dle možností v jazykových učebnách, kmenových třídách nebo ostatních učebnách. Během studia se studenti účastní konverzační soutěže, projektů, výjezdů do zahraničí, příležitostních akcí – např. divadelního představení v AJ.

#### **d) Výchovné a vzdělávací strategie**

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující metody, postupy a formy práce (strategie):

##### **Kompetence k učení**

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – dialog, práce ve dvojici, v menší nebo větší skupině, samostatná práce, diskuse, aby žák dokázal splnit očekávané výstupy
- na základě osvojeného učiva zadává práci, kontroluje její průběžné plnění, vede žáky k ověřování výsledků, motivuje k získávání poznatků, vytváří příležitosti pro komunikaci.

Žáci:

- propojují získané poznatky do širších celků a poznávají smysl a cíl učení.

##### **Kompetence k řešení problému**

Učitel:

- klade vhodné otázky, kterými pomáhá navodit komunikační situace
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žáci:

- se snaží pochopit problém a řešit jej. Umí vyhledat vhodné informace

##### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, vede žáky k aktivitám, realizovaným individuálně, ve dvojicích, ve skupinách, v týmu
- vede žáky k výstižnému, logickému a souvislému projevu

Žáci:

- komunikují na přiměřené úrovni, umí naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat

##### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- hodnotí žáka způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok, vede žáka k tomu, aby na základě daných kritérií hodnotil své činnosti, podněcuje žáka k argumentaci

Žáci:

- spolupracují ve dvojici nebo skupině, podílejí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, jsou schopni sebekontroly
- Dokáží reagovat na názory druhých a vyjádřit své

##### **Kompetence občanské**

Učitel:

- vede žáky k prezentaci svých myšlenek, názorů a postojů
- Vede žáky k diskusi, učí je vzájemně si naslouchat

Žáci:

- se učí zodpovědně reagovat na danou situaci a respektovat názory ostatních

## **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede a motivuje žáky k řešení problému, respektuje individuální rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žáci:

- se učí efektivně organizovat svoji práci, osvojují si práci s dalšími zdroji informací, dokáží přistupovat kriticky k výsledkům své práce.

### **8.7.2 Osnovy**

<b>2. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma</b>			
<b>OBLEČENÍ</b>	Další druhy oblečení, zimní a letní, mužské a ženské, sportovní a sváteční. Oblečení pro různé příležitosti.	Aplikuje znalosti slovní zásoby na sdělení o svém oblíbeném oblečení a barvách, umí sdělit, co má na sobě, co rád nosí, jaké oblečení má, umí o tomtéž formulovat otázky na jinou osobu.	OSV – Popis člověka
<b>ZVÍŘATA</b>	Zvířata v ohrožení.	Dokáže postihnout smysl textu na téma Zvířata v ohrožení.	EV – Ochrana ohrožených druhů PRO – Ohrožená zvířata OSV – Můj vztah k živé přírodě
<b>SPORT</b>	Extrémní sporty.	Umí sdělit na základě slovní zásoby své oblíbené druhy sportů a jiných činností, seznamuje se s novými sporty.	OSV – Můj vztah ke sportu a pohybu
<b>LIDSKÉ TĚLO</b>	Rozšiřující slovní zásoba a pojmy, týkající se částí těla a jejich funkcí.	<b>Sděluje a poznává části těla, umí popsat lidské tělo. Používá dvojjazyčný slovník – průběžně.</b>	
<b>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</b>	Roční období, počasí, klima, popis krajiny, nové klimatické jevy.	<b>Aplikuje znalosti slovní zásoby na sdělení o rozdílech ročních období, různých klimatech.</b>	OSV – Můj vztah k přírodě PRO – Životní prostředí
<b>HUDBA</b>	Moderní hudební styly, hudební pojmy.	<b>Zformuluje sdělení o oblíbeném hudebním žánru, o činnostech spojených s hudbou, orientuje se v textu na dané téma, vyjmenuje základní hudební nástroje.</b>	PRO – Oblíbená hudební hvězda
<b>VOLNÉ TÉMA</b>	Dle výběru studentů z R+R		

<b>3. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>ŽIVOTOPIS</b>	Životopisy slavných osobností, vlastní strukturovaný životopis	<b>Orientuje se v textu a zvládne vyjádřit hlavní myšlenky, vytvoří životopis slavné osoby na dané úrovni, orientuje se v časových údajích, učí se písemnou formou vytvořit svůj životopis.</b>	VEGS – Evropa a svět nás zajímají PRO – Slavná postava z naší historie i přítomnosti
<b>ZNALOST JAZYKŮ</b>	Angličtina v moderním světě, proč se učíme anglicky, dramatizace příběhů v AJ.	Dokáže formulovat význam studia jazyků, vyzkouší si v týmu dramatizaci příběhu v AJ.	VEGS – Evropa a svět nás zajímají
<b>KONÍČKY A ZÁJMY</b>	Rozšiřující slovní zásoba na téma koníčky a zájmy.	<b>Zformuluje výpověď o svých schopnostech a dovednostech, prakticky používá na své úrovni výpověď o svých koníčcích a zájmecích.</b>	PRO – Mé záliby OSV – smysluplné využití volného času
<b>ZEMĚPIS SVĚTA</b>	Další informace o vybraných cizích zemích a anglicky mluvících zemích.	<b>Na základě zeměpisných a jazykových znalostí vytvoří krátký text.</b>	VEGS – Evropa a svět nás zajímá
<b>DOPRAVA</b>	Doplňková slovní zásoba forem cestování a dopravy, vliv dopravy na životní prostředí.	<b>Aplikuje znalosti slovní zásoby a porovnává výhody a nevýhody různých dopravních prostředků, orientuje se v mluveném projevu na dané téma.</b>	OSV – práce v týmu PRO – Báječné prázdniny VEGS – Evropa a svět nás zajímají
<b>CESTOVÁNÍ</b>	Doplňkové téma na základě vlastních zkušeností s cestováním.	<b>Učí se vyprávět a psát o vlastním poznávání cizích zemí.</b>	VEGS – Evropa a svět nás zajímají

<b>4. ročník</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>Téma:</b>			
<b>ORIENTACE VE MĚSTĚ</b>	Rozšiřující orientace v Olomouci a Londýně, poznávání památek a historie. Práce s mapami.	<b>Aplikuje slovní zásobu na uvedená témata, snaží se orientovat v jednoduché mapě města, umí se zeptat na místo a poslat určitým směrem, orientuje se v základních předložkách místa a aplikuje je. Využívá vlastní zkušenosti.</b>	OSV – orientace na mapě
<b>OBCHODY A NAKUPOVÁNÍ</b>	Slovní zásoba – typy obchodů, zboží, nákupy.	<b>Dokáže komunikovat při nakupování.</b>	OSV – v obchodě
<b>VAŘENÍ</b>	Recepty dle individuálního výběru.	Umí vysvětlit pracovní postup a přísady dle zvoleného receptu, umí vyjádřit	PRO – Recept VEGS – z cizích kuchyní

		množství případ.	
<b>V RESTAURACI</b>	Další slovní zásoba na dané téma, objednávka, stížnost.	<b>Umí si objednat jídlo v restauraci, orientovat se v jídelníčku, vyjádřit jednoduše nespokojenost.</b>	OSV – chováme se slušně v restauraci
<b>SVÁTKY, TRADICE</b>	Rozšiřující slovní zásoba – naše a vybrané cizí svátky a tradice.	<b>Na základě textu se orientuje v tradičních různých náboženstvích, dovede popsat svůj oblíbený svátek. Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.</b>	VEGS – Svátky a tradice OSV – v rodinném kruhu PRO – Oblíbený svátek(dle výběru)
<b>POČASÍ</b>	Další slovní zásoba, vyhledání a zpracování informací o měnícím se klimatu.	<b>Dokáže komunikovat o počasí v různých částech světa a jeho současné problematice. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</b>	VEGS – počasí ve světě

Vysvětlivky:

PT – průřezová témata z RVP ZV  
INT – integrovaně v průběhu výuky  
MV – mezipředmětové vztahy  
P a V – přesahy a vazby

## 8.8 Německý jazyk

### 8.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Tento dvouletý nepovinný předmět je určen pro žáky třetího a čtvrtého ročníku nižšího gymnázia s dotací 1 hodina týdně. Předmět rozvíjí znalosti získané ve druhém ročníku a učí žáky komunikovat, pracovat s neznámými texty a neznámými výrazy. Výuka je zpestřena množstvím slovních her, křížovkami, krátkými pohádkami, písničkami, soutěžemi atd. Žák má možnost zdokonalit své schopnosti dorozumět se v běžných situacích. Ve výuce bude využívána i audiovizuální technika.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace:

- 3. ročník – 1 hodina
- 4. ročník – 1 hodina

#### c) Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s nimi, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, nácvik písemného projevu, práce se slovníky a audio nahrávkami.

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

##### Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáka k celoživotnímu učení
- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce
- vede žáka k samostatnému zpracování zadaných úkolů

##### Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje do výuky problémové úkoly orientované jak na gramatické jevy, tak na práci se slovní zásobou
- vede žáka k řešení běžných konverzačních situací

##### Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje, aby žák využíval vhodnou slovní zásobu
- upevňuje komunikativní schopnosti během skupinové práce

##### Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupinách, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům

##### Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů

##### Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k pečlivé systematické práci
- dbá na bezpečnost práce

#### 8.8.2 Osnovy

3. ročník	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
Téma:			
FAMILIE, UNSER GAST	Komunikace: naučit se pojmenovat členy rodiny, pozvat někoho na návštěvu, vyjádřit fráze užívané při jídle.	Umí pojmenovat členy rodiny, pozvat někoho na návštěvu, vyjádřit fráze užívané při jídle.	OSV – Osobnostní rozvoj (PRO)
MEIN FREUND	Komunikace: naučit se popsat charakterové vlastnosti, vzhled a zájmy.	Rozlišuje kladné a záporné vlastnosti osob, umí popsat vzhled. Používá slovní zásobu na téma zájmy.	OSV – Osobnostní rozvoj (PRO) OSV – Morální rozvoj

<b>BEIM ARZT</b>	Komunikace: naučit se popsat lidské tělo, nemoci a poranění. Naučit se komunikovat u lékaře a v lékárně.	<b>Umí popsat lidské tělo, nemoci a poranění. Používá slovní zásobu potřebnou pro komunikaci u lékaře a v lékárně.</b>	OSV – Osobnostní rozvoj (PRO)
<b>FREIZEIT UNSERER JUGENDLICHEN</b>	Komunikace: naučit se vyjádřit mínění, porovnat osoby a jejich zájmy, popsat koníčky.	<b>Dokáže vyjádřit své mínění k tématu, umí srovnat osoby a jejich zájmy, popsat koníčky.</b>	MKV – Multikultura, lidské vztahy Med – Vliv médií, Stavba mediálního sdělení (PRO)
<b>KULTUR</b>	Komunikace: naučit se používat slovní zásobu pro návštěvu kina, divadla, diskoték. Naučit se orientovat se v četbě krátkých beletristických textů.	<b>Zvládá používat slovní zásobu pro návštěvu kina, divadla, diskoték. Umí se orientovat v četbě krátkých beletristických textů.</b>	OSV – Osobnostní rozvoj, Med – Kritické čtení

<b>4 ročník</b> <b>Téma:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Školní výstup – žák:</b>	<b>Poznámky</b>
<b>SPORT</b>	Komunikace: popis sportovních odvětví, nářadí, druhy letních a zimních sportů, sport a životní styl.	<b>Popíše různá sportovní odvětví, nářadí, rozlišuje letní a zimní sporty. Rozumí výrazům používaným v běžných sportech.</b>	OSV – Osobnostní rozvoj (PRO)
<b>REISEN</b>	Komunikace: podat návrh na výlet, domluvit si setkání, zeptat se na cestu a popsat cestu, fráze a nápisy při cestování. Slovní zásoba: dopravní prostředky, budovy ve městě.	<b>Umí podat návrh na výlet, domluvit si setkání, zeptat se na cestu a popsat cestu. Užívá fráze běžné při cestování a orientuje se v nápisech. Rozlišuje dopravní prostředky a budovy.</b>	VEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Osobnostní rozvoj MKV – Multikultura, lidské vztahy (PRO)
<b>EINKAUFEN</b>	Komunikace: fráze při nakupování Slovní zásoba: oddělení obchodního domu, zboží.	<b>Řekne o jaké věci má zájem v obchodě, zeptá se na cenu, apod. Orientuje se v obchodním domě a umí popsat zboží, o které má zájem.</b>	OSV – Osobnostní rozvoj MKV – Kulturní rozdíly (PRO)
<b>BERUFE</b>	Komunikace: povolání a jejich náplň, čím se chce stát a proč, vzdělávací systém v ČR.	<b>Popíše povolání a jejich náplň, čím se chce stát a proč. Umí pospat vzdělávací systém v ČR.</b>	OSV – Osobnostní rozvoj VDO – Občanská společnost EnV – Lidské aktivity a problémy
<b>NATUR</b>	Komunikace: život na venkově, zvířata v ZOO, počasí a roční období.	<b>Dokáže popsat život na venkově a srovnat ho s životem ve městě, zvířata v ZOO, počasí a roční období.</b>	EnV – Základní podmínky života (PRO)

Vysvětlivky:  
 PT – průřezová téma z RVP ZV  
 INT – integrované v průběhu výuky  
 MV – mezipředmětové vztahy  
 P a V – přesahy a vazby

## 8.9 Sportovní hry

### 8.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

#### a) Obsahové vymezení předmětu

Podle zájmu studentů škola nabízí nepovinný předmět Sportovní hry. Cílem SH je především rozvíjet a zdokonalovat pohybové schopnosti a dovednosti u talentovaných jedinců a zároveň vzbuzovat zájem o tělesnou výchovu a sport u pohybově méně zdatných studentů. Náplň SH vychází především ze zájmu studentů, motivující atmosféry a z individuálních předpokladů každého studenta, které jsou ve hrách využity ve prospěch družstva.

#### b) Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

- 1. ročník – 2 hodiny
- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 2 hodiny

#### c) Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá podle zájmu studentů, nejlépe však po celé 4 roky. V běžných hodinách probíhá výuka oddeleně pro hochy a dívky – jsou tedy otevřeny dvoje sportovní hry.

Formy realizace: soutěž, turnaj, herní hodina.

Místa realizace: tělocvična, školní hřiště

#### d) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají stejné metody, postupy a formy práce jako ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova.

## 8.9.2 Osnovy

1. – 4. ročník Téma:	Učivo:	Školní výstup – žák:	Poznámky
<b>SPORTOVNÍ HRY</b>	<b>Fotbal (hoši)</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- základy herních systémů – postupný útok, rychlý protiútok</li> <li>- řízená hra</li> <li>- pravidla fotbalu</li> </ul> <b>Volejbal</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jed-</li> </ul>	<b>Platí pro všechny hry:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná pravidla jednotlivých sportovních her</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě aplikuje ve hře</li> <li>- zná základy herních</li> </ul>	<b>PT – OSV – koooperace při hře</b>

	<p>notlivce – odbití vrchem a spodem, podání a smečování</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra v malých celcích</li> <li>- hra 6 : 6</li> <li>- pravidla volejbalu</li> </ul> <p><b>Basketbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- útočné kombinace – rychlý a postupný protiútok</li> <li>- osobní a zónová obrana</li> <li>- hra v pěticích podle pravidel</li> <li>- pravidla basketbalu</li> </ul> <p><b>Florbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- řízená hra</li> <li>- základní pravidla florbalu</li> </ul> <p><b>Softbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- herní činnosti jednotlivce</li> <li>- řízená hra</li> <li>- základní pravidla softbalu</li> </ul>	<p>systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí výrokům rozhodčího a respektuje je</li> <li>- dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření</li> <li>- dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva</li> <li>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka organizátora</li> <li>- dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> <li>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</li> </ul>	
--	---	--	--

Vysvětlivky:

PT – průřezová téma z RVP ZV

INT – integrovaně v průběhu výuky

MV – mezipředmětové vztahy

P a V – přesahy a vazby

## **9. Hodnocení žáků a autoevaluace školy**

### **9.1 Pravidla pro hodnocení žáků**

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována podle § 69 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), § 30 odst. 2 a vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a na základě RVP G.

### **9.2 Zásady hodnocení výsledku vzdělávání**

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí těmito zásadami:

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.

Průběžné hodnocení je hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých předmětech. Učitel sleduje a hodnotí, jak si žák osvojil látku daného předmětu. Proto žáky zkouší ústně či písemně, diskutuje s nimi, zadává jim různé úkoly ve škole i domů nebo hodnotí výkony žáka ve výcvikových kurzech a cvičeních.

Učitel na začátku roku nebo každé pololetí specifikuje své požadavky ke klasifikaci, o každé klasifikaci žáka ve svém předmětu vede evidenci.

Žák je z daného vyučovacího předmětu klasifikován, pokud jeho účast v hodinách daného předmětu je alespoň 51 % odučených hodin v daném klasifikačním období.

Žák má právo být z vyučovacího předmětu klasifikován za jedno klasifikační období aspoň tolíkrát, kolik je dvojnásobek počtu týdenních hodin vyučovaných v daném předmětu ve škole.

Učitel prokazatelně oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a provede zápis známky do systému BAKALÁŘI. Učitel sděluje a zapisuje do systému BAKALÁŘI všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci. Po ústním vyzkoušení oznamí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky písemných zkoušek a samostatných prací oznamí žákovi nejpozději do 14 dnů, v případě slohových prací z českého jazyka do 21 dnů. Opravené práce je povinen žákům předložit.

Předepsané práce z českého jazyka a matematiky se uchovávají po celou dobu vzdělávání žáka.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 20 minut, informuje vyučující žáky s patřičným předstihem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitelé dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden;
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací;
- neužívají zkoušení jako způsob jak nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co žák umí;
- klasifikují jen probrané učivo;
- dbají, aby před rozsáhlejším prověrováním znalostí měli žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažítí učiva.

Třídní učitelé, případně výchovný poradce, jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikaci žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů nebo výchovného poradce na pedagogické radě.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů od oznamení klasifikace, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení nebo výpisu z vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka (§ 69 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb.).

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm.

Při přestupu na jinou školu převede třídní učitel na žádost zákonného zástupce nezletilého žáka nebo na žádost zletilého žáka klasifikaci do slovního hodnocení.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se tedy neurčuje jen na základě průměru klasifikace za příslušné období.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonné zástupci nezletilých žáků nebo rodiče zletilých žáků jsou o prospěchu žáka informováni průběžně učiteli jednotlivých předmětů prostřednictvím žákovských průkazů nebo přihlašovacího systému – program BAKALÁŘI, případně na vyžádání i jinou formou. Žáci čtyřletého studia a žáci třídy vyššího stupně víceletého studia si mohou zapisovat známky do studijního průkazu sami, pokud jim je nezapíše vyučující.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se na konci pololetí hodnotí stupněm: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný, kde znamená:

1 – výborný

Žák ovládá učebními osnovami stanovené poznatky, pojmy, fakta, definice a zákonitosti uceleně, dokáže je samostatně aplikovat na konkrétních příkladech, projevuje samostatnost, tvorivost, pohotovost a logické myšlení, dovede samostatně řešit úkoly a výsledky řešení zobecňovat, vyjadřuje se přesně, s jistotou a plynule. Případnou chybu si sám uvědomí a napraví. Jeho písemné a grafické práce jsou po stránce obsahu i vnějšího projevu bez závad. Je schopen samostatně pracovat s vhodnými studijními materiály. Orientuje se v informačních zdrojích a dokáže jich využívat k řešení praktických úkolů.

## 2 – chvalitebný

Žák ovládá učebními osnovami stanovené poznatky, pojmy, fakta, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, dokáže je aplikovat v celku samostatně, myslí logicky správně, ale ne vždy pohotově a přesně, umí bez potíží řešit úlohy a výsledky zobecňovat, při práci se dopouští pouze nepodstatných chyb. Kvalita činností je bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí pracovat s vhodnými studijními materiály. Časťně zná informační zdroje a dokáže jich využívat k řešení praktických úkolů.

## 3 – dobrý

Žák učivo zhruba ovládá tak, že na probrané učivo může navazovat nové učivo. V projevu je méně samostatný, dopouští se podstatných nepřesností, chyby dovede za pomocí jiné osoby odstranit. Správně odpovídá na dílčí otázky. V písemných a grafických projevech se dopouští chyb a nepřesností. Orientace v informačních zdrojích je neúplná, nedovede poznatky aplikovat bez pomoci učitele.

## 4 – dostatečný

Žák má závažné mezery ve vědomostech. Fakta ovládá bez vzájemných souvislostí, není samostatný v myšlení a při řešení úloh se dopouští podstatných chyb, které napravuje jen s pomocí učitele, vyjadřuje se nepřesně a nesprávně. Jeho písemné a grafické práce mají po stránce obsahu a vnějšího projevu značné nedostatky. Při samostudiu má velké těžkosti, neumí vyhledat klíčová slova, odlišit podstatné od nepodstatného. Orientace v informačních zdrojích je problematická.

## 5 – nedostatečný

Žák zvládá učivo neúplně, neuceleně a nepřesně. Není samostatný v myšlení, neorientuje se v probraném učivu. Problémy nedokáže účinně analyzovat ani řešit. Závažné nedostatky a chyby nedokáže opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nemá představu o informačních zdrojích a jejich využití.

Žák, jehož prospěch je na konci 1. pololetí nedostatečný, musí prokázat dostatečné doplnění znalostí, a to do konce 3. čtvrtletí. Přezkoušení je veřejné (před třídou), termín je žákovi oznámen nejméně 14 dnů předem. Hodnocení se započítává do klasifikace za 2. pololetí.

### Hodnocení výsledků vzdělávání

1. Prospěl s vyznamenáním  
Žák prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.
2. Prospěl  
Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.
3. Neprospěl  
Žák neprospěl, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný.

## 9.3 Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- koná-li rozdílovou zkoušku;
- požádá-li zletilý žák nebo zákonné zástupce nezletilého žáka o jeho přezkoušení;
- koná-li opravné zkoušky;
- jestliže po přerušení studia chce pokračovat ve vyšším ročníku.

Komisionální zkoušku může ředitel školy nařídit i v případě, není-li žák ve vyučovacím předmětu za dané klasifikační období hodnocen.

Komise pro komisionální zkoušky je tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel a přísedící, který má aprobaci pro stejný nebo příbuzný vyučovací předmět. Členy komise jmenuje ředitel. Pokud je ředitel zároveň zkoušejícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda komise v den konání zkoušky.

## **9.4 Opravné zkoušky, opakování ročníku**

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku, tzn. do konce srpna, v termínu stanoveném ředitelem školy. Žáci mohou v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky tak, aby ji žák čtyřletého gymnázia nebo vyššího stupně šestiletého a osmiletého gymnázia vykonal nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Žák, který se bez vážných důvodů ke zkoušce nedostaví, je klasifikován stupněm nedostatečný.

V případě, že žák nepostoupí do vyššího ročníku, může písemně požádat ředitele školy o povolení opakování ročníku. Ředitel školy může opakování ročníku povolit. Opakování ročníku povoluje ředitel na návrh pedagogické rady. Zpravidla se nepovoluje opakování ročníku žákům, kteří jsou na konci školního roku klasifikováni ze dvou a více předmětů nedostatečnou a jejich celkový prospěch je horší než 2,80.

Obsahem opravné zkoušky je:

- látka 2. pololetí, pokud žák v 1. pololetí prospěl nebo dodatečně prokázal doplnění znalostí.
- látka celého ročníku, pokud žák neprospěl v 1. pololetí a neprokázal doplnění znalostí za toto období.

## **9.5 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků**

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, neboť se jím posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Proto:

- jsou pedagogičtí pracovníci povinni vést žáka k tomu, aby dokázal sám komentovat a zhodnotit svůj výkon;
- pedagogičtí pracovníci o chybě se žáky diskutují, žáci mohou některé práce sami opravovat, a chyba je tak brána jako důležitý prostředek učení;
- se při sebehodnocení žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál;
- známky nejsou jediným zdrojem motivace.

## **9.6 Zásady pro hodnocení chování ve škole**

Hodnocení chování se řídí těmito zásadami:

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, případně s ostatními zainteresovanými učiteli.

- Sníženou známku z chování může navrhnut kterýkoli člen pedagogické rady a třídní učitel je povinen takovýto návrh projednat v pedagogické radě. Sníženou známku z chování pak uděluje ředitel školy na návrh pedagogické rady, který je učiněn hlasováním.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování Školního rádu během celého klasifikačního období.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonné zástupci žáka jsou o jeho chování informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů na konci každého čtvrtletí, v případě závažných nedostatků okamžitě.
- Zvláště hrubé slovní, či dokonce fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem (§ 31 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.).
- Chování žáka se na konci pololetí hodnotí stupněm: 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé, kde znamená:

1 – velmi dobré

Žák dodržuje školní řád nebo se ojediněle v rozporu s jeho ustanoveními dopouští málo závažných přestupků.

2 – uspokojivé

Žák v podstatě dodržuje školní řád, ale dopustil se závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školského řádu. Dvojka z chování by měla být udělena po důtce třídního učitele nebo po důtce ředitele školy.

3 – neuspokojivé

Žák bud' ve škole nebo na školních akcích hrubě poruší ustanovení školského řádu nebo obecně platná ustanovení a zákony, nebo se opakovaně dopustil závažného přestupku. Trojka z chování by měla být udělena po důtce ředitele školy nebo po podmínečném vyloučení.

## **9.7 Výchovná opatření**

Výchovná opatření jsou žákům udělena za mimořádnou iniciativu nebo za porušení povinností stanovených Školním řádem. Podle závažnosti se uděluje:

### **pochvala třídního učitele**

Je udělena za chování a výsledky vzdělávání, které mohou být příkladem pro ostatní, za úspěchy či propagaci školy v rámci města či regionu.

### **pochvala ředitele školy**

Je udělena za mimořádný projev lidskosti, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou činnost, za úspěchy nebo propagaci školy v rámci kraje či republiky.

### **napomenutí třídního učitele**

Uděluje se za opakované méně závažné porušení Školního řádu.

### **důtka třídního učitele**

Uděluje se za závažnější porušení Školního řádu nebo za nejméně třikrát opakované méně závažné porušení Školního řádu, zejména za tři pozdní přichody.

### **důtka ředitele školy**

Uděluje se za závažné porušení Školního řádu nebo za nejméně šestkrát opakováný pozdní příchod.

### **podmíněné vyloučení nebo vyloučení ze studia (§ 31 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.)**

Ředitel školy rozhodne o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení ze školy v případě

závažných přestupků proti obecným normám slušného chování a závažného zaviněného porušení Školního rádu ze strany žáků, kteří splnili povinnou školní docházku. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to na dobu nejdéle jednoho roku. Dopustí-li se žák v době zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených Školním rádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení ze studia. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

Kázeňská a výchovná opatření za neomluvené hodiny:

- |           |   |
|-----------|---|
| 1 – 4     | důtka třídního učitele;                                 |
| 5 – 7     | důtka ředitele školy;                                   |
| 8 – 10    | důtka ředitele školy a druhý stupeň z chování;          |
| 11 – 14   | důtka ředitele školy a třetí stupeň z chování;          |
| 15 a více | podmíněné vyloučení ze studia a třetí stupeň z chování. |

## **9.8 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace**

V případě přestupu žáka na jinou školu je na žádost vydáno žákovi vysvědčení obsahující slovní hodnocení. Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení jsou následující:

### **Prospěch**

**Ovládnutí učiva předepsaného osnovami:**

- |                  |                               |
|------------------|-------------------------------|
| 1 – výborný      | = ovládá bezpečně             |
| 2 – chvalitebný  | = ovládá                      |
| 3 – dobrý        | = v podstatě ovládá           |
| 4 – dostatečný   | = ovládá se značnými mezerami |
| 5 – nedostatečný | = neovládá                    |

### **Úroveň myšlení**

- |                  |   |
|------------------|---|
| 1 – výborný      | = pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti |
| 2 – chvalitebný  | = uvažuje celkem samostatně                 |
| 3 – dobrý        | = menší samostatnost v myšlení              |
| 4 – dostatečný   | = nesamostatné myšlení                      |
| 5 – nedostatečný | = odpovídá nesprávně i na návodné otázky    |

### **Úroveň vyjadřování**

- |                  |   |
|------------------|---|
| 1 – výborný      | = výstižné a poměrně přesné               |
| 2 – chvalitebný  | = celkem výstižné                         |
| 3 – dobrý        | = myšlenky vyjadřuje ne dost přesně       |
| 4 – dostatečný   | = myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi |
| 5 – nedostatečný | = i na návodné otázky odpovídá nesprávně  |

## Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	= využívá spolehlivě a uvědoměle vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	= dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	= řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	= dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	= praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

## Píle a zájem o učení

1 – výborný	= aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	= učí se svědomitě
3 – dobrý	= k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	= malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	= pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

## Chování

### Stupeň 1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

### Stupeň 2 – uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

### Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

## 9.9 Způsoby hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

Při způsobu hodnocení a při klasifikaci studijních výsledků žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází z PLPP či IVP a respektuje doporučení ŠPZ.

## **9.10 Způsoby získávání podkladů pro hodnocení**

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyt, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škola sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znova nepřezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonné zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

## **9.11 Individuální vzdělávací plán**

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost zákonného zástupce, u zletilého žáka na vlastní žádost, vzdělávání podle individuálního

vzdělávacího plánu. Žákům vyššího gymnázia lze na základě posouzení žádosti ředitelem školy povolit tento plán i z jiných závažných důvodů.

## 9.12 Autoevaluace školy

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vlastní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška MŠMT č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Hlavní oblasti autoevaluace, její pravidla a časový harmonogram je rozpracován ve směrnici ředitele školy o autoevaluaci školy.

Oblasti autoevaluace:

- a) materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání,
- c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- d) výsledky vzdělávání žáků,
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Cíle a kritéria autoevaluace:

- a) Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.
- b) Kritéria autoevaluace jsou určována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Nástroje autoevaluace:

- a) rozbor dokumentace školy
- b) rozhovory s učiteli, rodiči
- c) dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- d) srovnávací prověrky, dovednostní testy
- e) hospitace
- f) pravidelné vyhodnocování environmentální gramotnosti žáků

Časové rozvržení autoevaluačních činností:

- a) hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- b) sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy nebo jím pověřeným vedoucím pracovníkem za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- c) projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou – § 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb. (do konce září)
- d) projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- e) dovednostní testy žáků – Kalibro (podzim)
- f) mapa školy – Scio (dle potřeby)
- g) srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)
- h) dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady, zápisu z třídních schůzek SRSG.

